

คู่มือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ และพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔

จัดทำโดย
ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ

คู่มือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ และพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔

จัดทำโดย

ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ

คู่มือพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗
และพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔

จัดทำโดย	กระทรวงการคลัง
พิมพ์ครั้งที่สอง	พฤศจิกายน ๒๕๕๔
จำนวน	๕,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ที่	โรงพิมพ์เทพเพ็ญวานิสย์

คำนำ

พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ.๒๕๓๔ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นกฎหมายที่มีส่วนสำคัญในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจการเงินของประเทศที่มีลักษณะหลอกลวงหรือฉ้อโกงในรูปแบบการระดมเงินจากประชาชน โดยได้ให้อำนาจกับพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน อาทิ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมศุลกากร กรมสรรพากร และหัวหน้าส่วนราชการในระดับจังหวัดทุกจังหวัด เป็นต้น ในการปฏิบัติงานตามกฎหมายที่กล่าว

ปัจจุบันธุรกิจการเงินนอกระบบในรูปแบบการระดมเงินจากประชาชน ได้พัฒนารูปแบบหลากหลายและขยายตัวออกไปในวงกว้างครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ แม้ว่ากระทรวงการคลังได้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องหลายครั้ง และได้ดำเนินโครงการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจการเงินนอกระบบในรูปแบบดังกล่าวให้กับหน่วยงานต่างๆ และประชาชนในหลายจังหวัดอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ประชาชนตกเป็นเหยื่อของธุรกิจการเงินนอกระบบเหล่านี้อีกต่อไป แต่ก็ยังมีประชาชนที่ถูกหลอกลวงและได้รับความเสียหายอยู่เป็นจำนวนมาก

กระทรวงการคลังได้จัดพิมพ์คู่มือพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ เล่มนี้ขึ้น ซึ่งเป็นการจัดพิมพ์ครั้งที่ ๒ โดยมีการปรับปรุงและเพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนต่างๆ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รวบรวมกฎหมาย ประกาศ คำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และคำพิพากษาในคดีสำคัญ ไว้เป็นหมวดหมู่ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ ยังจะเป็นประโยชน์แก่นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป สามารถนำไปใช้ในการศึกษาอ้างอิง ค้นคว้าเพิ่มเติมต่อไป

กระทรวงการคลัง
พฤศจิกายน ๒๕๕๔

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
ส่วนที่ ๑	
ความเป็นมาและอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗	๑
ความเป็นมาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องปรามการเงินนอกระบบ	๖
ความเป็นมาและอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด	๘
บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด	๙
ขั้นตอนการดำเนินงานของศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ ๑๓๕๙ กระทรวงการคลัง	๑๑
ความเป็นมา หลักการและเหตุผลของพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗	๑๒
พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗	๑๔
คำอธิบายพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗	๒๕
หลักกฎหมายอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗	๔๒
ตารางแสดงฐานความผิดและบทกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗	๔๘

กฎหมายและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ๕๐

คำพิพากษาตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ๕๒

พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ๘๙

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ๙๒

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๓๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ๙๔

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๓๗) พ.ศ. ๒๕๔๓ ๑๐๐

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๓๘) พ.ศ. ๒๕๔๓ ๑๐๒

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๓๙) พ.ศ. ๒๕๔๓ ๑๐๔

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๔๐) พ.ศ. ๒๕๔๓ ๑๐๕

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๔๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ ๑๐๗

ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดได้จากผู้กู้ยืม พ.ศ. ๒๕๓๕ ๑๐๙

คณะกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ ๑๑๑

คำสั่งกระทรวงการคลัง ที่ ๗๗/๒๕๓๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด ๑๑๒

คำสั่งคณะกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ ที่ ๒/๒๕๔๓ เรื่อง การเปลี่ยนชื่ออนุกรรมการในคณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด ๑๑๔

ส่วนที่ ๒

ความเป็นมา หลักการและเหตุผลของพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ๑๑๙

พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ๑๒๐

คำอธิบายพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ๑๒๕

การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ๑๓๗

ตารางแสดงฐานความผิดและบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ๑๓๙

คำพิพากษาตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ๑๔๒

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ ๑๗๘

กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ๑๘๓

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ๑๘๔

บันทึก ๑๘๕

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗

ความเป็นมา

ในช่วงระยะเวลาระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้มีผู้ประกอบธุรกิจการเงินนอกระบบเป็นจำนวนมากดำเนินการระดมเงินจากประชาชน โดยอ้างว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้ผู้ร่วมลงทุนในอัตราสูง ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวไม่สามารถให้คำชี้แจงได้ว่าเงินที่ประชาชนนำมาลงทุนนั้น ผู้ประกอบธุรกิจได้นำเงินไปประกอบธุรกิจอันใด จึงจะได้ผลตอบแทนในอัตราที่สูงตามที่กำหนดไว้ เรื่องนี้ได้เป็นข่าวใหญ่และเป็นที่สนใจของทางการและประชาชนโดยทั่วไป (คดีแชร์ชม้อย ทิพย์โส) ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๒๗ ให้กระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทยร่วมกันพิจารณาติดตามการดำเนินการของผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวอย่างใกล้ชิด ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นว่าพฤติการณ์ดังกล่าวจะเป็นภัยอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์ของประชาชนและเป็นภัยต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ จึงเห็นควรที่จะกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามมิให้มีการประกอบธุรกิจการระดมเงินนอกระบบขึ้น ดังนั้น กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้พิจารณายกร่างพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ..... เพื่อเสนอรัฐบาลพิจารณาเป็นการเร่งด่วน ทั้งนี้ เนื่องจากเห็นว่าธุรกิจดังกล่าวมีแนวโน้มจะขยายตัวแพร่หลายไปอย่างรวดเร็ว หากปล่อยให้มีการดำเนินการต่อไป ย่อมจะเกิดผลร้ายแก่ประชาชนทั่วไป ซึ่งรัฐบาลได้เห็นชอบด้วยกับพระราชกำหนดที่กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอ จึงได้มีการประกาศให้พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๗

หลังจากที่พระราชกำหนดฯ ได้มีผลใช้บังคับแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะรักษาการตามพระราชกำหนดฯ ได้ออกประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งผู้แทนจากบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการคลัง กรมสรรพากร ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงมหาดไทย กรมตำรวจ กรมอัยการ ฯลฯ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดฯ เป็นครั้งแรก โดยให้มีหน้าที่ควบคุมดูแลการกระทำที่ผิดกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือจะเกิดขึ้นในอนาคตและการปฏิบัติตามบทเฉพาะกาลในพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ

อำนาจหน้าที่

อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ปรากฏในบทบัญญัติตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ รายละเอียดดังต่อไปนี้

มาตรา ๗ บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ใดได้กระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือกระทำการตามมาตรา ๕ (๑) หรือ (๒) (ก) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกให้ผู้นั้นหรือบุคคลใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่การตรวจสอบถึงการกู้ยืมเงินมาให้ถ้อยคำ

(๒) สั่งให้บุคคลดังกล่าวตาม (๑) รายงานสภาพกิจการของตน ตลอดจนสินทรัพย์ และหนี้สินทั้งหมดของตน

(๓) สั่งให้บุคคลดังกล่าวตาม (๑) นำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกู้ยืมเงินมาตรวจสอบ

(๔) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อทำการตรวจสอบหรือค้นบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นของบุคคลดังกล่าวตาม (๑) ในการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งบุคคลที่อยู่ในสถานที่นั้นให้ปฏิบัติการเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือค้นตามควรแก่เรื่องและให้มีอำนาจยึดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานเหล่านั้นมาตรวจสอบได้

การเรียกหรือการสั่งตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน นับแต่วันได้รับหนังสือเรียกหรือคำสั่ง เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน

เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบหรือค้นตาม (๔) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จ จะกระทำการต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้ "

คำว่า "พนักงานเจ้าหน้าที่" ตามพระราชกำหนดฯ นี้ หมายถึง ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดฯ

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า มาตรา ๗ ได้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการแสวงหาพยานหลักฐาน เพื่อจับกุมตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ โดยจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อ "มีเหตุอันควรสงสัย" ว่า ผู้ใดได้กระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือ กระทำตามมาตรา ๕ (๑) หรือ มาตรา ๕ (๒) (ก) พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๗ (๑) ถึง (๔) คือ

(๑) ออกหนังสือเรียก การออกหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๗ (๑) ต้องมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีผู้กระทำความผิดในการกู้ยืมเงินหรือจะกู้ยืมเงิน โดยให้มีหนังสือเรียกไปยังผู้กู้ยืมเงินหรือบุคคลอื่นใดก็ได้ที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่การตรวจสอบถึงกิจการการกู้ยืมเงิน ทั้งนี้เพื่อให้มาไต่สวนหรือให้ถ้อยคำ

(๒) การสั่งให้บุคคลตาม (๑) ได้แก่ ผู้กู้ยืมเงินหรือบุคคลใด ให้รายงานสภาพกิจการตลอดจนสินทรัพย์และหนี้สิน ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าเป็นกิจการที่มั่นคงเพียงพอหรือเป็นกิจการที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว (หมายถึงมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน)

(๓) สั่งให้บุคคลตาม (๑) นำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินมาตรวจสอบ เช่น สัญญากู้เงิน เพื่อนำมาตรวจสอบถึงลักษณะการดำเนินกิจการว่าได้ผลประโยชน์ตอบแทนสูงเพียงพอจริงหรือไม่ และได้ผลประโยชน์ตอบแทนคิดเป็นอัตราร้อยละเท่าใด สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้หรือไม่เพียงใด เอกสารหลักฐานเหล่านี้ถือเป็นพยานหลักฐานชิ้นสำคัญที่ต้องนำมาใช้ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ซึ่งโดยปกติแล้วหากมีการจับกุมหรือค้น หากผู้ประกอบธุรกิจแชร์ลูกโซ่รู้ตัว ก็มักจะปกปิดซ่อนเร้นทำลายเอกสารเหล่านั้นเสีย ทำให้ขาดพยานหลักฐานที่จะมาเอาผิดกับผู้ประกอบการเหล่านั้นได้

(๔) การตรวจสอบหรือค้น หมายถึง การเข้าไปสถานที่ใดๆ เช่น สำนักงาน บ้าน โรงเรือน ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น คือ ถ้าประกอบกิจการกู้ยืมในเวลากลางคืน พนักงานเจ้าหน้าที่ก็มีอำนาจเข้าไปในสถานที่นั้นๆ ได้ การตรวจสอบหรือค้นเพื่อยึดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่น การเข้าไปในสถานที่เพื่อทำการตรวจสอบหรือค้น พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีคำสั่งให้ทำการตรวจสอบหรือค้นเป็นหนังสือไปแสดงต่อเจ้าของผู้ปกครองสถานที่นั้นๆ ด้วย และถ้าจะยึดบัญชีเอกสาร หลักฐานต่างๆ มาทำการตรวจสอบ ต้องออกใบรับเอกสารให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเอกสารไว้เป็นหลักฐานด้วยว่ายึดบัญชี เอกสาร หลักฐานอะไรไว้ จำนวนเท่าใด

ในการเข้าไปทำการตรวจสอบหรือค้น พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจส่งให้บุคคลที่อยู่ในสถานที่นั้นปฏิบัติการเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือค้น เช่น สั่งให้เปิดสถานที่ หรือบ้านที่อยู่ โรงเรือน ตู้นิรภัย ตู้หรือที่เก็บเอกสารหลักฐานต่างๆได้ ถ้ามีการขัดขวางไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก็มีความผิดตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชกำหนดนี้ กรณีตามมาตรา ๗ ได้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ทำการตรวจสอบหรือค้นว่า หากยังทำการไม่แล้วเสร็จก็สามารถดำเนินการต่อไปได้แม้จะเป็นเวลากลางคืนก็ตาม

ในการออกหนังสือเรียกให้มาให้ถ้อยคำตามมาตรา ๗ (๑) นั้น หรือให้รายงานสภาพกิจการตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๗ (๒) และการให้นำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่น ซึ่งเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินมาให้เพื่อทำการตรวจสอบตามมาตรา ๗ (๓) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียกหรือคำสั่ง เว้นแต่ในกรณีจำเป็นและเร่งด่วนซึ่งอาจให้เวลาน้อยกว่า ๗ วัน ก็ได้

จากบทบัญญัติตามมาตรา ๗ จะเห็นว่ากฎหมายได้กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสืบหาข้อเท็จจริงไว้แล้วในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งหากมีหลักฐานเพียงพอเป็นที่เชื่อได้ว่าบุคคลใดกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดก็สามารถดำเนินคดีในทางศาลต่อไปได้ ส่วนเมื่อดำเนินคดีไปแล้วศาลจะตัดสินว่าเป็นความผิดหรือไม่อย่างไรก็เป็นเรื่องของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ผู้ต้องหามีโอกาสต่อสู้คดีได้

อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามบทบัญญัติมาตรา ๘ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้กระทำผิด ซึ่งบัญญัติว่า "ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า ผู้กู้ยืมเงินผู้ใดที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน และเห็นสมควรให้มีการดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นไว้ก่อนเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นไว้ก่อนได้ แต่จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้เกินกว่าเก้าสิบวันไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีมีการฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ ให้คำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวยังคงมีผลต่อไปจนกว่าศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

เมื่อได้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ใดไว้ตามวรรคหนึ่ง หรือเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน แต่ยังไม่สมควรสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินคดีล้มละลายต่อไปตามมาตรา ๑๐

การยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม"

กรณีตามมาตรา ๘ "ผู้ต้องหา" หมายถึงผู้ที่ได้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน แต่ยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาล ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งกรณีถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดต่อเจ้าพนักงาน หรือเจ้าพนักงานเป็นผู้กล่าวหาเอง

ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ได้กำหนดข้อสันนิษฐานว่าหากมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นบุคคลผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว เช่น การโอนทรัพย์สินหรือสิทธิจัดการทรัพย์สินของตนให้แก่บุคคลอื่น การโอนหรือส่งมอบทรัพย์สินของตนไปโดยการแสดงเจตนาลวง หรือโดยการฉ้อฉล การโอนทรัพย์สินของตนหรือก่อให้เกิดทรัพยสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้นเหนือทรัพย์นั้นที่ถือเป็นการให้เปรียบ การประวิงการชำระหนี้ เป็นต้น

พนักงานเจ้าหน้าที่ได้พิจารณาเห็นสมควรให้ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาไว้ก่อนเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจออกทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาได้ จะต้องได้รับความเห็นชอบและได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงจะมีอำนาจดำเนินการเช่นนั้นได้..

ระยะเวลาในการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาไว้เกินกว่า ๙๐ วันไม่ได้ เว้นแต่มีการฟ้องคดีอาญาโดยพนักงานอัยการตามมาตรา ๙ หรือพนักงานอัยการได้มีการฟ้องคดีแพ่งให้ผู้ต้องหาเป็นบุคคลล้มละลายตามมาตรา ๑๐ ให้คำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ยังมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ให้นำบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ ให้นำมาใช้โดยอนุโลม คือ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๒ ทวิ

มาตรา ๑๒ "... วิธีการยึดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนวิธีการอายัดให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี..."

อธิบดีกรมสรรพากรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการอายัดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดเสียภาษีอากร หรือนำส่งภาษีอากรตามข้อ ๒ บัญญัติว่า "วิธีอายัดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดเสียภาษีอากร หรือนำส่งภาษีอากรตามความในมาตรา๑๒ แห่งประมวลรัษฎากรให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม"

ความเป็นมาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องปรามการเงินนอกระบบ

ความเป็นมา

หลังจากที่รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗ เป็นต้นมา กระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้รักษาการตามพระราชกำหนดฯ และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดฯ ได้ร่วมมือป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดฯ ซึ่งถือว่าเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่ร้ายแรงมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจการเงินนอกระบบของบุคคลและหรือกลุ่มบุคคล รวมถึงนิติบุคคลได้แพร่ขยายไปทุกวงการทั้งผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงลงไปจนถึงชาวไร่ชาวนา

พระราชกำหนดฉบับนี้ถูกตราขึ้นเพื่อปราบปรามการกระทำที่เป็นการฉ้อโกงประชนและเพื่อคุ้มครองประชาชนที่อาจได้รับความเสียหายจากการถูกหลอกลวง และเพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ กระทรวงการคลังจึงเห็นควรตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่างๆ ในการปฏิบัติการเกี่ยวกับการเงินนอกระบบ จึงได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติตั้งคณะกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณากำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการเงินนอกระบบทั้งหมดสำหรับให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงาน รวมทั้งกำหนดแผนการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบทั้งระยะสั้นและระยะยาวด้วย รวมทั้งให้คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและหรือคณะทำงานได้อีกด้วย โดยมีกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๒ อนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ โดยมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ และมีผู้แทนจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ และมีหัวหน้าฝ่ายการเงินนอกระบบเป็นกรรมการและเลขานุการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (ต่อมาตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๑/๑๕๓๕๕ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ ได้มีการเปลี่ยนเป็นให้ผู้อำนวยการกองนโยบายการเงินและสถาบันการเงินเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้หัวหน้าฝ่ายการเงินนอกระบบกองนโยบายการเงินและสถาบันการเงินเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ) และต่อมาเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือผู้แทน เป็นกรรมการในคณะกรรมการดังกล่าวด้วย

อำนาจหน้าที่

คณะกรรมการป้องปรามการเงินนอกระบบ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณากำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการเงินนอกระบบทั้งหมด สำหรับให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงาน รวมถึงการกำหนดแผนการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบทั้งระยะสั้นและระยะยาว และให้คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจตั้งแต่คณะอนุกรรมการ และ/หรือคณะทำงานเฉพาะกิจได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ความเป็นมาและอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด

ความเป็นมา

หลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการป้องปรามการเงินนอกระบบแล้ว แต่ธุรกิจการเงินนอกระบบยังแพร่ขยายออกไปเป็นวงกว้างออกไปสู่ภูมิภาค คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๓๒ และมติของที่ประชุมคณะกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ ครั้งที่ ๑/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ ตลอดจนความเห็นชอบของกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เพื่อแต่งตั้งคณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ ในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด ประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานอนุกรรมการ
๒. อัยการจังหวัด	อนุกรรมการ
๓. คลังจังหวัด	อนุกรรมการ
๔. หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด	อนุกรรมการ
๕. พาณิชย์จังหวัด	อนุกรรมการ
๖. แรงงานจังหวัด	อนุกรรมการ
๗. สรรพากรจังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ
๘. เจ้าหน้าที่สำนักงานสรรพากรจังหวัด	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

คณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ มีอำนาจและหน้าที่รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล ควบคุม กำกับ ดูแล สืบสวนสอบสวนและติดตามประเมินผล การพิจารณากลั่นกรองปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการเงินนอกระบบ รวมถึงการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดฯ ตลอดจนดำเนินการตามที่คณะกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบมอบหมาย

บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด ประธานอนุกรรมการ

มีบทบาทหน้าที่ในการควบคุม กำกับ ดูแล ติดตามประเมินผล พิจารณากลั่นกรองปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการเงินนอกระบบในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบ ทั้งในเชิงป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเงินนอกระบบ

๒. อัยการจังหวัด อนุกรรมการ

ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ พนักงานอัยการมีอำนาจในการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ และในกรณีที่พนักงานอัยการจะเรียกต้นเงินคืนและผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็นสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายให้แก่ผู้ให้กู้ยืมนั้น จะต้องมีการร้องขอจากผู้ให้กู้ยืมก่อน ซึ่งแตกต่างจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่เพียงปรากฏว่าผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องคืนให้พนักงานอัยการเรียกราคาหรือทรัพย์สินแทนผู้เสียหายได้เลย โดยให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้กับการฟ้องคดีอาญาและเรียกต้นเงินคืนรวมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนโดยชอบด้วยกฎหมายโดยอนุโลม ซึ่งปรากฏตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หมวด ๒ ว่าด้วยการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาตามมาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๔๑

นอกจากนี้ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ ยังให้อำนาจพนักงานอัยการดำเนินการฟ้องผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดฯ เป็นบุคคลล้มละลาย โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าได้มีการยื่นฟ้องคดีอาญาแล้วหรือไม่ และไม่ต้องคำนึงว่าผู้ให้กู้ยืมเงินได้ร้องขอหรือไม่ เพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงินและเป็นการบรรเทาความเสียหายให้แก่ประชาชนผู้ได้รับความเสียหาย

๓. คลังจังหวัด อนุกรรมการ

มีบทบาทหน้าที่ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจะจ่ายได้ ตามพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ประกอบประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดได้จากผู้กู้ยืม พ.ศ. ๒๕๓๕

๔. หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด อนุกรรมการ

มีบทบาทหน้าที่ในการรับคำร้องทุกข์ กล่าวโทษ สืบสวน สอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องให้แก่พนักงานอัยการ หรือประสานงานกับกรมสอบสวนคดีพิเศษในกรณีที่เป็นคดีพิเศษ

๕. พาณิชย์จังหวัด อนุกรรมการ

มีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบและให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลหนังสือรับรองรายการจดทะเบียนของนิติบุคคล บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น หนังสือบริคณห์สนธิ งบการเงินพร้อมเอกสารประกอบงบการเงิน

๖. สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด หรือแรงงานจังหวัด (เดิม) อนุกรรมการ

มีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบและให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบการตามกฎหมายแรงงานและกฎหมายประกันสังคม

๗. สรรพากรจังหวัด อนุกรรมการและเลขานุการ

มีบทบาทหน้าที่ในการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล ติดตาม ประเมินผล เพื่อนำเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป และรายงานผลการปฏิบัติงานตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ให้กระทรวงการคลังทราบในเบื้องต้น

๘. เจ้าหน้าที่สำนักงานสรรพากรจังหวัด อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีบทบาทหน้าที่ตามที่สรรพากรจังหวัดในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการมอบหมาย

ขั้นตอนการดำเนินงานของศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ 1359 กระทรวงการคลัง

ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ 1359

ร้องเรียน/แจ้งเบาะแส

หน่วยงานของรัฐ

พนักงานเจ้าหน้าที่กลุ่มป้องปรามการเงินนอกระบบ

ช่องทางในการติดต่อ

- โทรศัพท์สายด่วนหมายเลข 1359
- ตู้ ปณ. 1359 ปณจ.บางรัก กรุงเทพฯ 10500
- www.1359. in.th
- E-mail address : 1359 @mof.go.th

ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือน

เป็นศูนย์ประสานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

ปปง.

ก.ส.ล.

ส.ค.บ.

ก.ล.ต.

DSI

กปป.

วิเคราะห์/ชี้มูลเบื้องต้น/วางแผนฯ

พนักงานเจ้าหน้าที่กลุ่มป้องปรามการเงินนอกระบบ

สืบสวนข้อเท็จจริง / กล่าวโทษ / เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ความเป็นมา หลักการและเหตุผล พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗

ความเป็นมา

รัฐบาลประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนที่อาจได้รับความเสียหายจากการถูกหลอกลวงในการกู้ยืมเงินหรือรับฝากเงิน ก่อนที่จะมีพระราชกำหนดฉบับนี้ กระทรวงการคลังได้จัดให้มีการหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย และกรมตำรวจในสมัยนั้น เพื่อกำหนดมาตรการป้องกัน โดยในชั้นแรกจะร่างพระราชกำหนดการเล่นแชร์ พ.ศ. .... ซึ่งกำลังรอการจัดวาระเพื่อพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎรมาแก้ไข รวมถึงการห้ามลงทุนนอกระบบที่มีการดำเนินการที่ไม่เปิดเผย และมีความเสี่ยงสูง หรือมีลักษณะที่นำเงินจากผู้ลงทุนรายใหม่ไปจ่ายเป็นผลตอบแทนให้แก่ผู้ลงทุนรายเก่า แต่ต่อมาพิจารณาความเหมาะสมและเร่งด่วนที่จะห้ามมิให้มีการประกอบกิจการกู้ยืมเงินที่มีการให้ดอกเบี้ยสูง และรวมถึงการปราบทรัสต์เถื่อนด้วย

กระทรวงการคลังจึงได้พิจารณายกร่างพระราชกำหนดกิจการอันเป็นภัยต่อเศรษฐกิจ พ.ศ. .... ขึ้น เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี และในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้มีมติรับหลักการยกร่างกฎหมายดังกล่าวพร้อมทั้งส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๖) ได้ตรวจพิจารณาแล้ว และเปลี่ยนชื่อพระราชกำหนดกิจการเงินอันเป็นภัยต่อเศรษฐกิจ พ.ศ. .... และในที่สุดเปลี่ยนชื่อเป็นร่างพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ....

หลักการและเหตุผล

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ เนื่องจากขณะนี้ปรากฏว่า มีการกู้ยืมเงินหรือรับฝากเงินจากประชาชนทั่วไป โดยมีการจ่ายดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์อย่างอื่นตอบแทนให้สูงเกินกว่าประโยชน์ที่ผู้กู้ยืมเงินหรือผู้รับฝากเงินจะพึงหามาได้จากการประกอบธุรกิจตามปกติ โดยผู้กระทำได้หลอกลวงประชาชนที่หวังจะได้ดอกเบี้ยในอัตราสูงให้นำเงินมาเก็บไว้กับตนด้วยการใช้วิธีการจ่ายดอกเบี้ยในอัตราสูงเป็นเครื่องล่อใจ แล้วนำเงินที่ได้มาจากการกู้ยืมหรือรับฝากเงินรายอื่นๆ มาจ่าย เป็นดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินหรือผู้ฝากเงินรายก่อนๆ ในลักษณะต่อเนื่องกัน ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการฉ้อโกงประชาชน เพราะเป็นที่แน่นอนอยู่แล้วว่า ในที่สุดจะต้องมีประชาชนจำนวนมากไม่สามารถได้รับต้นเงินกลับคืนได้ และผู้กู้ยืมเงินหรือผู้รับฝากเงินกับผู้ที่ร่วมกระทำการดังกล่าวจะได้รับประโยชน์จากเงินที่ตนได้รับมาเพราะผู้ให้กู้ยืมเงินหรือผู้ฝากเงินไม่สามารถบังคับหรือติดตามให้มีการชำระหนี้ได้ อนึ่ง กิจการดังกล่าวนี้ มีแนวโน้มจะขยายตัวแพร่หลายออกไปอย่างรวดเร็ว หากปล่อยให้มีการดำเนินการต่อไปย่อมจะก่อให้เกิดผลร้ายแก่ประชาชนทั่วไป และจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อเศรษฐกิจของประเทศ สมควรที่จะมีกฎหมายเพื่อปราบปรามการกระทำดังกล่าวกับสมควรวางมาตรการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนที่อาจได้รับความเสียหายจากการถูกหลอกลวง

และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๓๔

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปรากฏว่ามีบุคคลประกอบกิจการ โดยวิธีชักจูงให้ผู้อื่นส่งเงิน หรือผลประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ตน และให้ผู้นั้นชักจูงผู้อื่นตามวิธีการที่กำหนด และแสดงให้ผู้ถูกชักจูงเข้าใจว่า ถ้าได้ปฏิบัติตามจนมีบุคคลอื่นอีกหลายคนเข้าร่วมต่อ ๆ ไปจนครบวงจรแล้ว ผู้ถูกชักจูงจะได้รับกำไรมากกว่าเงินหรือประโยชน์ที่ผู้นั้นได้ส่งไว้ ดังเช่นที่บางคนเรียกว่า แชร์ลูกโซ่ ในที่สุดการดำเนินการเช่นนั้นจะมิได้เป็นไปตามคำชักจูง แต่กลับจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนผู้หลงเชื่อ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ให้ครอบคลุมถึงการกระทำดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันได้มีการหลอกลวงประชาชนให้นำเงินเข้ามาร่วมลงทุนในธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศหรือเก็งกำไร ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนที่ถูกหลอกลวงแล้ว ยังเกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจในวงกว้าง แต่บทบัญญัติของพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ในปัจจุบันไม่อาจใช้บังคับครอบคลุมแก่การกระทำดังกล่าวได้ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน และกำหนดให้การโฆษณาหรือประกาศ หรือการกระทำใด ๆ ให้ประชาชนนำเงินเข้ามาร่วมลงทุนลักษณะดังกล่าว เป็นความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนด้วย ประกอบกับสมควรเพิ่มเติมบทบัญญัติในเรื่องการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนความรับผิดของพนักงานหรือลูกจ้างของนิติบุคคลผู้กระทำความผิด ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นเมื่อมีการกระทำความผิดซ้ำ และการเนรเทศผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นคนต่างด้าว รวมทั้งให้มีการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลเพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๗

เป็นปีที่ ๓๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า "พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗"

มาตรา ๒ [๑] พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกำหนดนี้

"กู้ยืมเงิน" [๒] หมายความว่า รับเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด ไม่ว่าในลักษณะของการรับฝาก การกู้ การยืม การจำหน่ายบัตรหรือสิ่งอื่นใด การรับเข้าเป็นสมาชิก การรับเข้าร่วมลงทุน การรับเข้าร่วมกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือในลักษณะอื่นใด โดยผู้กู้ยืมเงินหรือบุคคลอื่นจ่ายผลประโยชน์ตอบแทน หรือตกลงว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการรับเพื่อตนเองหรือรับในฐานะตัวแทนหรือลูกจ้างของผู้กู้ยืมเงินหรือของผู้ให้กู้ยืมเงิน หรือในฐานะอื่นใด และไม่ว่าการรับหรือจ่ายเงิน ทรัพย์สิน ผลประโยชน์อื่นใด หรือผลประโยชน์ตอบแทนนั้น จะกระทำด้วยวิธีการใด ๆ

"ผลประโยชน์ตอบแทน" [๓] หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดที่ผู้กู้ยืมเงินหรือบุคคลอื่นจ่ายหรือจะจ่ายให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินเพื่อการกู้ยืมเงิน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะจ่ายในลักษณะดอกเบี้ย เงินปันผล หรือลักษณะอื่นใด

"ผู้กู้ยืมเงิน" หมายความว่า บุคคลผู้ทำการกู้ยืมเงิน และในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินเป็นนิติบุคคล ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งลงนามในสัญญาหรือตราสารการกู้ยืมเงินในฐานะผู้แทนของนิติบุคคลนั้นด้วย

"ผู้ให้กู้ยืมเงิน" หมายความรวมถึง บุคคลซึ่งผู้ให้กู้ยืมเงินระบุให้เป็นบุคคลที่ได้รับต้นเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้กู้ยืมเงิน

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๔ [๔] ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนหรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปว่า ในการกู้ยืมเงิน ตนหรือบุคคลใดจะจ่ายหรืออาจจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้ตามพฤติการณ์แห่งการกู้ ยืมเงิน ในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ โดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนหรือบุคคลนั้นจะนำเงินจากผู้ให้กู้ยืม เงินรายนั้นหรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน หรือโดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคลนั้นไม่สามารถประกอบกิจการใด ๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้นได้ และในการนั้นเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลใดได้กู้ยืมเงินไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

ผู้ใดไม่มีใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ดำเนินการ หรือให้พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลใดดำเนินการโฆษณาประกาศหรือชักชวนประชาชนให้ลงทุน โดย

(๑) ซื้อหรือขายเงินตราสกุลใดสกุลหนึ่งหรือหลายสกุล หรือ

(๒) เก็งกำไรหรืออาจจะได้รับผลประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงิน ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนด้วย

มาตรา ๕ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ในการกู้ยืมเงินหรือจะกู้ยืมเงิน

(ก) มีการโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไป หรือโดยการแพร่ข่าวด้วยวิธีอื่นใด หรือ

(ข) ดำเนินกิจการกู้ยืมเงินเป็นปกติธุระ หรือ

(ค) จัดให้มีผู้รับเงินในการกู้ยืมเงินในแหล่งต่าง ๆ หรือ

(ง) จัดให้มีบุคคลตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ไปชักชวนบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้มีการให้กู้ยืมเงิน หรือ

(จ) ได้กู้ยืมเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินเกินสิบคนซึ่งมีจำนวนเงินกู้ยืมรวมกันตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป อันมิใช่การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน และ

(๒) ผู้นั้น

(ก) จ่าย หรือโฆษณา ประกาศ แพร่ข่าว หรือตกลงว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน จะพึงจ่ายได้ หรือ

(ข) ไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือกิจการของผู้นั้นตามที่ผู้นั้นได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗ ไม่ปรากฏหลักฐานพอที่จะเชื่อได้ว่า เป็นกิจการที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินทั้งหลาย

ผู้นั้นต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามมาตรา ๔ ทั้ง นี้ เว้นแต่ผู้นั้นจะสามารถพิสูจน์ได้ว่า กิจการของตนหรือของบุคคลที่ตนอ้างถึงนั้นเป็นกิจการที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายตามที่ตนได้กล่าวอ้าง หรือหากกิจการดังกล่าวไม่อาจให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียง ก็จะต้องพิสูจน์ได้ว่ากรณีดังกล่าวได้เกิดขึ้นเนื่องจากสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจที่ผิดปกติอันไม่อาจคาดหมายได้ หรือมีเหตุอันสมควรอย่างอื่น

มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณอัตราผลประโยชน์ตอบแทนตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินได้จ่ายหรือจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนที่มิใช่เป็นตัวเงิน ให้คำนวณมูลค่าของผลประโยชน์ตอบแทนดังกล่าวออกเป็นจำนวนเงิน [๕]

ในกรณีที่พฤติการณ์แห่งการกู้ยืมเงินไม่เปิดช่องให้คำนวณผลประโยชน์ตอบแทนเป็นจำนวนเงินแน่นอนได้ ให้ประมาณการจากอัตราผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำที่คาดว่าผู้ให้กู้ยืมเงินจะได้รับ หากจะมีการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนนั้น

มาตรา ๗ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า ผู้ใดได้กระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือกระทำการตามมาตรา ๕ (๑) หรือ (๒) (ก) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกให้ผู้นั้นหรือบุคคลใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่การตรวจสอบถึงการกู้ยืมเงิน มาให้ถ้อยคำ

(๒) สั่งให้บุคคลดังกล่าวตาม (๑) รายงานสภาพกิจการของตนตลอดจนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของตน

(๓) สั่งให้บุคคลดังกล่าวตาม (๑) นำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินมาตรวจสอบ

(๔) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อทำการตรวจสอบหรือค้นบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นของบุคคลดังกล่าวตาม (๑) ในการนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งบุคคลที่อยู่ในสถานที่นั้นให้ปฏิบัติการเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือค้น ตามควรแก่เรื่อง และให้มีอำนาจยึดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานเหล่านั้น มาตรวจสอบได้

การเรียกหรือการสั่งตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันได้รับหนังสือเรียกหรือคำสั่ง เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน

เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบหรือค้นตาม (๔) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จจะกระทำการต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้

มาตรา ๘ ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า ผู้กู้ยืมเงินผู้ใดที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน และเห็นสมควรให้มีการดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นไว้ก่อนเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นไว้ก่อนได้ แต่จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้เกินกว่าเก้าสิบวันไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีมีการฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ ให้คำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวยังคงมีผลต่อไปจนกว่าศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

เมื่อได้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ใดไว้ตามวรรคหนึ่ง หรือเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน แต่ยังไม่สมควรสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินคดีล้มละลายต่อไปตามมาตรา ๑๐

การยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙ เมื่อพนักงานอัยการได้ฟ้องคดีอาญาแก่ผู้ใดในความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ถ้าผู้ให้กู้ยืมเงินร้องขอ ให้พนักงานอัยการมีอำนาจเรียกต้นเงินคืนให้แก่ผู้นั้นได้ และจะเรียกผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็นสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายให้แก่ผู้นั้นด้วยก็ได้ ในการนี้ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน ให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ เป็นบุคคลล้มละลายได้ เมื่อ

(๑) เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สินได้

(๒) เป็นหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินรายหนึ่งหรือหลายรายเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท และ

(๓) หนี้นั้นอาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม

การฟ้องคดีล้มละลายตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินกระบวนพิจารณาไปตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย โดยให้ถือว่าพนักงานอัยการมีฐานะ และสิทธิหน้าที่เสมือนเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ และให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าฤชาธรรมเนียม หรือการต้องวางเงินประกันต่าง ๆ ตามกฎหมายดังกล่าว

ในการพิจารณาคดีล้มละลาย ถ้าศาลพิจารณาได้ความจริงตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาด

ในการพิพากษาคดีล้มละลายตามมาตรานี้ ให้ศาลมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับส่วนแบ่งทรัพย์สินของเจ้าหนี้ในลำดับ (๘) ของมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย โดยให้คำนึงถึงผลประโยชน์ตอบแทนที่เจ้าหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินแต่ละรายได้รับ มาแล้วก่อนมีการดำเนินคดีล้มละลายประกอบด้วย

มาตรา ๑๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชกำหนดนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑/๑ [๖] ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ให้ผู้แจ้งเบาะแสการกระทำความผิดมีสิทธิได้รับเงินสินบนและให้เจ้าพนักงานผู้ตรวจค้นหรือจับกุมผู้กระทำความผิดมีสิทธิได้รับเงินรางวัล โดยให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลจากค่าปรับที่ผู้กระทำความผิดได้ชำระต่อศาลเมื่อคดีถึงที่สุด

การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลให้จ่ายเป็นจำนวนรวมกันแล้วร้อยละยี่สิบห้าของค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

หลักเกณฑ์และวิธีการขอรับเงินสินบนและเงินรางวัล การกำหนดส่วนแบ่งในระหว่างผู้มีสิทธิหลายรายและการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๑๒ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๑๓ ผู้ใดขัดขวาง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๗ (๔) หรือมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๔ ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกหรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน และปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๑๕ [๗] ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้เป็นนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลอื่นใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่พนักงานหรือลูกจ้างของนิติบุคคล ซึ่งปรากฏพยานหลักฐานว่ามีพฤติกรรมเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลด้วย

มาตรา ๑๕/๑ [๘] ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ถ้าได้กระทำความผิดนั้นซ้ำอีกในระหว่างรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษอยู่ก็ดี หรือภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษก็ดี หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังก็ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกหนึ่งเท่าของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง

มาตรา ๑๕/๒ [๙] ในกรณีคนต่างด้าวต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ให้เนรเทศผู้นั้นออกนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศ ถ้าผู้นั้นจะต้องรับโทษก็ให้รับโทษก่อน

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ใดได้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๔๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และการกระทำของผู้นั้นมีลักษณะเข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๗ การกู้ยืมเงินที่มีลักษณะเข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ซึ่งมีสัญญาหรือข้อตกลงการกู้ยืมเงินที่ได้กระทำไว้ก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้สัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวเท่าที่มีผลผูกพันได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ยังคงมีผลใช้ได้ต่อไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวไม่มีระยะเวลาสิ้นสุด ให้สัญญาหรือข้อตกลงนั้นมีผลผูกพันได้ต่อไป และให้สิ้นสุดลงเมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ เว้นแต่คู่สัญญาจะตกลงกันให้สัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวสิ้นสุดลงก่อนกำหนดนั้น หรือคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะใช้สิทธิเรียกให้ชำระหนี้หรือชำระหนี้หรือบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ตามสิทธิของตนก่อนกำหนดนั้น

(๒) ถ้าสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวมีระยะเวลาสิ้นสุดภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้สัญญาหรือข้อตกลงนั้นสิ้นสุดลงตามที่ได้สัญญาหรือตกลงไว้นั้น เว้นแต่คู่สัญญาจะตกลงกันให้สัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวสิ้นสุดลงก่อนกำหนดนั้น หรือคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ตามสิทธิของตนก่อนกำหนดนั้น

(๓) ถ้าสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวมีระยะเวลาสิ้นสุดภายหลังหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้สัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวสิ้นสุดลงเมื่อครบกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ เว้นแต่คู่สัญญาจะมาจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคสองภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ก็ให้ข้อสัญญาหรือข้อตกลงนั้นสิ้นสุดลงตามที่ได้จดทะเบียนไว้ อย่างไรก็ตาม ไม่เป็นการตัดสิทธิคู่สัญญาที่จะตกลงกันให้สัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวสิ้นสุดลงก่อนกำหนดนั้น หรือคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงตามสิทธิของตนก่อนกำหนดนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนสัญญาหรือข้อตกลงตาม (๓) ของวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีที่มีการยื่นคำขอจดทะเบียนโดยคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแต่เพียงฝ่าย เดียว พนักงานเจ้าหน้าที่จะจดทะเบียนให้ได้ต่อเมื่อได้มีหนังสือสอบถามไปยังคู่ สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งและคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งนั้นได้ให้ความยินยอมและยอมรับข้อความในสัญญาหรือข้อตกลงที่นำมาขอจดทะเบียนนั้นแล้ว

ในการรับจดทะเบียน ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าสัญญาหรือข้อตกลงใดกระทำขึ้นหลังวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งปฏิเสธการจดทะเบียนพร้อมทั้งให้เหตุผลต่อผู้ขอจดทะเบียน ถ้าผู้ขอจดทะเบียนไม่เห็นด้วย ให้มีสิทธิไปร้องขอต่อศาลภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ศาลมีคำวินิจฉัยแสดงว่าสัญญาหรือข้อตกลงนั้นได้กระทำขึ้นก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และให้นำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทบัญญัติมาตรานี้ มีผลใช้บังคับในทางแพ่งและไม่มีผลเป็นการลบล้างความผิดอาญาแต่อย่างใด

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชกำหนดนี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประจวบ สุนทรางกูร

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ เนื่องจากขณะนี้ปรากฏว่า มีการกู้ยืมเงินหรือรับฝากเงินจากประชาชนทั่วไป โดยมีการจ่ายดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์อย่างอื่นตอบแทนให้สูงเกินกว่าประโยชน์ ที่ผู้กู้ยืมเงินหรือผู้รับฝากเงินจะพึงหามาได้จากการประกอบธุรกิจตามปกติ โดยผู้กระทำได้ลวงประชาชนที่หวังจะได้ดอกเบี้ยในอัตราสูงให้นำเงินมาเก็บไว้ กับตนด้วยการใช้วิธีการจ่ายดอกเบี้ยในอัตราสูงเป็นเครื่องล่อใจ แล้วนำเงินที่ได้มาจากการกู้ยืมหรือรับฝากเงินรายอื่น ๆ มาจ่ายเป็นดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินหรือผู้ฝากเงินรายก่อนๆ ในลักษณะต่อเนื่องกัน ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการฉ้อโกงประชาชน เพราะเป็นที่แน่นอนอยู่แล้วว่า ในที่สุดจะต้องมีประชาชนจำนวนมากไม่สามารถได้รับต้นเงินกลับคืนได้ และผู้กู้ยืมเงินหรือผู้รับฝากเงินกับผู้ที่ร่วมกระทำการดังกล่าวจะได้รับ ประโยชน์จากเงินที่ตนได้รับมา เพราะผู้ให้กู้ยืมเงินหรือผู้ฝากเงินไม่สามารถบังคับหรือติดตามให้มีการชำระหนี้ได้ อนึ่ง กิจการดังกล่าวนี้มีแนวโน้มจะขยายตัวแพร่หลายออกไปอย่างรวดเร็ว หากปล่อยให้มีการดำเนินการต่อไปย่อมจะก่อให้เกิดผลร้ายแก่ประชาชนทั่วไป และจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อเศรษฐกิจของประเทศ สมควรที่จะมีกฎหมายเพื่อปราบปรามการกระทำดังกล่าว กับสมควรวางมาตรการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนที่อาจได้รับความเสียหาย จากการถูกหลอกลวง และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความมั่นคงใน ทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๓๔[๑๐]

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปรากฏว่ามีบุคคลประกอบกิจการโดยวิธีชักจูงให้ผู้อื่นส่งเงิน หรือผลประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ตน และให้ผู้นั้นชักจูงผู้อื่นตามวิธีการที่กำหนด และแสดงให้ผู้ถูกชักจูงเข้าใจว่า ถ้าได้ปฏิบัติตามจนมีบุคคลอื่นอีกหลายคนเข้าร่วมต่อๆ ไปจนครบวงจรแล้ว ผู้ถูกชักจูงจะได้รับกำไรมากกว่าเงินหรือประโยชน์ที่ผู้นั้นได้ส่งไว้ ดังเช่นที่บางคนเรียกว่า แชร์ลูกโซ่ ในที่สุดการดำเนินการเช่นนั้นจะมิได้เป็นไปตามคำชักจูง แต่กลับจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนผู้หลงเชื่อ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ให้ครอบคลุมถึงการกระทำดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันได้มีการหลอกลวงประชาชนให้นำเงินเข้ามาร่วมลงทุนในธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศหรือเก็งกำไร ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนที่ถูกหลอกลวงแล้วยังเกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจในวงกว้าง แต่บทบัญญัติของพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ในปัจจุบันไม่อาจใช้บังคับครอบคลุมแก่การกระทำดังกล่าวได้ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน และกำหนดให้การโฆษณา หรือประกาศ หรือการกระทำใดๆ ให้ประชาชนนำเงินเข้ามาร่วมลงทุนลักษณะดังกล่าว เป็นความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนด้วย ประกอบกับสมควรเพิ่มเติมบทบัญญัติในเรื่องการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนความรับผิดของพนักงานหรือลูกจ้างของนิติบุคคลผู้กระทำความผิด ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นเมื่อมีการกระทำความผิดซ้ำ และการเนรเทศผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นคนต่างด้าว รวมทั้งให้มีการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลเพื่อให้การปราบปรามผู้กระทำความผิดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

[๑]ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๑/ตอนที่ ๑๖๔/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๗

[๒]มาตรา ๓ นิยามคำว่า "กู้ยืมเงิน" แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๓๔

[๓]มาตรา ๓ นิยามคำว่า "ผลประโยชน์ตอบแทน" แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๓๔

[๔]มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

[๕]มาตรา ๖ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

[๖]มาตรา ๑๑/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

[๗]มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

[๘]มาตรา ๑๕/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

[๙]มาตรา ๑๕/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

[๑๐]ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘/ตอนที่ ๑๒๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑/๒๔ กรกฎาคม ๒๕๓๔

[๑๑]ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙/ตอนที่ ๑๒๒ ก/หน้า ๑/๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๕

คำอธิบายพระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗

พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๖๔ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๗ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น (มาตรา ๒ แห่งพระราชกำหนด) คือ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๗ พระราชกำหนดนี้เป็นกฎหมายที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา บทบัญญัติและเจตนารมณ์ของพระราชกำหนดกับวางมาตรการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนที่ได้รับความเสียหายจากการถูกหลอกลวงและรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยการนำมาตราต่างๆ ไว้ เพื่อคุ้มครองประชาชนส่วนรวม และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้นมีอำนาจได้ความผิดตามพระราชกำหนดนี้ รัฐเท่านั้นมีอำนาจฟ้องคดีได้

คำนิยาม (มาตรา ๓)

มาตรา ๓ ได้ให้คำจำกัดความหรือความหมายของคำต่างๆ ไว้ดังต่อไปนี้

"กู้ยืมเงิน" หมายความว่า รับเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดไม่ว่าในลักษณะของการรับฝาก การกู้ การยืม การจำหน่ายบัตรหรือสิ่งอื่นใด การรับเข้าเป็นสมาชิก การรับเข้าร่วมลงทุน การรับเข้าร่วมกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือในลักษณะอื่นใด โดยผู้กู้ยืมเงินหรือบุคคลอื่น จ่ายผลประโยชน์ตอบแทน หรือตกลงว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการรับเพื่อตนเองหรือรับในฐานะตัวแทนหรือลูกจ้างของผู้กู้ยืมเงินหรือของผู้ให้กู้ยืมเงินหรือในฐานะอื่นใด และไม่ว่าการรับหรือจ่ายเงิน ทรัพย์สิน ผลประโยชน์อื่นใด หรือผลประโยชน์ตอบแทนนั้น จะกระทำด้วยวิธีการใด ๆ

คำอธิบายการกู้ยืมเงินดังกล่าวแก้ไขโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๒๙ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๓๔ ทั้งนี้เพื่อให้ความหมายกว้าง ครอบคลุม ไม่เฉพาะการรับเงินเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงการรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด หรือผลประโยชน์ตอบแทนจะกระทำการด้วยวิธีการใดๆ

การกู้ยืมเงิน คือ

๑. ผู้กู้ยืมเงินรับเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด การรับในที่นี้หมายถึงได้รับหรือส่งมอบให้แล้วไม่ว่าจะเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด

๒. ลักษณะของการกู้ยืมเงิน การกู้ยืมเงินไม่ว่าจะทำการในลักษณะใดก็ได้ เช่น การรับฝาก การกู้ การยืม การจำหน่ายบัตร การรับเข้าเป็นสมาชิก การรับเข้าลงทุน การรับเข้าร่วมทำการอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ว่าในลักษณะใดๆ

๓. ผู้กู้ยืมเงินหรือบุคคลอื่นจ่ายผลประโยชน์ตอบแทน การจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญการจ่ายผลตอบแทน หรือตกลงว่าจะจ่ายผลตอบแทนเป็นเงิน ทรัพย์สินหรือ

ผลประโยชน์อื่นใด ไม่ว่าผู้กู้ยืมเงินเองหรือให้บุคคลอื่นจ่ายแทนก็ตาม หรือตกลงว่าจะจ่ายผลตอบแทนแก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน

๔. การรับเพื่อตนเองหรือรับในฐานะตัวแทน หรือลูกจ้าง หรือในฐานะอื่นใด การรับเงิน ทรัพย์สิน หรือ ผลประโยชน์อื่นใด ไม่ว่าจะกระทำด้วยวิธีการใดของผู้กู้ยืมเงินตาม ๑ หรือการรับผลประโยชน์ของผู้ให้กู้เงินตาม ๓ ไม่ว่าจะเป็นการรับเพื่อตนเองหรือในฐานะตัวแทน ลูกจ้างหรือในฐานะอื่นใดก็ตาม

"ผลประโยชน์ตอบแทน" หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดที่ผู้กู้ยืมเงิน หรือบุคคลอื่นจ่ายหรือจะจ่ายให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินเพื่อการกู้ยืมเงิน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะจ่ายในลักษณะดอกเบี้ย เงินปันผลหรือลักษณะอื่นใด

"ผู้กู้ยืมเงิน" หมายความว่า บุคคลผู้ทำการกู้ยืมเงิน และในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินเป็นนิติบุคคล ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งลงนามในสัญญาหรือตราสารการกู้ยืมเงินในฐานะผู้แทนของนิติบุคคลนั้นด้วย

"ผู้ให้กู้ยืมเงิน" หมายความรวมถึง บุคคลซึ่งผู้ให้กู้ยืมเงินระบุให้เป็นบุคคลที่ได้รับต้นเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้กู้ยืมเงิน

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

ฐานความผิด (มาตรา ๔ และมาตรา ๕)

บทบัญญัติมาตรา ๔ บัญญัติว่า " ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนหรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปว่า ในการกู้ยืมเงิน ตนหรือบุคคลใดจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้ตามพฤติการณ์แห่งการกู้ยืมเงินในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่าย ได้โดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนหรือบุคคลนั้นจะนำเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้นหรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน หรือโดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคลนั้นไม่สามารถประกอบกิจการใดๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้นได้ และในการนั้นเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลใดได้กู้ยืมเงินไปผู้นั้นกระทำผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

ผู้ใดไม่มีใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ดำเนินการ หรือให้พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลใดดำเนินการโฆษณาประกาศหรือชักชวนประชาชนให้ลงทุน โดย

(๑) ซื้อหรือขายเงินตราสกุลใดสกุลหนึ่งหรือหลายสกุล หรือ

(๒) เก็งกำไรหรืออาจจะได้รับผลประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนด้วย"

บทบัญญัติมาตรา ๕ บัญญัติว่า " ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ในการกู้ยืมเงินหรือจะกู้ยืมเงิน

(ก) มีการโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไป หรือโดยการแพร่ข่าวด้วยวิธีอื่นใด หรือ

(ข) ดำเนินกิจการกู้ยืมเงินเป็นปกติธุระ หรือ

(ค) จัดให้มีผู้รับเงินในการกู้ยืมเงินในแหล่งต่าง ๆ หรือ

(ง) จัดให้มีบุคคลตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ไปชักชวนบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้มีการให้กู้ยืมเงิน หรือ

(จ) ได้กู้ยืมเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินเกินสิบคนซึ่งมีจำนวนเงินกู้ยืมรวมกันตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป อันมิใช่การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน และ

(๒) ผู้นั้น

(ก) จ่าย หรือโฆษณา ประกาศ แพร่ข่าว หรือตกลงว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ หรือ

(ข) ไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือกิจการของผู้นั้นตามที่ผู้นั้นได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗ ไม่ปรากฏหลักฐานพอที่จะเชื่อได้ว่าเป็นกิจการที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินทั้งหลาย

ผู้นั้นต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามมาตรา ๔ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้นั้นจะสามารถพิสูจน์ได้ว่า กิจการของตนหรือของบุคคลที่ตนอ้างถึงนั้นเป็นกิจการที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายตามที่ตนได้กล่าวอ้างถึง หรือหากกิจการดังกล่าวไม่อาจให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียง ก็จะต้องพิสูจน์ได้ว่ากรณีดังกล่าวได้เกิดขึ้นเนื่องจากสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจที่ผิดปกติอันไม่อาจคาดหมายได้หรือมีเหตุอันสมควรอย่างอื่น"

องค์ประกอบความผิด

การกระทำความฐานการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามมาตรา ๔ อาจแยกพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. ผู้ใด หมายถึง บุคคล คณะบุคคล นิติบุคคลที่กระทำความผิด อาจกระทำความผิดในฐานะตัวการผู้ใช้บังคับ ขู่เข็ญ จ้างวาน หรือยุยงส่งเสริม หรือผู้โฆษณา หรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิด หรือผู้ให้การช่วยเหลือ หรือผู้ให้ความสะดวก ซึ่งถือว่าเป็นผู้ให้การสนับสนุนการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓,๘๔,๘๕ และ ๘๖

๒. การโฆษณาหรือการประกาศต่อประชาชน หรือการกระทำด้วยประการใดๆให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปในการกู้ยืมเงิน หมายถึง การแพร่ข่าวสาร การติดต่อ หรือการชักชวนจะกระทำด้วยวิธีการใดๆ ก็ได้ เช่น การโฆษณาในหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือ พิมพ์เป็นใบปลิว เป็นต้น การโฆษณาหรือการประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนนั้น คำว่าประชาชนหมายถึงประชาชนทั่วไป ไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ไม่จำกัดจำนวนคนว่ากี่คน เมื่อมีประกาศโฆษณาต่อประชาชนทั่วไปแล้ว จะมีคนหลงเชื่อกี่คนก็ตาม

๓. ผู้กู้ยืมเงิน หรือบุคคลใดจะจ่ายผลตอบแทนให้สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้

อัตราดอกเบี้ยสูงสุดตามพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๔ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย จะกำหนดอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดให้ผู้กู้ยืมให้สูงกว่าร้อยละสิบห้าต่อปีก็ได้ ปัจจุบันตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องอัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดได้จากผู้กู้ยืม พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๕ กำหนดให้อัตราสูงสุดของดอกเบี้ยให้แต่ละสถาบันการเงินประกาศกำหนดใช้เอง คือ ให้เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัว เพื่อให้มีการแข่งขันกันเองของแต่ละสถาบันการเงิน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศ

อัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ คือ อัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินพึงจ่ายได้ในการกู้ยืมเงินจากประชาชน ซึ่งไม่เกินกว่าอัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินนั้นกำหนด

สถาบันการเงินตามพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้ให้ความหมายของสถาบันการเงินตามมาตรา ๓ ดังนี้

(๑) ธนาคารแห่งประเทศไทย

(๒) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์

(๓) บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

(๔) สถาบันการเงินอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย

๔. โดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่ว่าตนหรือบุคคลนั้นจะนำเงินจากผู้ให้กู้เงินรายนั้น หรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน คำว่า ตนรู้ หรือควรรู้ แสดงถึงการกระทำโดยเจตนาว่าเป็นการนำเงินจากผู้ให้กู้ยืม หรือให้กู้ยืมรายอื่นมาจ่ายเป็นดอกเบี้ย หรือผลประโยชน์หมุนเวียนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมนั้นหรือรายก่อนๆ ในลักษณะต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่

๕. โดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่ว่า ตนหรือบุคคลนั้นไม่สามารถประกอบกิจการใดๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่ให้ผลตอบแทนพอเพียง หรือสูงพอที่จะนำมาจ่ายในอัตราเช่นนี้ได้ เช่น การจ่ายผลตอบแทนในอัตราร้อยละ ๕ ต่อเดือนหรือสูงกว่า ซึ่งจะเป็นผลตอบแทนร้อยละ ๖๐ หรือสูงกว่า ซึ่งไม่สามารถให้คำชี้แจงได้ว่านำเงินที่ระดมทุนมาลงทุนในกิจการใดที่จะให้ผลตอบแทนเช่นนั้นได้

๖. ตนหรือบุคคลนั้นได้กู้ยืมเงินไป หมายความว่าได้รับหรือส่งมอบให้แก่ผู้กู้ยืมไปแล้ว อาจเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด ต้องมีการรับหรือส่งมอบให้แล้ว จึงจะมีความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

ความผิดตามมาตรา ๕ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ คือ ได้ลงมือกระทำ สำนึกในการกระทำและกระทำโดยเจตนา ตามมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๑) ในการกู้ยืมเงินหรือจะกู้ยืมเงิน หมายถึง ได้มีการกู้ไปแล้ว หรือจะกู้ยืมเงินก็ตามโดย

(ก) มีการโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไป ไม่ว่าด้วยวิธีการใด

(ข) ดำเนินกิจการกู้ยืมเงินเป็นปกติธุระ หมายความถึง การกระทำเป็นธุรกิจหรือกระทำเป็นประจำ

(ค) จัดให้มีผู้รับเงินในการกู้ยืมเงินในแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะมาจากสถานที่ใดๆ เช่น จัดส่งเจ้าหน้าที่หรือจัดตั้งสำนักงานสาขาตามสถานที่ต่าง ๆในการรับเงิน

(ง) จัดให้มีบุคคลตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ไปชักชวนบุคคลต่างๆ เพื่อให้มีการให้กู้ยืมเงิน อาจเป็นการใช้หรือ จ้างลูกจ้างตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปชักชวนให้มีการรับฝากเงิน การกู้ การยืม การจำหน่ายบัตร เป็นต้น

(จ) ได้มีการกู้ยืมเงิน หมายความถึง ได้มีการรับเงินกู้ยืมจากผู้ให้กู้เงินมีจำนวนเกินสิบคน ซึ่งมีจำนวนเงินกู้ยืมรวมกันตั้งแต่ห้าล้านขึ้นไป การกู้ยืมเงินดังกล่าวไม่ใช่เป็นการกระทำของสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

(๒) ผู้นั้น หมายถึง ผู้กู้ยืม หรือ บุคคลใด

(ก) จ่ายหรือตกลงว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทน คือ ได้มีการจ่าย หรือรับรองว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทน ไม่ว่าในรูปดอกเบี้ย เงินปันผล หรือลักษณะอื่นใดในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ คือ จ่ายผลประโยชน์ตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินนั้นประกาศกำหนดการจ่าย หรือ ตกลงว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทน อาจจะกระทำโดยการโฆษณาประกาศ แพร่ข่าว ไม่ว่าด้วยวิธีใด

(ข) ความผิดฐานไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗(๑) (๒)หรือ (๓)

ความผิดตามมาตรา ๗(๑) คือ มีเจตนาจงใจไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งออกหนังสือเรียกเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบถึงการกู้ยืมเงินโดยไม่มาให้ถ้อยคำ

ความผิดตามมาตรา ๗ (๒) คือ การไม่รายงานสภาพกิจการตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สิน

ความผิดตามมาตรา ๗ (๓) คือ การไม่นำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่น อันเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินมาให้ทำการตรวจสอบ

การให้ข้อเท็จจริงเมื่อทำการไต่สวนปากคำและการรายงานสภาพกิจการ ตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๗ ไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลพอที่จะเชื่อได้ว่ากิจการที่ดำเนินการอยู่นั้นจะให้ผลตอบแทนให้แก่ผู้กู้ยืมเงินทุกคนได้

ความผิดตามมาตรา ๕ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามมาตรา ๔

ข้อยกเว้น บุคคลนั้นหรือบุคคลใดสามารถพิสูจน์ได้ว่ากิจการของตนเป็นกิจการที่ให้ผลตอบแทนเพียงพอที่สามารถนำมาจ่ายผลตอบแทนสูงได้ หากกิจการดังกล่าวไม่อาจให้ผลตอบแทนดังกล่าว ก็ต้องพิสูจน์ให้เห็นว่าเพราะสภาวะทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำผิดปกติที่เกิดขึ้นโดยไม่อาจคาดหมายได้ทัน หรือ มีเหตุอันสมควรอย่างอื่น เช่น เหตุเกิดจากเพลิงไหม้กิจการ เป็นต้น

การคำนวณผลประโยชน์ (มาตรา ๖)

มาตรา ๖ "เพื่อประโยชน์ในการคำนวณอัตราผลประโยชน์ตอบแทนตาม มาตรา ๔ และ มาตรา ๕ ในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินได้จ่ายหรือจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนที่มิใช่เป็นตัวเงิน ให้คำนวณมูลค่าของผลประโยชน์ตอบแทนดังกล่าวออกเป็นจำนวนเงิน"

ในกรณีพฤติการณ์แห่งการกู้ยืมไม่เปิดช่องให้คำนวณผลประโยชน์ตอบแทนเป็นจำนวนเงินแน่นอนได้ ให้ประมาณจากอัตราผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำที่คาดว่าผู้กู้ยืมเงินจะได้รับ หากจะมีการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนนั้น

อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๗,๘)

บทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๘ เป็นบทบัญญัติเรื่องอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

๑. อำนาจในการออกหนังสือเรียก

มาตรา ๗ "ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า ผู้ใดได้กระทำความผิดตาม มาตรา ๔ หรือกระทำการตามมาตรา ๕ (๑) หรือ (๒) (ก) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกให้ผู้นั้นหรือบุคคลใดที่พนักงาน เจ้าหน้าที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่การตรวจสอบถึงการกู้ยืมเงินมาให้ถ้อยคำ

(๒) สั่งให้บุคคลดังกล่าวตาม (๑) รายงานสภาพกิจการของตนตลอดจนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของตน

(๓) สั่งให้บุคคลดังกล่าวตาม (๑) นำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินมาตรวจสอบ

(๔) เข้าไปในสถานที่ใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อทำการตรวจสอบหรือค้นบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานอื่นของบุคคลดังกล่าวตาม (๑)

ในการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งบุคคลที่อยู่ในสถานที่นั้นให้ปฏิบัติการเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือค้น ตามควรแก่เรื่อง และให้มีอำนาจยึดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานเหล่านั้นมาตรวจสอบได้

การเรียกหรือการสั่งตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันได้รับหนังสือเรียกหรือ คำสั่ง เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน

เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบหรือค้นตาม (๔) แล้วถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จ จะกระทำการต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้"

จากบทบัญญัติมาตรา ๗ (๑) (๒)และ (๓) เป็นบทบัญญัติเรื่องอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าด้วยการออกหนังสือเรียก ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้ ดังนี้

(๑) อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗ (๑) ต้องเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดในการกู้ยืมเงิน หรือจะกู้ยืมเงิน เช่น มีการรับฝาก การกู้การยืม หรือการจำหน่ายบัตร การรับเข้าเป็นสมาชิก การรับเข้าลงทุน เมื่อมีพฤติการณ์ดังกล่าว

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหาหรือผู้กระทำความผิดในการกู้ยืม หรือจะกู้ยืมเงินมาให้ถ้อยคำเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง และเพื่อทราบรายละเอียดความผิด

นอกจากนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจที่จะเรียกบุคคลอื่นใดก็ได้ ที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่การตรวจสอบถึงกิจการกู้ยืมเงิน ทั้งนี้เพื่อมาไต่สวน หรือให้ถ้อยคำด้วยก็ได้

(๒) อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา๗ (๒) เป็นกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้บุคคลตามมาตรา ๗ (๑) รายงานสภาพกิจการของตนตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าเป็นกิจการที่มั่นคงเพียงพอ หรือว่าเป็นกิจการที่มีหนี้สินล้นพ้นตัวคือ มีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สินหรือไม่

(๓) อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗ (๓) เป็นกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้บุคคลตามมาตรา ๗ (๑) นำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินมาให้พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อทำการตรวจสอบ ประกอบการรายงานสภาพกิจการและเพื่อทราบรายละเอียดความผิด

การออกหนังสือเรียกเพื่อมาให้ถ้อยคำตาม (๑) หรือเพื่อให้รายงานสภาพกิจการตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สินตาม (๒) และให้นำเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวกับการกู้ยืมเงินมาให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อทำการตรวจสอบตาม (๓) ต้องแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน นับแต่วันได้รับหนังสือหรือคำสั่งดังกล่าว เว้นแต่ในกรณีจำเป็น และเร่งด่วนอาจให้เวลาน้อยกว่าเจ็ดวันก็ได้

๒. อำนาจในการตรวจสอบหรือค้น

จากบทบัญญัติมาตรา ๗ (๔) เป็นเรื่องบทบัญญัติเรื่องอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าด้วยการตรวจสอบหรือค้น ซึ่งสามารถพิจารณาได้ดังนี้

(๑) เป็นกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดในการกู้ยืมเงินหรือจะกู้ยืมเงินเกิดขึ้น พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการตรวจสอบหรือค้น กล่าวคือ มีอำนาจที่จะเข้าไปในสถานที่ใดๆเช่น สำนักงาน บ้าน โรงเรือน ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น ซึ่งหมายความว่าถ้าประกอบกิจการเวลากลางคืน พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปสถานที่นั้นได้

(๒) พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งบุคคลที่อยู่ในสถานที่นั้นให้ปฏิบัติการเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือค้นตามควรแก่เรื่อง เช่น สั่งให้เปิดสถานที่ ตู้เอกสาร ตู้นิรภัย ถ้ามีการขัดขวางไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก็จะมีความผิดตามมาตรา ๑๓ เมื่อเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบหรือค้น หากยังไม่แล้วเสร็จก็สามารถดำเนินการต่อไปแม้จะเป็นเวลากลางคืนก็ได้ และในการนี้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดบัญชี เอกสารหรือหลักฐานต่างๆ เหล่านั้นมาตรวจสอบได้

อย่างไรก็ตามการเข้าไปในสถานที่เพื่อทำการตรวจสอบหรือค้น พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีคำสั่งให้ทำการตรวจสอบหรือค้นเป็นหนังสือไปแสดงต่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นๆด้วย และถ้าจะยึดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานต่างๆ มาทำการตรวจสอบ ต้องออกใบรับเอกสารให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเอกสารไว้เป็นหลักฐานว่ายึดเอกสารหลักฐานอะไร มาจำนวนเท่าใด

(๓) เพื่อให้สอดคล้องกันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติเรื่องการค้นไว้โดยเฉพาะแล้วตามมาตรา ๓๓ บัญญัติไว้ว่า " บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข

การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการตรวจค้น เคหสถานหรือในที่รโหฐาน จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่ กฎหมายบัญญัติ" พนักงานเจ้าหน้าที่ควรขอให้ศาลเป็นผู้ออกหมายค้น โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงพยานหลักฐานเบื้องต้นว่ามีความผิดเกิดขึ้น ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่ศาลกำหนด

๓.อำนาจในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหา.

มาตรา ๘ บัญญัติว่า "ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า ผู้กู้ยืมเงินผู้ใดที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน และเห็นสมควรให้มีการดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นไว้ก่อน เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นไว้ก่อนได้ แต่จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้เกินกว่าเก้าสิบวันไม่ได้ เว้นแต่ ในกรณีมีการฟ้องคดีต่อศาลตาม มาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ ให้คำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวยังคงมีผลต่อไปจนกว่าศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

เมื่อได้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ใดไว้ตามวรรคหนึ่งหรือเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า ผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลายหรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน แต่ยังไม่สมควรสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ เพื่อพิจารณาดำเนินคดีล้มละลายต่อไปตามมาตรา ๑๐

การยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม"

บทบัญญัติมาตรา ๘ ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหลักการพิจารณาดังนี้

(๑) พนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า ผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ โดยอาจพิจารณาจากรายงานสภาพกิจการตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สินของผู้กู้ยืมเงิน ซึ่งสืบเนื่องมาจากการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีการเรียกผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดมาให้ปากคำหรืออาจเป็นข้อมูลหรือเป็นหลักฐานอื่นใดก็ได้ที่แสดงให้เห็นได้ว่ามีบุคคลใดที่น่าจะเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕

ผู้ต้องหา หมายถึง ผู้กู้ยืมเงินหรือบุคคลใดได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด แต่ยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาล ซึ่งอาจถูกผู้เสียหาย หรือบุคคลอื่นใดกล่าวหาต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่กล่าวหาเอง และข้อกล่าวหา ต้องเป็นข้อกล่าวหาว่ากระทำผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

(๒) ผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดเป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน กล่าวคือเป็นสภาวะที่ลูกหนี้มีหนี้สินเป็นจำนวนมากจนเกินกว่าปริมาณทรัพย์สินที่ตนมีอยู่ทั้งหมด อันทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ของตนได้

นอกจากนี้ยังมีข้อสันนิษฐานตามกฎหมายว่า ลูกหนี้อาจถือได้ว่าลูกหนี้เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว ซึ่งได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย เช่น การโอนทรัพย์สิน หรือสิทธิการจัดการทรัพย์สินให้แก่บุคคลอื่น การโอนหรือส่งมอบทรัพย์สินโดยการแสดงเจตนาลวง หรือฉ้อฉล เป็นต้น

(๓) เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ต้องหามีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย หรือมีทรัพย์สินไม่พอชำระหนี้สิน พนักงานเจ้าหน้าที่จะยึดอายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือไม่ก็ได้เป็นดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะพิจารณา

พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหา ต้องได้รับความเห็นชอบและได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้ง จึงจะมีอำนาจดำเนินการเช่นนั้นได้

(๔) พนักงานเจ้าหน้าที่จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาไว้เกินกว่าเก้าสิบวันไม่ได้ เว้นแต่มีการฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ ให้คำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวยังคงมีผลต่อไปจนกว่าศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น การฟ้องคดีตามมาตรา ๙ หมายถึง การที่พนักงานอัยการได้ฟ้องคดีอาญาแก่ผู้ต้องหาฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนต่อศาลแล้ว การฟ้องคดีตามาตรา ๑๐ หมายถึง การที่พนักงานอัยการได้มีการฟ้องผู้ต้องหาเป็นคดีล้มละลาย ซึ่งเมื่อฟ้องบังคับคดีดังกล่าวแล้ว คำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ยังมีผลบังคับใช้ต่อไปจนกว่าศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

(๕) ไม่ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะได้ทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือไม่ก็ตาม ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้ต้องหามีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการฟ้องผู้ต้องหาเป็นคดีล้มละลายต่อไป

(๖) การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ให้นำบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวกับการยึด หรืออายัดทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามประมวลรัษฎากรได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคสี่ ว่า " วิธีการยึดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนวิธีการอายัดให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี " อธิบดีกรมสรรพากรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการอายัดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดเสียภาษีอากรหรือนำส่งภาษีอากรตามข้อ ๒ บัญญัติว่า " วิธีการอายัดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดเสียภาษีอากรหรือนำส่งภาษีอากร ตามความในมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากรให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม" (ระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการอายัดทรัพย์สินตามความในมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๒๕ ประกาศ ณ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๕)

ดังนั้น การยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ซึ่งได้บัญญัติไว้ในภาค ๔ ว่าด้วยวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษาและการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ (มาตรา ๙ และมาตรา๑๐)

เนื่องจากความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามพระราชกำหนดนี้ เป็นความผิดอาญาแผ่นดินไม่สามารถยอมความกันได้ และรัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย การฟ้องร้องและดำเนินคดีจึงต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ พระราชกำหนดนี้จึงขอให้อำนาจพนักงานอัยการในการดำเนินคดีอาญาและคดีแพ่งซึ่งได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐

๑. อำนาจพนักงานอัยการในการฟ้องคดีอาญา

มาตรา ๙ "เมื่อพนักงานอัยการได้ฟ้องคดีอาญาแก่ผู้ใดในความผิดตาม มาตรา ๔ หรือ มาตรา ๕ ถ้าผู้ให้กู้ยืมเงินร้องขอ ให้พนักงานอัยการมีอำนาจเรียกต้นเงินคืนให้แก่ผู้นั้นได้ และจะเรียกผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็นสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายให้แก่ผู้นั้นด้วยก็ได้ ในการนี้ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม"

สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

(๑) พนักงานอัยการแต่ผู้เดียวมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อผู้กระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕

(๒) ผู้กู้ยืมต้องร้องขอให้คืนต้นเงินที่ให้ยืม พนักงานอัยการจึงจะมีอำนาจเรียกคืนเงินต้นให้แก่ผู้เสียหายได้ และจะสามารถที่จะเรียกผลประโยชน์ตอบแทนอันชอบด้วยกฎหมายให้แก่ผู้เสียหายด้วยก็ได้

(๓) การเรียกต้นเงินคืนให้แก่ผู้เสียหายตลอดจนผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็นสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม กล่าวคือเมื่อพนักงานอัยการฟ้องคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดนี้ ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องทรัพย์สิน หรือราคาที่สูญเสียไปในการกระทำความผิดและได้ร้องขอต่อพนักงานอัยการปฏิบัติตามบทบัญญัติว่าด้วยการฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยจะขอรวมกับคดีอาญา หรือโดยยื่นคำร้องในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งระหว่างคดีอาญากำลังพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้น และในกรณีเช่นนี้คำพิพากษาในส่วนคำขอนี้เป็นส่วนหนึ่งของคำพิพากษาในคดีอาญาตามมาตรา ๔๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและผู้เสียหายก็เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาที่สามารถร้องขอให้มีการบังคับคดีได้

๒. อำนาจของพนักงานอัยการในการฟ้องคดีแพ่ง

มาตรา ๑๐ "เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงินให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตาม มาตรา ๔ หรือ มาตรา ๕ เป็นบุคคลล้มละลายได้ เมื่อ

(๑) เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สินได้

(๒) เป็นหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินรายหนึ่งหรือ หลายรายเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท และ

(๓) หนี้นั้นอาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม

การฟ้องคดีล้มละลายตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินกระบวนพิจารณาไปตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย โดยให้ถือว่าพนักงานอัยการมีฐานะและสิทธิหน้าที่เสมือนเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์และให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าฤชาธรรมเนียมหรือการต้องวางเงินประกันต่างๆ ตามกฎหมายดังกล่าว

ในการพิจารณาคดีล้มละลาย ถ้าศาลพิจารณาได้ความจริงตามวรรคหนึ่งให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาด

ในการพิพากษาคดีล้มละลายตามมาตรานี้ ให้ศาลมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับส่วนแบ่งทรัพย์สินของเจ้าหนี้ในลำดับ (๘) ของ มาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ * เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย โดยให้คำนึง ถึงผลประโยชน์ตอบแทนที่ เจ้าหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินแต่ละรายได้รับมาแล้วก่อนมีการดำเนินคดีล้มละลายประกอบด้วย"

สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

(๑) เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามมาตรา ๙ (๑) หรือต้องตามข้อสันนิษฐานว่าเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย

(๒) เป็นหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินรายหนึ่งหรือหลายรายเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท ซึ่งมีข้อน่าสังเกตว่า ตามมาตรา ๙(๒) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย จำนวนหนี้ที่จะนำมาฟ้องล้มละลายได้ ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท (ในกรณีลูกหนี้เป็นบุคคลธรรมดา) หรือสองล้านบาท (ในกรณีลูกหนี้เป็นนิติบุคคล) ข้อแตกต่างดังกล่าว มีประเด็นที่ต้องพิจารณาดังนี้

---

* ปัจจุบันหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแบ่งทรัพย์สินให้เจ้าหนี้อยู่ในลำดับ (๗) ของมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๗

(๒.๑) ตามพระราชกำหนดนี้ ผู้ที่จะถูกฟ้องคดีล้มละลาย กฎหมายใช้คำว่า "ผู้กู้ยืมเงิน" ซึ่งบัญญัติไว้ในบทนิยามมาตรา ๓ ว่า " บุคคลผู้ทำการกู้ยืมเงิน และในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินเป็นนิติบุคคล

ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งลงนามในสัญญาหรือตราสารการกู้ยืมเงินในฐานะผู้แทนของนิติบุคคลนั้นด้วย " จากบทนิยามดังกล่าว "ผู้กู้ยืมเงิน" ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ถ้าปรากฏว่า เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือ มาตรา ๕ เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว ย่อมสามารถที่จะถูกฟ้องเป็นคดีล้มละลายตามพระราชกำหนดนี้ได้

(๒.๒) จำนวนหนี้ที่จะนำมาฟ้องเป็นคดีล้มละลายตามกฎหมายทั้งสองแตกต่างกัน กล่าวคือ ตามกฎหมายล้มละลายหนี้ที่จะนำมาฟ้องล้มละลายได้ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท (ในกรณีลูกหนี้เป็นบุคคลธรรมดา) หรือสองล้านบาท (ในกรณีลูกหนี้เป็นนิติบุคคล) ในขณะที่ตามพระราชกำหนดนี้ หนี้ที่จะนำมาฟ้องในคดีล้มละลายได้ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท จะถือว่ากฎหมายทั้งสองขัดกันหรือไม่ ซึ่งจะเห็นได้ว่ากฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้มุ่งเน้นไปที่การปราบปรามผู้มีอำนาจกระทำความผิดเป็นหลัก ในขณะเดียวกันก็ได้หาทางที่จะบรรเทาความเสียหายแก่ผู้ถูกหลอกลวง จึงได้บัญญัติให้รัฐมีอำนาจที่จะเก็บรวบรวมทรัพย์สินของผู้ต้องหาโดยได้นำวิธีการตามกฎหมายล้มละลายมาใช้ ซึ่งต่างจากวัตถุประสงค์หลักจากกฎหมายล้มละลายที่มุ่งเน้นที่จะคุ้มครองบรรดาเจ้าหนี้ที่เกิดจากการทำธุรกิจโดยเฉพาะซึ่งเป็นเรื่องทางธุรกิจมากกว่า ดังนั้นถ้าปรากฏว่าเกิดจากการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ขึ้น ก็ควรต้องดำเนินการตามกฎหมายฉบับนี้เป็นหลัก

จึงอาจสรุปได้ว่าไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ตาม ถ้าปรากฏว่าผู้ต้องหาตามพระราชกำหนดมีหนี้สินล้นพ้นตัวและเป็นหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินรายหนึ่งหรือหลายรายเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาทแล้ว ก็สามารถที่จะถูกฟ้องเป็นคดีล้มละลายตามพระราชกำหนดนี้

(๓) หนี้นั้นอาจกำหนดจำนวนได้แน่นอน ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม หนี้นั้นอาจกำหนดจำนวนได้แน่นอน หมายความว่าเป็นหนี้ที่แน่นอนชัดเจนสามารถคำนวณได้ไม่ว่าจะเป็นหนี้ที่ถึงกำหนดชำระแล้วหรือหนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระก็ตาม

(๔) การฟ้องคดีล้มละลายให้พนักงานอัยการมีฐานะและสิทธิหน้าที่เสมือนเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์และให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าฤชาธรรมเนียม หรือการต้องวางเงินประกันต่างๆ เช่น ค่าขึ้นศาล ค่ายื่นคำขอรับชำระหนี้ ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สิน เป็นต้น

(๕) กระบวนการพิจารณาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย เช่น การฟ้อง การสืบพยานโจทก์ การสืบพยานจำเลย เมื่อศาลได้พิจารณาความจริงไปตาม (๑) (๒) และ (๓) ศาลก็จะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ส่วนหลักเกณฑ์ในการแบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ให้เจ้าหนี้ทุกคนอยู่ในลำดับที่ (๘) ของ มาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ * ซึ่งหมายความว่าเมื่อตัดค่าใช้จ่ายอื่นๆ ทั้งหมดเหลือเท่าใด จึงจะแบ่งส่วนให้เจ้าหนี้ทุกคน ได้ส่วนแบ่งเฉลี่ยตามส่วน ส่วนผลประโยชน์ตอบแทนที่เจ้าหนี้ผู้ให้กู้ยืมแต่ละรายได้รับมาแล้วก่อนคดีล้มละลายให้นำมาประกอบการพิจารณาด้วย

สินบนและรางวัล (มาตรา ๑๑/๑)

เนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ส่วนใหญ่พบว่ามีผู้เสียหายและมูลค่าความเสียหายจำนวนมาก เพื่อเป็นการป้องกันและเพื่อให้การดำเนินการตามพระราชกำหนดนี้มีประสิทธิภาพมากขึ้น พระราชกำหนดนี้จึงได้เพิ่มเติมเรื่องของสินรางวัล สำหรับผู้แจ้งเบาะแสเจ้าพนักงาน ผู้ทำการตรวจค้นจับกุมซึ่งได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ คือ

มาตรา ๑๑/๑ "ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ให้ผู้แจ้งเบาะแสการกระทำความผิดมีสิทธิได้รับเงินสินบนและให้เจ้าพนักงานผู้ตรวจค้นหรือจับกุมผู้กระทำความผิดมีสิทธิได้รับเงินรางวัล โดยให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลจากค่าปรับที่ผู้กระทำความผิดได้ชำระต่อศาลเมื่อคดีถึงที่สุด

การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลให้จ่ายเป็นจำนวนรวมกันแล้วร้อยละยี่สิบห้าของค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

หลักเกณฑ์และวิธีการขอรับเงินสินบนและเงินรางวัล การกำหนดส่วนแบ่งในระหว่างผู้มีสิทธิหลายรายและการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด"

บทกำหนดโทษ (มาตรา ๑๒,๑๓,๑๔,๑๕,๑๕/๑,๑๕/๒)

โทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ ได้บัญญัติไว้ตามมาตราต่างๆ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑๒ " ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่"

มาตรา ๑๓ "ผู้ใดขัดขวาง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๗ (๔) หรือมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท"

---

* ปัจจุบันหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแบ่งทรัพย์สินให้เจ้าหนี้อยู่ในลำดับ (๗) ของมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๗

มาตรา ๑๔ "ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควรไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกหรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน และปรับไม่เกินสามหมื่นบาท"

มาตรา ๑๕ "ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้เป็นนิติบุคคลกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลอื่นใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่พนักงานหรือลูกจ้างของนิติบุคคล ซึ่งปรากฏพยานหลักฐานว่ามีพฤติกรรมเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลด้วย"

มาตรา ๑๕/๑ " ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษตามมาตรา ๔ หรือมาตรา๕ ถ้าได้กระทำความผิดนั้นซ้ำอีกในระหว่างรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษอยู่ก็ดี หรือภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษก็ดี หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังก็ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกหนึ่งเท่าของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง"

มาตรา ๑๕/๒ "ในกรณีคนต่างด้าวต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ให้เนรเทศผู้นั้นออกนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศ ถ้าผู้นั้นจะต้องรับโทษก็ให้รับโทษก่อน"

บทบัญญัติมาตรา ๑๒ เป็นบทกำหนดโทษความผิดกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ เป็นความผิดกรรมเดียวกันกับความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๓ แต่เป็นความผิดกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามพระราชกำหนดเป็นความผิดที่มีโทษหนักกว่าความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญา ดังนั้น การลงโทษผู้กระทำความผิดให้ใช้กฎหมายที่มีโทษหนักที่สุดลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด (มาตรา ๙๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา) โทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดจึงลงโทษตามมาตรา ๑๒ ตามพระราชกำหนดซึ่งมีอัตราโทษที่สูงกว่า

บทบัญญัติความผิดตามมาตรา ๑๓ เป็นการขัดขวางการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบหรือค้นและยึดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่น ตามมาตรา ๗ (๔) หรือขัดขวางพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๘

บทบัญญัติความผิดตามมาตรา ๑๔ เป็นความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกหรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เรียกมาให้ถ้อยคำ รายงานสภาพกิจการตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สิน หรือการไม่นำเอกสาร บัญชี หลักฐานอื่นมามอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๗(๑)(๒)(๓) โดยไม่มีเหตุอันสมควร และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ส่งหนังสือเรียกโดยชอบแล้ว

บทบัญญัติความผิดตามมาตรา ๑๕ ผู้กระทำความผิดที่เป็นนิติบุคคล กฎหมายได้บัญญัติให้กรรมการผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลต้องรับผิดตามความผิดนั้น ซึ่งบุคคลดังกล่าวอาจกระทำความผิดในลักษณะตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้โฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิด หรือสนับสนุนการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔

มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๖ นอกจากบุคคลดังกล่าวจะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคล

นอกจากนี้ ตามมาตรา ๑๕ วรรค ๒ ซึ่งบัญญัติเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ ได้บัญญัติให้ลูกจ้างของนิติบุคคลซึ่งถ้าปรากฏหลักฐานว่าเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล เช่น เป็นผู้จัดการให้มีการประชุม เป็นผู้ดูแลค่าใช้จ่าย ติดต่อหรือชักชวนผู้ให้กู้ต้องร่วมรับผิดกับนิติบุคคลด้วย

บทบัญญัติความผิดตามมาตรา ๑๕/๑ เป็นบทบัญญัติเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ ให้เพิ่มโทษแก่ผู้กระทำความผิดซ้ำในระหว่างรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ หรือภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นกำหนดโทษ เพื่อเป็นการป้องกันและปรามไม่ให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำอีก

บทบัญญัติความผิดตามมาตรา ๑๕/๒ เป็นบทบัญญัติเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ สำหรับผู้กระทำความผิดที่ไม่ใช่คนไทย โดยให้เนรเทศออกนอกราชอาณาจักร เพื่อไม่ให้มีโอกาสที่จะกระทำความผิดในราชอาณาจักรอีก

บทเฉพาะกาล (มาตรา ๑๖, ๑๗)

การกระทำความผิดก่อนที่พระราชกำหนดประกาศใช้ หมายถึงการกระทำความผิดก่อนวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๗ ซึ่งการกระทำความผิดดังกล่าว พระราชกำหนดได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ ดังนี้

มาตรา ๑๖ "ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ใดได้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๔๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญาก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และการกระทำของผู้นั้นมีลักษณะเข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับ"

มาตรา ๑๗ " การกู้ยืมเงินที่มีลักษณะเข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ซึ่งมีสัญญาหรือข้อตกลงการกู้ยืมเงินที่ได้กระทำไว้ก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้สัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวเท่าที่มีผลผูกพันได้โดยชอบด้วยกฎหมายยังคงมีผลใช้ได้ต่อไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวไม่มีระยะเวลาสิ้นสุด ให้สัญญาหรือข้อตกลงนั้นมีผลผูกพันได้ต่อไปและให้สิ้นสุดลงเมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ เว้นแต่ คู่สัญญาจะตกลงกันให้สัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวสิ้นสุดลงก่อนกำหนดนั้น หรือคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะใช้สิทธิเรียกให้ชำระหนี้หรือชำระหนี้หรือบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงตามสิทธิของตนก่อนกำหนดนั้น

(๒) ถ้าสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวมีระยะเวลาสิ้นสุดภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับให้สัญญาหรือข้อตกลงนั้นสิ้นสุดลงตามที่ได้สัญญาหรือตกลงไว้นั้น เว้นแต่คู่สัญญาจะตกลงกันให้สัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวสิ้นสุดลงก่อนกำหนดนั้น หรือคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงตามสิทธิของตนก่อนกำหนดนั้น

(๓) ถ้าสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวมีระยะเวลาสิ้นสุดภายหลังหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้สัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวสิ้นสุดลงเมื่อครบกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ เว้นแต่ คู่สัญญาจะมาจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคสอง ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับก็ให้ข้อสัญญาหรือข้อตกลงนั้นสิ้นสุดลงตามที่ได้จดทะเบียนไว้ อย่างไรก็ตาม ไม่เป็นการตัดสิทธิคู่สัญญาที่จะตกลงกันให้สัญญา หรือข้อตกลงดังกล่าวสิ้นสุดลงก่อนกำหนดนั้น หรือคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงตามสิทธิของตนก่อนกำหนดนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนสัญญาหรือข้อตกลงตาม (๓) ของวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีที่มีการยื่นคำขอจดทะเบียนโดยคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแต่เพียงฝ่ายเดียว พนักงานเจ้าหน้าที่จะจดทะเบียนให้ได้ต่อเมื่อได้มีหนังสือสอบถามไปยังคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งและคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งนั้นได้ให้ความยินยอมและยอมรับข้อความในสัญญาหรือข้อตกลงที่นำมาขอจดทะเบียนนั้นแล้ว

ในการรับจดทะเบียน ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าสัญญาหรือข้อตกลงใดกระทำขึ้นหลังวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งปฏิเสธการจดทะเบียนพร้อมทั้งให้เหตุผลต่อผู้ขอจดทะเบียน ถ้าผู้ขอจดทะเบียนไม่เห็นด้วย ให้มีสิทธิไปร้องขอต่อศาลภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ศาลมีคำวินิจฉัยแสดงว่าสัญญาหรือข้อตกลงนั้นได้กระทำขึ้นก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับและให้นำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทบัญญัติมาตรานี้ มีผลใช้บังคับในทางแพ่งและไม่มีผลเป็นการลบล้างความผิดอาญาแต่อย่างใด"

บทบัญญัติมาตรา ๑๖ เป็นกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่สงสัยว่าได้มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๔๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา คือคดีความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับและเข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ คือ ความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกให้ผู้กระทำความผิดมาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้รายงานสภาพกิจการตลอดจนทรัพย์สินตามมาตรา ๗และในการนี้ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓ การขัดขวาง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่การมาปฏิบัติตามหนังสือเรียกหรือคำสั่ง โดยไม่มีเหตุผลสมควรให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๔ มาใช้บังคับ และหากพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้กระทำความผิดมีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายหรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งยึด อายัดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดไว้ก่อนได้ หากพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นควรไม่สั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ก็ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ เพื่อพิจารณาดำเนินคดีล้มละลายต่อไปตามมาตรา ๘ และให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๙ ว่าด้วยอำนาจของพนักงานอัยการในการฟ้องคดีล้มละลายมาใช้บังคับต่อไป

ผู้รักษาการตามพระราชกำหนด (มาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ กำหนดให้รัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกำหนดได้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดโดยประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย และให้รัฐมนตรีทั้งสองเป็นผู้ลงนามแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่

หลักกฎหมายอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗

พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนเป็นกฎหมายที่กำหนดความผิดและกำหนดบทลงโทษไว้ ซึ่งเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ ความผิดฐานฉ้อโกงและมาตรา ๓๔๓ ความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ดังนั้นบทบัญญัติในภาค ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญาย่อมนำมาใช้บังคับ เว้นแต่พระราชกำหนดฉบับนี้ได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๗)

ความผิดทางอาญา

ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒ บัญญัติว่า " บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาก็ต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย " เช่น ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องรับโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๔)

การกระทำโดยเจตนา

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๙ บุคคลจะต้องรับผิดทางอาญา ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อได้กระทำโดยเจตนา

(๒)ไม่ได้กระทำโดยเจตนาแต่ได้กระทำโดยประมาทในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องรับผิดเมื่อได้กระทำโดยประมาท ซึ่งความผิดตามมาตรานั้น ๆ จะมีคำว่า ประมาท อยู่ด้วย เช่น ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายโดยประมาทตามมาตรา ๒๙๑ หรือทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาทตามมาตรา ๒๒๕

(๓) การกระทำความผิดบางฐาน แม้ไม่มีเจตนาแต่ก็ต้องรับผิด ซึ่งกฎหมายจะบัญญัติไว้ โดยแจ้งชัดให้ต้องรับผิด เช่น ความผิดลหุโทษ ความผิดตามพ.ร.บ. ศุลกากรฯ เป็นต้น

การกระทำโดยเจตนาตามประมวลกฎหมายอาญาต้องเป็นการกระทำโดยรู้สำนึกในการกระทำ และในขณะเดียวกันผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือย่อมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้น และต้องรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบความผิดนั้นด้วย

การร่วมกันกระทำความผิด

๑) ตัวการ

ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๘๓ บัญญัติว่า "ในกรณีความผิดใดเกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้ที่ได้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันนั้นเป็นตัวการ ต้องระวางโทษตามกฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น"

การกระทำความผิดที่จะเป็นตัวการต้องร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป การกระทำนั้นต้องเป็นความผิดเดียวกัน และผู้กระทำต้องมีเจตนาร่วมกันกระทำความผิดด้วย เช่น จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคล จำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๓ เป็นกรรมการของบริษัท มีอำนาจลงนามสั่งจ่ายเงินในเช็คแทนบริษัท เมื่อมีการเซ็นชื่อสั่งจ่ายเงินในเช็คให้ใช้เงินมีจำนวนสูงกว่าเงินในบัญชีโดยเจตนาจะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค จำเลยทั้งสามจึงมีความผิดฐานเป็นตัวการ

๒)ผู้ใช้ให้กระทำความผิด

ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๘๔ บัญญัติว่า "ผู้ใดก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิด ไม่ว่าด้วยการใช้ บังคับ ขู่เข็ญ จ้าง วาน หรือยุยงส่งเสริม หรือด้วยวิธีอื่นใด ผู้นั้นเป็นผู้ใช้ให้กระทำความผิด

ถ้าผู้ถูกใช้ได้กระทำความผิดนั้น ผู้ใช้ต้องรับโทษเสมือนเป็นตัวการ ถ้าความผิดมิได้กระทำลงไม่ว่าจะเป็นเพราะผู้ถูกใช้ไม่ยอมกระทำ ยังไม่ได้กระทำ หรือเหตุอื่น ผู้ใช้ต้องระวางโทษเพียงหนึ่งในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น"

การใช้ให้กระทำความผิด ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

๑. ผู้ใช้ต้องมีเจตนากระทำความผิด

๒. ผู้ใช้มีเจตนาก่อให้ผู้อื่นที่มิได้มีเจตนากระทำความผิดตั้งแต่แรก กระทำความผิด

๓. ผู้ถูกใช้กระทำความผิดนั้นโดยเจตนา

๓) ผู้ใช้ให้กระทำความผิดโดยการโฆษณาแก่บุคคลทั่วไป

ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๘๕ บัญญัติว่า "ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิด และความผิดนั้นมีโทษไม่ต่ำกว่าหกเดือน ผู้นั้นต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ถ้าได้มีการกระทำความผิด เพราะเหตุที่ได้มีการโฆษณา หรือประกาศตามความในวรรคแรก ผู้โฆษณาหรือประกาศต้องรับโทษเสมือนเป็นตัวการ"

การใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิดโดยการโฆษณาหรือการประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิดโดยไม่จำกัดตัวบุคคลนั้น โทษของความผิดที่ใช้ให้กระทำต้องไม่ต่ำกว่าหกเดือน ถ้าความผิดมีโทษต่ำกว่าหกเดือนย่อมไม่มีความผิด การกำหนดโทษไม่ต่ำกว่าหกเดือนนั้น หมายถึง โทษสูงสุดของความผิดที่กฎหมายบัญญัติไว้สำหรับความผิดที่เป็นการโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปจะกระทำด้วยวิธีใด ๆ

ก็ได้ ถ้าความผิดนั้นได้กระทำลง ผู้โฆษณา หรือประกาศ ต้องรับโทษเสมือนตัวการ ถ้าความผิดนั้นมิได้กระทำลง ผู้โฆษณา หรือประกาศ ต้องรับโทษเพียงกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

๔) ผู้สนับสนุนการกระทำความผิด

ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๘๖ บัญญัติว่า "ผู้ใดกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิดจะมิได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นก็ตาม ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดที่สนับสนุนนั้น"

ผู้สนับสนุนการกระทำความผิดได้แก่การกระทำใดๆที่มีเจตนาช่วยเหลือให้ความสะดวกในการกระทำความผิดของผู้อื่น และต้องกระทำก่อนหรือให้ความช่วยเหลือขณะกระทำความผิด ไม่ใช่เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้อื่นกระทำความผิดเสร็จแล้ว โทษที่ผู้สนับสนุนได้รับสำหรับการกระทำความผิดคือสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่สนับสนุนนั้น

การกระทำความผิดหลายบทหรือหลายกระทง

การกระทำความผิดหลายบทหรือหลายกระทง มีบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญา ๒ มาตรา คือ

มาตรา ๙๐ บัญญัติว่า "เมื่อการกระทำใดอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ใช้กฎหมายที่มีโทษหนักที่สุดลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด"

มาตรา ๙๑ บัญญัติว่า "เมื่อปรากฏว่าผู้ใดได้กระทำการอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ศาลลงโทษผู้นั้นทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป แต่ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มโทษ ลดโทษ หรือลดมาตราส่วนโทษด้วยหรือไม่ก็ตาม เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว โทษจำคุกทั้งสิ้นต้องไม่เกินกำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) สิบปี สำหรับกรณีความผิดกระทงที่หนักที่สุดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปี แต่ไม่เกินสิบปี

(๒) ยี่สิบปี สำหรับกรณีความผิดกระทงที่หนักที่สุดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี แต่ไม่เกินสิบปี

(๓) ห้าสิบปี สำหรับกรณีความผิดกระทงที่หนักที่สุดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปีขึ้นไป เว้นแต่กรณีที่ศาลลงโทษจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดตามบทบัญญัติทั้ง ๒ มาตรานี้ แยกพิจารณาได้ ๒ ประการ ดังนี้

ความผิดหลายบท หมายถึงความผิดกรรมเดียว แต่ผิดกฎหมายหลายบท เป็นการกระทำอันเดียว และโดยการกระทำนั้น ทำให้เกิดความผิดอาญาหลายฐาน ดังนั้น ต้องลงโทษผู้กระทำความผิดครั้งเดียว และโทษที่จะลงคือโทษที่หนักที่สุด เช่น ขว้างระเบิดเข้าไปในบ้าน เป็นให้คนตายและในขณะเดียวกันทำให้ในทรัพย์สินในบ้านเสียหายด้วย ซึ่งเป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่นตามมาตรา ๒๘๘ ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามมาตรา

๓๕๘ ซึ่งระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกพันบาท ดังนั้น โทษที่จะได้รับ คือ โทษที่หนักที่สุดตามความผิดฐานฆ่าผู้อื่นในมาตรา ๒๘๘

ความผิดหลายกระทง หมายถึงการกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน และแต่ละกรรมเป็นเอกเทศ ต่างหากจากกัน และเวลาแต่ละกรรมแตกต่างกัน เช่น ทำร้ายร่างกายบุคคลหนึ่ง และคนที่ถูกทำร้ายเรียกให้คนมาช่วย กลับทำร้ายร่างกายคนที่มาช่วยอีก เป็นความผิดหลายกระทง ผู้กระทำต้องระวางโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป แต่อัตราโทษต้องไม่เกินกำหนดตามมาตรา ๙๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ความผิดอาญาแผ่นดินกับความผิดอันยอมความได้

ความผิดอาญาใดจะเป็นความผิดอันยอมความได้ กฎหมายจะระบุไว้โดยเฉพาะ ความผิดนอกจากที่ระบุไว้ให้เป็นความผิดอันยอมความได้ ก็จะเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน การดำเนินคดีความผิดอันยอมความได้นั้น เจ้าพนักงานจะดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อได้มีการร้องทุกข์โดยผู้เสียหาย (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาอาญามาตรา ๑๒๑) และหากผู้เสียหายถอนการร้องทุกข์ คดีก็เป็นอันระงับไป ไม่ว่าจะอยู่ในชั้นใดก็ตาม (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒)) นอกจากนี้คดีอาญาที่เป็นความผิดอันยอมความได้ ต้องมีการร้องทุกข์ภายในสามเดือน มิฉะนั้นคดีเป็นอันขาดอายุความร้องทุกข์ (ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๖) แต่ความผิดอาญาแผ่นดินไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ดังกล่าว คือ ยอมความกันไม่ได้ แม้ไม่มีการร้องทุกข์ พนักงานสอบสวนก็ดำเนินคดีต่อไปได้

ความผิดอาญาฐานฉ้อโกงและความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน

การกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน นอกจากจะเป็นความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗ แล้ว ยังเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานฉ้อโกง มาตรา ๓๔๑ ประกอบกับมาตรา ๓๔๓ ฐานฉ้อโกงประชาชน อีกด้วย ดังนั้น เมื่อมีการกล่าวโทษหรือฟ้องคดีอาญาต่อศาล พนักงานสอบสวนต้องฟ้องผู้กระทำความผิดในความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ และ มาตรา ๓๔๓ ควบคู่กันด้วย

ความผิดอาญาฐานฉ้อโกง

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ บัญญัติว่า "ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็น หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้น ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

องค์ประกอบความผิดฐานฉ้อโกง

๑. การหลอกลวง หมายถึงทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิดโดยการ

๑) แสดงข้อความอันเป็นเท็จ คือ ข้อความที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง เป็นเหตุการณ์ในอดีตหรือปัจจุบันไม่ใช่เหตุการณ์ในอนาคต เว้นแต่ เหตุการณ์ในอนาคตนั้นพออนุมานได้ว่าเป็นการแสดงถึงเหตุการณ์ในปัจจุบันรวมอยู่ด้วย อาจแสดงออกทางวาจา หรือเอกสารเป็นหนังสือ เช่น จำเลยมีการกล่าวอ้างการมีเงินฝากธนาคาร แล้วเอาเช็คมาเซ็นชื่อให้ แต่ความจริงไม่มีเงินฝากธนาคาร ทั้งเช็คเป็นของบุคคลอื่นที่ปิดบัญชีแล้ว โจทก์หลงเชื่อจ่ายเงินให้จำเลยกู้ยืม ดังนี้เป็นความผิดฐานฉ้อโกง

๒) การปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง เป็นการกระทำโดยซ่อนเร้นข้อความจริงไม่ให้คู่กรณีรู้ เช่น ของแตกหักบุบสลาย แล้วเอากระดาษไปปิดแล้วทาสีทับไว้ นำไปขายเป็นของดี เป็นการหลอกลวงและปกปิดข้อความจริง

๒. ผู้ถูกหลอกลวงเชื่อ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญ ถ้าผู้ถูกหลอกลวงไม่หลงเชื่อ การกระทำอาจเป็นความผิดฐานพยายามฉ้อโกง

๓. การโอนทรัพย์สินของผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทรัพย์สินในที่นี้หมายถึง วัตถุมีรูปร่างหรือไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘ การใช้อุบายหลอกลวงได้มีการส่งมอบทรัพย์สินให้ด้วย ถ้ายังไม่มีการส่งมอบทรัพย์สิน ก็เป็นความผิดฐานพยายามฉ้อโกง

การทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ เอกสารสิทธิหมายถึงเอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ เอกสารสิทธิเป็นเอกสารมีผลบังคับได้ตามกฎหมาย เช่น สัญญากู้ยืมเงินเป็นเอกสารก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ให้กู้ การเปลี่ยนแปลงสิทธิ เช่น การเปลี่ยนแปลงวัตถุในการชำระหนี้หรือเปลี่ยนตัวลูกหนี้ การโอนสิทธิ เช่น การโอนสิทธิเรียกร้องในการชำระหนี้ที่มีต่อบุคคลอื่น การระงับสิทธิ เช่น การออกใบรับเงินแก่ผู้ชำระหนี้เพื่อเป็นหลักฐานการระงับสิทธิ

๔. การโอนทรัพย์สินทำให้ผู้ถูกหลอกลวงเสียหาย ความเสียหายทางทรัพย์สินเกิดขึ้นจากการโอนทรัพย์สิน หรือส่งมอบทรัพย์สินที่โอนโดยการหลอกลวง อาจเป็นทรัพย์สินของบุคคลอื่น นอกจากจะเป็นทรัพย์สินของผู้ถูกหลอกลวง ซึ่งทำให้ผู้รับประโยชน์จากเอกสารสิทธิเสียหาย

๕. การกระทำโดยเจตนาและทุจริต คือ ผู้กระทำรู้สำนึกในการกระทำ และในขณะเดียวกันผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือย่อมเล็งเห็นผล คือ รู้ว่าการกระทำนั้นเป็นข้อความเท็จ โดยการหลอกลวงให้หลงเชื่อและมีการกระทำโดยทุจริต เป็นการแสวงหาประโยชน์มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น การแสวงหาประโยชน์ ได้แก่การโอนทรัพย์สินหรือการส่งมอบทรัพย์สินให้แก่ผู้หลอกลวงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกหลอกลวง

สรุปความผิดฐานฉ้อโกง

๑. การหลอกลวงคือ การแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง

๒. ผลของการหลอกลวงเพื่อเอาทรัพย์สินของผู้ถูกหลอกลวงหรือของบุคคลที่สาม หรือเพื่อให้ทำถอน ทำลายเอกสารสิทธิ

๓. ผู้ถูกหลอกลวงมีกรรมสิทธิ์หรือมีการครอบครองในทรัพย์สิน

ความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน

ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๔๓ บัญญัติว่า "ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๔๑ ได้กระทำด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริง ซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

คำว่า "ประชาชน" หมายความถึง บุคคลทั่วไป การฉ้อโกงประชาชนไม่ได้ดูที่จำนวนผู้ถูกหลอกลวงว่ามีกี่คน ดูลักษณะหรือเจตนาของการหลอกลวงเป็นสำคัญ คือต้องหลอกลวงอันเป็นเท็จต่อประชาชนทั่วไป ไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

การกระทำความผิดตามมาตรานี้ต้องพิจารณาจากลักษณะหรือเจตนาของการหลอกลวงเป็นสำคัญ คือ ต้องมีการหลอกลวงต่อประชาชนทั่วไป ไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และไม่ถือจำนวนผู้ถูกหลอกลวงเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ความผิดอาญามาตรานี้เป็นความผิดอันยอมความไม่ได้ เช่น จำเลยชักชวนผู้เสียหายทั้ง ๑๐ คน ให้มาลงทุนกับบริษัทเพื่อประกอบกิจการสั่งซื้อสินค้าล่วงหน้าเพื่อเก็งกำไร ทั้งๆที่รู้ว่าบริษัทไม่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการเช่นว่านั้น ทำให้ผู้เสียหายหลงเชื่อและมอบเงินให้แก่จำเลย เป็นความผิดตามมาตรา ๓๔๓ นี้

ตารางแสดงฐานความผิดและบทกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗

มาตรา	ฐานความผิด	ระวางโทษ
ป.อาญา ม.๘๓	ในกรณีความผิดเกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ผู้ที่ได้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันเป็นตัวการ	ต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิด
ป.อาญา ม.๙๑	เมื่อปรากฏว่าผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ศาลลงโทษผู้นั้นทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป	-๑๐ ปี สำหรับกรณีความผิดกระทงที่หนักที่สุดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน ๓ ปี -๒๐ปี สำหรับกรณีความผิดกระทงที่หนักที่สุดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปีแต่ไม่เกิน ๑๐ ปี -๕๐ ปี สำหรับกรณีความผิดกระทงที่หนักที่สุด มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน ๑๐ ปีขึ้นไป เว้นแต่ กรณีที่ศาลลงโทษจำคุกตลอดชีวิต
ป.อาญา ม. ๓๔๑	ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้น ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ	จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ป.อาญา ม. ๓๔๓	ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๔๑ ได้กระทำด้วยการ แสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน	จำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
พรก.การกู้ยืมเงินฯ ม. ๑๒	ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือ มาตรา ๕	ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๕ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับ ตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ ๑๐,๐๐๐ บาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา	ฐานความผิด	ระวางโทษ
พรก.การกู้ยืมเงินฯ ม. ๑๓	ผู้ใดขัดขวาง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือไม่อำนวยความสะดวก แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๗(๔) หรือ มาตรา ๘	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี และปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
พรก.การกู้ยืมเงินฯ ม. ๑๔	ผู้ใดไม่มีเหตุผลอันสมควร ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก หรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗(๑) (๒) หรือ (๓) หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม	ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือนและปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท
พรก.การกู้ยืมเงินฯ ม.๑๕	ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้เป็นนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลอื่นใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น	ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น
พรก.การกู้ยืมเงินฯ ม.๑๕/๑	ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษตามมาตรา ๔ หรือ มาตรา ๕ ถ้าได้กระทำความผิดนั้นซ้ำอีกในระหว่างรอการลงโทษ หรือ รอการกำหนดโทษหรือภายใน ๕ ปีนับแต่วันพ้นโทษ	หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังก็ให้เพิ่มโทษ แก่ผู้นั้นอีกหนึ่งเท่าของโทษที่ศาลกำหนด สำหรับความผิดครั้งหลัง
พรก.การกู้ยืมเงินฯ ม.๑๕/๒	ในกรณีคนต่างด้าวต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือ ๕	ให้เนรเทศผู้นั้นออกนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศ ถ้าผู้นั้นจะต้องรับโทษก็ให้รับโทษก่อน

กฎหมายและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับ พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗

๑. พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ.๒๕๔๕

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและผู้ประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงดำเนินกิจการในลักษณะที่เป็นการชักชวนให้บุคคลเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการประกอบธุรกิจขายตรงหรือในการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง โดยตกลงว่าจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนจากการหาเข้าร่วมเครือข่ายดังกล่าว ซึ่งคำนวณจากจำนวนผู้เข้าร่วมเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น

มาตรา ๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี และปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (ส.ค.บ.)

๒. พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๑๖ ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าต้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด เว้นแต่การประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าประเภทที่ปรึกษาสัญญาซื้อขายล่วงหน้าจะเป็นบุคคลธรรมดาก็ได้ และต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.

ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เป็นนิติบุคคลตามมาตรา๑๗และประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเฉพาะกับผู้ลงทุนสถาบันให้จดทะเบียนกับสำนักงานก.ล.ต.เว้นแต่เป็นกรณีที่เป็นการประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าประเภทผู้จัดการเงินทุนสัญญาซื้อขายล่วงหน้าให้แก่ผู้ลงทุนสถาบันที่เป็นกองทุนรวมตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.ตามวรรคหนึ่ง

การขออนุญาต การขอจดทะเบียน การออกใบอนุญาต และการรับจดทะเบียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

๓. พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๖ ผู้ใดจะประกอบธุรกิจเป็นผู้ค้าล่วงหน้า นายหน้าซื้อขายล่วงหน้า ที่ปรึกษาการซื้อขายล่วงหน้า ตัวแทนซื้อขายล่วงหน้า และผู้ประกอบธุรกิจอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด ต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ

การขออนุญาตและการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ก.ส.ล. กำหนด

ในการออกใบอนุญาต เลขาธิการจะกำหนดเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๒๒ ห้ามมิให้ผู้ใดบอกกล่าวหรือแพร่ข้อความที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตร หรือการซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตรประเภทหรือชนิดใดอันเป็นเท็จ หรือบอกกล่าวหรือแพร่ข้อความอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตรประเภทหรือชนิดใดต่อผู้อื่นโดยการกระทำดังกล่าวน่าจะมีผลทำให้ราคาสินค้าเกษตรนั้นผิดไปจากสภาพปกติของตลาด หรือน่าจะทำให้ผู้อื่นทำการซื้อขายล่วงหน้า

การกระทำตามวรรคหนึ่ง แม้ผู้บอกกล่าวหรือแพร่ข้อความจะมิได้กระทำโดยเจตนาแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดความจริง แต่หากกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังตามวิสัยหรือพฤติการณ์ที่พึงมีตามสมควร หรือกระทำโดยละเลยที่จะพิจารณาความเป็นจริงของข้อความนั้นให้ผู้บอกกล่าวหรือแพร่ข้อความนั้นมีความผิดตามวรรคหนึ่งด้วย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการกำกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ก.ส.ล.)

๔. พระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒

มาตรา ๓ ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญาหรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน เป็นความผิดที่ถูกกำหนดไว้ในความผิดมูลฐานที่ ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

หน่วยงานที่รับผิดชอบ: สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ป.ป.ง.)

๕. พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗

คดีความผิดตามบัญชีท้าย พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ ได้แก่ คดีดังต่อไปนี้

๑. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน...

๒. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กรมสอบสวนคดีพิเศษ

๖. ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๙๙

มาตรา ๓๔๑ ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔๓ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๔๑ ได้กระทำด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ต้องด้วยลักษณะดังกล่าวในมาตรา๓๔๒ อนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดด้วย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

หน่วยงานที่รับผิดชอบ :: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือ กรมสอบสวนคดีพิเศษ

คำพิพากษาตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๖๔/๒๕๕๑

พนักงานอัยการจังหวัดนครราชสีมา โจทก์
นายณรงค์ เรียบร้อย จำเลย

ป.อ. มาตรา ๙๐, ๙๑, ๓๔๑, ๓๔๓ วรรคแรก
ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง,๒๑๒, ๒๒๕
พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔

พ.ร.ก. การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ มาตรา ๔ วรรคแรก บัญญัติว่า "ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชน หรือกระทำด้วยประการใดๆ ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปว่าในการกู้ยืนเงินตนหรือบุคคลใดจะจ่ายหรืออาจจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้ตามพฤติการณ์แห่งการกู้ยืมเงิน ในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ โดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคลนั้นจะนำเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้นหรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน หรือโดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคลนั้นไม่สามารถประกอบกิจการใดๆ โดยชอบด้วยกฎหมาย ที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้นได้ และในการนั้นเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลใดได้กู้ยืมเงินไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน" การโฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนหรือการกระทำด้วยประการใดๆ ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไป อันจะทำให้เป็นความผิดสำเร็จฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนนั้น เพียงแต่จำเลยแสดงข้อความดังกล่าวให้ปรากฏแก่ผู้เสียหายบางคน แล้วเป็นผลให้ประชาชนหลงเชื่อและนำเงินมาให้จำเลยกู้ยืม ก็ถือว่าเป็นความผิดสำเร็จแล้ว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าจำเลยไปชักชวนผู้เสียหายแต่ละคน คนละหลายครั้ง ดังนั้น การที่ผู้เสียหายแต่ละคนนำเงินมาให้กู้ยืมและจำเลยรับไว้ ถือว่าเป็นความผิดสำเร็จสำหรับผู้เสียหายแต่ละคน จึงเป็นความผิดหลายกรรมตามจำนวนผู้เสียหาย คือ ๑๔ กรรม ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นแก้ไขให้ถูกต้องได้ แต่เนื่องจากโจทก์มิได้ฎีกาขอให้ลงโทษจำเลยหลายกรรม ศาลฎีกาไม่อาจแก้ไขเรื่องโทษได้ เพราะเป็นการพิพากษาเพิ่มเติมโทษจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๓๓๕/๒๕๕๑ พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์
บริษัท บลิสเซอร์ อินเตอร์กรุ๊พ จำกัด กับพวก จำเลย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๔, ๒๖, ๒๙, ๓๐ วรรคหนึ่ง, ๓๓, ๔๘ วรรคหนึ่ง
ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง
พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๒๘
พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๘, ๑๐

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องของจำเลยที่ ๓ ที่ขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์งดการบังคับคดี การรวบรวม หรือการจำหน่ายทรัพย์สินตามคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสิบเด็ดขาดไว้ชั่วคราวจนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖๓/๒๕๔๘ แล้วว่า บทบัญญัติมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐ และต่อมาศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษายืนตามคำสั่งของศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องของจำเลยที่ ๓ แล้ว การที่จำเลยที่ ๓ ยื่นฎีกาโดยอ้างเหตุผลในข้อกฎหมายขึ้นมาใหม่ว่า ศาลยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าจำเลยทั้งสิบกระทำความผิดต่อ พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ ขอให้มีคำพิพากษาให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์งดการบังคับคดี การรวบรวม หรือการจำหน่ายทรัพย์สินของจำเลยทั้งสิบไว้จนกว่าคดีหลักจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น ข้อกฎหมายดังกล่าวเป็นข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง ประกอบพ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายฯ มาตรา ๒๘

คำพิพากษาศาลฎีกาที่๖๗๑๙ – ๖๗๒๐/๒๕๕๐ พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์
นางพนังศรี วิวิธสิริ กับพวก จำเลย

พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗ มาตรา ๕

ตาม พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗ มาตรา ๕ กำหนดให้บุคคลใดก็ตาม ที่กระทำการตามองค์ประกอบความผิดในมาตรานี้เป็นผู้กระทำความผิด ไม่ได้กำหนดเป็นการเฉพาะแต่เพียงว่าผู้กระทำความผิดต้องเป็นผู้กู้ยืมเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินเท่านั้น เมื่อจำเลยกับพวกในฐานะตัวแทนของบริษัท ท. ได้กระทำการในการจะกู้ยืมเงินด้วยการโฆษณา หรือประกาศแก่บุคคลทั่วไป และจำเลยกับพวกจ่ายหรือโฆษณา ประกาศ แพร่ข่าวว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ให้บริษัท ท. กู้ยืมเงินในอัตราสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ และจำเลยกับพวกไม่ได้พิสูจน์ว่ามีข้อยกเว้นตามกฎหมายดังกล่าว จำเลยกับพวกจึงมีความผิดตาม พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗ มาตรา ๕

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๑๖/๒๕๔๗ พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์
บริษัท บลิสเซอร์ อินเตอร์กรุ๊พ จำกัด กับพวก จำเลย

ป.วิ.พ. มาตรา ๒๓๑, ๒๙๒
พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๑๐, ๑๓, ๑๒๓
พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔, ๕, ๑๐

ตาม พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ มาตรา ๑๐ บัญญัติให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำผิดตามมาตรา ๔ หรือ ๕ ของกฎหมายดังกล่าวเป็นบุคคลล้มละลายได้ เป็นการให้อำนาจฟ้องได้ในขณะที่ผู้กู้ยืมเงินเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำผิดเท่านั้น ไม่ต้องรอให้ฟ้องคดีอาญาเป็นจำเลยต่อศาลก่อนและไม่ต้องรอให้ศาลพิพากษาถึงที่สุดก่อนว่าผู้กู้ยืมกระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหาก็ได้ เพราะความผิดตามกฎหมายดังกล่าวมีผลกระทบต่อระบบการเงินและเศรษฐกิจของประเทศ รัฐต้องการให้กฎหมายมีสภาพบังคับโดยเร็ว เพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนที่ร้ายแรงมากขึ้นจากความเนิ่นช้าในการบังคับใช้กฎหมายรัฐจึงเลือกใช้ช่องทางให้ดำเนินกระบวนพิจารณาไปตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลายดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ วรรคสองของกฎหมายดังกล่าว เพราะกระบวนพิจารณาคดีล้มละลายนั้นจะต้องดำเนินการเป็นการด่วนตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา ๑๓ และในมาตรา ๑๐ วรรคสอง ของกฎหมายดังกล่าวบัญญัติต่อไปว่า ในการพิจารณาคดีล้มละลาย ถ้าศาลพิจารณาได้ความจริงตามวรรคหนึ่งให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด มิใช่ต้องได้ความจริงว่าลูกหนี้กระทำผิดตามคำพิพากษาถึงที่สุด คดีนี้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสิบเด็ดขาด และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ใช้อำนาจเข้าจัดกิจการและทรัพย์สินของจำเลยทั้งสิบต่อมาตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในพ.ร.บ.ล้มละลายฯ จนศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสิบล้มละลายและเข้าสู่ขั้นตอนการจำหน่ายทรัพย์สินตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา ๑๒๓ แล้ว ซึ่งเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียวที่จะจัดการและจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้และ พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ มีเจตนารมณ์ให้ศาลดำเนินกระบวนพิจารณาไปตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลายจนสิ้นสุด ไม่อาจขอทุเลาการบังคับอย่างคดีแพ่งธรรมดาและไม่อาจขอให้งดหรือระงับการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดและอายัดไว้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๐๑/๒๕๔๗

พนักงานอัยการจังหวัดขอนแก่น โจทก์
นายวีระ บุตรสิม กับพวก จำเลย

ป.อ. มาตรา ๙๑, ๓๔๓
พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.2527 มาตรา ๔, ๕, ๙, ๑๒

พฤติกรรมที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ร่วมกันประกอบกิจการในชื่อบริษัท ว. จำกัด ประกาศโฆษณาต่อประชาชนทั่วไปรับสมัครสมาชิกไวท์โฮปกรุ๊ป และเรียกเก็บเงินค่าสมัครจากผู้สมัครเป็นสมาชิกรายละ ๓,๐๐๐บาท โดยรู้อยู่แล้วว่าบริษัทไม่ได้ประกอบกิจการอย่างหนึ่งอย่างใด อันจะมีผลประโยชน์มาปันให้แก่สมาชิกได้ตามใบประกาศตารางผลประโยชน์แห่งสมาชิก จึงเป็นการร่วมกันกระทำผิดโดยการหลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงนั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินคือเงินค่าสมัครสมาชิกรายละ ๓,๐๐๐ บาท จากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม อันเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชนตาม ป.อ. มาตรา ๓๔๓ วรรคแรก และการที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เรียกเก็บเงินจากผู้สมัครเป็นสมาชิกรายละ ๓,๐๐๐บาท โดยมีเงื่อนไขในการให้ผลประโยชน์ตอบแทนเฉพาะแก่ผู้เป็นสมาชิกว่า หากสมาชิกผู้ใดหาสมาชิกใหม่มาสมัครได้ ๖ คน จะได้รับผลประโยชน์เป็นเงินดาวน์รถจักรยานยนต์จำนวน ๖,๐๐๐บาท ทั้งจะได้รับเงินตอบแทนจากการหาสมาชิกใหม่รายละร้อยละ ๒๕ ของเงินค่าสมัคร และหากสมาชิกใหม่หาสมาชิกมาสมัครได้ต่อ ๆ ไป สมาชิกเดิมก็ยังจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินจำนวนลดหลั่นไปตามใบประกาศตารางผลประโยชน์แห่งสมาชิกนั้น เป็นการประกอบกิจการโดยวิธีชักจูงให้ผู้อื่นส่งเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ตน และให้ผู้นั้นชักจูงผู้อื่นตามวิธีการที่กำหนด และแสดงให้ผู้ถูกชักจูงเข้าใจว่าถ้าได้ปฏิบัติตามจนมีบุคคลอื่นอีกหลายคนเข้าร่วมต่อ ๆ ไปจนครบวงจรแล้วผู้ถูกชักจูงจะได้รับกำไรมากกว่าเงินหรือประโยชน์ที่ผู้นั้นได้ส่งไว้ดังที่บางคนเรียกกันว่าแชร์ลูกโซ่ ซึ่งเมื่อคำนวณตารางผลประโยชน์แห่งสมาชิกแล้ว จะเห็นได้ว่าหากผู้เป็นสมาชิกปฏิบัติตามเงื่อนไขสามารถชักจูงบุคคลอื่นมาเข้าร่วมได้ต่อ ๆ ไป สมาชิกรายต้น ๆ จะได้ผลประโยชน์ตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้หลายเท่า แต่หากการดำเนินการมิได้เป็นไปตามคำชักจูงก็จะเกิดความเสียหายแก่ประชาชนผู้หลงเชื่อมาสมัครรายหลัง พฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เรียกเก็บเงินค่าสมัครจากผู้สมัครเป็นสมาชิกและผลประโยชน์ตอบแทนที่จำเลยที่ ๑ จ่ายให้แก่สมาชิกในเงื่อนไขตามตารางผลประโยชน์แห่งสมาชิกดังกล่าว ต้องตามความหมายของบทนิยามคำว่า “กู้ยืมเงิน” และ “ผลประโยชน์ตอบแทน” ตาม พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ มาตรา ๓ และเมื่อมีประชาชนหลงเชื่อเข้าสมัครเป็นสมาชิกบัตรไวท์โฮปกรุ๊ปตามที่จำเลยที่ ๑ ประกาศโฆษณามีจำนวนมากกว่าตั้งแต่สิบคนขึ้นไปโดยมีจำนวนรวม ๓๙๔ คนตามบัญชีรายชื่อผู้เสียหาย วัน เวลา และจำนวนเงินที่จำเลยได้รับไปจากผู้เสียหาย การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตาม พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ มาตรา ๔ ด้วย จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงมีความผิดตามฟ้องโจทก์

แม้จำเลยที่ ๑ จะประกาศโฆษณาเพียงครั้งเดียวในคราวเดียว แต่ข้อเท็จจริงแห่งคดีฟังยุติว่าในระหว่างวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้องนั้น มีผู้เสียหายซึ่งหลงเชื่อเข้าสมัครเป็นสมาชิกบัตรไวท์โฮปกรุ๊ป ตามประกาศโฆษณาของจำเลยที่ ๑ มีจำนวน ๓๙๔ คน โดยจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ได้รับเงินค่าสมัครเป็นสมาชิกจากผู้เสียหายจำนวนดังกล่าวรายละ ๓,๐๐๐ คน ไปโดยทุจริต ซึ่งความผิดต่อผู้เสียหายแต่ละรายเป็นการกระทำที่แยกออกจากกันได้ การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันรวม ๓๙๔ กระทง ศาลย่อมลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปได้ตาม ป.อ. มาตรา ๙๑

จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดตาม พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ มาตรา ๔ มีโทษตาม พ.ร.ก. ดังกล่าว มาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปีรวม ๓๙๔ กระทง เป็นกรณีความผิดกระทงที่หนักที่สุด มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปีแต่ไม่เกินสิบปี ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้ศาลลงโทษผู้กระทำผิดทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป แต่เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้วโทษจำคุกทั้งสิ้นต้องไม่เกินยี่สิบปีตาม ป.อ. มาตรา ๙๑ (๒) ดังนั้น ที่ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๒๐ ปี ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวจึงไม่อาจลงโทษให้เบาลงอีกได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๗๓/๒๕๔๖ พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์
นางสาวสุปราณี สังข์น้ำมนต์ กับพวก จำเลย

พ.ร.ก. การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๓, ๔ , ๑๒

ข้อเท็จจริงไม่ได้ความจากผู้เสียหายว่า จำเลยทั้งสี่เป็นผู้ร่วมกันโฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนว่าในการกู้ยืมเงินของสมาชิกนั้นบริษัท ค. จะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ การกระทำของจำเลยเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะลูกจ้างของบริษัท ค. สามีของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นชาวต่างชาติใส่ชื่อจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท ค. แทน ก่อนจำเลยที่ ๑ จะถอนชื่อออกจากการเป็นกรรมการของบริษัท ค. จำเลยที่ ๑ ไม่ทราบการดำเนินการของบริษัท ค. จึงฟังได้ว่า การลงทุนของผู้เสียหายมิได้เกิดจากการโฆษณาหรือประกาศชักชวนของจำเลยทั้งสี่โดยตรง จำเลยทั้งสี่จึงไม่มีความผิดตาม พ.ร.ก. การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔ , ๑๒

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๓/๒๕๔๕

นาง ทัศนีย์ จันทร์เรือง โจทก์
นาย ศรณ์หรือธงชัย พันธุ์ทวีเกียรติ จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา ๙๐๔, ๙๑๔, ๙๓๒, ๙๘๙
ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง
พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๕
พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗

คดีที่โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยใช้เงินตามเช็คพิพาทพร้อมดอกเบี้ยนั้น แม้โจทก์จะมิได้บรรยายว่าโจทก์ได้รับเช็คพิพาทมาด้วยมูลหนี้ใด ก็เป็นเพียงรายละเอียดที่จะพึงนำสืบในชั้นพิจารณาต่อไป ไม่เป็นเหตุให้คำฟ้องของโจทก์เคลือบคลุม ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง

จำเลยซึ่งเป็นผู้ประมูลแชร์ไปได้แล้วมีหน้าที่ผูกพันตามข้อตกลงต้องส่งเงินคืนโดยสั่งจ่ายเช็คพิพาทให้แก่ผู้ที่ยังประมูลไม่ได้หรือสั่งจ่ายเช็คพิพาทมอบแก่ ป. หัวหน้าวงแชร์เพื่อมอบแก่ผู้ที่ยังประมูลไม่ได้ ซึ่งถือว่าเช็คพิพาทนั้นมีมูลหนี้ต่อกันแล้วเมื่อโจทก์ได้เช็คพิพาทซึ่งเป็นเช็คผู้ถือไว้ในครอบครองไม่ว่าจะเป็นโดย ป. ส่งมอบให้เพื่อชำระค่าแชร์ หรือโจทก์รับมาจากจำเลยโดยตรงก็ตาม โจทก์ก็เป็นผู้ทรงเช็คพิพาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๐๔ การที่ต่อมานายวงแชร์หนีและแชร์วงนี้ล้ม โจทก์ย่อมหมดโอกาสที่จะประมูลแชร์ได้ต่อไป โจทก์จึงชอบที่จะเรียกให้จำเลยชำระหนี้ค่าแชร์ที่ต้องส่งคืนให้แก่โจทก์ได้ทันทีเมื่อวงแชร์ล้ม ดังนั้น ตั้งแต่วันที่แชร์วงนี้ล้ม โจทก์ชอบที่จะลงวันที่สั่งจ่ายในเช็คพิพาทและนำไปเรียกเก็บเงินจากธนาคารได้ เพราะโจทก์เป็นผู้ทรงโดยชอบด้วยกฎหมายและวันสั่งจ่ายที่ลงในเช็คพิพาทถือว่าเป็นวันที่ถูกต้องแท้จริง เมื่อเช็คพิพาทเรียกเก็บเงินไม่ได้จำเลยผู้สั่งจ่ายจึงต้องรับผิดชำระเงินตามเช็คพิพาทแก่โจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๙๑๔ ประกอบมาตรา ๙๘๙

การเล่นแชร์เป็นสัญญาประเภทหนึ่งอันเกิดจากการตกลงกันระหว่างสมาชิกผู้เล่นซึ่งมีผลผูกพันและบังคับได้ตามกฎหมาย การชำระหนี้ค่าแชร์ จึงหาใช่มีมูลหนี้ที่ขัดต่อกฎหมายไม่ ส่วนการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนนั้นมีการรับเงินและผู้กู้ยืมเงินตกลงว่าจะจ่ายผลตอบแทนแก่ผู้ให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีการประมูลจ่ายผลตอบแทนดังเช่นการเล่นแชร์ ทั้งการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนก็เป็นกรณีที่กำหนดดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ตอบแทนไว้แน่นอน ซึ่งอาจมีอัตราสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยในการกู้ยืมเงินของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ เมื่อการเล่นแชร์วงนี้เป็นการประมูลผลประโยชน์ที่จะให้แก่สมาชิกลูกวงแชร์ด้วยกันที่มีจำนวนมากหรือน้อยตามความต้องการของผู้ประมูล จึงไม่อยู่ในข่ายเป็นความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ ทั้งในทางนำสืบของจำเลยก็รับว่าเมื่อจำเลยประมูลแชร์ได้ก็จะสั่งจ่ายเช็คมอบให้แก่ ป. นายวงแชร์ซึ่งมิใช่นิติบุคคลการเล่นแชร์วงนี้จึงหาขัดต่อพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ฯ ไม่

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยออกเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) สาขาเพชรบุรีตัดใหม่ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๐ สั่งจ่ายเงินจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาทรวม ๔ ฉบับ มอบให้โจทก์เพื่อชำระหนี้ เมื่อเช็คถึงกำหนด โจทก์นำไปเรียกเก็บเงินแต่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คทั้ง ๔ ฉบับ โดยให้เหตุผลว่า "โปรดติดต่อผู้สั่งจ่าย" ขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน ๒๕๖,๖๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ในต้นเงินจำนวน ๒๔๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่บรรยายฟ้องให้ชัดเจนว่า ได้รับเช็คพิพาทมาอย่างไร เพื่อชำระหนี้อะไร จึงเป็นคำฟ้องที่เคลือบคลุม จำเลยออกเช็คพิพาทโดยไม่ลงวันที่มอบให้นายปรีชา องค์ศุลี ซึ่งเป็นนายวงแชร์ที่โจทก์ร่วมเล่นด้วย เนื่องจากจำเลยประมูลแชร์ได้ ต่อมามีการเลิกวงแชร์ก่อนที่โจทก์จะประมูลได้ โจทก์และนายปรีชาจึงร่วมกันฉ้อฉลโดยโจทก์รับเช็คพิพาทจากนายปรีชาลงวันที่และเรียกเก็บเงิน โจทก์จึงมิใช่ผู้ทรงโดยชอบโจทก์ยังค้างชำระเงินจำนวน ๒๔๐,๐๐๐ บาท ซึ่งต้องชำระแก่จำเลยเนื่องจากจำเลยเคยประมูลแชร์ได้ เช็คพิพาทจึงไม่มีมูลหนี้ นายปรีชารับเช็คพิพาทจากจำเลยเนื่องจากการเล่นแชร์ที่ขัดต่อกฎหมายเพราะมีผู้เล่นเกิน ๑๐ คน และมีมูลค่าแชร์เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐บาท โจทก์รับเช็คจากนายปรีชา โจทก์จึงมิใช่ผู้ทรงโดยชอบ

คำพิพากษาที่ ๒๗๑/๒๕๓๕ (คดีถึงที่สุดในชั้นอุทธรณ์)
พระราชกำหนดการกู้ยืมที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน (มาตรา ๔, ๕, ๑๒)

จำเลยกับพวกชักชวนให้ประชาชนทั่วไปให้นำเงินมาลงทุน โดยอ้างว่าได้จัดตั้งบริษัทเพื่อดำเนินกิจการค้าพืชไร่โดยส่งไปต่างประเทศ และจะให้ผลตอบแทนแก่ผู้ร่วมลงทุนในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๘ ต่อเดือน มีผู้มาร่วมลงทุน ๑๗ ราย ในระยะแรกให้ผลตอบแทนร้อยละ ๘ ต่อเดือน ต่อมาลดลงเหลือร้อยละ ๖ ต่อเดือน ระยะหลังไม่ให้ผลตอบแทนเลย การที่ให้ประชาชนมาร่วมลงทุนหรือให้กู้ยืมโดยให้ผลตอบแทนในอัตราร้อยละ ๘ ต่อเดือน หรือร้อยละ ๙๖ ต่อปี ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายจะพึงจ่ายให้ได้ การกระทำดังกล่าวอันเป็นความเท็จ ความจริงจำเลยไม่ได้ประกอบกิจการใดๆ ที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนเพียงพอที่จะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาได้ ศาลได้พิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามมาตรา ๓๔๓ วรรคหนึ่ง และตามพระราชกำหนดการกู้ยืมที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๑๒ เรียงกระทงความผิดกระทงละห้าปี จึงให้จำคุกได้ไม่เกินกำหนดยี่สิบปี ตามมาตรา ๙๑(๒) แห่งประมวลกฎหมายอาญา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๔๒/๒๕๓๔ พนักงานอัยการ ประจำศาล จังหวัด ธัญบุรี โจทก์

บริษัท เสมาฟ้าคราม นคร จำกัด กับพวก จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา ๑๐๑๒, ๑๐๙๖

ป.วิ.พ. มาตรา ๑๖๑

พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.๒๔๘๓ มาตรา ๙(๓) / มาตรา ๑๔

พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗ (มาตรา ๓,๔,๕,๑๐)

การที่จำเลยขายหุ้นหรือทำสัญญาจะซื้อจะขายบ้านและที่ดินให้บุคคลทั่วไป โดยตกลงทยอยซื้อคืนเป็นงวดรายเดือนและให้กำไรเป็นเงินสองเท่า เป็นการซื้อหรือทำสัญญาที่มุ่งจะขายคืนเพื่อต้องการกำไรเป็นสองเท่าโดยไม่ต้องร่วมในการขาดทุน หาใช่เป็นการซื้อหุ้นเพื่อร่วมลงทุนในกิจการด้วยประสงค์จะแบ่งกำไรอันจะพึงได้แต่กิจการที่ทำในรูปของเงินปันผล ซึ่งจะต้องร่วมในการขาดทุนด้วย ดังบริษัททั่วไปหรือทำสัญญาเพื่อมุ่งจะได้บ้านและที่ดินจากจำเลยไม่ ดังนั้นการขายหุ้นและทำสัญญาจะซื้อจะขายบ้านและที่ดินของจำเลยก็คือการรับเงินโดยผู้กู้ยืมจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนหรือตกลงว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ให้กู้ยืมอันเป็นการกู้ยืมเงินตามความหมายใน พ.ร.ก. การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ และเป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน พนักงานอัยการโจทก์ดำเนินคดีเองโดยมิได้แต่งตั้งทนายความศาลย่อมไม่กำหนดค่าทนายความให้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๗๑/๒๕๔๐ พนักงานอัยการ กรมอัยการ โจทก์

บริษัท ทองนพเก้า จำกัด กับพวก จำเลย

พ.ร.ก. การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๓, ๔, ๕, ๑๐, ๑๕

จำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาได้ร่วมกับบริษัทจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นนิติบุคคลทำการกู้ยืมเงินอันเป็นการฉ้อโกงประชาชน แม้จำเลยที่ ๓ จะมิใช่กรรมการผู้จัดการหรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๑ และมิได้ลงนามในสัญญาหรือตราสารการกู้ยืมเงินในฐานะผู้แทนของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๓ ก็เป็นผู้กู้ยืมเงินตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๓ เช่นกันและต้องถือว่าจำเลยที่ ๓ เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของจำเลยที่ ๑ ด้วย เมื่อจำเลยที่ ๓ เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔ และ ๕ แม้จะยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาลเพราะหลบหนีไป โจทก์ก็ฟ้องขอให้จำเลยที่ ๓ เป็นบุคคลล้มละลายได้ตามพระราชกำหนดดังกล่าวมาตรา ๑๐

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๔๗/๒๕๓๐

นาง มณี ประสงค์ชัยกุล โจทก์

นาง ชม้อย ทิพย์โส กับพวก จำเลย

ป.อ. มาตรา ๒๐๙, ๒๑๐, ๒๑๒, ๒๑๕, ๓๔๐, ๓๔๓

พ.ร.ก. การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (๔,๕,๗,๘)

ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน มิใช่กระทำโดยเฉพาะเจาะจงแก่บุคคลใดเป็นส่วนตัว รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหายโดยตรง

พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน เป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญาดังจะเห็นได้ว่าบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของพระราชกำหนดนี้ตามมาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ บัญญัติถึงวิธีการและลักษณะของการกู้ยืมในกรณีเช่นนี้ไว้ และบัญญัติถึงการที่จะปราบปรามการกระทำที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนกับวางมาตรการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนที่ได้รับความเสียหายจากการถูกหลอกลวงและรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยได้กำหนดมาตรการต่างๆ ไว้ เพื่อคุ้มครองประชาชนเป็นส่วนรวม และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้นมีอำนาจใช้มาตรการดังกล่าวนั้นได้ ทั้งนี้เพื่อให้กรณีเสร็จเด็ดขาดไปทันที ดังนั้น ความผิดตามพระราชกำหนดนี้ รัฐเท่านั้นเป็นผู้มีอำนาจฟ้องคดีได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๔๖/๒๕๔๑

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์

พันจ่าอากาศเอก รณชัย มหาวีรวัฒน์ โจทก์

บริษัท ทอง นพ เก้า จำกัด กับพวก จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๓

พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.๒๔๘๓ มาตรา ๙๑

พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔, ๕

แม้ลูกหนี้ที่ ๔ จะมิได้ลงลายมือชื่อในสัญญากู้ยืมที่เจ้าหนี้อ้างประกอบคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แต่ข้อเท็จจริงก็ฟังได้ยุติตามคำพิพากษาศาลฎีกา ซึ่งลูกหนี้ที่ ๔ เป็นจำเลยร่วมอยู่ด้วยว่า ลูกหนี้ที่ ๔ เป็นกรรมการของบริษัทฯ จำเลยที่ ๑ เป็นผู้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๑ ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔ และ ๕ ดังนั้น ลูกหนี้ที่ ๔ จึงเป็นผู้กู้ยืมตามนัยแห่งพระราชกำหนดดังกล่าว และต้องรับผิดตามสัญญากู้ยืมต่อเจ้าหนี้จะอ้างว่าไม่ต้องรับผิดเพราะไม่ได้ลงลายมือชื่อในสัญญากู้ยืมหาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๖/๒๕๓๖ พนักงานอัยการ กรมอัยการ โจทก์

บริษัท มิลเลียนแนร์คอร์ปอเรชั่น จำกัด กับพวก จำเลย

พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๗

พ.ร.ก. การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (มาตรา ๓,๔,๕,๑๐)

บริษัทจำเลยที่ ๑ มีจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ เป็นกรรมการ จำเลยที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๕ สองในสามคน ลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของจำเลยที่ ๑ มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๑ ได้ จำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๕ ได้ประกาศชักชวนบุคคลทั่วไปให้ร่วมลงทุนกับจำเลยที่ ๑ จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนคิดเป็นดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๘ ต่อเดือน หรือร้อยละ ๙๖ ต่อปี ซึ่งมากกว่าที่สถาบันการเงินจะพึงให้ได้ การที่จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นกรรมการของจำเลยที่ ๑ ร่วมกับจำเลยที่ ๖ รับเงินจากผู้ร่วมลงทุนแล้วนำไปมอบให้จำเลยที่ ๑ รับผลประโยชน์จากจำเลยที่ ๑ มามอบให้กับผู้ร่วมลงทุน โดยจำเลยที่ ๔ ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากจำเลยที่ ๑ เป็นเงิน ๑ เปอร์เซ็นต์ ชักชวนให้บุคคลทั่วไปร่วมลงทุนเป็นการที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ กู้ยืมเงินตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ แล้วไม่ใช่เป็นตัวแทนของผู้ร่วมลงทุน ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๓ บัญญัติว่า "ผู้กู้ยืมเงิน" หมายความว่า บุคคลผู้ทำการกู้ยืมเงินและในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินเป็นนิติบุคคลให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งลงนามในสัญญาหรือตราสารการกู้ยืมเงินในฐานะผู้แทนของนิติบุคคลนั้นด้วย" แม้พระราชกำหนดจะได้บัญญัติไว้ดังกล่าว แต่การที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ได้ร่วมดำเนินกิจการกับจำเลยที่ ๑ และได้รับผลประโยชน์ตอบแทน ถือได้ว่าจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ เป็นผู้กู้ยืมเงินด้วย ทั้งนี้เพราะบุคคลธรรมดาอาจร่วมกับนิติบุคคลประกอบกิจการก็ได้ แม้จำเลยที่ ๔ เป็นผู้เสียหายได้ร่วมกับพวกฟ้องจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๕ เป็นคดีอาญาต่อศาลในข้อหาฉ้อโกงประชาชนและความผิดตามพระราชกำหนดว่าด้วยการกู้ยืมเงิน อันเป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ และเป็นโจทก์ฟ้องคดีล้มละลายก็ตาม ก็ยังถือว่าจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ร่วมดำเนินกิจการกับจำเลยที่ ๑ อยู่นั่นเอง พนักงานอัยการได้เป็นโจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ในข้อหาฉ้อโกงประชาชนและผิดต่อพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ต่อศาลอาญา แม้ศาลอาญาจะพิพากษายกฟ้องจำเลยที่ ๖ แต่พนักงานอัยการโจทก์ยังได้อุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ ขณะนี้คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ คำพิพากษาดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุด จึงฟังเป็นยุติไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๖ ไม่ได้กระทำผิดตามพระราชกำหนดดังกล่าวก็ตาม แต่ตามเจตนารมณ์ของพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๑๐ นั้น แม้ผู้กระทำผิดอยู่ในฐานะผู้ต้องหาและหากเข้าหลักเกณฑ์ที่จะเป็นบุคคลล้มละลายพนักงานอัยการก็มีอำนาจฟ้องผู้กระทำผิดดังกล่าวให้เป็นบุคคลล้มละลายได้ ทั้งๆที่ในขณะฟ้องยังไม่ปรากฏชัดแจ้งว่าผู้กระทำผิดได้กระทำผิดหรือไม่ พนักงานอัยการจึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๖ ให้ล้มละลายได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๗๗/๒๕๓๗

พนักงานอัยการ กรมอัยการ โจทก์

เรืออากาศตรี สวัสดิ์ ประเสริฐวงษ์ จำเลย

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๓

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๗

พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗ (มาตรา ๓,๔,๑๒)

การที่จำเลยกับพวกชักชวนผู้เสียหายทั้งสิบคนและบุคคลอื่นให้นำเงินมาลงทุนกับบริษัท เพื่อประกอบกิจการสั่งซื้อสินค้าล่วงหน้าเพื่อเก็งกำไร ทั้งๆ ที่จำเลยรู้อยู่ว่าบริษัท อ. ไม่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการดังกล่าวและการประกอบกิจการตามที่อ้างจะมีขึ้นไม่ได้แน่นอน การกระทำของจำเลยกับพวกจึงเป็นการหลอกลวงผู้เสียหายทั้งสิบคน และบุคคลทั่วๆ ไปไม่จำกัดว่าเป็นใคร อันเป็นการหลอกลวงประชาชนด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งโดยเจตนาทุจริต ทำให้ผู้เสียหายทั้งสิบคนหลงเชื่อมอบเงินให้แก่จำเลยกับพวกไป จำเลยจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๓ วรรคแรกและการกระทำของจำเลยกับพวกดังกล่าวเป็นการกู้ยืมเงินตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๓ และเป็นการชักชวนว่าในการกู้ยืมเงินจำเลยหรือบริษัท อ. จะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินที่พึงจ่ายได้ โดยจำเลยรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าจำเลยหรือบริษัท อ. จะนำเงินจากผู้เสียหายทั้งสิบคนหรือรายอื่น มาจ่ายหมุนเวียนให้แก่ผู้เสียหายทั้งสิบคน หรือโดยที่จำเลยรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าจำเลยหรือบริษัท อ. ไม่สามารถประกอบกิจการใดๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายดอกเบี้ยตามสัญญาได้และเป็นเหตุให้จำเลยกับพวกหรือบริษัท อ. ได้กู้ยืมเงินไป จำเลยจึงมีความผิดตามมาตรา ๔, ๑๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวอีกบทหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๔๒/๒๕๔๖

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์
พันเอกรังสิต สุภเวชย์ จำเลย

พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (มาตรา ๕,๑๒)

การที่จำเลยจดทะเบียนหย่ากับ ส. ก็เป็นเพียงแค่หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบทางกฎหมายอาญาเท่านั้น ความจริงแล้วจำเลยกับ ส.ยังคงอยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยาอย่างเปิดเผย อาศัยอยู่บ้านเดียวกันและคอยช่วยเหลือสนับสนุนธุรกิจของกันและกันอยู่ตลอดเวลา ในระหว่างที่ ส.ดำเนินธุรกิจหลอกลวงประชาชนให้เข้าร่วมลงทุนในการจัดซื้อที่ดินมาขายให้แก่โครงการสวัสดิการทหารเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของทหารบก ซึ่งจะได้รับผลตอบแทนสูงจำเลยทราบดีและไม่ห้ามปราม ทั้งยังพูดสนับสนุนการกระทำของ ส.ให้ประชาชนหลงเชื่อว่าที่ดินที่ ส. จัดสรรต้องขายได้ทุกแปลงเพราะเป็นการจัดสวัสดิการให้แก่ ทหาร หากขาดทุนจำเลยกับ ส. จะรับผิดชอบพฤติกรรมดังกล่าวของจำเลยจึงถือว่ามีส่วนร่วมกับ ส. ในการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนตามป.อ. มาตรา ๓๔๓ วรรคแรก และ พ.ร.ก. การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ มาตรา ๕ (๑) (๒) (ก),๑๒

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๐๑/๒๕๔๗

พนักงานอัยการจังหวัดอุดรธานี โจทก์
นางอัมพร แก้วกัณหา โจทก์ร่วม
จ่าสิบเอกสุเนตร เรืองสมบัติ กับพวก จำเลย

ป.อ. มาตรา ๓๔๑
พ.ร.ก.การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗ มาตรา ๔, ๕, ๙, ๑๒

จำเลยที่ ๑ ไม่ได้นำเงินที่กู้ยืมจากโจทก์ร่วมและผู้เสียหายไปลงทุนหรือให้บุคคลอื่นกู้ยืมในลักษณะที่จะให้ผลประโยชน์มากเพียงพอที่จะนำมาจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืมให้แก่โจทก์ร่วมและผู้เสียหายได้ หากแต่การจ่ายผลประโยชน์เป็นดอกเบี้ยในอัตราสูงให้แก่โจทก์ร่วมและผู้เสียหายในครั้งแรกๆ เป็นเพียงอุบายทุจริตตั้งเรื่องขึ้นเพื่อหลอกลวงโจทก์ร่วมและผู้เสียหายให้หลงเชื่อและส่งมอบเงินให้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานฉ้อโกง และการที่จำเลยกู้ยืมเงินจากโจทก์ร่วมและผู้เสียหายโดยจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนเป็นดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๐ ต่อเดือน และร้อยละ ๒๐ ต่อเดือน ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ จึงเป็นความผิดตามมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ ด้วย

คำพิพากษา **คดีหมายเลขดำที่ ๘๘๕๗/๒๕๔๔**
คดีหมายเลขแดงที่ ๑๓๙๓๐/๒๕๔๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอาญากรุงเทพใต้

วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕

ความอาญา

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์

ระหว่าง

บริษัท ทรี จี บิลเลียน จำกัด ที่ ๑
นายวิชิต เลิศสงคราม ที่ ๒
นายประยุทธ แซ่โง้ว ที่ ๓ จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

โจทก์ฟ้องว่าเมื่อระหว่างต้นเดือนกันยายน ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกันตลอดมา จำเลยทั้งสามกับพวกอีกหลายคนที่หลบหนียังไม่ได้ตัวมาฟ้อง โดยเจตนาทุจริตได้หลอกลวงประชาชนโดยแสดงข้อความที่จำเลยทั้งสามกับพวกรู้อยู่แล้วว่าเป็นความเท็จและปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง ด้วยการจ่ายแจกเอกสารแพร่ข่าวและชักชวนด้วยวาจาทางโทรศัพท์โทรสาร กับทั้งได้จัดตั้งตัวแทนตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปออกชักชวนให้ประชาชนและผู้เสียหายเพื่อให้มีกู้ยืมเงินร่วมกันลงทุนโดยอ้างว่าจำเลยที่ ๑ จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดถูกต้องตามกฎหมายประกอบธุรกรรมซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สกุลมาร์ค เยอรมัน ปอนด์อังกฤษ ฟรังค์สวิส และเยนญี่ปุ่นทั้งนี้โดยจำเลยทั้งสามกับพวกได้ร่วมกันจัดสถานที่ตั้งจำเลยที่ ๑ ขึ้นบริเวณชั้นที่ ๑๗ อาคารทศพลแลนด์ บางนาคอมเพล็กซ์ แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพมหานคร เป็นสำนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๑ เพื่อซื้อขายเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ชื่อบริษัทจำเลยที่ ๑ เพื่อซื้อขายเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ชื่อบริษัท ทรี จี บิลเลียน จำกัด โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจ ของบริษัทจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ถือหุ้นและเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑ รับผิดชอบดูแลด้านเอกสารร่วมกันปฏิบัติหน้าที่แนะนำลูกค้าของบริษัทจำเลยที่ ๑ ถึงวิธีการลงทุนและติดต่อซื้อขายเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ติดต่อสื่อสารอันทันสมัย ทำให้ประชาชนทั่วไปและผู้เสียหายหลงเชื่อว่าเป็นความจริง นอกจากนี้จำเลยทั้งสามกับพวกยังได้หลอกลวงผู้เสียหายกับพวกว่าในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนนั้นในเบื้องต้น ผู้เสียหายจะต้องนำเงินลงทุนขั้นต่ำเป็นจำนวนหน่วยละ ๓๐,๐๐๐ บาทรวม ๓ หน่วย เป็นเงิน ๙๐,๐๐๐ บาท มามอบให้จำเลยทั้งสามกับพวกและมอบหมายให้จำเลยทั้งสามกับพวกและพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๑ คนอื่นๆ เป็นตัวแทนซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนผ่านจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๑ จะเป็นตัวกลางส่งข้อมูลการสั่งซื้อสั่งขายเพื่อเก็งกำไรต่อไปยังบริษัทอื่นที่ประกอบธุรกิจเช่นเดียวกันในประเทศไทยอีกต่อหนึ่ง โดยจำเลยทั้งสามกับพวกต่างหลอกลวงอ้างว่ามีความชำนาญในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนผ่านจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๑ จะเป็นตัวกลางส่งข้อมูลการสั่งซื้อสั่งขายเพื่อเก็งกำไรต่อไปยังบริษัทอื่นที่ประกอบธุรกิจเช่นเดียวกับในประเทศไทยอีกต่อหนึ่ง โดยจำเลยทั้งสามกับพวกต่างหลอกลวงอ้างว่ามีความชำนาญในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนโดยหากผู้เสียหายกับพวกลงทุน ๕๐,๐๐๐ บาท จะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราร้อยละ ๗,๕๐๐ บาท ต่อวัน กรณีลงทุนโดยใช้ระบบมาร์จิน และหากผู้เสียหายกับพวกลงทุน ๕๐,๐๐๐ บาท จะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราร้อยละ ๓๖๕ บาทต่อปี กรณีลงทุนในระบบยูนิต ซึ่งผลประโยชน์ตอบแทนที่จำเลยทั้งสามกับพวกเสนอให้แก่ผู้เสียหายกับพวกดังกล่าวมีอัตราสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินทางกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้กล่าวคือในช่วงเดือนสิงหาคม ๒๕๔๓ จนถึงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นช่วงที่บริษัทจำเลยที่ ๑ เปิดดำเนินการสถาบันการเงินจะจ่ายดอกเบี้ยสูงสุดเพียงร้อยละ ๗.๒๕ ต่อปี เป็นเหตุให้ผู้เสียหายทั้งสามต่างหลงเชื่อและนำเงินมามอบให้จำเลยทั้งสามกับพวกไป รวมเป็นเงิน ๙๑๑,๒๐๐ บาท อันเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระกัน ความจริงแล้วจำเลยทั้งสามกับพวกมีเจตนาประกอบธุรกรรมซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ในลักษณะเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยน และไม่ได้มีการติดต่อซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนผ่านจำเลยที่ ๑ หรือบริษัทอื่นที่ประกอบธุรกิจแบบเดียวกันในประเทศไทย ตามที่ได้หลอกลวงผู้เสียหายกับพวกไว้แต่อย่างใด โดยจำเลยที่ ๑ ได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทใน วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๓ และหยุดดำเนินกิจการในวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ และจำเลยทั้งสามกับพวกต่างทราบดีว่าไม่สามารถประกอบกิจการใดโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ได้ผลประโยชน์ตอบแทนเพียงพอที่จะนำมาจ่ายเป็นผลกำไรในอัตราที่ได้ร่วมกันหลอกหลวงประชาชนและผู้เสียหายกับพวกดังกล่าวได้ หากแต่จำเลยทั้งสามกับพวกมีเจตนาทุจริตที่จะนำเงินลงทุนไปเป็นประโยชน์ส่วนตน โดยไม่คืนเงินลงทุนให้แก่ผู้เสียหายทั้งหมดที่ให้กู้ยืมเงินและร่วมลงทุนมาตั้งแต่แรกรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘๗๔,๑๒๒ บาท ผู้เสียหายทั้งสามยังไม่ได้รับเงินที่จำเลยทั้งสามกับพวกได้ร่วมกันกู้ยืม และร่วมลงทุนไปดังกล่าวคืน เหตุเกิดที่แขวงบางมด เขตบางมด กรุงเทพมหานคร วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้เข้าตรวจค้นบริษัทจำเลยที่ ๑ ยึดได้เอกสารเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของบริษัทจำเลยที่ ๑ คือใบโฆษณาชักชวนให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมลงทุน, บัญชีรายชื่อลูกค้าที่สนใจการลงทุน, บัญชีรายชื่อลูกค้าที่เปิดบัญชีกับบริษัทจำเลยที่ ๑ แล้ว ใบเสร็จรับเงินมัดจำของลูกค้าและเอกสารบันทึกการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น ๒ กล่อง อันเป็นทรัพย์ที่จำเลยทั้งสามกับพวกได้ร่วมกันใช้ในการกระทำความผิด จึงยึดไว้เป็นของกลางนำส่งพนักงานสอบสวนขอให้ลงโทษตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๓, ๔, ๕, ๙, ๑๒,๑๕ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๙๑, ๓๓ ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันคืนเงิน

ที่กู้ยืม จำนวน ๘๓๔,๑๒๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะคืนต้นเงินเสร็จให้แก่ผู้เสียหายและขอริบเอกสารของกลางทั้งหมด

จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ

ทางพิจารณาโจทก์นำสืบว่าเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๓ จำเลยที่ ๑ ได้จดทะเบียน เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีจำเลยที่ ๒ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของบริษัททำการแทนบริษัทตามเอกสารหมาย จ.๓๖, ๓๘ จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ถือหุ้นและเป็นพนักงานทั่วไป ในช่วงปี ๒๕๔๒ ถึง ๒๕๔๓ กระทรวงการคลังโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนจำนวนมากว่าได้รับความเสียหายจากธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไร ซึ่งมีบริษัทหลายบริษัทประกอบธุรกิจประเภทนี้ต่อมาวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ กระทรวงการคลังจึงได้จัดตั้งคณะทำงาน ๑ ชุด ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, กรมสรรพากร, ธนาคารแห่งประเทศไทยและกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจทำการ ตรวจค้นบริษัทจำเลยที่ ๑ ตามเอกสารหมาย จ.๑ และขอหมายค้นจากศาลตามเอกสารหมาย จ.๒ จากการตรวจค้นเจ้าพนักงานยึดเอกสารจากบริษัทจำเลย ที่ ๑ ตามเอกสารหมาย จ.๓ ถึง จ.๑๑ และตามบันทึกการตรวจค้นเอกสารหมาย จ.๑๒ มาทำการตรวจสอบ และได้เรียกพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๑ ขณะเข้าตรวจสอบมีพนักงานอยู่ประมาณ ๑๐ คน มาให้ข้อมูลได้ความว่าจำเลยที่ ๑ ประกาศรับสมัครพนักงานเมื่อมีผู้มาสมัคร จำเลย ที่ ๒ จะเรียกสัมภาษณ์ เมื่อรับเข้าทำงานแล้วจะอบรมพนักงานให้รู้จักการลงทุนการเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรากับจำเลยที่ ๑ และวิธีการชักจูงลูกค้า จากนั้นจะให้พนักงานการตลาดประมาณ ๑๐ คนโทรศัพท์ติดต่อชักชวนประชาชนให้นำเงินมาลงทุนในการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับจำเลยที่ ๑ ปรากฏตามเอกสารหมาย จ.๓, ๖, ๙ และ ๑๐ โดยจำเลยที่ ๑ อ้างว่าเป็นตัวแทนของบริษัทซื้อขายเงินตราต่างประเทศรับคำสั่งซื้อขายจากลูกค้าภายในประเทศไทย เพื่อส่งไปตลาดเงินตราต่างประเทศการลงทุนต้องมีการทำสัญญากับบริษัท เงินที่ลงทุนจะนำไปซื้อเงินตราต่างประเทศ ๔ สกุล ได้แก่ เงินปอนด์ เงินยูโร เงินฟรังค์สวิตและเงินเยนญี่ปุ่น ซึ่งจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยให้กู้ยืมตามที่กฎหมายกำหนดของสถาบันการเงิน ปรากฏตามเอกสารหมาย จ.๘ ผู้เสียหายหลายรายหลงเชื่อมอบเงินให้จำเลยที่ ๑ จำนวนหลายครั้ง ดังนี้ นางวรรณา บงกชสกุล จำนวน ๗๔๓,๑๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๑๘, ๒๔ นายประเสริฐ ชัยเขื่อนขันธ์ จำนวน ๖๘,๑๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๒๐, ๒๑ และนายประเวศ ศุภมณีวิทย์ศิริ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๑๑ ซึ่งความจริงจำเลยที่ ๑ ไม่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง ให้ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศปรากฏตามเอกสารหมาย จ.๑๗ จึงไม่สามารถทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้ บริษัทจำเลยที่ ๑ ไม่ได้ส่งคำสั่งซื้อขายไปยังตลาดต่างประเทศและไม่มีการโอนเงินไปต่างประเทศ เพื่อดำเนินการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามที่กล่าวอ้างไว้ ทำให้ประชาชนได้รับความเสียหายจากการลงทุนกับบริษัทดังกล่าว ส่วนอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายจะให้กู้ยืมได้ใน ปี พ.ศ.๒๕๔๓ คืออัตราร้อยละ ๗.๒๕ ต่อปี ตามเอกสารหมาย จ.๑๔ วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ กระทรวงการคลังจึงมอบหมายให้ นางสาวนลินทิพย์ วนิชศรี ไปแจ้งความดำเนินคดีกับจำเลยทั้งสาม ตามเอกสารหมาย จ.๑๔ ชั้นจับกุมและชั้นสอบสวนจำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ

จำเลยที่ ๑ และ ๒ นำสืบว่าจำเลยที่ ๒ เคยเป็นพนักงานการตลาดของบริษัท สหอริยะการ จำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เมื่อบริษัทดังกล่าวปิดกิจการลง จำเลยที่ ๒ ร่วมกับพวกที่ได้ก่อตั้งบริษัท แปซิฟิก สปีด จำกัด ที่เลิกกิจการและเช่าอาคารทศพลแลนด์ ๓ เป็นที่ทำงานต่อจำเลยที่ ๑ ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยจะให้พนักงานการตลาดติดต่อหาลูกค้าโดยสุ่มหาจากสมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง หรือหนังสือทำเนียบรุ่น ซึ่งการเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจะมีทั้งกำไรและขาดทุนโดยบริษัทจะไม่มีการซื้อขายเงินตราต่างประเทศจริงบริษัทไม่เคยสัญญาว่า ลูกค้าจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเกินอัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงิน จำเลยที่ ๑ มีลูกค้า ๒ ราย คือ นางวรรณา และนายประเสริฐ จำเลยที่ ๑ จะได้ค่าคอมมิชชั่นในการสั่งซื้อจากลูกค้าไม่ว่าลูกค้าจะได้หรือเสียและนำเงินค่าคอมมิชชั่นมาเป็นค่าใช้จ่ายในบริษัท

จำเลยที่ ๓ นำสืบว่าเป็นพนักงานส่งเอกสารของจำเลยที่ ๑ ไม่มีหน้าที่หาลูกค้า เหตุที่มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นเพราะเจ้าหน้าที่ของบริษัทมาขอให้เป็น พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติได้ว่า บริษัทจำเลยที่ ๑ ประกอบ ธุรกิจเกี่ยวกับการเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจมีจำเลยที่ ๓ เป็นผู้ถือหุ้นและเป็นพนักงานส่งเอกสาร จำเลยที่ ๑ มีพนักงานการตลาดประมาณ ๑ คน ทำหน้าที่ติดต่อหาลูกค้าเพื่อชักชวนให้ลูกค้ามาเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยสุ่มหาลูกค้าจากสมุดโทรศัพท์หน้าเหลืองหรือหนังสือทำเนียบรุ่นโดยลูกค้าของจำเลยที่ ๑ มี ๒ ราย คือ นางวรรณา บงกชสกุล และนายประเสริฐ ชัยเชื่อนขันธ์ ซึ่งจำเลยที่ ๑ ไม่เคยส่งเงินไปซื้อขายเงินตราต่างประเทศ และไม่มีการโอนเงินต่างประเทศเพื่อดำเนินการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ปัญหาที่จะต้องมีวินิจฉัยมีว่าจำเลยทั้งสาม กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ โจทก์มีนายรัฐพงษ์ ขาวเวียง, นางสาวโยสิตา หรือฐิติยา ชาวเวียง, นายชาญชัย บูชา, นายสิทธิทัศน์ สิริอาคเนย์ และนางสาว วิภาถิ่นทวี ซึ่งเคยเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๑ ได้เบิกความว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้อบรมพนักงานการตลาดของจำเลยที่ ๑ ให้เข้าใจเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของจำเลยที่ ๑ โดยจะสอนวิธีติดต่อหาลูกค้าผลตอบแทนที่ลูกค้าจะได้รับจากการลงทุน จากนั้นพนักงานการตลาดของจำเลยที่ ๑ ซึ่งมีอยู่จำนวนประมาณ ๑๐ คน ก็จะทำการติดต่อชักชวนประชาชนให้มาทำการเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับจำเลยที่ ๑ ซึ่งในแต่ละวันพนักงานการตลาดคนหนึ่งจะต้องติดต่อชักชวนลูกค้าประมาณ ๕๐- ๑๐๐ ราย ปรากฏตามเอกสารหมาย จ. ๖, ๙, ๑๐ ในการติดต่อกับลูกค้านั้นพนักงานของจำเลยที่ ๑ จะอธิบายถึงวิธีการลงทุนตลาดจนผลตอบแทนที่จะได้รับ ซึ่งลูกค้าสามารถได้ผลตอบแทนเป็นจำนวนสูง ปรากฏตามเอกสารหมาย จ.๓ และยังได้ความจากนายภูวเดช สวัสดิ์พูน ว่าเคยถูกพนักงานของจำเลยที่ ๑ ชักชวนให้นำเงินมาลงทุนโดยจะได้ผลตอบแทนสูงถึงวันละแสนบาทต่อวันประกอบกับได้รับความจากนางวรรณา บงกชสกุล และนายประเสริฐ ชัยเชื่อนขันธ์ ว่า ได้โอนเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ เพื่อลงทุนในการเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยเริ่มแรกจะต้องลงทุนอย่างน้อย ๓ ยูนิต ยูนิตละ ๓๐,๐๐๐ บาท ๑ ยูนิต สามารถสั่งซื้อเงินต่างประเทศได้ ๑๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ หรือ ๑๒,๕๐๐,๐๐๐ เยน หรือ ๑๒๕,๐๐๐ ฟรังค์สวิสหรือ ๖๒,๕๐๐ ปอนด์ ซึ่งถ้าหากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศขึ้นหรือลงตรงตามที่ได้เก็งกำไรไว้ก็จะทำให้ได้ผลตอบแทนสูง โดยนำเงินมาลงทุนเพียง ๒ ถึง ๓ หมื่นบาทก็สามารถได้ผลตอบแทนถึงวันละแสนบาท นอกจากนี้จำเลยที่ ๒ ก็เบิกความรับจำเลยที่ ๑ ไม่มีการส่งคำสั่งซื้อขายเงินตราต่างประเทศและไม่มีการส่งเงินไปต่างประเทศตามที่กล่าวอ้าง จำเลยที่ ๑ ไม่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกรรมเกี่ยวกับปัจจัยการชำระเงิน

ต่างประเทศตามเอกสารหมาย จ.๑๗ เห็นว่าการกระทำดังกล่าวของจำเลยที่ ๑ เป็นการประกาศชักชวนประชาชนให้นำเงินลงทุนอันมีลักษณะเป็นการกู้ยืมตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ และผลตอบแทนที่จะได้รับดังกล่าวมีจำนวนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ และในปี ๒๕๔๓ อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมสูงสุดของสถาบันการเงินคือร้อยละ ๗.๒๕ ต่อปี ตามเอกสารหมาย จ.๔๑ ซึ่งมีผู้เสียหายหลายรายหลงเชื่อต้องสูญเสียเงินในการลงทุนดังกล่าวให้แก่จำเลยที่ ๑ โดยที่จำเลยที่ ๑ ไม่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกรรมเกี่ยวกับปัจจัยการชำระเงินต่างประเทศตามเอกสารหมาย จ.๑๗ จึงเชื่อว่าจำเลยที่ ๑ รู้อยู่แล้วว่าไม่สามารถประกอบกิจการใดๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลตอบแทนเพียงพอที่จะนำมาจ่ายให้แก่ลูกค้าได้ พยานหลักฐานโจทก์ฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กระทำผิดตามฟ้อง

สำหรับจำเลยที่ ๓ โจทก์นำสืบแต่เพียงว่า จำเลยที่ ๓ มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ ๑ โดยไม่ปรากฏจากพยานโจทก์ว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนร่วมในการกระทำผิดกับจำเลยที่ ๑ และ ๒ ส่วนที่จำเลยที่ ๓ เป็นผู้นำเช็คที่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ สั่งจ่ายไปเรียกเก็บเงิน และเป็นผู้ไปรับเงินนั้น จำเลยที่ ๓ ก็นำสืบว่าเป็นพนักงานส่งเอกสารของจำเลยที่ ๑ เห็นว่า การกระทำดังกล่าวเป็นหน้าที่โดยทั่วๆ ไปของพนักงานเท่านั้น พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมาฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมกระทำผิด

ส่วนที่โจทก์ขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันคืนเงินที่กู้ยืมแก่ผู้เสียหายนั้น ไม่ปรากฏจากทางนำสืบของโจทก์ว่าผู้เสียหายได้ร้องขอให้คืนเงินจึงไม่อาจคืนเงินให้แก่ผู้เสียหายได้

พิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔, ๕, ๑๒, ๑๕ ให้จำคุก จำเลยที่ ๒ เป็นเวลา ๕ ปี ปรับจำเลยที่ ๑ เป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๙ ริบเอกสารของกลางทั้งหมด ยกฟ้องจำเลยที่ ๓ คำขออื่นให้ยก

นายสุเมธ อุปนิสากร

นายสมศักดิ์ พนมชัยชยวัฒน์

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ ๑๐๕๐๒/๒๕๔๕
๔๘๗๔/๒๕๔๖
คดีหมายเลขแดงที่ ๓๒๖๙/๒๕๔๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอาญากรุงเทพใต้

วันที่ ๓๑ เดือนสิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

ความอาญา

ระหว่าง
- พนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุด — โจทก์
- นายสนธิชาติ ศิริคำหอม — ที่ ๑
- นางสาวอรุณทิพย์ เด่นไพโรจน์ศักดิ์ — ที่ ๒ — จำเลย

เรื่อง ฉ้อโกง พยายาม ความผิดต่อพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

ระหว่าง
- พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด — โจทก์
- นางสาวต้องจิตร พิบูลธรรม — จำเลย

เรื่อง ฉ้อโกง พยายาม ความผิดต่อพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

คดีทั้งสองสำนวนนี้ศาลสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกันโดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่าโจทก์ เรียกจำเลยในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ ตามลำดับ และเรียกจำเลยในสำนวนหลังว่าจำเลยที่ ๓

โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่าเมื่อระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เวลากลางวัน และกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยทั้งสามกับพวกที่ยังหลบหนีไม่ได้มาฟ้องร่วมกันหลอกลวงประชาชนกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน โดยแสดงข้อเท็จจริงและปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งด้วยการจ่ายแจกเอกสารแพร่ข่าวและชักชวนด้วยวาจาทางโทรศัพท์ โทรสาร กับได้จัดตัวแทนตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปออกชักชวนประชาชนตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไปเพื่อให้มีการกู้ยืมเงินว่า บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด จดทะเบียน เป็นนิติบุคคลจำกัด เป็นบริษัทในเครือของกลุ่ม บริษัท เวลท์วิว จำกัด ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศฟิลิปปินส์ ประกอบธุรกรรมซื้อขายเงินตราเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

สกุลยูโร ปอนด์สเตอร์ริงอังกฤษ สวิสฟรังส์และเยน โดยจำเลยทั้งสามร่วมกันทำอุบายจัดสถานที่บริเวณอาคารมิลลิเนีย ชั้น๑๔ ห้อง ๑๔๐๒ ถนนหลังสวน แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เป็นสำนักงานซื้อขายเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศชื่อ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด มีจำเลยที่ ๑ เป็นผู้จัดการ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ เป็นพนักงานแนะนำวิธีการลงทุนและติดตั้งซื้อขายเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสารทำให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นความจริง จำเลยทั้งสามกับพวกได้หลอกลวงประชาชนว่าต้องนำเงินลงทุนขั้นต่ำจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยทั้งสามกับพวกและมอบหมายให้จำเลยทั้งสามกับพวกเป็นตัวแทนซื้อขายเงินตราเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศผ่าน บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัดและบริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด จะเป็นตัวกลางส่งตั๋วที่ซื้อขายไปยังประเทศฟิลิปปินส์อีกต่อหนึ่ง โดยจำเลยทั้งสามกับพวกหลอกลวงว่ามีความชำนาญและเชี่ยวชาญการซื้อขายเงินตราเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ หากนำเงินลงทุน ๒๐๐,๐๐๐ บาท จะได้รับผลตอบแทนเป็นเงิน ๘๗,๔๐๐ บาท ต่อการลงทุน ๑ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๗ ต่อวัน ผลประโยชน์ตอบแทนดังกล่าว มีอัตราสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายจะพึงจ่ายได้ ซึ่งความจริงจำเลยทั้งสามกับพวก ไม่มีเจตนาประกอบธุรกรรมซื้อขายเงินตราเก็งกำไรอัตราต่างประเทศ และไม่ได้มีการซื้อขายเงินตราเก็งกำไรอัตราต่างประเทศผ่าน บริษัท เวลท์วิว จำกัด แต่อย่างใดเพราะจำเลยทั้งสามกับพวกรู้ว่าไม่สามารถประกอบกิจการโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อให้ได้ผลประโยชน์ตอบแทนเพียงพอที่จะนำมาจ่ายเป็นผลกำไรในอัตราส่วนที่ได้ร่วมกันหลอกลวงประชาชน ดังกล่าวได้หากแต่จำเลยทั้งสามกับพวกมีเจตนาทุจริตที่จะนำเงินลงทุนไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ไม่คืนเงินลงทุนให้กับประชาชนที่หลงเชื่อ จำเลยทั้งสามกับพวกได้ลงมือกระทำความผิดดังกล่าวไปโดยตลอดแล้วแต่ไม่บรรลุผล เนื่องจากยังไม่มีประชาชนหลงเชื่อและเข้าที่ร่วมลงทุนซื้อขายเงินตราเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามการชักชวนของจำเลยทั้งสามกับพวก เหตุเกิดที่แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ต่อมาวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เจ้าพนักงาน ตรวจค้น บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ยึดได้เครื่อง CPU คอมพิวเตอร์ จำนวน ๒ เครื่อง แผ่นดิสก์เก็ตจำนวน ๔๕ แผ่น แผ่น CD ROM จำนวน ๑ แผ่น อันเป็นทรัพย์ที่จำเลยทั้งสามกับพวกร่วมกันใช้กระทำความผิดเป็นของกลางขอให้ลงโทษตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๓, ๔, ๕,๑๕ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑, ๓๔๓, ๓๓, ๘๐, ๘๓,๙๐ ริบของกลาง

จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ

ทางพิจารณาโจทก์นำสืบว่าก่อนเดือนธันวาคม ๒๕๔๓ มีประชาชนร้องเรียนว่า บริษัท ที จี บิลเลี่ยน จำกัดประกอบธุรกรรมซื้อขายเงินตราเก็งกำไรหรือเงินเถื่อน และถูกพนักงานสอบสวนกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจออกหมายจับมีกลุ่มผู้บริหารและพนักงานบริษัทดังกล่าวย้ายมาประกอบธุรกิจที่ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ซึ่งมีจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ และนายอนุชา คันธารส เป็นผู้ก่อตั้งบริษัทตามหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลเอกสารหมาย จ.๑ อีกทั้งได้รับข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าบริษัทดังกล่าวมีพฤติการณ์เข้าข่ายการกระทำความผิดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ต่อมากระทรวงการคลังได้แต่งตั้งส่วนราชการคือกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมสรรพากร กรมศุลกากร สำนักงานเศรษฐกิจการคลังให้ดำเนินการ นายวีรยุทธ พันธุเพชร ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นผู้ออกคำสั่งตรวจสอบ

หรือค้น บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ซึ่งตั้งอยู่เลขที่ ๖๒ ถนนหลังสวน แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เวลา ๑๔.๓๐ – ๑๙.๐๐ นาฬิกา หรือจนกว่าจะปฏิบัติหน้าที่สำเร็จตามคำสั่งให้ตรวจสอบหรือค้นเอกสารหมาย จ.๒ พันตำรวจตรีเทิดไท สุขไทย ได้ขอหมายค้นจากศาลอาญากรุงเทพใต้ตามหมายค้นเอกสารหมาย จ.๓ เมื่อได้รับหมายค้นแล้วจึงเข้าทำการตรวจค้น บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด พบจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๓ นายอนุชาและพนักงานประมาณ ๑๐ คน นอกจากนี้ยังพบชาวต่างชาติอีก ๑ คน ชื่อมิสเตอร์แม็ก ซุง ไว สภาพภายในบริษัทมีการแบ่งกั้นเป็นห้องทำงาน มีเครื่องคอมพิวเตอร์ คณะทำงานร่วมกันสอบปากคำพนักงานบริษัท นายจิระ พันธ์ดีรี ร่วมกับพันตำรวจตรีเทอดไทสุขไทย สอบปากคำจำเลยที่ ๑ ไว้เบื้องต้น จำเลยที่ ๑ ได้ลงชื่อในการให้ถ้อยคำตามเอกสารหมาย จ.๓๒ จากนั้นได้ตรวจยึดเอกสารบนโต๊ะทำงานของจำเลยที่ ๑ บางส่วน ซึ่งเป็นเอกสารเกี่ยวกับการชักชวนบุคคลอื่นให้เข้าร่วมลงทุนซื้อขายเงินตราและหัวเอกสารเป็นชื่อของ บริษัท เวลท์วิว จำกัด สมุดบันทึกการซื้อขายและเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ติดต่อสื่อสารกับห้องค้าเก็งกำไร หนังสือทำเนียบโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม ปี ๒๕๓๙-๒๕๔๐ จำนวน ๑ เล่ม หนังสือรายนามผู้บริหารธุรกิจในประเทศไทย ปี ๑๙๙๐ จำนวน ๑ เล่ม หนังสือทำเนียบบริษัทนำเข้าและส่งออกปี ๑๙๙๕ – ๑๙๙๖ จำนวน ๑ เล่ม รวมทรัพย์สินที่ยึดไว้ ทั้งหมด ๒๒ รายการตามบันทึกการตรวจค้นและยึดเอกสารหมาย จ.๔ และ จ.๖ ถึง จ.๘ หนังสือเอกสารหมาย จ.๖ ถึง จ. ๘ เป็นเอกสารที่พนักงานของบริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ใช้ค้นหารายชื่อลูกค้าเพื่อติดต่อให้นำเงินมาลงทุนกับบริษัทจำเลยที่ ๓ จัดทำสมุดที่มีชื่อลูกค้า บันทึกนัดหมายการติดต่อลูกค้าและรวบรวมรายชื่อลูกค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอเอกสาร จ.๙ และ จ.๑๐ จำเลยที่ ๓ เคย เป็นพนักงานของ บริษัท เวิลด์เบ็กซ์คอมพานีลิมิเต็ดมาก่อน ซึ่งบริษัทดังกล่าวประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายเงินตราเก็งกำไรปรากฏตามเอกสารและนามบัตรหมาย จ.๑๒ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ได้ติดต่อกับ บริษัท เวลท์วิว จำกัด ซึ่งจดทะเบียนที่ บริติช เวอร์จิน ไอแลนด์ ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายเงินตราเก็งกำไรตามเอกสารหมาย จ.๑๓ จากการตรวจสอบข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ยึดได้จากบริษัทเอ จี กริฟฟิน จำกัด ปรากฏคำสั่งซื้อและขายของลูกค้าผ่านบริษัท เวลท์วิว จำกัด ตามเอกสารหมาย จ.๔ นอกจากนี้ ยังมีหลักฐานการโอน เงินที่หัวกระดาษมีชื่อบริษัท เวลท์วิว จำกัด ตามเอกสารหมาย จ.๔ โอนเงินไปธนาคารฮ่องกงเซี่ยงไฮ้ ที่ประเทศฮ่องกง จำเลยที่ ๓ เป็นผู้จัดเตรียมสัญญาที่ต้องทำกับลูกค้าและจัดทำเอกสารชี้แจงให้ลูกค้าทราบถึงผลประโยชน์ตอบแทนที่จะได้รับและอธิบายความ เสี่ยงในการลงทุนตามเอกสารหมาย จ.๑๕ นอกจากนี้ยังพบเอกสารที่จำเลยที่ ๒ นัดลูกค้าให้มาร่วมลงทุนซื้อขายเงินตราเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามเอกสารหมาย จ.๑๖ ซึ่งเมื่อลูกค้ามาพบจำเลยที่ ๒ ก็ให้ลูกค้าดูเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของสกุลเงินต่างๆ ในแต่ละวันปรากฏตามการเคลื่อนไหวของสกุลเงินเอกสารหมาย จ.๑๗ จำเลยที่ ๒ รับว่าการปฏิบัติงานจะมีรายงานและมีสูตรการคิดคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนเงินให้ลูกค้าทราบตามเอกสารหมาย จ.๑๘ ซึ่งคณะทำงานโดยผู้แทนของธนาคารแห่งประเทศไทยเคย คำนวณสูตรปรากฏว่าสามารถให้ผลตอบแทนเป็นจำนวนถึง ๔๓.๗ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสูงกว่าดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด จำเลยที่ ๓ ครอบครองเอกสารเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานขั้นตอนการทำงานและอัตราการขึ้นลง โดยแสดงทางแท่งกราฟให้แก่ลูกค้าที่จะนำเงินมาลงทุนทราบตามเอกสารหมาย จ.๑๙ เมื่อพนักงานบริษัทติดต่อลูกค้าแล้วจะบันทึกเบอร์โทรศัพท์ของลูกค้าไว้ในสมุดคุมการใช้โทรศัพท์และแฟกซ์เอกสารหมาย จ.๒๒ ในหนังสือชี้ชวนจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นของธุรกิจผลตอบแทนที่จะได้รับ และจำเลยที่ ๒ ได้ลงลายมือชื่อไว้ตามเอกสารหมาย จ.๒๓ ซึ่งหนังสือดังกล่าว

จัดพิมพ์ ในชื่อ บริษัท เวลท์วิว คอมพานีลิมิเต็ด หากผู้ร่วมลงทุนมีความสนใจก็มีการทำสัญญาสำเร็จรูป โดยมีคำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการซื้อขายให้ทราบตามเอกสารหมาย จ.๒๔ พนักงานบริษัทได้จัดทำเอกสารบันทึกการซื้อขายอธิบายผลตอบแทนและคำนวณเป็นตัวเลข ให้ลูกค้าและมีเอกสารที่เป็นข้อมูลข่าวสารอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่ยึดได้จากโต๊ะพนักงานตามเอกสารหมาย จ.๒๕ และ จ.๒๖ นอกจากนี้ยังพบสำเนาสมุดเงินฝากของนายชนะ ชุมศรี ซึ่งเป็นผู้ร่วมก่อตั้งบริษัทโดยนำเงินที่มีผู้นำมาลงทุนไปฝากไว้กับธนาคารมีการเคลื่อนไหวไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ตามสำเนาเงินฝากเอกสารหมาย จ.๒๗ จำเลยที่ ๑ แนะนำลูกค้าที่เกี่ยวกับการนำเงินลงทุนตามเอกสารแนะนำหมาย จ.๒๘ ได้บันทึกข้อมูลลูกค้าที่สนใจไว้ตามเอกสารหมาย จ.๒๙ นอกจากนี้ยังได้จัดทำใบปลิวติดประกาศโดยระบุที่ตั้งของบริษัทให้ผู้สนใจทราบตามใบปิดประกาศเอกสารหมาย จ.๓๐ จากการตรวจข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่ยึดได้ปรากฏว่ามีข้อมูลตรงกับเอกสารของบริษัทที่ได้รับจัดทำไว้โดยเกี่ยวข้องกับบริษัท เวลท์วิว จำกัด และบริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด คณะทำงานได้ลงความเห็นว่าการดำเนินการ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด เข้าข่ายความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ กระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ นางเครือพันธ์ ศรีสุพรรณ ร้องทุกข์กล่าวโทษ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด นายอนุชา คันธารส จำเลยที่ ๑ และบุคคลที่เกี่ยวข้องตามหนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษเอกสารหมาย จ.๓๑ จำเลยที่ ๑ ได้แสดงหลักฐานว่าประกอบธุรกิจเกี่ยวกับก่อสร้างอาคารบนที่ดินของคนอื่นและประกอบธุรกิจซื้อขายปลาป่นตามเอกสารหมาย จ .๓๓ สำหรับเอกสารหมาย จ.๑๗ เป็นเอกสารเกี่ยวกับคำนวณผลกำไรตอบแทนจากการ นำเงินลงทุนซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไรของลูกค้าและจำเลยที่ ๑ ลงชื่อรับรองจากการตรวจสอบเอกสารและสอบปากคำพนักงานบริษัทพบว่าจำเลยที่ ๑ ได้ใช้พนักงานตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไปทำการชักชวนประชาชนจำนวนมากให้ลงทุนซื้อขายเงินตราต่างประเทศในลักษณะเก็งกำไร โดยอ้างว่าจะได้รับผลตอบแทนจากการนำเงินมาลงทุนสูงและอ้างว่าได้ส่งคำสั่งซื้อขายดังกล่าวไปยังตัวแทนคอมมิชชั่นเฮ้าส์ที่ประเทศฮ่องกงด้วย แต่ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่า บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ไม่ได้ดำเนินธุรกิจประเภทนี้ และธนาคารแห่งประเทศไทยไม่เคยอนุญาตให้บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายเงินตราเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีบุคคลภายนอกเข้ามาร่วมลงทุนกับบริษัทแล้วและได้สอบปากคำไว้ประมาณ ๒-๓ รายพบว่า จำเลยที่ ๑ และนายสมชาย ช้างรู้กิจ เป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัท เวลท์วิว จำกัด เจ้าพนักงานตำรวจได้สอบปากคำมิสเตอร์แม็ก ซุงไว ทราบว่าเป็นเพื่อนกับจำเลยที่ ๑ นางสาวนลินทิพย์ วณิชศรี เป็นผู้สอบปากคำจำเลยที่ ๒ ปรากฏตามคำให้การของจำเลยที่ ๒ พร้อมนามบัตร เอกสารหมาย จ.๓๔ นอกจากจำเลยที่ ๒ จะเป็นพนักงานบริษัทแล้วยังมีรายชื่อเป็นผู้เริ่มก่อการบริษัทตามหนังสือรับรอง เอกสารหมาย จ.๑๖ และยังมีรายชื่อที่นัดอบรมพนักงานที่มาสมัครงานกับบริษัทตามเอกสารหมาย จ.๒๐ จำเลยที่ ๒ ได้ลงลายมือชื่อในเอกสารหมาย จ.๓๕ ซึ่งเป็นวิธีซื้อขายเงินตราต่างประเทศสกุลต่างๆ และมีตารางแสดงการเคลื่อนไหวของสกุลเงินต่างๆ นายจักรภัทร์ สูงศักดิ์ สอบปากคำนางสาวสุกัญญา มงกุฎ ปรากฏตามคำให้การของนางสาวสุกัญญา มงกุฎ ปรากฏตามคำให้การของนางสาวสุกัญญาเอกสารหมาย จ.๓๖ ต่อมาได้มีหนังสือเรียกจำเลยที่ ๒ มาให้ปากคำเพิ่มเติมในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ โดยมีนายตรีรัตน์ จุ้ยมณี และนายปกณ เปลี่ยนถาวร เจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลังร่วมสอบปากคำจำเลยที่ ๒ กับนายจักรภัทร์ด้วย ปรากฏตามคำให้การเอกสารหมาย จ.๓๗ นายชนะ ชุ่มศรี ให้การไว้ตามคำให้การเอกสารหมาย จ.๓๘ มีการตรวจพบสมุดที่จำเลยที่ ๓ ติดต่อกับลูกค้าไว้ตามเอกสารหมาย จ.๙ นายนิเวศ คงสมบูรณ์ ให้การว่าจำเลยที่ ๓

เป็นผู้โทรศัพท์ชักชวนให้เข้าร่วมซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับบริษัทโดยได้เบอร์โทรศัพท์จากนิตยสารไก่ชน และส่งเอกสารเกี่ยวกับผลตอบแทนของการลงทุนวิธีการคิดคำนวณการลงทุนและนามบัตรของจำเลยที่ ๓ ให้ทางแฟกซ์ปรากฏตามคำให้การของนายนิเวศเอกสารหมาย จ.๓๙ นายนิเวศได้นำเอกสารที่ได้รับดังกล่าวมอบให้พนักงานสอบสวนมีนายจักรภัทร์ร่วมเป็นผู้รับมอบด้วยตามบันทึกการรับมอบเอกสารหมาย จ.๔๐ นางประภารัตน์ โรจวิภาต ได้ให้ปากคำไว้ที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ว่าจำเลยที่ ๓ เป็นผู้โทรศัพท์ชักชวนให้มาร่วมลงทุนเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด และได้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการร่วมลงทุน และกราฟแสดงการขึ้นลงของเงินตราสกุลต่างๆ ให้ด้วย แต่นางประภารัตน์ไม่ได้เก็บรักษาไว้จำเลยที่ ๓ และผู้ชาย อีก ๑ คน ไปพบนางประภารัตน์ ที่ทำงานปรากฏตามคำให้การของนางประภารัตน์เอกสารหมาย จ.๔๑ นายวิเชียร พงษ์เพ็ง ได้ให้ปากคำไว้ที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลังว่าพนักงานของบริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด โทรศัพท์ชักชวนให้การลงทุนซื้อขายเงินตราเก็งกำไรพร้อมอธิบายวิธีการนำเงินมาลงทุนและผลประโยชน์ที่จะได้รับ นายวิเชียร ได้รับเอกสารการร่วมลงทุนกับบริษัทด้วยแต่ไม่ได้เก็บรักษาไว้ปรากฏตามคำให้การของนายวิเชียร เอกสารหมาย จ.๔๓ นายนำชัย เอกพัฒนพานิช ให้การว่าพนักงานของ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ชักชวนให้ลงทุนซื้อขายเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ แต่นายนำชัยไม่สนใจตามคำชักชวนปรากฏตามคำให้การของนายนำชัยเอกสารหมาย จ.๔๔ นายเรืองฤทธิ์ เรืองเนตร เบิกความร่วมว่าเหตุที่ต้องตรวจค้นเนื่องจากผู้ต้องหาตามหมายจับหลบหนีจากบริษัท ที จี บิลเลียน ซึ่งได้เข้าตรวจค้นตามนโยบายป้องปรามและปราบปรามการเงินนอกระบบ ก่อนหน้านี้มาหลบซ่อนอยู่ที่บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด การทำธุรกรรมซื้อขายเงินตราและแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งขณะเกิดเหตุมีเฉพาะตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และธนาคารพาณิชย์ได้รับอนุญาตเท่านั้น นายเรืองฤทธิ์ เป็นผู้สอบปากคำมิสเตอร์มาร์ค จุงไว โดยมิสเตอร์มาร์คให้การว่ามายเยี่ยมจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นเพื่อนและเป็นผู้จัดการของบริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด แต่จากการตรวจค้นกระเป๋าเอกสารของมิสเตอร์มาร์ค พบว่ามีเอกสารเกี่ยวข้องกับบริษัท เวลท์วิว จำกัด และเอกสารดังกล่าวมีลักษณะคล้ายกับเอกสารที่พบที่ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด นอกจากนี้ยังได้สอบปากคำนายทรงยศ ลิ้มสมบัติอนันต์ ซึ่งเป็นเพื่อนของจำเลยที่ ๑ ที่ จำเลยที่ ๑ อ้างว่าประกอบอาชีพค้าปลาป่น ได้ความว่าจำเลยที่ ๑ ชักชวนนายทรงยศ ร่วมกิจการค้าขายปลาป่นด้วยวาจา ไม่มีการทำสัญญาและไม่พบเอกสารทางบัญชีแต่อย่างใด นายทรงยศเล่าว่าจำเลยที่ ๑ ประกอบธุรกิจซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและประกอบธุรกิจค้าอสังหาริมทรัพย์ ปรากฏตามคำให้การเอกสารหมาย จ.๔๕ นายธนายุต ศิวายพราหมาณ์ และนางเครือพันธ์ ศรีสุพรรณ ร่วมกันสอบปากคำจำเลยที่ ๓ ปรากฏตามบันทึกคำให้การของจำเลยที่ ๓ หมาย จ.๔๖ นอกจากนี้ นายธนายุตยังได้สอบปากคำนายพิศิษฐ์ รมย์ทอง ซึ่งเป็นผู้ที่ถูกชักชวนให้นำเงินมาร่วมลงทุน ปรากฏตามคำให้การของ นายพิศิษฐ์ เอกสารหมาย จ.๔๗ สำหรับวิธีการชักชวนนั้นจะให้นายพิศิษฐ์นำเงินมาร่วมลงทุนเป็นยูนิตๆ ละประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท จะได้รับผลตอบแทนต่อคืน คืนละ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๓๐,๐๐๐ บาท มีการโทรศัพท์ติดต่อกันหลายเดือนแต่นายพิศิษฐ์ไม่สนใจ เนื่องจากเห็นว่าหากมีผลตอบแทนจริงญาติพี่น้องของนางสาวลักษณ์น่าจะร่วมลงทุนมากกว่า นายบุญชู สว่างวงศ์ธรรม เบิกความว่าการคิดดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทยนั้นจะมีประกาศกระทรวงการคลัง เกี่ยวกับเรื่องกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดได้จากผู้กู้ยืม พ.ศ. ๒๕๓๕ เอกสารหมาย จ.๔๙ ช่วงเดือน พฤศจิกายน ๒๕๔๓ บริษัท เครดิตฟองซิเอร์สหวิริยา จำกัด เรียกเก็บดอกเบี้ยจากผู้กู้ยืมใน

อัตราร้อยละ ๓๐ ต่อปี ซึ่งเป็นไปตามประกาศเรื่องกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของบริษัท เครดิตฟองซิเอร์วานิช จำกัด โดยจ่ายวงเงินที่สูงกว่า ๑ ล้านบาทขึ้นไป ระยะเวลา ๑ ปี จะคิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๒๕ ต่อปีตาม ประกาศของบริษัท เครดิตฟองซิเอร์วานิช จำกัด เอกสารหมาย จ.๕๑ ดังนั้น ในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงธันวาคม ๒๕๔๓ จึงไม่มีสถาบันการเงินใดจ่ายอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๔๓.๗ ต่อวัน บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ได้เปิดบัญชีกระแสรายวันกับธนาคารกสิกรไทย จำกัด สาขาหลังสวน โดยมอบอำนาจให้นางสาวอังคณา เหลียงกอบกิจ เป็นผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินออกจากบัญชีตามคำขอเปิดบัญชีกระแสรายวันเอกสาร หมาย จ.๕๕ ธนาคารได้อนุมัติให้บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด เปิดบัญชี กระแสรายวันเลขที่ ๐๘๒-๑-๐๗๓๓๐-๘ หลังจากนั้นได้มีการเดินสะพัดทางบัญชีเรื่อยมา ปรากฏตามรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีและถอนออกจากบัญชีระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม ๒๕๔๓ เอกสารหมาย จ.๕๘ ซึ่งจะมีการนำเงินสดเข้าบัญชีและถอนออกจากบัญชีด้วยเงินสดเช่นกัน นางสุนิน สวนปาน หรือศิริวรรณ เป็นพนักงาน บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด มีหน้าที่รับโทรศัพท์และเป็นผู้ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจทางด้านการเงินข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องสกุลเงินของประเทศต่างๆ เช่น เงินปอนด์สเตอริง เงินสวิส เงินฟรังก์ เงินเยน เพื่อให้บุคคลที่ติดต่อมาลงทุนในการเก็งกำไรเงินสกุลต่างๆ จำเลยที่ ๒ เป็นผู้สอนนางสุนิน โดยนำเอกสารแนะนำการลงทุน ตามเอกสารหมาย จ.๒๘ และเอกสารที่พิมพ์ออกจากคอมพิวเตอร์ตามเอกสารหมาย จ.๒๖ แผ่นที่ ๑๗ มาให้อ่านได้โทรศัพท์ติดต่อบุคคลต่างๆ ประมาณ ๑๐ ราย แต่ไม่มีผู้ใดมาร่วมลงทุนด้วย หากมีผู้สนใจในการเก็งกำไรซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามที่แนะนำจะต้องโอนเงินเข้าบัญชีของ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด เลขที่บัญชี ๐๘๒-๑-๐๗๓๓๐-๘ ของธนาคารกสิกรไทย จำกัด สาขาถนนหลังสวน นางสุนินได้ให้ปากคำไว้กับ นายตรีรักษ์ จุ้ยมณี ตามคำให้การเอกสารหมาย จ.๕๙ บริษัท จี อีไอ จำกัด ไม่ได้จดทะเบียนที่ประเทศฟิลิปปินส์แต่มี บริษัท จี อี ไอ เทรนนิ่งแอนด์เซอร์วิสเซ็นเตอร์ อิง จดทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและควบคุมการค้าตลาดหลักทรัพย์ของประเทศฟิลิปปินส์ตามเอกสารพร้อมคำแปลหมาย จ.๖๕ ซึ่งในเอกสารตอนท้ายมีการตรวจสอบและแจ้งว่าไม่มีข้อมูลที่อ้างอิงถึงบริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด และนายแมกซุงเว ส่วนบริษัท จี อี ไอ แอ็คเสท บริษัท จี อี ไอ มาร์เก็ตติ้ง และบริษัท จี อี ไอ การ์รันตีเอ็ดดิเคชั่น ไม่ได้จดทะเบียนที่ตลาดหลักทรัพย์ประเทศฟิลิปปินส์ ตามเอกสารพร้อมคำแปลหมาย จ.๖๗ บริษัท จี อี ไอ เทรนนิ่งแอนด์เซอร์วิสเซ็นเตอร์เป็นสาขาของบริษัท เวลท์วิว จำกัด ซึ่งให้บริการแนะนำลูกค้าในด้านการลงทุนในและต่างประเทศตามเอกสารพร้อมคำแปลหมาย จ.๖๙ เอกสารพร้อมคำแปล จ.๗๑ เป็นข้อมูลของ บริษัท เวลท์วิว จำกัด เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และสถานที่ตั้ง มีจำเลยที่ ๑ เป็นผู้บริหารระดับสูง นายสมชาย ช้างรู้กิจ เป็นพนักงานฝ่ายบริหาร แบบฟอร์มของบริษัท เวลท์วิว จำกัด ได้ให้ถ้อยคำไว้กับทางการประเทศฟิลิปปินส์เกี่ยวกับความเสียหายที่ได้รับจากการร่วมลงทุนในลักษณะถูก บริษัท เวลท์วิว จำกัด ฉ้อโกงปรากฏตามเอกสารหมาย จ.๗๖ นอกจากนี้ยังมีเอกสารที่ลูกค้าของ บริษัท เวลท์วิว จำกัด ร้องเรียนไปที่คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ประเทศฟิลิปปินส์ ว่าถูกบริษัทฉ้อโกงปรากฏตามเอกสารพร้อมคำแปลหมาย จ.๗๗ นายนิติสิริ ประสาทกุล ได้ตรวจสอบคอมพิวเตอร์ที่ยึดมาจาก บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด พบว่าในเครื่องคอมพิวเตอร์มีข้อมูลเกี่ยวกับจดหมายที่ใช้ติดต่อระหว่างลูกค้าที่ทำธุรกรรมกับบริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด หัวจดหมายดังกล่าวจะพิมพ์ข้อความระบุชื่อบริษัท เวลท์วิว ปรากฏตามเอกสารที่พิมพ์ข้อมูลดังกล่าวออกมาจากเครื่องคอมพิวเตอร์หมาย จ.๗๙ จำนวน ๑ แฟ้ม สำหรับเอกสารประกอบรายการที่ ๑๙ ในแฟ้มเอกสารหมาย จ.๗๙ เป็นรายการซื้อขายเงินตราเก็งกำไรและมีรหัสลูกค้าในการติดต่อ

ส่วนเอกสารประกอบรายการที่ ๒๐ ในแฟ้มเอกสารหมาย จ.๗๙ เป็นเอกสารโฆษณาชวนเชื่อเกี่ยวกับการซื้อขายเงินตราต่างประเทศของ บริษัท เวลท์ วิว จำกัด เจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจค้น บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ได้จัดทำบัญชีเอกสารประกอบคำให้การผู้กล่าวหาไว้ตามเอกสารหมาย จ.๘๖ แล้วมอบให้พนักงานสอบสวน ซึ่งเอกสารหมาย จ.๘๖ ข้อ ๑๐ เป็นเอกสารที่แสดงเกี่ยวกับการขึ้นลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ส่วนในข้อ ๑๗ จะเกี่ยวกับสำนักงานข่าวรอยเตอร์ซึ่งคล้ายกับยูบีซีให้เช่าสัญญาณ ชั้นสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาจำเลยทั้งสามว่าร่วมกันพยายามกู้ยืมเงินต่างประเทศ จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธตามคำให้การเอกสารหมาย จ.๘๙ ถึง จ.๙๒ จำเลยที่ ๓ เคยทำงานอยู่ที่บริษัท ที จี บิลเลี่ยน จำกัด แล้วย้ายมาที่ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด

จำเลยที่ ๑ นำสืบว่านายอนุชา คันธารส ได้ชักชวนจำเลยที่ ๑ ร่วมทำธุรกิจโดยนายอนุชาดูแลเรื่องสถานที่นายอนุชาทำสัญญาเช่าอาคารมิลลิเนียของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ จี เอส กับบริษัท เอส ซี แลนด์ ตามสัญญาเช่าเอกสารหมาย ล.๒ อาคารที่เช่าเป็นพื้นที่คอนกรีต ไม่มีการตกแต่ง จำเลยที่ ๑ จึงจัดตั้งบริษัทชื่อ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด โดยนายอนุชาเป็นกรรมการผู้จัดการ ในระหว่างที่มีการตกแต่งสถานที่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ผู้เช่าได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าเช่า ในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ อาคารที่เช่าอยู่ในระหว่างตกแต่ง มีจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ดูแลสถานที่ จำเลยที่ ๓ ดูแลการส่งของและตรวจรับ ได้มีเจ้าพนักงานตำรวจ นำหมายค้นเอกสารหมาย จ.๓ และรายชื่อที่เจ้าพนักงานตำรวจอ้างว่ามีผู้หลบซ่อนอยู่มาขอตรวจค้นตำรวจ นำหมายค้นเอกสารหมาย จ.๓ และรายชื่อที่เจ้าพนักงานตำรวจอ้างว่ามีผู้หลบซ่อนอยู่มาขอตรวจค้นหลังจากที่จำเลยที่ ๑ โทรศัพท์ติดต่อกับทนายความและให้เจ้าพนักงานตำรวจเข้าตรวจค้นพบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง กรมศุลกากร รวมทั้งหมดประมาณ ๕๐ ถึง ๖๐ คนเข้าตรวจค้นผลการตรวจค้นไม่พบผู้หลบหนีตามหมายจับตามที่บันทึกไว้ในเอกสารหมาย จ.๔ จากนั้นผู้ตรวจค้นได้โทรศัพท์แจ้งผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง ขึ้นมาตรวจค้นแต่ไม่พบอะไร ในวันที่มีการตรวจค้นมีชาวต่างชาติชื่อมิสเตอร์มักหรือนายหมัก จ่งไหวมาดูการตกแต่งอยู่ที่บริษัท มิสเตอร์มักพูดคุยธุรกิจกับจำเลยที่ ๑ บอกว่าเป็นตัวแทนของ บริษัท เวลท์ วิว จำกัด โดยนำคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊คและเปิดแผ่นดิสก์เก็ต ซึ่งเป็นการโฆษณา บริษัท เวลท์ วิว จำกัด ให้จำเลยที่ ๑ ดู แต่คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊คของมิสเตอร์มักเกิดขัดข้องจึงขออนุญาตใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด เพื่อดูโฆษณาต่อโฆษณาดังกล่าวเป็นการแสดงให้เห็นว่าบริษัท เวลท์ วิว จำกัด เป็นตัวแทนแนะนำลงทุนซื้อขายเงินตราต่างประเทศ มิสเตอร์มักได้ให้แผ่นพับโฆษณาบริษัท เวลท์ วิว จำกัด ไว้จำนวนหนึ่งแต่ยังไม่มีการชักชวนให้ร่วมลงทุน มิสเตอร์มักอธิบายการทำงานของบริษัทเวลท์วิว จำกัด ให้จำเลยที่ ๑ ฟังแล้วเสนอขอเช่าสถานที่ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด บางส่วน จำเลยที่ ๑ ยังไม่ตอบตกลงเนื่องจากต้องปรึกษานายอนุชาก่อน ระหว่างนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาตรวจค้น ในวันที่มีการสอบปากคำมีเจ้าหน้าที่กระทรวงการคลัง กรมสรรพากรและกรมศุลกากรนำเอกสารที่ยึดมาจาก บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด และเอกสารที่พิมพ์ออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่ยึดได้ในวันที่มีการตรวจค้นให้จำเลยที่ ๑ เซ็นรับรองเอกสารว่าเป็นเอกสารที่พิมพ์ออกมาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นภาษาอังกฤษตามเอกสารหมาย จ.๗๙ และเป็นหนังสือโต้ตอบทางอินเตอร์เน็ตตามเอกสารหมาย จ.๗๑ มีชื่อจำเลย ที่ ๑ เป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัท เวลท์ วิว จำกัด เข้าใจว่า มิสเตอร์มักเป็นผู้สร้างเอกสารดังกล่าวจากเวปไซต์และไม่เคยขออนุญาตจากจำเลยที่ ๑ ก่อนและชื่อที่ปรากฏในเอกสารดังกล่าว ไม่ตรงกับชื่อภาษาอังกฤษ

ในหนังสือเดินทางของจำเลยที่ ๑ ปรากฏตามหนังสือ เดินทางเอกสารหมาย ล.๓ จำเลยที่ ๑ ไม่เคยเข้าไปดูเวปไซต์ที่ปรากฏเอกสารหมาย จ.๗๑

จำเลยที่ ๒ นำสืบว่าจำเลยที่ ๑เป็นลูกค้าร้านเฟอร์นิเจอร์ที่จำเลยที่ ๒ เป็นลูกจ้าง เมื่อปี ๒๕๔๓ จำเลยที่ ๑ ได้ชวนจำเลยที่ ๒ ไปทำงานที่ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด จำกัด ฝ่ายการตลาดและธุรการได้รับเงินเดือน ๘,๐๐๐ บาท แต่ทำงานกับจำเลยที่ ๑ ไม่ถึงเดือน และยังไม่ได้รับเงินเดือน จำเลยที่ ๒ ทราบว่าจำเลยที่ ๑ ทำธุรกิจปลาป่น อสังหาริมทรัพย์บ้านและที่ดิน จำเลยที่ ๑ ยืมชื่อจำเลยที่ ๒ ใส่ในหนังสือบริคณห์สนธิเพื่อให้ครบตามจำนวน จำเลยที่ ๒ ไม่มีหุ้นใน บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด

จำเลยที่ ๓ นำสืบว่าประมาณต้นเดือนธันวาคม ๒๕๔๓ จำเลยที่ ๓ ไปสมัครงานที่ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ในวันสมัครงานได้พบจำเลยที่ ๒ และพูดคุยกัน จำเลยที่ ๒ ให้ไปกรอกใบสมัครกับนายชนะชุมศรี นายชนะให้ทำงานติดต่อลูกค้าทางโทรศัพท์เริ่มงานนายชนะจะนำแผ่นพับ หรือโบรชัวร์มาให้ศึกษาและจัดหาลูกค้า ให้จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์คุยเบื้องต้นจากนั้นนายชนะจะคุยต่อเอง จำเลยที่ ๒ ทำงานที่บริษัทได้ประมาณ ๒ อาทิตย์ได้มีเจ้าหน้าที่กระทรวงการคลังหลายคนมาขอพบจำเลยที่ ๑ และบอกว่าธุรกิจที่ทำผิดอยู่ จำเลยที่ ๓ เพิ่งทราบในวันดังกล่าว จำเลยที่ ๓ ติดต่อลูกค้าโดยอ่านตามโบรชัวร์ที่ได้รับจากนายชนะที่จำเลยที่ ๓ ให้การไว้ในข้อ ๑๒ เอกสาร จ.๔๖ ว่าจะมีการซื้อขายจริงหรือไม่ ไม่ทราบ เนื่องจากจำเลยที่ ๓ เป็นเพียงผู้ติดต่อลูกค้าเท่านั้น

พิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์และจำเลยโดยตลอดแล้ว มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกว่าได้มีการกระทำความผิด ตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ โจทก์ก็มีนายนิเวศ คงสมบรูณ์ นางประภารัตน์ รมย์ทอง ผู้เสียหายเบิกความทำนองเดียวกันว่ามีพนักงานของ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด โทรศัพท์ชักชวน ให้นำเงินมาร่วมลงทุนเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นยูนิต ๆ ละประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท จะได้รับผลตอบแทนต่อคืนเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๓๐,๐๐๐ บาท และได้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการร่วมลงทุนและกราฟแสดงการขึ้นลงของเงินตราสกุลต่างๆ ให้ด้วยพร้อมอธิบายวิธีการนำเงินมาลงทุนและผลประโยชน์ที่จะได้รับ นายเรืองฤทธิ์ เรืองเนตร เบิกความว่าการทำธุรกรรมซื้อขายเงินตราและแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งขณะเกิดเหตุมีเฉพาะตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์ได้รับอนุญาตเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีนายบุญชู สว่างวงศ์ธรรม เบิกความว่าการคิดดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทยนั้นจะมีประกาศของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับเรื่องกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดได้จากผู้กู้ยืม พ.ศ. ๒๕๓๕ เอกสารหมายเลข จ.๔๙ ช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๓ บริษัท เครดิตฟองซิเอร์สหวิริยา จำกัด เรียกเก็บดอกเบี้ยจากผู้กู้ยืมในอัตราร้อยละ ๓๐ ต่อปี ซึ่งเป็นไปตามประกาศเรื่องกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของบริษัท เครดิตฟองซิเอร์สหวิริยา จำกัด เอกสารหมาย จ. ๕๐ ส่วนสถาบันการเงินที่จ่ายอัตราดอกเบี้ยสูงสุดในขณะนั้นคือ บริษัท เครดิตฟองซิเอร์ วานิช จำกัด โดยจ่ายวงเงินที่สูงกว่า ๑ ล้านบาทขึ้นไป ระยะเวลา ๑ ปี จะคิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๒๕ ต่อปี ตามประกาศของบริษัท เครดิตฟองซิเอร์ วานิช จำกัด เอกสารหมาย จ.๕๑ ดังนั้นในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึง ธันวาคม ๒๕๔๓ จึงไม่มีสถาบันการเงินใดจ่ายอัตราดอกเบี้ยถึงร้อยละ ๔๓.๗ ต่อวัน ประกอบกับจำเลยทั้ง ๓ไม่นำสืบโต้แย้งให้เห็นว่า บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด จัดตั้งและดำเนินธุรกิจดังกล่าวโดยถูกต้องชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด พฤติการณ์ในการดำเนินงานของบริษัทได้กระทำกันเป็นขบวนการโดยมีเจตนาทุจริตมาแต่แรก โดยบริษัทได้ประกาศรับสมัครพนักงานตามเอกสารหมาย จ.๓๐ มีผู้มาสมัครเป็นพนักงาน ตามเอกสารหมาย จ.๒๐ และบริษัทได้ให้

พนักงานอธิบายขั้นตอนการดำเนินงานและการซื้อขายให้ลูกค้าทราบตามเอกสารหมาย จ.๑๙ หากลูกค้าสนใจที่จะร่วมลงทุนก็มีสัญญาให้เข้าร่วมลงทุนตามเอกสารหมาย จ.๒๔ นอกจากนี้บริษัทยังได้จัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับรายละเอียดการแลกเปลี่ยน เงินตราต่างประเทศให้ผู้สนใจมาร่วมลงทุนตามเอกสารหมาย จ.๒๓ จัดหารายชื่อบุคคลต่างๆ จากสมุดโทรศัพท์เพื่อติดต่อแนะนำให้มาร่วมลงทุนตามเอกสารหมาย จ.๖ ถึง จ.๘ และ จ.๑๐ มีการจัดตั้งบริษัทหลายบริษัทเป็นบริษัทในเครือเดียวกันมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันหลอกลวงบุคคลทั่วไปให้หลงเชื่อในความมั่นคงของบริษัทและการลงทุนมีแต่กำไรได้ผลประโยชน์ตอบแทนสูงโดยไม่เป็นความจริง ซึ่งไม่มีธุรกิจที่ชอบด้วยกฎหมายใดจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนสูงตามที่จำเลยทั้งสามกับพวกกล่าวอ้างได้ แม้ยังไม่มีผู้ใดนำเงินเข้าร่วมลงทุนซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ตามคำโฆษณาหลอกลวงไม่ว่าจะเป็นเพราะไม่เชื่อหรือเหตุอื่น การกระทำดังกล่าวจึงเป็นความคิดฐานพยายามฉ้อโกงประชาชนแล้ว นอกจากนี้การที่บริษัทได้จัดให้บุคคลตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไปชักชวนบุคคลทั่วไปอีกจำนวนมากกว่า ๑๐ คน ให้ร่วมลงทุนซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยตกลงว่าจะได้ผลประโยชน์ตอบแทนสูงถึงวันละ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๓๐,๐๐๐ บาท ในต้นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท มีแต่กำไรไม่มีขาดทุน ซึ่งเป็นอัตราสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ โดยรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าไม่สามารถประกอบกิจการใดๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายในอัตราดังกล่าวได้จึงเป็นความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนอีกด้วย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการที่สองมีว่า จำเลยที่ ๑ ได้ร่วมกับพวกกระทำความผิดหรือไม่ โจทก์มีนายจิระ พันธ์คีรี เบิกความว่าในวันที่มีการตรวจค้น บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด พบชาวต่างชาติชื่อนายมาร์ค จุงไว ยึดเอกสารบนโต๊ะทำงานของจำเลยที่ ๑ บางส่วน ซึ่งเป็นเอกสารเกี่ยวกับการชักชวนบุคคลอื่นให้เข้ามาร่วมลงทุนซื้อขายเงินตรา หัวเอกสารดังกล่าวเป็นชื่อ บริษัท เวลท์วิว จำกัด นายเรืองฤทธิ์ เรืองเนตร เบิกความว่าเป็นผู้สอบปากคำนายมาร์ค จุงไว ซึ่งให้การว่าเข้ามาเยี่ยมจำเลยที่ ๑ เป็นเพื่อนรู้จักกันมาก่อนแต่จากการตรวจค้นกระเป๋าเอกสารของนายมาร์ค พบว่ามีเอกสารส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับบริษัท เวลท์วิว จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ซื้อขายเงินตราต่างประเทศที่เกาะบริติช เวอร์จินอร์แลนด์เอกสารดังกล่าวคล้ายเอกสารที่พบที่บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด เมื่อปรากฏในทางนำสืบว่า บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ได้ให้พนักงานโทรศัพท์ติดต่อหาบุคคลมาร่วมลงทุนซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศโดยหลอกลวงว่าจะได้ผลประโยชน์ตอบแทนสูงถึงวันละ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๓๐,๐๐๐ บาท ในต้นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท มีแต่กำไรไม่ขาดทุน ซึ่งเป็นอัตราสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ แต่จำเลยที่ ๑ ไม่นำสืบโต้แย้งให้เห็นว่า บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด จัดตั้งและดำเนินธุรกิจดังกล่าวโดยถูกต้องชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด เมื่อจำเลยที่ ๑ เบิกความว่าจำเลยที่ ๑ และนายอนุชา คันธารส ร่วมกันจัดตั้ง บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ดังนั้นจำเลยที่ ๑ ย่อมทราบวัตถุประสงค์การจัดตั้งบริษัทและวิธีดำเนินการของบริษัท การที่นายจิระ พันธ์คีรี ยึดเอกสารบนโต๊ะทำงานของจำเลยที่ ๑ ได้บางส่วนซึ่งเป็นเอกสารเกี่ยวกับการชักชวนบุคคลอื่นให้เข้ามาร่วมลงทุนซื้อขายเงินตราหัวเอกสารดังกล่าวเป็นชื่อบริษัท เวลท์วิว จำกัด ประกอบกับในชั้นสอบสวน จำเลยที่ ๑ ให้การไว้ตามเอกสารหมาย จ.๘๙ ยอมรับว่ามีเอกสารแผ่นพับที่มีตัวหนังสือภาษาอังกฤษว่า WEALTHVIEW COMPANY LIMITED E-mail address info@wealth-view.com อยู่ในลิ้นชักโต๊ะทำงานของจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๑ ได้เบิกความเกี่ยวกับ บริษัท เวลท์วิว จำกัด ว่านายมาร์ค จุงไว ทราบว่าจำเลยที่ ๑ จะเปิดบริษัทจึงมาขอดูการตกแต่งและบอกว่าเป็น

ตัวแทนของบริษัท เวลท์วิว จำกัด จากนั้นนายมาร์คได้เปิดแผ่นดิสก์เก็ตให้ดู ซึ่งเป็นการโฆษณาว่า บริษัท เวลท์วิว จำกัด เป็นตัวแทนแนะนำนักลงทุนซื้อขายเงินตราระหว่างประเทศ แต่คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊คของนายมาร์คขัดข้องจึงขอใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของบริษัทเพื่อดูโฆษณาต่อแล้วมอบแผ่นพับโฆษณาบริษัท เวลท์วิว จำกัด ให้จำเลยที่ ๑ เห็นว่าจำเลยที่ ๑ อ้างในชั้นสอบสวนเพียงว่าเหตุที่มีเอกสารของบริษัท เวลท์วิว จำกัด อยู่ในลิ้นชักเพราะลิ้นชักว่างจึงใส่เอกสารดังกล่าวไว้เป็นคำกล่าวอ้างที่ไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง ประกอบกับนายนิติสิริ ประสาทกุล พยานโจทก์เบิกความว่าเป็นผู้ตรวจสอบคอมพิวเตอร์ที่ยึดมาจากบริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด พบว่าในเครื่องคอมพิวเตอร์มีข้อมูลเกี่ยวกับจดหมายที่ใช้ติดต่อระหว่างลูกค้าที่ทำธุรกรรมกับ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด หัวจดหมายดังกล่าวจะพิมพ์ข้อความระบุชื่อบริษัท เวลท์วิว จำกัด ปรากฏตามเอกสารที่พิมพ์ข้อมูลดังกล่าวออกมาจากเครื่องคอมพิวเตอร์หมาย จ.๗๙ จำนวน ๑ แฟ้ม สำหรับเอกสารประกอบรายการที่ ๑๙ ในแฟ้มเอกสารหมาย จ. ๗๙ เป็นรายการซื้อขายเงินตราเก็งกำไรและมีรหัสของลูกค้าในการติดต่อ ส่วนเอกสารประกอบรายการที่ ๒๐ ในแฟ้มเอกสารหมาย จ. ๗๙ เป็นเอกสารโฆษณาชวนเชื่อเกี่ยวกับการซื้อขายเงินตราต่างประเทศของบริษัท เวลท์วิว จำกัด พยานหลักฐานโจทก์จึงมีน้ำหนักให้เชื่อว่าจำเลยที่ ๑ ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศขอบริษัท เวลท์วิว จำกัด ในนาม บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด แม้จำเลยที่ ๑ จะไม่ใช่กรรมการผู้มีอำนาจของ บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด เป็นเพียงผู้ถือหุ้นก็ตามแต่จำเลยที่ ๑ ก็เป็นผู้จัดตั้งบริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด และมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ย่อมรู้หรือควรรู้ได้ว่า บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ไม่สามารถประกอบกิจการใดๆ เกี่ยวกับการซื้อขายเงินตราต่างประเทศโดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายแก่ผู้ลงทุนในอัตราที่โฆษณาไว้ได้การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นความผิดตามข้อหาที่ฟ้อง

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการที่สามมีว่า จำเลยที่ ๒ ได้ร่วมกับพวกกระทำความผิดหรือไม่ จำเลยที่ ๒ ให้การในชั้นสอบสวนเอกสาร หมาย จ.๗๙ ว่าจำเลยที่ ๑ จะรับจำเลยที่ ๒ เพื่อใช้ชื่อให้ครบจำนวนตามกฎหมายและให้การกับเจ้าหน้าที่มีการตรวจค้นบริษัท ว่าไม่เคยชำระค่าหุ้น จำเลยที่ ๑ ยืมใส่ชื่อลงในหนังสือบริคณห์สนธิตามเอกสารหมาย จ.๗๙ ซึ่งสอดคล้องกับจำเลยที่ ๒ เบิกความต่อศาลว่าจำเลยที่ ๑ ยืมชื่อจำเลยที่ ๒ ใส่ในหนังสือบริคณห์สนธิเพื่อให้ครบตามจำนวน จำเลยที่ ๒ มีหุ้นในบริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ประกอบกับ นางเครือพันธ์ ศรีสุพรรณ พยานโจทก์ตอบคำถามค้านทนายจำเลยที่ ๒ ว่าจากการรวบรวมการสอบสวนเกี่ยวกับจำเลยที่ ๒ พบว่าเป็นเพียงพนักงานของบริษัทเท่านั้น ไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับมิสเตอร์มาร์ค จุงไว แต่อย่างใดเห็นว่า แม้จำเลยที่ ๒ จะมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ตามหนังสือรับรองเอกสารหมาย จ.๑ แต่โจทก์ไม่นำสืบให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ ๒ ได้ทราบหรือน่าจะทราบว่า บริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อขายเงินตราต่างประเทศโดยชอบด้วยกฎหมายและร่วมกับบริษัทหลอกลวงผู้เสียหายว่าบริษัท ได้รับอนุญาตโดยชอบ พยานหลักฐานโจทก์ปรากฏเพียงว่าจำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานของบริษัทเท่านั้นไม่ได้เป็นผู้บริหารหรือกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทจึงยังเป็นที่น่าสงสัยไม่มีน้ำหนักมั่นคงเพียงพอให้รับฟังได้ว่าจำเลยที่ ๒ ร่วมกับพวกหลอกลวงผู้เสียหายและกระทำความผิดตามข้อหาที่ฟ้อง

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายมีว่า จำเลยที่ ๓ ได้ร่วมกับพวกกระทำความผิดหรือไม่ เห็นว่าไม่ปรากฏข้อเท็จจริงในการนำสืบของโจทก์ให้รับฟังได้ว่าจำเลยที่ ๓ ได้ทราบแล้วว่าบริษัท เอ จี กริฟฟิน จำกัด ไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อขายเงินตราต่างประเทศโดยชอบ คงปรากฏแต่เพียงว่าจำเลยที่ ๓ เป็นพนักงานบริษัทติดต่อลูกค้า และแนะนำวิธีการซื้อขายเงินตราต่างประเทศเท่านั้น ไม่มีพฤติการณ์อื่นใด

ที่ชี้ชัดให้เห็นได้ว่าจำเลยที่ ๓ ได้ทราบหรือน่าจะทราบว่าบริษัทดังกล่าวไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อขายเงินตราประเทศและจำเลยที่ ๓ ได้ร่วมกับบริษัทหลอกลวงผู้เสียหายว่าบริษัทได้รับอนุญาตโดยชอบทั้งจำเลยที่ ๓ ไม่ได้เป็นกรรมการผู้ถือหุ้นของบริษัทพยานหลักฐานโจทก์จึงไม่มีน้ำหนักมั่นคงเพียงพอให้รับฟังได้ว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมกับพวกหลอกลวงผู้เสียหาย และกระทำผิดตามข้อหาที่ฟ้อง

พิพากษาว่าจำเลยที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๓ วรรคแรก, ๘๐, ๘๓ พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔, ๕, ๑๒ การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทให้ลงโทษตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุก ๔ ปี ยกฟ้องสำหรับจำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๓ ส่วนเครื่อง CPU คอมพิวเตอร์จำนวน ๒ เครื่อง แผ่นดิสก์เก็ต จำนวน ๔๕ แผ่น แผ่น CD ROM จำนวน ๑ แผ่นเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไปยังรับฟังไม่ได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดจึงไม่ชอบที่จะริบ

นางสาววรีพร วัฒนชัยนันท์
นายกู้เกียรติ สุนทรบุระ

คดีแชร์ชม้อย

คดีหมายเลขดำที่ ๗๔๒๓/๒๕๒๘

ศาลอาญา

วันที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๒๘

ความอาญา

พนักงานอัยการ กรมอัยการ (กอง ๘) โจทก์

ระหว่าง

นางชม้อย ทิพย์โส หรือประเสริฐศรี กับพวกรวม ๘ คน จำเลย

ข้อหาหรือฐานความผิดร่วมกันฉ้อโกงประชาชน และกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวน กองกำกับการ ๑ กองปราบปรามได้สอบสวนแล้ว

ข้าพเจ้า พนักงานอัยการ กรมอัยการ โจทก์ ขอยื่นฟ้อง นางชม้อย ทิพย์โส หรือประเสริฐศรี กับพวกรวม ๘ คน ปรากฏตามบัญชีรายชื่อและที่อยู่ของจำเลยท้ายฟ้อง

มีข้อความที่จะกล่าวดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ จำเลยทั้ง ๘ คน ได้กระทำต่อกฎหมายหลายบทหลายกระทง ต่างกรรมต่างวาระต่อเนื่องเกี่ยวพันกัน กล่าวคือ

(ก) เมื่อระหว่างตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๐ ถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๗ ทั้งเวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกันตลอดมา จำเลยที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗ และ๘ กับพวกที่ยังไม่ได้ตัวมาฟ้อง โดยมีเจตนาทุจริตหลอกลวงประชาชนรวมทั้งผู้เสียหาย จำนวน ๑๓,๒๔๘ คน ปรากฏรายชื่อในบัญชี ๑ ท้ายฟ้องมาแต่แรกได้บังอาจร่วมกันกระทำการฉ้อโกงประชาชน โดยแสดงข้อความที่จำเลยทั้ง ๘ คนกับพวก รู้อยู่แล้วว่าเป็นความเท็จและปกปิดข้อความซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชนด้วยประกาศ โฆษณา จ่ายแจกเอกสารแพร่ข่าวสารและชักชวนด้วยวาจา ทั้งตั้งบุคคลจำนวนมากให้เป็นหัวหน้าสายกระทำการแพร่ข่าวต่อประชาชนทั่วไปทั้งกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆหลายจังหวัด ให้ทราบข้อความว่า

"นางชม้อย ทิพย์โส จำเลยที่ ๑ ซึ่งทำงานอยู่ในองค์การเชื้อเพลิงและการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย รับกู้ยืมจากประชาชนทั่วไป โดยไม่จำกัดบุคคลและวงเงิน เพื่อนำไปลงทุนค้าน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งในและนอกประเทศ ซึ่งได้ผลประโยชน์ตอบแทนเป็นผลกำไรแน่นอนและสูงมาก และว่าจำเลยที่ ๑ ได้ตั้งบริษัท ปิโตรเลียมและมารีนเซอร์วิส จำกัด (หรือบริษัทปิโตรเลียมและมารีนเอ็กซปอร์ต) ขึ้นมา

ทำการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิดมีเรือเดินทะเลขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งในและนอกประเทศเพื่อทำการค้าดังกล่าวอีกด้วย และจำเลยที่ ๑ รับกู้ยืมเงินจากประชาชนเท่ากับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ๑ คันรถบรรทุก คือ ๑๖๐,๕๐๐ บาท ประชาชน ผู้ให้กู้เงินจะต้องเสียค่าอากรและค่าลงทะเบียน ๑๐๐ บาท ค่าการตลาด ๒๐๐ บาท รวมเป็นเงินทุนคันละ ๑๖๐,๘๐๐ บาท ประชาชนจะให้กู้ยืมกี่คันรถก็ได้หรือจะให้กู้ยืมเพียงครึ่งคันรถ คือ ๘๐,๒๕๐ บาท หรือหนึ่งในสี่คัน (๑ ล้อ) คือ ๔๐,๑๒๕ บาทก็ได้ โดยจำเลยที่ ๑ จะให้ผลประโยชน์ร้อยละ ๖.๕ ต่อเดือน (หรือร้อยละ ๗๘ ต่อปี) ทุกเดือนแน่นอนและจำเลยที่ ๑ จะออกสัญญากู้ยืมเงินหรือออกเช็คให้เป็นหลักฐานอีกด้วย (อันเป็นวิธีการหลอกลวงอันหนึ่งเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อ) และในเดือนธันวาคมทุกปี จำเลยที่ ๑จะหักเงินเป็นร้อยละ ๔ ของจำนวนเงินผลประโยชน์ที่ได้ในปีนั้นไว้เสียภาษีการค้าให้กรมสรรพากร และหักค่าเด็กปั้มไว้อีกเดือนละ ๑๐๐ บาทตามจำนวนเดือนที่นำเงินมาให้กู้ยืมโดยหักออกจากเงินผลประโยชน์ที่ผู้ให้กู้ยืมเงินได้รับสำหรับเดือนธันวาคม (เพื่อให้น่าเชื่อถือยิ่งขึ้นว่าทำการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงจริง) แล้วเมื่อให้กู้ยืมแล้วผู้กู้ให้กู้ยืมเงินจะเรียกคืนเงินต้นเมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีการคดโกงและจะกลับมาให้กู้ยืมอีกก็ได้ในเงื่อนไขเช่นเดิม

ทั้งนี้ โดยความจริงแล้ว จำเลยทั้ง ๘ กับพวกมิได้ทำการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดใดๆ ทั้งในและนอกประเทศและมิได้เป็นเจ้าของผู้ถือหุ้นและมิได้มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องใดๆ ในบริษัท ปิโตเลียมและมารีนเซอร์วิส จำกัด เลยทั้งบริษัทก็มิได้กระทำกิจการเกี่ยวกับการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงรวมทั้งจำเลยกับพวกมิได้ประกอบกิจการใดๆที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนเพียงพอที่จะนำมาจ่ายเป็นผลประโยชน์ให้แก่ประชาชนได้ถึงร้อยละ ๖.๕ ต่อเดือน (หรือร้อยละ ๗๕ ต่อปี) ตามที่ร่วมกันหลอกลวงได้และจำเลยกับพวกมิได้นำเงินที่หักไว้ร้อยละ ๔ จากผลประโยชน์ที่ประชาชนได้จากการให้จำเลยที่ ๑ กู้ยืมเงินไป เสียภาษีให้แก่กรมสรรพากร และมิได้จ่ายค่าเด็กปั้มให้แก่ผู้ใดเลยหากแต่จำเลยกับพวกได้หลวกลวงกู้เงินจากประชาชนและผู้เสียหายดังกล่าวโดยไม่ได้จำกัดจำนวนคนและวงเงินโดยค่าผลประโยชน์ให้สูงมากดังกล่าวเป็นเครื่องล่อใจแล้วจำเลยกับพวกได้แยกย้ายกันนำเงินไปเก็บสะสมไว้เอง รวมทั้งนำเงินไปฝากไว้ในธนาคารหลายแห่งหลายสาขา โดยจำเลยกับพวกมีเจตนาทุจริตที่จะไม่คืนเงินต้นแก่ประชาชนและผู้เสียหายผู้ให้กู้ยืมเงินมาตั้งแต่แรก แล้วจำเลยกับพวกได้ร่วมกันนำเงินดังกล่าวบางส่วนออกมาหมุนเวียนจ่ายเป็นผลประโยชน์ให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้นเองหรือรายอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่าในที่สุดประชาชนจำนวนมากและผู้เสียหายที่นำเงินมาให้จำเลยกู้ยืมจะไม่ได้รับเงินต้นกลับคืน ทั้งจำเลยกับพวกมีเจตนาว่าเมื่อใดที่ประชาชนและผู้เสียหายนำเงินมาให้กู้ยืมมากพอแล้ว จำเลยกับพวกจะร่วมกันเอาเงินดังกล่าวนั้นไปเป็นผลประโยชน์ของตนเองแล้วหลบหนีไป

ทั้งจำเลยที่ ๑ ยังได้กระทำการหลอกลวงประชาชนโดยวิธีการดังกล่าวต่อไปนี้อีก คือจำเลยที่ ๑ ได้ปรากฏตัวในงานสังคมต่างๆ และกล่าวรับรองกับประชาชนที่เข้าซักถามว่ากิจการค้าน้ำมันของจำเลยไม่มีล้ม และได้บริจาคเงินเพื่อการกุศลในโอกาสสำคัญของทางราชการเป็นจำนวนเงินครั้งละมากๆ ให้ปรากฏภาพทางโทรทัศน์จ่ายเป็นผลประโยชน์ให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้นเองหรือรายชื่ออื่นๆ ตรงตามกำหนดนัดทุกเดือนเป็นเครื่องล่อใจ ทำให้ประชาชนและผู้เสียหายหลงเชื่อว่าจำเลยที่ ๑ กู้ยืมเงินเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ และระหว่างวันเวลาดังกล่าวข้างต้นนั้นเอง การร่วมกันหลอกลวงของจำเลยทั้งหมดดังกล่าวกับพวกเป็นเหตุให้ประชาชนรวมทั้งผู้เสียหายจำนวน ๑๓,๒๔๘ คน ปรากฏชื่อตามบัญชี ๑ ท้ายฟ้อง ต่างคนต่างหลงเชื่อและต่างคนต่างให้จำเลยที่ ๑กู้ยืมเงินไป โดยจำเลยทั้ง ๘ กับพวกได้ร่วมกันรับเงินกู้เอาไว้และร่วมกันออกสัญญากู้ยืมเงินลงชื่อจำเลยที่ ๑ เป็นผู้กู้มอบให้แก่ผู้เสียหายแต่ละคนดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน

ทุกคน ดังปรากฏรายชื่อผู้เสียหาย จำนวนเงินที่จำเลยได้รับไปและวันเวลาที่จำเลยได้รับเงินไปในบัญชี ๑ ท้ายฟ้อง อันเป็นความผิดหลายกระทงต่างกรรมต่างวาระกัน

และในระหว่างที่จำเลยกู้ยืมเงินจากประชาชนและผู้เสียหายอยู่นั้น จำเลยกับพวกได้ร่วมกันทยอยเบียดบังเอาเงินที่กู้ยืมจากประชาชนและผู้เสียหายบางส่วนไปเป็นผลประโยชน์ของตนกับนำไปซื้อทรัพย์สินมีค่าจำนวนมาก ปกปิดอำพรางและซุกซ่อนไว้อีกด้วยซึ่งปรากฏรายละเอียดในฟ้องข้อ ๒ และในบัญชีทรัพย์ท้ายฟ้อง และในที่สุดเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๒๘ จำเลยกับพวกได้ร่วมกันนำเอาเงินกู้ยืมจากประชาชนและผู้เสียหายส่วนที่เหลือหลบหนีไป ทำให้ผู้เสียหายตามบัญชี ๑ ท้ายฟ้อง มิได้รับต้นเงินกู้คืน จนบัดนี้คิดเป็นจำนวนผู้เสียหาย ๑๓,๒๔๘ คน รวมเงินที่จำเลยหลอกลวงผู้กู้ยืมไป ๔,๐๔๓,๙๙๗,๗๙๕ บาท

(ข) เมื่อระหว่างตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๗ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ เวลากลางวันและเวลากลางคืนต่อเนื่องกันตลอดมา อันเป็นเวลาหลังจากที่ประกาศใช้พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ แล้วจำเลยที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗ และ ๘ กับพวกที่ยังไม่ได้ตัวมาฟ้อง โดยมีเจตนาทุจริตหลอกลวงประชาชน รวมทั้งผู้เสียหายจำนวน ๒,๙๘๓ คน ปรากฏรายชื่อตามบัญชี ๒ ท้ายฟ้องมาแต่แรก ได้บังอาจร่วมกันกระทำการฉ้อโกงประชาชน และกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน โดยแสดงข้อความที่จำเลยทั้งหมดรู้อยู่แล้วว่าเป็นความเท็จ และปกปิดข้อความจริง ซึ่งควรบอกแจ้งให้แก่ประชาชนด้วยการประกาศ โฆษณา จ่ายแจกเอกสาร แพร่ข่าวและชักชวนด้วยวาจา ทั้งตั้งบุคคลจำนวนมากกว่าห้าคนให้เป็นหัวหน้าสายกระทำการแพร่ข่าวต่อประชาชนตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไปทั้งในกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่างๆ หลายจังหวัดว่า

นางชม้อย ทิพย์โส จำเลยที่ ๑ ซึ่งเคยทำงานอยู่ในองค์การเชื้อเพลิงและการปิโตรเลียมแห่งประทศไทยมาก่อน รับกู้ยืมเงินจากประชาชนทั่วไปโดยไม่จำกัดบุคคลและวงเงิน เพื่อนำไปลงทุนค้าน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งในและนอกประเทศ ซึ่งได้ผลประโยชน์ตอบแทนเป็นผลกำไรแน่นอนและสูงมาก และว่าจำเลยที่ ๑ ได้ตั้งบริษัท ปิโตรเลียมและมารีนเซอร์วิส จำกัด (หรือบริษัทปิโตรเลียมและมารีนเซอร์วิส เอ็กซปอร์ต) ขึ้นมาทำการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิดมีเรือเดินทะเลขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งในและนอกประเทศเพื่อทำการค้าดังกล่าวอีกด้วย ในการนี้จำเลยที่ ๑ รับกู้ยืมเงินจากประชาชนเป็นจำนวนเท่ากับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ๑ คันรถบรรทุกคือ ๑๖๐,๕๐๐ บาท ผู้ให้กู้ยืมเงินจะต้องเสียค่าอากรและค่าลงทะเบียน ๑๐๐ บาท ค่าการตลาด ๒๐๐ บาท รวมเป็นเงินลงทุน ๑๖๐,๕๐๐ บาท ประชาชนจะให้กู้ยืมกี่คันรถก็ได้หรือจะให้กู้ยืมเพียงครึ่งคันรถ คือ ๘๐,๒๕๐ บาท หรือหนึ่งในสี่คัน (๑ ล้อ) คือ ๔๐,๑๒๕ บาท ก็ได้โดยจำเลยที่ ๑ จะให้ผลประโยชน์ร้อยละ ๖.๕ ต่อเดือน (หรือร้อยละ ๗๘ ต่อปี) ทุกเดือนแน่นอน ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินอาจคิดได้จากการกู้ยืม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๔ ออกตามความมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งกำหนดให้สถาบันการเงินจ่ายดอกเบี้ยในการกู้ยืมหรือรับเงินจากประชาชนไม่เกินอัตราสูงสุดคือ ร้อยละ ๑๖ ต่อปี ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและเป็นที่รู้กันทั่วไปทั้งจำเลยกับพวกทุกคนก็ทราบประกาศนี้แล้ว และจำเลยที่ ๑ จะออกสัญญากู้ยืมเงินหรือออกเช็คไว้เป็นหลักฐานอันเป็นวิธีการหลอกลวงอันหนึ่งเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อด้วย และในเดือนธันวาคมทุกปี จำเลยที่ ๑ จะหักเงินเป็นจำนวนร้อยละ ๔ ของจำนวนเงินผลประโยชน์ที่ผู้กู้ยืมได้รับในปีนั้นไว้เสียภาษีการค้าให้กับกรมสรรพากรและหักค่าเด็กปั้มไว้อีกเดือนละ ๑๐๐ บาทตามจำนวนเดือนที่นำมาให้กู้ยืม โดยหักจากเงินผลประโยชน์ที่ผู้ให้กู้ยืมเงินได้รับสำหรับเดือนธันวาคม เพื่อให้น่าเชื่อถือยิ่งขึ้นว่าได้ทำการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงจริง และเมื่อผู้ให้กู้ยืมเงิน

จะเรียกคืนเงินต้นเมื่อใดก็ได้โดยไม่มีการคดโกงและจะกลับมากู้ยืมเงินก็ได้แต่โดยเงื่อนไขเช่นเดิมทั้งจำเลยที่ ๑ ยังได้ใช้วิธีการนำเงินที่ได้รับมาจากผู้ให้กู้ยืมเงินมาสะสมไว้ แล้วนำมาหมุนเวียนจ่ายเป็นผลประโยชน์ให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้นเอง หรือรายอื่นๆตรงตามกำหนดนัดทุกเดือน ทำให้ประชาชนหลงเชื่อยิ่งขึ้นว่าจำเลยที่ ๑ ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงได้ผลประโยชน์สูงจึงพากันนำเงินมาให้จำเลยที่ ๑ กู้ยืมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

และระหว่างวันเวลาดังกล่าวข้างต้นนั้นเอง การร่วมกันหลอกลวงของจำเลยทั้ง ๘ ดังกล่าวกับพวกเป็นเหตุให้ประชาชนทั้งผู้เสียหายจำนวน ๒,๙๘๓ คน ปรากฏชื่อตามบัญชี ๒ ท้ายฟ้อง ต่างคนต่างหลงเชื่อและต่างคนต่างให้จำเลยที่ ๑ กู้ยืมเงินไป โดยจำเลยทั้ง ๘ กับพวกได้ร่วมกันรับเงินกู้ไว้และร่วมกันออกเอกสารสัญญากู้ยืมเงินลงลายมือชื่อจำเลยที่ ๑ เป็นผู้กู้มอบให้แก่ผู้เสียหายดังกล่าวแต่ละคนไว้เป็นหลักฐานทุกคน ดังปรากฏรายชื่อผู้เสียหาย จำนวนเงินที่จำเลยได้รับไป และวันเวลาที่จำเลยได้รับเงินไปในบัญชี ๒ ท้ายฟ้อง อันเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระกัน

ทั้งนี้ โดยความจริงแล้ว จำเลยกับพวกมิได้ทำการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดใดๆ ทั้งในและนอกประเทศ มิได้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวข้องใดๆ ในบริษัทปิโตรเลียมและมารีนเซอร์วิส จำกัด เลย

ทั้งบริษัทนี้ก็มิได้ทำกิจการเกี่ยวกับการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งจำเลยกับพวกก็มิได้ประกอบกิจการใดๆที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนเพียงพอที่จะนำมาจ่ายเป็นผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ประชาชนได้ถึงร้อยละ ๖.๕ ต่อเดือน (หรือร้อยละ ๗๘ ต่อปี)ตามที่ร่วมกันหลอกลวงได้

และจำเลยกับพวกก็รู้หรือควรรู้อยู่ว่า ตนไม่สามารถประกอบกิจการใดๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้น ทั้งจำเลยกับพวกก็มิได้นำเงินที่หักไว้ร้อยละ ๔ จากผลประโยชน์ที่ประชาชนได้จากการให้จำเลยที่ ๑ กู้ยืมไปเสียภาษีให้แก่กรมสรรพากร และมิได้เสียค่าเด็กปั้มให้แก่ผู้ใดเลย หากแต่จำเลยกับพวกได้หลอกลวงระดมเงินกู้จากประชาชนอย่างไม่จำกัดจำนวนคนและวงเงิน โดยจ่ายให้ผลประโยชน์สูงมากดังกล่าวและเป็นเครื่องล่อใจ แล้วจำเลยกับพวกได้แยกย้ายกันนำเงินสะสมไว้เอง รวมทั้งฝากในธนาคารหลายสาขา โดยจำเลยกับพวกมีเจตนาทุจริตที่จะไม่คืนเงินต้นแก่ประชาชนผู้เสียหายผู้ให้กู้ยืมเงินมาแต่แรก แล้วจำเลยกับพวกได้ร่วมกันนำเงินดังกล่าวบางส่วนออกหมุนเวียนจ่ายเป็นผลประโยชน์ให้แก่ผู้กู้ยืมรายนั้นเองหรือรายอื่นๆอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นที่แน่นอนในที่สุดประชาชนจำนวนมากและผู้เสียหายที่นำเงินมาให้จำเลยกู้ยืมจะไม่ได้รับเงินต้นกลับคืน ทั้งจำเลยกับพวกมีเจตนาว่าเมื่อใดที่ประชาชนและผู้เสียหายนำเงินมาให้กู้ยืมมากพอแล้ว จำเลยกับพวกจะร่วมเอาเงินดังกล่าวนั้นไปเป็นประโยชน์ของตนแล้วหลบหนีไป และในระหว่างที่จำเลยกับพวกกู้ยืมเงินจากประชาชนและผู้เสียหายอยู่นั้นจำเลยกับพวกได้ร่วมกันทยอยเบียดบังเอาเงินบางส่วนที่กู้ยืมมาจากประชาชนและผู้เสียหายเป็นผลประโยชน์ของตนกับนำไปซื้อทรัพย์สินมีค่าจำนวนมาก ปกปิดอำพรางและซุกซ่อนไว้อีกด้วย ปรากฏรายละเอียดในฟ้องข้อ ๒ และในบัญชีทรัพย์ท้ายฟ้อง ในที่สุดเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ จำเลยกับพวกได้ร่วมกันนำเอาเงินจากประชาชนและผู้เสียหายส่วนที่ยังเหลืออยู่หลบหนีไป ทำให้ผู้เสียหายตามบัญชี ๒ท้ายฟ้องมิได้รับเงินต้นเงินกู้คืนเลย จนบัดนี้คิดเป็นจำนวนผู้เสียหาย ๒,๙๘๓ คน รวมเงินที่จำนวนหลอกลวงกู้ยืมผู้เสียหายไป ๕๑๐,๕๘๔,๖๔๕ บาท

เหตุในข้อ ๑ (ก) และ (ข) เกิดที่แขวงสายไหม เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร และแขวงเขตต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร ตำบล อำเภอ ในจังหวัดต่างๆ ทั่วราชอาณาจักรเกี่ยวพันกัน

ข้อ ๒ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๒๘ เจ้าพนักงานจับจำเลยที่ ๑ ได้ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๒๘ จับจำเลยที่ ๒,๓,๔,๕ ได้ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘ จำเลยที่ ๖,๗ เข้ามอบตัวต่อพนักงาน

สอบสวน และวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๒๘ จำเลยที่ ๘ เข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนได้สอบสวน จำเลยทุกคนแล้ว จำเลยที่ ๑,๕,๖ และ ๗ ให้การปฏิเสธ ส่วนจำเลยที่ ๒,๓,๔ และ๘ ให้การภาคเสธ คดีมีมูล

ต่อมาวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๒๘ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๒๘ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๒๘ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๒๘ ตามลำดับ เจ้าพนักงานติดตามยึดเงินบางส่วนที่จำเลยกับพวกกู้ยืมมาจากประชาชนและผู้เสียหายได้มาเป็นของกลางยึดได้ทรัพย์สินมีค่า ซึ่งจำเลยกับพวกได้ร่วมกันเบียดบังเอาเงินบางส่วนที่กู้ยืมมาจากประชาชนและผู้เสียหายไปซื้อแล้วปกปิดอำพรางแล้วซุกซ่อนไว้ได้มาเป็นของกลาง รายละเอียดปรากฏตามบัญชีทรัพย์ท้ายฟ้อง ครั้นต่อมาวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๘เจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สินซึ่งกระทรวงการคลังได้แต่งตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความไปมาตรา ๘ แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้ดำเนินการยึดทรัพย์สินของกลางตามบัญชีทรัพย์ดังกล่าวไปจากพนักงานสอบสวนแล้ว

ระหว่างสอบสวน จำเลยที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗ และ ๘ ถูกควบคุมตัวตั้งแต่วันที่ถูกจับและวันมอบตัวตลอดมาขณะนี้ถูกขังอยู่ในอำนาจของศาลนี้ โดยจำเลยที่ ๑ ถูกขังอยู่ในคดีหมายเลขดำที่ พ.๔๖๘๘/๒๕๒๘ และจำเลยที่ ๘ ถูกขังอยู่ในคดีหมายเลขดำที่ พ.๖๔๘๓/๒๕๒๘ ของศาลนี้ ขอศาลเบิกตัวจำเลยทั้ง ๘ คน มาพิจารณาพิพากษาต่อไปด้วย

คดีนี้พนักงานสอบสวนกองปราบปรามได้สอบสวนโดยได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางแล้ว

คดีนี้ผู้เสียหายตามบัญชี ๒ ท้ายฟ้อง ซึ่งเป็นผู้ให้กู้ยืมเงิน ได้ร้องขอให้พนักงานอัยการเรียกต้นเงินคืนให้แก่ผู้เสียหาย และเรียกผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็นสิทธิอันชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ต่อปีที่ระบุในสัญญากู้ยืมเงินให้แก่ผู้เสียหายได้แล้ว

อนึ่ง คดีนี้จำเลยได้ร่วมกันกระทำการฉ้อโกงประชาชนจำนวนมากนับหมื่นราย เป็นเหตุให้ประชาชนได้รับความเสียหายหลายพันล้านบาท ทั้งการกระทำของจำเลยก่อให้เกิดผลร้ายแก่ประชาชนทั่วไป และเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อเศรษฐกิจของประเทศ ขอศาลได้โปรดลงโทษจำเลยสถานหนักด้วย กรณีที่มีผู้ขอประกันตัว จำเลยในระหว่างการพิจารณา โจทก์ขอคัดค้านการให้ประกันตัว เพราะมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจำเลยต้องหลบหนี

คำขอท้ายคำฟ้องอาญา

การที่จำเลยได้กระทำตามข้อความที่กล่าวมาในคำฟ้องนั้น ข้าพเจ้าถือว่าเป็นความผิดต่อกฎหมายและบทมาตราดังกล่าวนี้ คือ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑,๓๔๓,๘๓,๙๑ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๔ พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔,๕,๙,๑๒

ขอศาลได้พิจารณาพิพากษาลงโทษจำเลยตามกฎหมาย และขอให้ศาลได้สั่งให้จำเลยทุกคนร่วมกันคืนต้นเงินกู้ที่จำเลยฉ้อโกง รวมเป็นเงิน ๔,๐๔๓,๙๙๗,๗๙๕ บาท ให้แก่ผู้เสียหายตามบัญชี (๑) และร่วมกันคืนต้นเงินกู้ที่ได้ร่วมกันฉ้อโกงและกู้ยืมไปโดยผิดกฎหมายรวมเป็นเงิน ๕๑๐,๕๘๔,๖๔๕ บาท ให้แก่ผู้เสียหายตามบัญชี (๒) พร้อมทั้งดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะคืนต้นเงินเสร็จและขอศาลพิพากษาเรียงกระทงลงโทษจำเลยเป็นรายกระทงความผิดด้วย

ข้าพเจ้าได้ยื่นสำนวนคำฟ้องโดยข้อความถูกต้องเป็นอย่างเดียวกันมาด้วย ๘ ฉบับ และรอฟังคำสั่งอยู่ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว

(นายบัญญัติ วิสุทธิมรรค) โจทก์

อัยการพิเศษประจำกองคดี คำฟ้องฉบับนี้ ข้าพเจ้าหัวหน้าพนักงานอัยการกองคดีอาญา กอง ๘ นายประสาน หัตถกรรม, นายธนพิชญ์ มูลพฤกษ์, นายณัฐวุฒิ สกุลพาณิชย์

สรุปคำพิพากษาคดีแชร์ชม้อย

คดีหมายเลขดำที่ ๗๔๒๓/๒๕๒๘ พนักงานอัยการ กรมอัยการ โจทก์

นาง ชม้อย ทิพย์โส กับพวก รวม ๘ คน จำเลย

ข้อหา ฉ้อโกงประชาชนและกู้ยืมเงินที่เป็นการโกงประชาชน โจทก์ยื่นฟ้องวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๒๘

๑. ผู้เสียหายจำนวน ๑๖,๒๓๑ คน นำเงินไปให้จำเลยทั้งแปดกู้ยืม ๒๗,๑๖๐ ครั้ง รวมเป็นเงินจำนวน ๔,๕๕๔,๕๘๒,๔๔๐.๐๐ บาท จำเลยทั้งแปดทำหนังสือสัญญากู้ยืมให้ผู้เสียหายแต่ละคนไว้รวม ๒๗,๑๖๐ ฉบับ โดยแยกเป็นการให้กู้ยืมก่อนและหลังพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ประกาศใช้บังคับ ดังนี้

ก. ก่อนพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ประกาศใช้บังคับ (วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๐ ถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๗) ผู้เสียหายจำนวน ๑๓,๒๔๘ คน นำเงินไปให้จำเลยทั้งแปดกู้ยืม ๒๓,๕๑๙ ครั้ง รวมเป็นเงินจำนวน ๔,๐๔๓,๙๙๗,๗๙๕.๐๐ บาท จำเลยทั้งแปดทำหนังสือสัญญากู้ให้แก่ผู้เสียหายแต่ละคนไว้รวม ๒๓,๕๑๙ ฉบับ

ข. หลังพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ประกาศใช้บังคับ ผู้เสียหายจำนวน ๒,๙๘๓ คน นำเงินไปให้จำเลยทั้งแปดกู้ยืม ๓,๖๔๑ ครั้ง รวมเป็นเงินจำนวน ๕๑๐,๕๘๔,๖๔๕.๐๐ บาท จำเลยทั้งแปดทำหนังสือสัญญากู้ให้ผู้เสียหายแต่ละคนไว้รวม ๓,๖๔๑ ฉบับ

๒. ศาลนัดสืบพยานโจทก์สัปดาห์ละ ๒ ครั้ง ทุกวันอังคารและวันพฤหัส เวลา ๙.๐๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น.ทุกสัปดาห์โจทก์แถลงขอสืบผู้เสียหายเป็นพยานทั้งหมดจำนวน ๑๖,๓๒๑ คนเพราะต้องให้รับรองยอดเงินของ แต่ละคนที่ถูกฉ้อโกงไปเมื่อสืบผู้เสียหายเป็นโจทก์ได้ประมาณ ๖๐๐ ปาก ศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เสียหายพอแก่การวินิจฉัยคดีได้แล้ว เพื่อให้การพิจารณาเสร็จโดยเร็ว จึงมีคำสั่งให้โจทก์งดสืบผู้เสียหาย

๓.โจทก์ขอสืบพยานที่เหลือต่อไปโดยขอให้ศาลสืบพยานโจทก์เพียงสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง คือ ทุกวันพฤหัส เวลา ๙.๐๐ น.- ๑๒.๐๐ น. เพราะมีเอกสารที่ต้องใช้ในการสืบพยานเป็นจำนวนมากต้องใช้เวลาในการเตรียมคดีโดยขอเวลาตรวจสอบเอกสารทุกวันจันทร์และวันอังคารก่อนทำการสืบพยาน เมื่อสืบพยานโจทก์ได้อีก ๑๐๐ปาก โจทก์แถลงไม่ติดใจสืบพยานที่เหลือ

๔. จำเลยระบุพยานไว้ประมาณ ๓๐ ปาก ศาลได้เพิ่มเวลาการพิจารณาในวันพฤหัสบดี เป็นเต็มวัน คือตั้งแต่ ๙.๐๐ น. – ๑๖.๐๐ น. จำเลยอ้างตนเองและอ้างจำเลยกันเองเป็นพยานเป็นส่วนใหญ่ สืบพยานจำเลยได้ ๙ ปาก จำเลยแถลงไม่ติดใจสืบพยานที่เหลือ

๕. เสร็จจากการสืบพยานโจทก์จำเลยวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

๖. ศาลนัดฟังคำพิพากษาวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๓๒ เวลา ๙.๐๐ น.

๗. ศาลทำการสืบพยานโจทก์จำเลยทั้งหมดประมาณ ๗๐๐ ปาก โจทก์จำเลยอ้างส่งเอกสารเป็นพยานประมาณ ๗๐,๐๐๐ ฉบับ รวมเป็นเอกสารประมาณ ๙๐,๐๐๐ แผ่น

๘. นับแต่วันที่โจทก์ยื่นฟ้องถึงวันศาลตัดสินเป็นเวลาประมาณ ๓ ปี ๑๐ เดือน

๙. ถ้าหากศาลไม่นัดพิจารณาคดีนี้สัปดาห์ละ ๒ ครั้ง ติดต่อกันทุกสัปดาห์ดังกล่าวจะต้องใช้เวลาสืบพยานต่อไปอีกประมาณ ๒ – ๓ ปี จึงจะเสร็จ

โจทก์ฟ้องว่าเมื่อระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๐ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๘ จำเลยทั้งแปดกับพวกได้ร่วมกันหลอกลวงประชาชนผู้เสียหายโดยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จและปกปิดความจริงว่า จำเลยที่ ๑ รับกู้ยืมเงินจากประชาชนไม่จำกัดวงเงินเพื่อนำไปลงทุนค้าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยกำหนดการกู้ยืมเท่ากับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ๑ คันรถบรรทุกเป็นเงิน ๑๖๐,๕๐๐ บาท ค่าอากรค่าลงทะเบียน ๑๐๐ บาท ค่าการตลาด ๒๐๐ บาท การกู้ยืมครึ่งคันเป็นเงิน ๘๐,๒๕๐ บาท การกู้ยืมหนึ่งล้อเป็นเงิน ๔๐,๑๒๕ บาท ให้ผลประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินสูงถึงอัตราร้อยละ ๖.๕ ต่อเดือน ทำให้ประชาชนละผู้เสียหายในคดีนี้จำนวน ๑๖,๒๓๑ คน นำเงินไปให้จำเลยที่ ๑ กู้ยืมรวม ๒๗,๑๖๐ ครั้ง รวมเป็นเงินจำนวน ๔,๕๕๔,๕๘๒,๔๔๐ บาท จำเลยทั้งแปดได้ร่วมกันเบียดบังเอาเงินที่กู้ยืมบางส่วนไปเป็นประโยชน์ส่วนตนเสีย โดยนำไปซื้อทรัพย์สินมีค่าต่างๆ จำนวนมากมีมูลค่าหลายร้อยล้านบาท โดยปกปิดอำพรางซุกซ่อนไว้ในที่สุดก็ร่วมกันเอาเงินส่วนที่เหลือทั้งหมดหลบหนีไปไม่คืนให้ผู้เสียหาย ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑, ๓๔๓, ๘๓, ๙๑ พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔, ๕, ๙, ๑๒ ให้จำเลยร่วมกันคืนเงินที่กู้ยืมรวมจำนวน ๔,๕๕๔,๕๘๒,๔๔๐ บาท ให้ผู้เสียหายแต่ละคนพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะคืนเงินเสร็จ

จำเลยทั้งแปดให้การปฏิเสธ

ศาลพิจารณาแล้วข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยทั้งแปดกับพวกได้ร่วมกันประกาศโฆษณาชักชวนประชาชนและตั้งบุคคลมากกว่าห้าคนขึ้นไปเป็นหัวหน้าสายทำงานการแพร่ข่าวชักชวนประชาชน ว่าจำเลยที่ ๑ รับกู้ยืมเงินจากประชาชนทั่วไปไม่จำกัดเงิน เพื่อนำเงินไปลงทุนค้าน้ำมันเชื้อเพลิงให้ผลประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินสูงถึงอัตราร้อยละ ๖.๕ ต่อเดือน กำหนดการกู้ยืมเท่ากับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงหนึ่งคันรถบรรทุกเป็นเงินจำนวน ๑๖๐,๕๐๐ บาท เสียค่าอากรและค่าลงทะเบียน ๑๐๐ บาท ค่าการตลาด ๒๐๐ บาท ถ้าให้กู้ยืมหนึ่งคันรถเป็นเงินจำนวน ๑๖๐,๕๐๐ บาทจะได้ผลประโยชน์ตอบแทนเดือนละ ๑๐,๒๐๐ บาท ถ้าให้ยืมครึ่งคันเป็นเงินจำนวน ๘๐,๒๕๐ บาท จะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเดือนละ ๕,๑๐๐ บาท ถ้าให้กู้ยืมหนึ่งล้อเป็นเงินจำนวน ๔๐,๑๒๕ บาท จะได้ผลประโยชน์ตอบแทนเดือนละ ๒,๕๕๐ บาท ถ้าให้กู้ยืมมากกว่าหนึ่งคันรถก็จะได้ผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มขึ้นตามอัตราส่วนดังกล่าว และในเดือนธันวาคมทุกปี จำเลยที่ ๑ จะหักเงินผลประโยชน์ในอัตราร้อยละ ๔ อ้างว่าเพื่อนำไปเสียภาษีและหักเป็นค่าเด็กปั้ม อีกเดือนละ ๑๐๐ บาทต่อ ๑ คน ประชาชนจำนวนมากรวมทั้งผู้เสียหายในคดีนี้หลงเชื่อนำเงินไปให้จำเลยที่ ๑ กับพวกกู้ยืมเป็นจำนวนหลายพันล้านบาท โดยก่อนพระราชกำหนดกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗ ประกาศใช้บังคับผู้เสียหายจำนวน ๑๓,๒๔๘ คน นำเงินไปให้จำเลยทั้งแปดกู้ยืม รวม ๒๓,๕๙๑ ครั้ง รวมเป็นเงินจำนวน ๔,๐๔๓,๙๙๗,๗๙๕ บาท จำเลยทั้งแปดทำหนังสือสัญญากู้ให้ผู้เสียหายแต่ละคนไว้เป็นหลักฐานรวม ๒๓,๕๑๙ ฉบับ และหลังพระราชกำหนดกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗

ประกาศใช้บังคับมีผู้เสียหายจำนวน ๒,๙๘๓ คน นำเงินไปให้จำเลยทั้งแปดกู้ยืมรวม ๓,๖๔๑ ครั้ง รวมเป็นเงินจำนวน ๕๑๐,๕๘๔,๖๔๕ บาท จำเลยทั้งแปดทำหนังสือสัญญากู้ให้ผู้เสียหายแต่ละคนไว้เป็นหลักฐาน ๓,๖๔๑ ฉบับ เมื่อได้รับเงินที่กู้ยืมจากประชาชนและผู้เสียหายไปแล้วจำเลยทั้งแปดกับพวกได้ร่วมกันทุจริตเบียดบังเอาเงินส่วนหนึ่งไปเป็นประโยชน์ส่วนตนโดยนำไปซื้อทรัพย์สินมีค่าต่างๆ จำนวนมากที่มีมูลค่าหลายร้อยล้านบาท โดยปกปิดอำพรางซุกซ่อนไว้ ในที่สุดเมื่อกู้ยืมเงินได้มากแล้วจำเลยทั้งแปดกับพวกก็ร่วมกันเอาเงินส่วนเหลือทั้งหมดหลบหนีไปทำให้ผู้เสียหายจำนวน ๑๖๕,๒๓๑ คน ไม่ได้รับเงินคืนรวมจำนวน ๔,๕๕๔,๕๘๒,๔๔๐ บาท

จึงพิพากษาว่า จำเลยทั้งแปดมีความฐานฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๔๓ วรรคแรก ๘๓ รวม ๒๓,๕๑๙ กระทง ฐานฉ้อโกงประชาชนตามพระราชกำหนดกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗ มาตรา ๔, ๕,๑๒ รวม ๓,๖๔๑ กระทง เป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ลงโทษฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๐ ให้เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปโดยจำคุกจำเลยทั้งแปดฐานฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๓ วรรคแรก กระทงละ ๕ ปี รวม๒๓,๕๑๙ กระทง จำคุกคนละ ๑๑๗,๕๙๕ ปี ฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔, ๕, ๑๒ กระทงละ ๑๐ ปี รวม๓,๖๔๑ กระทง จำคุกคนละ ๓๖,๔๑๐ ปี แต่เมื่อรวมโทษทุกกระทงความผิดแล้วคงจำคุกทั้งสิ้นคนละ ๒๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๒) ที่แก้ไขแล้วให้จำเลยทั้งแปดร่วมกันคืนเงินที่ฉ้อโกง รวมจำนวน ๔,๐๔๓,๙๙๗,๗๙๕ บาท แก่ผู้เสียหายแต่ละคนตามบัญชีทรัพย์ท้ายฟ้องหมายเลข ๑ และร่วมกันคืนเงินกู้ยืมที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนรวมจำนวน ๕๑๐,๕๘๔,๖๔๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี แก่ผู้เสียหายแต่ละคนตามบัญชีทรัพย์ท้ายฟ้องหมายเลข ๒ นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะคืนเงินเสร็จ

พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓

พระราชบัญญัติ
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน
พ.ศ. ๒๕๒๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๓
เป็นปีที่ ๓๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓"

มาตรา ๒[๑] พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"สถาบันการเงิน" หมายความว่า

(๑) ธนาคารแห่งประเทศไทย

(๒) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

(๓) บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

(๔) สถาบันการเงินอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

---

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๗/ตอนที่ ๓/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๐ มกราคม ๒๕๒๓

มาตรา ๔[๒] เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขภาวะเศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย มีอำนาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงิน อาจคิดจากผู้กู้ยืมหรือคิดให้ผู้ให้กู้ยืมให้สูงกว่าร้อยละสิบห้าต่อปีได้

ในการกำหนดตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะกำหนดอัตราดอกเบี้ยสำหรับสถาบันการเงินบางประเภทหรือทุกประเภทโดยกำหนดเป็นอัตราสูงสุดหรืออัตราที่อ้างอิงได้ในลักษณะอื่นก็ได้ และจะกำหนดเงื่อนไขให้สถาบันการเงินต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

การกำหนดตามมาตรานี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕[๓] การกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงอำนาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้โดยเฉพาะแต่การกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามกฎหมายนั้น จะต้องไม่เกินอัตราดอกเบี้ยที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๔

มาตรา ๖[๔] เมื่อรัฐมนตรีกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามมาตรา ๔ แล้ว มิให้นำมาตรา ๖๕๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับแก่การคิดดอกเบี้ยของสถาบันการเงินที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๔

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ส. โหตระกิตย์
รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖๕๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งบัญญัติห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยเกินร้อยละสิบห้าต่อปี เป็นกฎหมายที่ได้ใช้บังคับมานานแล้ว บัดนี้ภาวะการเงินของตลาดโลกและตลาดภายในประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก หากยังคงจำกัดดอกเบี้ยไว้ในอัตราเดิมจะเป็นอุปสรรคแก่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและทำให้ขาดความคล่องตัวในการที่ทางราชการจะใช้อัตราดอกเบี้ยเป็นเครื่องมือเพื่อประโยชน์ในทางนโยบายการเงินในอันที่จะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจต่าง ๆ ของประเทศ สมควรมีกฎหมายให้อำนาจแก่ทางราชการกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้สูงกว่าอัตราดังกล่าวเฉพาะในส่วนที่เป็นการให้กู้ยืมของสถาบันการเงินได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

---

[๒] มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมเงินของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

[๓] มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมเงินของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

[๔] มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมเงินของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔[๕]

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ให้อำนาจแก่ทางราชการกำหนดอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดจากผู้กู้ยืมให้สูงกว่าร้อยละสิบห้าต่อปีได้ แต่มิได้ให้อำนาจทำนองเดียวกันที่จะกำหนดให้สถาบันการเงินที่จะคิดดอกเบี้ยแก่ผู้ให้กู้ยืมสูงกว่าร้อยละสิบห้าได้ด้วย ทำให้ขาดความคล่องตัวในการที่ทางราชการจะใช้อัตราดอกเบี้ยเป็นเครื่องมือเพื่อประโยชน์ในทางนโยบายการเงิน และอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงิน สมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวให้ทางราชการมีอำนาจกำหนดอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดให้แก่ผู้ให้กู้ยืมให้สูงกว่าร้อยละสิบห้าต่อปีได้ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕[๖]

มาตรา ๕ ให้บรรดาประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะได้มีประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินให้สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยสำหรับสถาบันการเงินบางประเภทหรือทุกประเภทโดยกำหนดเป็นอัตราสูงสุดหรืออัตราที่อ้างอิงได้ในลักษณะอื่นก็ได้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการใช้อัตราดอกเบี้ยดังกล่าวให้เป็นประโยชน์ในการแก้ไขภาวะเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

[๕] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๘/ตอนที่ ๑๑๒/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔

[๖] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙/ตอนที่ ๓๘/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๕ เมษายน ๒๕๓๕

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๒ รูปถ่ายที่ติดบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นรูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรงขนาด ๓x๔ เซนติเมตร

ข้อ ๓ ในกรุงเทพมหานครให้ปลัดกระทรวงการคลังหรือปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในสังกัดของตนแล้วแต่กรณี และในจังหวัดอื่นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่

สำหรับกรณีปลัดกระทรวงการคลังให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้ออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ และกรณีที่ข้าราชการนอกสังกัดกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทยได้รับแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ปลัดกระทรวงการคลังเป็นผู้ออกบัตร ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๔ บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ใช้ได้ห้าปีนับแต่วันออกบัตร

ข้อ ๕ ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับบัตรประจำตัวตามประกาศนี้ออกจากราชการหรือตำแหน่งให้เป็นอันหมดสิทธิที่จะใช้บัตรประจำตัวนั้นต่อไป และให้ผู้นั้นส่งมอบบัตรประจำตัวคืนให้แก่ผู้ออกบัตรโดยยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปภายในสามสิบวันนับแต่วันออกจากราชการ หรือตำแหน่งนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๗

สุธี สิงห์เสน่ห์
รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ รักษาราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๓ วรรคสอง แก้โดยประกาศ ฯ (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๒๘
เพิ่มข้อ ๔ - ๕ โดยประกาศฯ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๒๘

แบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗

(ด้านหน้า)

(ตราครุฑ)
บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน
พ.ศ. ๒๕๒๗
วันออกบัตร ...../ ...../ .....
บัตรหมดอายุ ...../ ...../ .....

๖ ซ.ม.

๑๐ ซ.ม.

(ด้านหลัง)

รูปถ่าย
ขนาด
๓ x ๔ ซม.

เลขที่ .....
ชื่อ .....
ตำแหน่ง .....
สังกัด .....
เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการ
กู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน
พ.ศ. ๒๕๒๗

....
ลายมือชื่อผู้ถือบัตร ลายมือชื่อผู้ออกบัตร

๖ ซ.ม.

๑๐ ซ.ม.

หมายเหตุ. - ๑. มีตรากระทรวงการคลัง ตรากระทรวงมหาดไทย หรือตราประจำตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดประทับที่มุมรูป

๒. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ลงนาม แล้วแต่กรณี

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการ
ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗
(ฉบับที่ ๔๓)
พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ปลัดกระทรวงการคลังซึ่งสั่งและปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ตามคำสั่งกระทรวงการคลัง ที่ ๖๐/๒๕๕๒ เรื่อง การมอบอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้แก่ปลัดกระทรวงการคลัง รองปลัดกระทรวงการคลัง ผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ และหัวหน้าส่วนราชการในสังกัด ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มอบอำนาจให้ปลัดกระทรวงการคลังในการประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ฯ และปลัดกระทรวงมหาดไทยปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ฯ ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๖๙/๒๕๔๑ เรื่อง มอบอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยปฏิบัติราชการแทนในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ฯ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๑ ประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ฉบับที่ ๓๖ ถึงฉบับที่ ๔๒

ข้อ ๒ แต่งตั้งให้

๑. กระทรวงมหาดไทย

๑.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑.๑.๑ ราชการบริหารส่วนกลาง

(๑) ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย

(๒) ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

(๓) ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย สำนักกฎหมาย

๑.๑.๒ ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

(๒) หัวหน้าสำนักงานจังหวัดทุกจังหวัด

(๓) หัวหน้ากลุ่มงานอำนวยการ สำนักงานจังหวัดทุกจังหวัด

๑.๒ กรมการปกครอง

๑.๒.๑ ราชการบริหารส่วนกลาง

(๑) ผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ

๑.๒.๒ ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

(๑) ปลัดจังหวัดทุกจังหวัด

(๒) นายอำเภอทุกอำเภอ

(๓) ปลัดอำเภอทุกอำเภอ

๒. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๒.๑ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

(๑) รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบกำกับการบริหารราชการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

(๓) รองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

(๔) พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ

(๕) ผู้บังคับการปราบปราม

(๖) รองผู้บังคับการปราบปราม

(๗) ผู้กำกับการ ๑ ถึง ๖ และผู้กำกับการปฏิบัติการพิเศษ กองบังคับการปราบปราม

(๘) รองผู้กำกับการ ๑ ถึง ๖ และรองผู้กำกับการปฏิบัติการพิเศษ กองบังคับการปราบปราม

(๙) สารวัตรกองกำกับการ ๑ ถึง ๖ และสารวัตรกองกำกับการปฏิบัติการพิเศษ กองบังคับการปราบปราม

(๑๐) รองสารวัตรกองกำกับการ ๑ ถึง ๖ และรองสารวัตรกองกำกับการปฏิบัติการพิเศษ กองบังคับการปราบปราม

(๑๑) พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ ถึงพนักงานสอบสวนกลุ่มงานสอบสวน กองบังคับการปราบปราม

(๑๒) พนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ ถึงพนักงานสอบสวนกองกำกับการ ๑ ถึง ๖ กองบังคับการปราบปราม

(๑๓) ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

(๑๔) รองผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

(๑๕) ผู้กำกับการ ๕ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

(๑๖) รองผู้กำกับการ ๕ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

(๑๗) สารวัตรกองกำกับการ ๕ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

(๑๘) รองสารวัตรกองกำกับการ ๕ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

(๑๙) พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ ถึงพนักงานสอบสวนกลุ่มงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

(๒๐) พนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ ถึงพนักงานสอบสวนกองกำกับการ ๕ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

(๒๑) ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

(๒๒) รองผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

(๒๓) ผู้กำกับการ ๑ ถึง ๒ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

(๒๔) รองผู้กำกับการ ๑ ถึง ๒ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

(๒๕) สารวัตรกองกำกับการ ๑ ถึง ๒ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

(๒๖) รองสารวัตรกองกำกับการ ๑ ถึง ๒ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

(๒๗) พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ ถึงพนักงานสอบสวนกลุ่มงานสอบสวน กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

(๒๘) พนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ ถึงพนักงานสอบสวนกองกำกับการ ๑ ถึง ๒ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

๒.๒ กองบัญชาการตำรวจนครบาล

(๑) ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล

(๒) รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล

(๓) ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๑ ถึง ๙

(๔) ผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล

(๕) ผู้บังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ

(๖) พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ

(๗) รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๑ ถึง ๙

(๘) รองผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล

(๙) รองผู้บังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล

(๑๐) พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ

(๑๑) ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลทุกสถานี

(๑๒) ผู้กำกับการ ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ที่มีความรับผิดชอบในงานด้านป้องกันปราบปราม งานด้านสืบสวน และพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ

(๑๓) รองผู้กำกับการ ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ที่มีความรับผิดชอบในงานด้านป้องกันปราบปราม งานด้านสืบสวน และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ

(๑๔) สารวัตร ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ที่มีความรับผิดชอบในงานด้านป้องกันปราบปราม งานด้านสืบสวน และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการ

(๑๕) รองสารวัตร ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ที่มีความรับผิดชอบในงานด้านป้องกันปราบปราม งานด้านสืบสวน และพนักงานสอบสวน

๒.๓ ตำรวจภูธรภาค ๑ ถึง ๙ และศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๑) ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ ถึง ๙ และศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๒) รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ ถึง ๙ และศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๓) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดทุกจังหวัด

(๔) ผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน

(๕) พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ

(๖) รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดทุกจังหวัด

(๗) รองผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน

(๘) พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ

(๙) ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรทุกสถานี

(๑๐) ผู้กำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดทุกจังหวัด

(๑๑) ผู้กำกับการ ในกองบังคับการสืบสวนสอบสวน ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสืบสวนหรือป้องกันปราบปราม

(๑๒) พนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ

(๑๓) รองผู้กำกับการ ในสถานีตำรวจภูธรทุกสถานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสืบสวนหรือป้องกันปราบปราม

(๑๔) รองผู้กำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดทุกจังหวัด

(๑๕) รองผู้กำกับการ ในกองบังคับการสืบสวนสอบสวน ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสืบสวนหรือป้องกันปราบปราม

(๑๖) พนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ

(๑๗) สารวัตรใหญ่สถานีตำรวจภูธรทุกสถานี

(๑๘) สารวัตรสถานีตำรวจภูธรทุกสถานี

(๑๙) สารวัตร ในสถานีตำรวจภูธรทุกสถานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสืบสวนหรือป้องกันปราบปราม

(๒๐) สารวัตรสืบสวนกองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดทุกจังหวัด

(๒๑) สารวัตร ในกองบังคับการสืบสวนสอบสวน ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสืบสวนหรือป้องกันปราบปราม

(๒๒) พนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการ

(๒๓) รองสารวัตร ในสถานีตำรวจภูธรทุกสถานี ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสืบสวนหรือป้องกันปราบปราม

(๒๔) รองสารวัตร ในกองบังคับการสืบสวนสอบสวน ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสืบสวนหรือป้องกันปราบปราม

(๒๕) รองสารวัตรสืบสวนกองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดทุกจังหวัด

(๒๖) พนักงานสอบสวน

๓. กระทรวงยุติธรรม

๓.๑ กรมบังคับคดี

(๑) อธิบดีกรมบังคับคดี

(๒) รองอธิบดีกรมบังคับคดี

(๓) ผู้อำนวยการสำนัก/กอง ในบริหารราชการส่วนกลางของกรมบังคับคดี

(๔) ผู้อำนวยการสำนักงานบังคับคดีจังหวัดทุกจังหวัด

๓.๒ กรมสอบสวนคดีพิเศษ

(๑) อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(๒) รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(๓) ผู้บัญชาการสำนัก ระดับสูง

(๔) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ระดับเชี่ยวชาญ

(๕) พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ระดับชำนาญการพิเศษ

(๖) พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ระดับชำนาญการ

(๗) เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ ระดับชำนาญการพิเศษ

(๘) เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ ระดับชำนาญการ

(๙) เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ ระดับปฏิบัติการ

๔. สำนักงานอัยการสูงสุด

(๑) อัยการจังหวัดทุกจังหวัด

(๒) อัยการพิเศษฝ่ายคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ๑

(๓) อัยการพิเศษฝ่ายคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ๓

(๔) อัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่ง ๑

(๕) อัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่ง ๗

(๖) อัยการพิเศษฝ่ายคดีล้มละลาย ๑

๕. กระทรวงพาณิชย์

๕.๑ สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัด
พาณิชย์จังหวัดทุกจังหวัด

๕.๒ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

๖. กระทรวงแรงงาน
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

(๑) สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด

(๒) ผู้อำนวยการกองนิติการ

(๓) ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดีอาญา กองนิติการ

(๔) ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดีแพ่ง กองนิติการ

๗. ธนาคารแห่งประเทศไทย

(๑) ผู้ชำนาญการอาวุโส (ด้านการฟอกเงิน) ฝ่ายนโยบายและกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน

(๒) ผู้บริหารทีม ทีมกำกับและตรวจสอบ Non-bank ฝ่ายนโยบายและกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน

(๓) ผู้บริหารทีม ฝ่ายตรวจสอบสถาบันเฉพาะกิจและ Non-bank

(๔) ผู้ตรวจสอบอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบสถาบันเฉพาะกิจและ Non-bank

(๕) หัวหน้านิติกรอาวุโส ฝ่ายกฎหมาย

(๖) หัวหน้านิติกร ฝ่ายกฎหมาย

(๗) นิติกรอาวุโส ฝ่ายกฎหมาย

๘. กระทรวงการคลัง

๘.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

(๑) ปลัดกระทรวงการคลัง

(๒) รองปลัดกระทรวงการคลัง

(๓) ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง

(๔) ที่ปรึกษากฎหมาย (นิติกรผู้ทรงคุณวุฒิ)

(๕) ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย

(๖) นิติกรชำนาญการพิเศษ

๘.๒ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๒) ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการคลัง

(๓) ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน

(๔) รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๕) ผู้อำนวยการสำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน

(๖) ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายดูแลเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการเงินนอกระบบ

(๗) ข้าราชการในตำแหน่งเศรษฐกรและนิติกร ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว ในตำแหน่งเศรษฐกรและนิติกรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการเงินนอกระบบ สำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน

(๘) ข้าราชการในตำแหน่งนิติกรระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษที่ปฏิบัติงานในส่วนกฎหมายเศรษฐกิจการเงิน และส่วนนิติกรรมสัญญางานคดีและกฎหมายเศรษฐกิจอื่น สำนักกฎหมาย

๘.๓ กรมบัญชีกลาง

คลังจังหวัดทุกจังหวัด

๘.๔ กรมสรรพากร

ข้าราชการสังกัดกรมสรรพากรประเภทบริหาร ประเภทอำนวยการ ประเภทวิชาการ และประเภททั่วไประดับชำนาญงานขึ้นไป ในแต่ละท้องที่ ดังนี้

(๑) สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง นอกจากที่ระบุไว้ในข้อ (๒) (๓) และ (๔) เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับท้องที่ทั่วราชอาณาจักร

(๒) สังกัดสำนักงานกรมสรรพากรภาค เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับท้องที่สรรพากรภาคนั้น

(๓) สังกัดสำนักงานสรรพากรพื้นที่ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับท้องที่สรรพากรพื้นที่นั้น

(๔) สังกัดสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับท้องที่สรรพากรพื้นที่สาขานั้น

๘.๕ กรมศุลกากร

นักวิชาการศุลกากร ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป

๙. สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑) เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

(๒) รองเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

(๓) ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี

(๔) ผู้อำนวยการกองคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญา

(๕) ผู้อำนวยการกองคุ้มครองผู้บริโภคด้านธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง

(๖) นิติกร ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป

(๗) นักสืบสวนสอบสวน ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป

๑๐. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๑) เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๒) รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๓) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

(๔) ผู้อำนวยการกองที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการปราบปรามการฟอกเงิน

(๕) นิติกร ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป

(๖) นักสืบสวนสอบสวน ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป

๑๑. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๑) พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗

ข้อ ๓ การใช้อำนาจในการตรวจสอบหรือค้นตามมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ฯ จะต้องมีข้าราชการตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไปเป็นผู้นำในการเข้าไปตรวจสอบหรือค้น

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

รังสรรค์ ศรีวรศาสตร์
ปลัดกระทรวงการคลัง ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

วิบูลย์ สงวนพงศ์
ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน
ที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๔๔)
พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ) ปลัดกระทรวงการคลังซึ่งสั่งและปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ตามคำสั่งกระทรวงการคลัง ที่ ๑๒๕๒/๒๕๕๘ เรื่อง การมอบอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ให้แก่ปลัดกระทรวงการคลัง รองปลัดกระทรวงการคลัง และหัวหน้าส่วนราชการในสังกัด ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มอบอำนาจให้ปลัดกระทรวงการคลังในการประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ ของพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ และปลัดกระทรวงมหาดไทยปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๖๙/๒๕๔๑ เรื่อง มอบอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยปฏิบัติราชการแทนในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๘.๒ แห่งประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๔๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“๘.๒ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๒) ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

(๓) ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน

(๔) ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการคลัง

(๕) รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๖) ผู้อำนวยการสำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน

(๗) ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

(๘) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ระดับเชี่ยวชาญ

(๙) ข้าราชการในตำแหน่งเศรษฐกร นิติกร และนักวิชาการตรวจสอบภายในระดับปฏิบัติการขึ้นไป

(๑๐) พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว ในตำแหน่งเศรษฐกร นิติกร และนักจัดการงานทั่วไปที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการเงินนอกระบบ”

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สมชัย สัจจพงษ์
ปลัดกระทรวงการคลัง ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ฉัตรชัย พรหมเลิศ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง อัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดได้จากผู้กู้ยืม

พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยออกข้อกำหนดดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราสูงสุดของดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดได้จากผู้กู้ยืม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๒๓

(๒) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราสูงสุดของดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดได้จากผู้กู้ยืม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๒๔

(๓) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราสูงสุดของดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดได้จากผู้กู้ยืม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๓ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๓

ข้อ ๒. อัตราสูงสุดของดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจคิดจากผู้กู้ยืมได้ไม่เกินอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ข้อ ๓. อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ อาจคิดจากผู้กู้ยืมได้ไม่เกินอัตราที่สถาบันการเงินดังกล่าวประกาศกำหนด

ข้อ ๔. อัตราดอกเบี้ยที่บริษัทเงินทุน หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ อาจคิดให้ผู้ให้กู้ยืมได้ไม่เกินอัตราที่สถาบันการเงินดังกล่าวประกาศกำหนด

ข้อ ๕. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

สุธี สิงห์เสนห์

(นายสุธี สิงห์เสน่ห์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๖๗ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๕)

คณะกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ

คณะกรรมการนี้แต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๓๒ ตามหนังสือลับ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร. ๐๘๐๘/๑๙๗๑๐ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๒

(๑) ปลัดกระทรวงการคลัง	ประธาน
(๒) ที่ปรึกษากฎหมาย กระทรวงการคลัง	กรรมการ
(๓) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
(๔) อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือผู้แทน	กรรมการ
(๕) อธิบดีกรมสรรพากร หรือผู้แทน	กรรมการ
(๖) รองผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ปราบปราม) หรือผู้แทน	กรรมการ
(๗) ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	กรรมการ
(๘) ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย	กรรมการ
(๙) ผู้แทนกรมบังคับคดี	กรรมการ
(๑๐) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	กรรมการ
(๑๑) ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
(๑๒) รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลอาชญากรรมทางธุรกิจและการฟอกเงิน คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(๑๓) เศรษฐกรเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการเงินนอกระบบ กลุ่มป้องปรามการเงินนอกระบบ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการและเลขานุการ
(๑๔) เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มป้องปรามการเงินนอกระบบ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณากำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ แผนงาน วิธีการเกี่ยวกับการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบภายใต้พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ รวมทั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

คำสั่งกระทรวงการคลัง

ที่ ๗๗/๒๕๓๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ

ในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด

ด้วยปรากฏว่ามีบุคคล กลุ่มบุคคล รวมถึงนิติบุคคลในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดได้ดำเนินการประกอบธุรกิจการเงินนอกระบบ กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าน่าจะกระทำความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งถือว่าเป็นภยันตรายอย่างร้ายแรงต่อระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย และมีวิธีการที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนเพื่อตบตาหรืออำพรางพนักงานเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ ๆ และตลอดเวลา

เพื่อให้การประกอบธุรกิจการเงินนอกระบบลดน้อยลง หรือไม่ลุกลามออกไป อาศัยอำนาจตามมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๓๒ และมติของที่ประชุมคณะกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ ครั้งที่ ๑/๒๕๓๔ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ ตลอดจนความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามต่อไปนี้ เป็นคณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ ในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด ประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	เป็นประธานอนุกรรมการ
๒. อัยการจังหวัด	อนุกรรมการ
๓. คลังจังหวัด	อนุกรรมการ
๔. หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด	อนุกรรมการ
๕. พาณิชย์จังหวัด	อนุกรรมการ
๖. แรงงานจังหวัด	อนุกรรมการ
๗. สรรพากรจังหวัด	อนุกรรมการ
๘. เจ้าหน้าที่สำนักงานสรรพากรจังหวัด	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการฯ ในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งมีอำนาจและหน้าที่รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล ควบคุม กำกับ ดูแล สืบสวนสอบสวน การติดตามประเมินผล และการพิจารณากลั่นกรองปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการเงินนอกระบบในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด รวมถึงการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ตลอดจนการดำเนินการตามที่คณะกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบมอบหมาย แล้วรายงานให้คณะกรรมการฯ พิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

พนัส สิมะเสถียร

(นายพนัส สิมะเสถียร)

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานคณะกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ

คำสั่งคณะกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ
ที่ ๒/๒๕๔๓
เรื่อง การเปลี่ยนชื่ออนุกรรมการในคณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ
ในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด

.....

ตามคำสั่งกระทรวงการคลัง ที่ ๗๗/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๓๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดได้แต่งตั้งแรงงานจังหวัดเป็นคณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด นั้น

เนื่องจากกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย ได้ปรับปรุงวิธีการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.๒๕๒๗ จากการแต่งตั้งโดยระบุชื่อเป็นการแต่งตั้งโดยระบุตำแหน่ง โดยได้ออกประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ฉบับที่ ๓๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๓ และได้แต่งตั้งตำแหน่งสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดซึ่งเป็นชื่อในปัจจุบันของแรงงานจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ

ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดสอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ ตามประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวข้างต้น จึงให้เปลี่ยนชื่ออนุกรรมการจากแรงงานจังหวัด เป็นสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

(นายศุภชัย พิศิษฐวานิช)
ปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการป้องปรามธุรกิจการเงินนอกระบบ

พระราชบัญญัติการเล่นแชร์

พ.ศ. ๒๕๓๔

ส่วนที่ ๒

ความเป็นมา หลักการและเหตุผล ของพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔

ความเป็นมา

การเล่นแชร์เป็นการนำเงินมาลงทุนหุ้นกันเป็นกองกลางแล้วก็หมุนเวียนกันรับเงินนั้นไป โดยมีหน้าที่ส่งเงินงวดเป็นจำนวนงวดตามที่กำหนดไว้ วิธีการเช่นนี้ทำให้ได้เงินเป็นก้อน อาจใช้วิธีจับฉลากรับเงินกองกลางไปหรืออาจใช้วิธีประมูลให้ดอกเบี้ยเท่าใด ผู้ลงทุนที่ให้ดอกเบี้ยสูงสุดจะได้รับเงินก้อนเวียนไปจนครบจำนวนผู้เล่น

การเล่นแชร์ตามปกติเป็นการช่วยเหลือกันในกลุ่มบุคคลอันอยู่ในวงแคบและส่วนใหญ่ก็จะรู้จักคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี มีความไว้ใจซึ่งกันและกันการเล่นแชร์เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันเพื่อให้ได้เงินเป็นก้อนไปใช้จ่ายหรืออาจนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจ แต่ก็เป็นกิจการขนาดเล็ก ปัญหาข้อพิพาทก็ไม่ค่อยมี การเล่นแชร์ จึงนิยมกันในทุกวงการ และได้ขยายตัวเป็นไปอย่างรวดเร็วตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ประชาชนที่มีเงินเห็นว่า การเล่นแชร์จะให้ผลตอบแทนสูงกว่าการฝากเงินธนาคาร หรือให้ประชาชนทั่วไปกู้ ซึ่งจะได้รับดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละสิบห้าต่อปี เพราะการเล่นแชร์ไม่เป็นการกู้ยืมไม่จำเป็นต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ ก็สามารถฟ้องร้องบังคับกันได้และการประมูลให้ผลประโยชน์ตอบแทนสูงเท่าใด ซึ่งไม่อยู่ในบังคับกฎหมายว่าด้วยการห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา จึงทำให้เกิดธุรกิจจัดให้มีการเล่นแชร์กันอย่างขว้างขวาง โดยประชาชนแทนที่จะนำเงินไปฝากธนาคารกลับนำเงินมาลงทุน โดยการเล่นแชร์ หากจัดให้มีการเล่นแชร์ไม่สุจริตหรือผู้เป็นสมาชิกวงแชร์ไม่ยอมส่งเงินงวดก็จะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน และย่อมมีผลกระทบต่อการระดมเงินออม ของสถาบันการเงินที่ทางราชการสนับสนุนและรับผิดชอบในที่สุดจะเป็นผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประชนส่วนรวมดังนั้น กฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์ หรือพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงเกิดขึ้นมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๔ เป็นต้นไป ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๒๕ ฉบับพิเศษลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๓๔

หลักการและเหตุผล

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือเนื่องจากในปัจจุบันได้มีผู้ประกอบการธุรกิจเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์กันอย่างกว้างขวาง การประกอบธุรกิจดังกล่าว นอกจากจะเป็นอันตรายต่อประชาชนแล้ว ยังกระทบต่อการระดมเงินออมของสถาบันการเงินที่ทางราชการสนับสนุนและรับผิดชอบ และส่งผลกระทบไปถึงระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวมอีกด้วย นอกจากนี้ยังปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวหลายรายได้พยายามดำเนินการให้ใกล้เคียงกับการประกอบธุรกิจเงินทุน ซึ่งมีกฎหมายควบคุมอยู่แล้ว ในการนี้สมควรห้ามประกอบธุรกิจประเภทนี้ ส่วนการเล่นแชร์ของประชนทั่วไปที่มิได้ดำเนินการเป็นธุรกิจนั้น ยังให้กระทำต่อไปได้จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔

พระราชบัญญัติ
การเล่นแชร์
พ.ศ. ๒๕๓๔

.....

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๔
เป็นปีที่ ๔๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และประกาศอื่นในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"การเล่นแชร์" หมายความว่า การที่บุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปตกลงกันเป็นสมาชิกวงแชร์ โดยแต่ละคนมีภาระที่จะส่งเงินหรือทรัพย์สินอื่นใด รวมเข้าเป็นทุนกองกลางเป็นงวดๆ เพื่อให้สมาชิกวงแชร์หมุนเวียนกันรับทุนกองกลางแต่ละงวดนั้นไปโดยการประมูลหรือโดยวิธีอื่นใด และให้หมายความรวมถึง การรวมทุนในลักษณะอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย

"นิติบุคคล" หมายความรวมถึงห้างหุ้นส่วนสามัญที่มิได้จดทะเบียนด้วย

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ห้ามมิให้นิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์

มาตรา ๖ ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวง

(๒) มีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคน

(๓) มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(๔) นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์นั้นได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นนอกจากสิทธิที่จะได้รับทุนกองกลางในการเข้าร่วมเล่นแชร์ในงวดหนึ่งงวดใดได้โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้ถือว่าผู้ที่สัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ เป็นนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ด้วย

มาตรา ๗ บทบัญญัติในมาตรา ๖ ไม่กระทบกระเทือนถึงการที่สมาชิกวงแชร์จะฟ้องคดีหรือใช้สิทธิเรียกร้องเอากับนายวงแชร์ หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์

มาตรา ๘ ห้ามมิให้นิติบุคคลสัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์หรือสมาชิกวงแชร์

มาตรา ๙ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาชี้ชวนให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมในการเล่นแชร์

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำว่า “แชร์” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกันและรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่มีประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำที่รัฐมนตรีประกาศอยู่แล้วในวันที่ประกาศดังกล่าวใช้บังคับ ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อดังกล่าวต่อไปได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศดังกล่าวใช้บังคับ เว้นแต่ผู้ที่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๔ กำหนดให้การรวมทุนในลักษณะอื่นเป็นการเล่นแชร์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการเล่นแชร์ดังกล่าวมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๖ ผู้ที่เป็นนายวงแชร์ หรือจัดให้มีการเล่นแชร์นั้นอยู่แล้วในวันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับอาจดำเนินกิจการดังกล่าวเฉพาะวงแชร์ ที่ยังค้างอยู่ต่อไปได้จนกว่าจะเสร็จแต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ

ในกรณีที่ผู้ดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคลและประสงค์จะดำเนินการเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์เฉพาะวงแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไปให้ยื่นรายงานเกี่ยวกับกิจการการเล่นแชร์ตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ นิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์เป็นนายวงแชร์หรือเป็นผู้จัดให้มีการรวมทุน ในลักษณะอื่นซึ่งมีกฎกระทรวง

กำหนดให้เป็นการเล่นแชร์ตามพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้วในวันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ ให้นิติบุคคลนั้นดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ เว้นแต่นิติบุคคลนั้นจะเป็นนิติบุคคลที่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ตามวรรคหนึ่ง ให้นิติบุคคลนั้นดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้นอย่างช้าต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ

ในกรณีที่นิติบุคคลใดละเลยไม่ดำเนินการตามวรรคสาม ให้นายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้นมีอำนาจขีดวัตถุประสงค์ดังกล่าวออกจากทะเบียนได้ แต่การใช้อำนาจของนายทะเบียนไม่เป็นเหตุให้นิติบุคคลดังกล่าวพ้นความรับผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ใดที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบได้

(๒) ยึดหรืออายัดบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๓) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้ส่งบัญชีเอกสารหลักฐานหรือสิ่งอื่นใดที่จำเป็นมาประกอบการพิจารณาได้ ทั้งนี้ โดยให้เวลาบุคคลนั้นตามสมควร

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๖ นิติบุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๕ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงสามเท่าของทุนกองกลางแต่ละงวดของทุกวงแชร์ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าสองแสนบาท และให้ศาลสั่งให้นิติบุคคลนั้นหยุดดำเนินการเป็นนายวงแชร์หรือการจัดให้มีการเล่นแชร์

มาตรา ๑๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๘ นิติบุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๒๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาทและปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๒๑ นิติบุคคลใดไม่ยื่นรายงานตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือยื่นรายงานอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๒ นิติบุคคลใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๓ ผู้ใดขัดขวางพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔ ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควรไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่นิติบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๘ กรรมการผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการจัดการหรือบริหารงานของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นด้วย

มาตรา ๒๗ นิติบุคคลซึ่งเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หรือบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อาจดำเนินกิจการดังกล่าวเฉพาะวงแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไปได้จนกว่าจะเสร็จ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่ผู้ดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคลและประสงค์จะดำเนินการเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์เฉพาะวงแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไปให้ยื่นรายงานเกี่ยวกับกิจการการเล่นแชร์ตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

นิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้นิติบุคคลนั้นดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่นิติบุคคลนั้นจะเป็นนิติบุคคลที่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ตามวรรคหนึ่ง ให้นิติบุคคลนั้นดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้น อย่างช้าต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่นิติบุคคลใดละเลยไม่ดำเนินการตามวรรคสาม ให้นายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้นมีอำนาจขีดวัตถุประสงค์ดังกล่าวออกจากทะเบียนได้ แต่การใช้อำนาจของนายทะเบียนไม่เป็นเหตุให้นิติบุคคลดังกล่าวพ้นความรับผิดตามพระราชบัญญัตินี้

นิติบุคคลใดไม่ยื่นรายงานตามวรรคสอง หรือยื่นรายงานอันเป็นเท็จ หรือไม่ปฏิบัติตามวรรคสาม ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๘ บทบัญญัติในมาตรา ๘ ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่นิติบุคคลได้กระทำไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๙ ให้ผู้ซึ่งใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำว่า "แชร์" อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อดังกล่าวต่อไปได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่เป็นผู้ที่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ตามมาตรา ๒๗

มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันได้มีผู้ประกอบธุรกิจเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์กันอย่างกว้างขวาง การประกอบธุรกิจดังกล่าวนอกจากจะเป็นอันตรายต่อประชาชนแล้วยังกระทบต่อการระดมเงินออมของสถาบันการเงินที่ทางราชการสนับสนุนและรับผิดชอบ และส่งผลกระทบไปถึงระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวมอีกด้วย นอกจากนี้ยังปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวหลายรายได้พยายามดำเนินการให้ใกล้เคียงกับการประกอบธุรกิจเงินทุนซึ่งมีกฎหมายควบคุมอยู่แล้ว ในการนี้สมควรห้ามประกอบธุรกิจประเภทนี้ ส่วนการเล่นแชร์ของประชาชนทั่วไปที่มิได้ดำเนินการเป็นธุรกิจนั้นยังให้กระทำต่อไปได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คำอธิบายพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔

คำนิยาม (มาตรา ๔)

ความหมายหรือคำนิยามที่บัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ตามมาตรา ๔ มีดังนี้

"การเล่นแชร์ หมายความว่า การที่บุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปตกลงกันเป็นสมาชิกวงแชร์ โดยแต่ละคนมีภาระที่จะส่งเงินหรือทรัพย์สินอื่นใด รวมเข้าเป็นทุนกองกลางเป็นงวดๆเพื่อให้สมาชิกวงแชร์หมุนเวียนกันรับทุนกองกลางแต่ละงวดนั้นไปโดยการประมูล หรือโดยวิธีอื่นใด และให้หมายความรวมถึงการรวมทุนในลักษณะอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย"

ลักษณะของการเล่นแชร์ จำแนกออกได้ดังนี้

๑. มีบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปได้ตกลงกันเป็นสมาชิกวงแชร์ หรือตกลงมาเล่นแชร์ด้วยกัน ถ้ามีบุคคลเพียงสองคนก็ไม่ถือว่าเป็นการเล่นแชร์ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ คำว่าบุคคลในที่นี้หมายถึงบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลด้วย แต่กฎหมายห้ามมิให้นิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือสมาชิกวงแชร์ (มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ฯ) จำนวนบุคคลที่มาเล่นแชร์กฎหมายได้ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนสมาชิกรวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคนและจัดให้มีการเล่นแชร์จำนวนวงแชร์รวมกัน ต้องไม่มากกว่าสามวงดังนั้นการเล่นแชร์จำนวนสมาชิกรวมกันทุกวงต้องไม่เกินสามสิบคนและจำนวนวงแชร์ต้องไม่เกินสามวง

๒. โดยแต่ละคนมีภาระที่จะส่งเงินหรือทรัพย์สินอื่นใด รวมเข้าเป็นทุนกองกลางเป็นงวดๆ กำหนดให้สมาชิกแต่ละคนมีหน้าที่จะต้องส่งเงินหรือทรัพย์สินรวมเข้าเป็นทุนกองกลางเป็นงวดๆ การเล่นแชร์โดยทั่วไปเป็นการส่งเงินเข้ากองกลาง แต่กฎหมายยังกำหนดให้มีการส่งทรัพย์สินอื่นใดได้ด้วยการส่งเงิน หรือทรัพย์สินเป็นงวดตามปกติงวดละเท่าๆ กันการกำหนดงวดอาจกำหนด ๑๕ วันหรือหนึ่งเดือนแล้วแต่สมาชิกจะตกลงกันการส่งเงินหรือทรัพย์สินต้องส่งเข้ากองกลางหรือรวมเป็นทุนกองกลางของสมาชิกทุกคน ผู้ดูแลรักษาทุนกองกลางได้แก่นายวงแชร์ หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์

๓. เพื่อให้สมาชิกวงแชร์หมุนเวียนกันรับทุนกองกลางแต่ละงวดโดยการประมูลหรือโดยวิธีอื่นใด วัตถุประสงค์ของการเล่นแชร์ก็เพื่อให้สมาชิกรับทุนกองกลางโดยหมุนเวียนกันไปทุกคนการหมุนเวียนรับทุนกองกลางของสมาชิกอาจใช้วิธีการประมูล หรือที่เรียกว่าให้ดอกเบี้ยสมาชิกคนใดให้ดอกเบี้ยสูงสุดที่สุดสมาชิกคนนั้นก็ประมูลได้ไป หรืออาจใช้วิธีการอย่างอื่นเช่นการจับฉลาก เป็นต้น

สำหรับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ก็จะได้รับทุนกองกลางเช่นเดียวกับสมาชิกคนอื่นๆ ในงวดใดงวดหนึ่งโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย กฎหมายห้ามมิให้นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เรียกร้องผลประโยชน์ตอบแทนเป็นพิเศษอื่นใด นอกจากได้รับทุนกองกลางโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย (มาตรา ๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์)

ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์

บุคคลธรรมดาสามารถเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ได้ แต่มีกฎหมายห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์ หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้ (มาตรา ๖)

(๑) เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวง

(๒) มีสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคน

(๓) มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(๔) นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์นั้นได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น นอกจากสิทธิที่ได้รับทุนกองกลางในการเข้าร่วมเล่นแชร์ในงวดหนึ่งงวดใดได้ไม่ต้องเสียดอกเบี้ย

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้ถือว่าผู้ที่สัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เป็นนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ด้วย

ตามบทบัญญัติตามมาตรา ๖ พอที่จะแยกสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ห้ามบุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวง ทั้งนี้ เพื่อมิให้มีการเล่นแชร์มากวงเกินไป จนกลายเป็นธุรกิจการค้าทำให้การควบคุมดูแลวงแชร์ไม่ทั่วถึง อาจเป็นอันตรายต่อผู้เล่นแชร์ และกระทบการระดมเงินออมของสถาบันการเงินที่ทางราชการสนับสนุนและรับผิดชอบกฎหมายจึงห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์ หรือจัดให้มีการเล่นแชร์รวมกันเกินกว่าสามวง

๒. ห้ามบุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ มีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคน จำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงต้องไม่เกินสามวงตามข้อหนึ่งและไม่มากกว่าสามสิบคน หรือเล่นแชร์เพียงสองวงสมาชิกก็ต้องไม่เกินสามสิบคน หรือเล่นได้อย่างมากเพียงสามวงสมาชิกรวมกันทุกวงต้องไม่เกินสามสิบคน

๓. ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเล่นแชร์มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง กฎกระทรวงการคลังกำหนดทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าสามแสนบาท ดังนั้นห้ามบุคคลธรรมดาเล่นแชร์มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวงไม่เกินสามแสนบาท เพื่อมิให้บุคคลธรรมดาเล่นแชร์มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมทุกวงมากเกินไป อันอาจเป็นอันตรายต่อนายวงแชร์และลูกวงแชร์ได้ เพราะการเล่นแชร์กรณีบุคคลนั้นไม่ได้มุ่งหวังในทางการค้า แต่เป็นการเล่นกันในระหว่างบรรดาสมาชิกที่สนิทชิดชอบและเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๔. ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเป็นอย่างอื่น นอกจากสิทธิที่จะได้รับทุนกองกลางในงวดใดงวดหนึ่งโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ยเนื่องจากนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์จะต้องรับผิดชอบถ้าหากสมาชิกลูกแชร์คนใดผิดนัดไม่ส่งแชร์ตามงวดนายวงแชร์

ก็จะต้องเป็นผู้ดำเนินการจ่ายเงินทดรองแทนลูกแชร์ไปก่อน นอกจากนี้นายวงแชร์บางแห่งยังกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามเก็บเงินจากลูกแชร์ หรือค่าป่วยการที่ต้องรับผิดชอบในการต้องทดรองเงินแทนลูกแชร์ที่ผิดนัดให้ไปก่อนจึงเรียกเก็บค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อาจกำหนดเป็นร้อยละของทุนกองกลางกฎหมายจึงกำหนดห้ามไว้มิให้นายวงแชร์ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเฉพาะการได้รับทุนกองกลางโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ยแต่เพียงอย่างเดียวตามปกติ นายวงแชร์จะได้รับทุนกองกลางสำหรับงวดแรกไปก่อนโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย

๕. เพื่อประโยชน์ในการห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ลักษณะต่าง ๆ ที่กล่าวมาตั้งแต่ ๑ - ๔ กฎหมายได้บัญญัติให้ผู้ที่หลีกเลี่ยงไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์ตามมาตรา ๖ วรรคท้าย ไว้ดังนี้

"เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ให้ถือว่าผู้ที่สัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์หรือจัดให้การเล่นแชร์ เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ด้วย" ซึ่งแยกพิจารณาได้ดังนี้

๑. ผู้ที่สัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์

๒. ผู้ที่สัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใด จัดให้มีการเล่นแชร์

๓. ผู้ที่ให้สัญญาดังกล่าวกฎหมายให้ถือว่าเป็นนายวงแชร์หรือเป็นผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ด้วยบุคคลธรรมดาผู้ใดที่ให้สัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์ หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ดังกล่าวกฎหมายให้ถือว่าผู้นั้นเป็นนายวงแชร์หรือเป็นผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ตามกฎหมายนี้ด้วย

ห้ามมิให้นิติบุคคลสัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดในการเล่นแชร์

ตามบทบัญญัติของมาตรา ๘ พอสรุปหัวข้อที่ห้ามมิให้นิติบุคคลสัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์ หรือจัดให้มีการเล่นแชร์หรือสมาชิกวงแชร์

ตามบทบัญญัติของมาตรา ๘ พอสรุปหัวข้อที่ห้ามมิให้นิติบุคคลเล่นแชร์ไว้ได้ดังนี้

๑. ห้ามมิให้สัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์

๒. ห้ามมิให้สัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนผู้จัดให้มีการเล่นแชร์

๓. ห้ามมิให้สัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนสมาชิกวงแชร์

กฎหมายห้ามมิให้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลกระทำการโฆษณาชี้ชวนเล่นแชร์ และใช้ชื่อธุรกิจ "แชร์"

ตามบทบัญญัติมาตรา ๙ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาชี้ชวนให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมในการเล่นแชร์ การโฆษณา ได้แก่ การประกาศอาจกระทำโดยการโฆษณาทางวิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ เป็นต้น ส่วนการชี้ชวนอาจกระทำด้วยวิธีการอย่างใดก็ได้เพื่อให้เข้าร่วมเล่นแชร์ ส่วนคำว่าประชาชน หมายถึงคนทั่วไปไม่จำกัดคนว่ากี่คนแต่ถ้าโฆษณาชี้ชวนแก่คนทั่วไปถือว่าเป็นการโฆษณาชี้ชวนต่อประชาชน

ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ชื่อหรือแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำว่า "แชร์" หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเดียวกัน และรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่มีประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำที่รัฐมนตรีประกาศอยู่แล้ว ในวันที่ประกาศดังกล่าวใช้บังคับ ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อดังกล่าวต่อไปได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศดังกล่าวใช้บังคับ เว้นแต่ผู้ที่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๐ พอที่จะแยกออกได้ดังนี้

๑. ห้ามผู้ใดใช้ชื่อหรือแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำว่า "แชร์"

๒. ห้ามผู้ใดใช้ชื่อหรือแสดงชื่อในธุรกิจคำอื่นใดที่มีความเช่นเดียวกันกับความหมายคำว่า "แชร์" และรัฐมนตรีได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา คำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่าแชร์ในราชกิจจานุเบกษาได้

๓. ผู้ที่ใช้หรือคำแสดงชื่อในธุรกิจที่มีความหมายคำว่าแชร์ ซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่ผู้ที่ดำเนินกิจการเล่นแชร์ต่อไปได้ตามกฎหมาย คือผู้ที่สามารถดำเนินการเล่นแชร์ต่อไปโดยไม่ผิดกฎหมายก็อาจใช้ชื่อคำที่รัฐมนตรีประกาศได้

สิทธิของสมาชิกวงแชร์ (มาตรา ๗)

บทบัญญัติของมาตรา ๗ การฝ่าฝืนตามมาตรา ๖ ยังให้สิทธิ์แก่สมาชิกวงแชร์ฟ้องคดี หรือใช้สิทธิ์เรียกร้องเอากับนายวงแชร์ หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เป็นการคุ้มครองสมาชิกวงแชร์ที่จะใช้สิทธิ์ฟ้องร้องทางแพ่งที่จะเรียกเงินคืนตลอดจนผลประโยชน์และค่าเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นจากนายวงแชร์ หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ได้ด้วย

ข้อความรับผิด (มาตรา ๑๑)

กรณีที่มีกฎกระทรวงกำหนดรวมทุนในลักษณะอื่นเป็นการเล่นแชร์ตามพระราชบัญญัตินี้

กรณีบุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์อยู่ก่อนในวันที่กฎกระทรวงใช้บังคับและการเล่นแชร์ มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ บุคคลธรรมดาอาจดำเนินการการเล่นแชร์เฉพาะวงแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไปจนกว่าจะเสร็จแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองปี นับตั้งแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ ปัจจุบันยังไม่มีกฎกระทรวงที่กำหนด ให้การรวมทุนในลักษณะอื่น ซึ่งถือว่าเป็นการเล่นแชร์ตามพระราชบัญญัตินี้

กรณีนิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์เป็นนายวงแชร์หรือเป็นผู้จัดให้มีการรวมทุนในลักษณะอื่น ซึ่งตามกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นการเล่นแชร์ตามพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้วในวันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับให้นิติบุคคลยกเลิกวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้น

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ เว้นแต่นิติบุคคลนั้นจะเป็นนิติบุคคลที่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ตามวรรคหนึ่งให้นิติบุคคลนั้นดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้นอย่างช้าไม่เกินสองปี นับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ

ในกรณีที่มีนิติบุคคลใดที่ละเลยไม่ดำเนินการตามวรรคสามให้นายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้นมีอำนาจขีดวัตถุประสงค์ดังกล่าวออกจากทะเบียนได้แต่การใช้อำนาจของนายทะเบียนไม่เป็นเหตุให้นิติบุคคลดังกล่าวพ้นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

กรณีที่นิติบุคคลเล่นแชร์อยู่ก่อนแล้วในวันที่กฎกระทรวงใช้บังคับและการเล่นแชร์ยังคงดำเนินอยู่ต่อไปจึงได้บัญญัติแนวทางปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ ไว้ดังนี้

๑. นิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์อยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ และยังจัดให้มีการเล่นแชร์อยู่อีกต่อไป แม้กระทั่งกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเล่นแชร์ใช้บังคับแล้วก็ตามอาจดำเนินการเล่นแชร์ที่ยังค้างอยู่จนกว่า จะเสร็จแต่ต้องไม่เกินสองปี นับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ(กฎกระทรวง ตามมาตรา ๔ หมายถึงการรวมทุนในลักษณะอื่นใด ที่ถือว่าเป็นการเล่นแชร์ตาม พระราชบัญญัติฉบับนี้)

๒.นิติบุคคลประสงค์ที่จะเล่นแชร์ที่ยังค้างอยู่อีกตามข้อ ๑ ให้ยื่นรายงานเกี่ยวกับกิจการเล่นแชร์ตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ

๓.นิติบุคคลที่ประสงค์จะเล่นแชร์ที่ค้างอยู่ตามข้อ ๑ ให้ดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์เป็นนายวงแชร์หรือเป็นผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ โดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคล เช่น ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนบริษัทก็ให้ยื่นคำขอยกเลิกวัตถุประสงค์ โดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับเว้นแต่นิติบุคคลนั้นอาจดำเนินการเล่นแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไปได้ตามข้อ ๑ ก็ให้ดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์โดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคล แต่อย่างช้าไม่เกินสองปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ

๔.กรณีที่นิติบุคคลละเลยไม่ได้ดำเนินการตามข้อ ๓ ก็ให้นายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้นมีอำนาจขีดวัตถุประสงค์ดังกล่าวออกจากทะเบียนได้ การที่นายทะเบียนขีดวัตถุประสงค์ออกจากนายทะเบียนไม่เป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นพ้นความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ (ความผิดตามมาตรา ๒๒ ระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาท)

อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕)

อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์ กฎหมายได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นผู้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ กฎหมายจึงได้บัญญัติอำนาจหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ในมาตรา ๑๒ ว่าในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑. ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใดในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือเวลาทำการของสถานที่นั้น เช่นประกอบธุรกิจในเวลากลางคืนก็สามารถเข้าไปในสถานที่นั้นในเวลากลางคืนได้ แต่ทั้งนี้ต้องมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์ การเข้าไปก็เพื่อทำการตรวจสอบเกี่ยวกับการเล่นแชร์

๒. ยึดหรืออายัด บัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้กระทำความผิดตามกฎหมายนี้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี การยึดหรืออายัด บัญชี เอกสารหลักฐาน หรือสิ่งอันใด ต้องเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

๓. พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ มีหนังสือสอบถาม หรือมีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำตลอดจนสั่งให้ส่งบัญชี เอกสาร หรือสิ่งใด ที่เห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อใช้ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดีเกี่ยวกับความผิดตามกฎหมาย การสั่งให้ส่งบัญชี เอกสาร หรือสิ่งอื่นใดต้องให้เวลาล่วงหน้าตามที่เห็นสมควร เช่น ให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน หรือ ๑๕ วัน แล้วแต่ระยะทาง และปริมาณ ของบัญชีเอกสารหรือเอกสารหรือสิ่งของที่ต้องส่งมอบ

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ เช่นการเข้าไปในสถานที่ใดๆ เพื่อทำการตรวจสอบหรือการยึด บัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือการมีหนังสือสอบถามหรือหนังสือเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร (มาตรา ๑๓) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอาจเป็นผู้กระทำความผิด เจ้าหน้าที่ของผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งอื่นใดที่จะต้องทำการยึดอายัด เป็นต้น

การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงเป็นบัตรประจำตัว

ตามบทบัญญัติของมาตรา ๑๔ ได้บัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ตามบทบัญญัติของมาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาเช่นเดียวกับเจ้าพนักงานกรมสรรพสามิต หรือกรมศุลกากร ซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๑๖))

บทกำหนดโทษ (มาตรา ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙,๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖)

ความผิดกรณีนิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์

บทบัญญัติของมาตรา ๑๖ นิติบุคคลฝ่าฝืนตามมาตรา ๕ เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงสามเท่าของทุนกองกลางแต่ละงวดทุกวงแชร์ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าสองแสนบาทและให้ศาลสั่งให้นิติบุคคลนั้น หยุดดำเนินการเป็นนายวงแชร์ หรือจัดให้มีการเล่นแชร์

ความผิดกรณีบุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ฝ่าฝืนกฎหมาย

ผู้ใด

(๑) เป็นนายวงแชร์ หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวง

(๒) มีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคน

(๓) มีทุนกองกลางกว่าหนึ่งงวดรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(๔) นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์นั้นได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น นอกจากสิทธิที่จะได้รับทุนกองกลางในการเข้าร่วมเล่นแชร์งวดหนึ่งงวดใดได้โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดกรณีบุคคลสัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินในการเล่นแชร์

บทบัญญัติของมาตรา ๑๘ กรณีนิติบุคคลฝ่าฝืนตามมาตรา ๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท เช่น กระทำความผิดฐานฝ่าฝืนจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์ก็ดี หรือสัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์อื่นใด จัดให้มีการเล่นแชร์ก็ดี หรือแทนสมาชิกวงแชร์ก็ดี ต้องระวางโทษไม่เกินสองแสนบาท

ความผิดกรณีโฆษณาชี้ชวนให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมในการเล่นแชร์

ผู้ใดฝ่าฝืน โฆษณาชี้ชวนให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมในการเล่นแชร์ (มาตรา ๑๙) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ความผิดกรณีใช้ชื่อในธุรกิจคำว่า "แชร์"

ผู้ใดฝ่าฝืนยังใช้ชื่อธุรกิจคำว่า "แชร์" หรือใช้ชื่อในธุรกิจที่มีคำที่รัฐมนตรีประกาศย่อมมีความผิดตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาทตลอดระยะเวลาที่ยังใช้ชื่อในธุรกิจอยู่

ความผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามข้อยกเว้นความรับผิด

นิติบุคคลใดไม่ยื่นรายงานตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือยื่นรายงานอันเป็นเท็จ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษตามที่กำหนด ไว้ในมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ แล้วแต่กรณี มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. นิติบุคคลซึ่งเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับอาจดำเนินกิจการดังกล่าวต่อไป เฉพาะวงแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไปจนกว่าจะเสร็จแต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การที่กฎหมายบัญญัติให้นิติบุคคลที่ดำเนินการเล่นแชร์ค้างอยู่ให้ดำเนินการต่อไปได้เพื่อบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการเล่นแชร์อาจเกิดความเสียหายแก่ผู้ที่ดำเนินการเล่นแชร์ที่ยังค้างอยู่กฎหมายจึงได้บัญญัติให้ที่เล่นแชร์ค้างอยู่ดำเนินการต่อไปได้แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่กฎหมายใช้บังคับ

๒. นิติบุคคลที่ประสงค์จะดำเนินการเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่ค้างอยู่ตามข้อ ๑ ให้ยื่นรายงานเกี่ยวกับกิจการการแล่นแชร์ตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การที่กฎหมายบัญญัติยื่นรายงานเกี่ยวกับกิจการการเล่นแชร์ทั้งนี้เพื่อทราบข้อเท็จจริงว่ามีการเล่นแชร์ที่ยังค้างอยู่จริงหรือไม่เพียงใด ถ้านิติบุคคลยังดำเนินการเล่นแชร์โดยไม่ยื่นรายงาน หรือยื่นรายงานอันเป็นเท็จ (มาตรา ๒๗ วรรคสอง) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทและปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (มาตรา ๒๑)

๓. นิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้นิติบุคคลดำเนินยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้น เช่น กรณีห้างหุ้นส่วนบริษัทก็ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ยกเลิกวัตถุประสงค์การเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับคือนับแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๔ เว้นแต่นิติบุคคลที่ดำเนินการเล่นแชร์ที่ยังค้างอยู่ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ อาจยื่นคำขอยกเลิกวัตถุประสงค์ต่อนายทะเบียนอย่างช้าไม่เกินสองปีนับแต่วันที่กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่นิติบุคคลไม่ดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ตามข้อ ๓ มีความผิดทางอาญา ปรับไม่เกินสองหมื่นบาทและปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้องตามมาตรา ๒๒

ความผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่

ในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ เช่น การเข้าไปในสถานที่ใดเพื่อทำการตรวจสอบการยึดหรืออายัดบัญชีการมีหนังสือสอบถาม หรือหนังสือเรียก ผู้ใดขัดขวางพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ(มาตรา ๒๓) บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องอำนวยความสะดวกตามสมควรตามมาตร ๑๓ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท (มาตรา ๑๕)

ความผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่

ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๒๔)

ความผิดกรณีเป็นกรรมการหรือผู้บริหาร หรือผู้แทนของนิติบุคคล

ตามบัญญัติของมาตรา ๒๖ ในกรณีที่นิติบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรา ๕ ซึ่งห้ามมิให้นิติบุคคลเป็นนายงวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ หรือกระทำความผิดตามมาตร ๘ ซึ่งกฎหมายห้ามมิให้นิติบุคคลสัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ หรือสมาชิกวงแชร์กฎหมายได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ในการกระทำความผิดดังกล่าวให้กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการจัดการหรือบริหารของนิติบุคคล นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับเว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นด้วย

ผู้รับผิดชอบในการบริหารงานของนิติบุคคลนั้นเว้นแต่จะพิสูจน์ให้ได้ว่า ตนไม่ได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

บทเฉพาะกาล (มาตรา ๒๗, ๒๘, ๒๙)

กรณีบุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์อยู่ก่อนกฎหมายใช้บังคับ

ตามบทบัญญัติของมาตรา ๒๗ ได้บัญญัติว่า "บุคคลธรรมดาซึ่งเป็นนายวงแชร์ หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ ที่มีลักษณะต้องห้ามมาตรา ๖ อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อาจดำเนินกิจการดังกล่าวเฉพาะวงแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไปจนกว่าจะเสร็จ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ"

ตามบทบัญญัติของมาตรา ๒๗ แยกพิจารณาได้ดังนี้

๑.บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ อยู่แล้วก่อนที่มีกฎหมายใช้บังคับ เช่น เล่นแชร์เกินกว่าสามวงก็ดีหรือมีจำนวนสมาชิกวงแชร์ยังค้างอยู่ยังไม่เสร็จสิ้น

๒.บุคคลธรรมดาก็อาจดำเนินการเล่นแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไปจนเสร็จสิ้น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ คือนับตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๔

กรณีนิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการอยู่ก่อนพระราชบัญญัติใช้บังคับ

กรณีที่นิติบุคคลซึ่งหมายความรวมถึงห้างหุ้นส่วนสามัญที่มิได้จดทะเบียนดำเนินกิจการเป็นนายวงแชร์ หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ค้างอยู่ก่อนที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับคือก่อนวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๔ กฎหมายผ่อนผันให้เล่นแชร์ได้ต่อไปจนกว่าจะเสร็จสิ้นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ ว่า "นิติบุคคลซึ่งเป็นนายวงแชร์ หรือจัดให้มีการเล่นแชร์มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับอาจดำเนินกิจการดังกล่าว เฉพาะวงแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไปจนกว่าจะเสร็จ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่ผู้ดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคลและประสงค์จะดำเนินการเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์เฉพาะวงแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไปให้ยื่นรายงานเกี่ยวกับกิจการการเล่นแชร์ตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

นิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับให้นิติบุคคลนั้น ดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้น ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเว้นแต่นิติบุคคลนั้นจะเป็นนิติบุคคลที่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ตามวรรคหนึ่งให้นิติบุคคลนั้นดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้นอย่างช้าต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่นิติบุคคลใดละเลยไม่ดำเนินการตามวรรคสาม ให้นายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้น มีอำนาจขีดวัตถุประสงค์ดังกล่าวออกจากทะเบียนได้ แต่การใช้อำนาจของนายทะเบียนไม่เป็นเหตุให้นิติบุคคล ดังกล่าวพ้นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้"

กรณีนิติบุคคลได้ทำสัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์หรือสมาชิกวงแชร์

กรณีที่นิติบุคคลได้ทำสัญญาไว้ก่อนที่พระราชบัญญัติที่ใช้บังคับตามบัญญัติมาตรา ๘ ห้ามมิให้นิติบุคคลสัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์หรือสมาชิกวงแชร์ สัญญาดังกล่าวก็ยังใช้บังคับต่อไปได้ทั้งๆ ที่กฎหมายได้บัญญัติห้ามไว้ก็ตาม แต่สัญญาต้องทำก่อนที่กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับ คือกระทำก่อนวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๔ (มาตรา ๒๘)

กรณีที่ผู้ใดใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจคำว่า "แชร์" ก่อนพระราชบัญญัติใช้บังคับ

ตามบทบัญญัติมาตรา ๒๙ ให้ผู้ใช้ชื่อหรือแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำว่า "แชร์" อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อาจใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อดังกล่าวต่อไป ได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่เป็นผู้ที่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ตาม มาตรา ๒๗

ตามบทบัญญัติ มาตรา ๒๙ พอแยกออกได้ดังนี้

๑. ผู้ใช้ชื่อหรือที่มีคำแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำว่า "แชร์" อยู่แล้วในวันที่กฎหมายใช้บังคับ คือ คำว่า "แชร์" อยู่ก่อนกฎหมายใช้บังคับ และเมื่อกฎหมายประกาศใช้บังคับแล้ว (๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๔) ก็ยังใช้ชื่อในธุรกิจที่มีคำว่า "แชร์" อยู่

๒. กฎหมายผ่อนปรนให้ใช้คำแสดงชื่อในธุรกิจคำว่า "แชร์" ดังกล่าวต่อไปได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎหมายใช้บังคับ เมื่อเลยกำหนดเวลาดังกล่าวต้องยกเลิกคำแสดงชื่อในธุรกิจคำว่า "แชร์"

๓. ข้อยกเว้น กฎหมายให้ผู้ที่อาจดำเนินธุรกิจต่อไปได้ตาม มาตรา ๒๗ ยังคงใช้คำแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำว่า "แชร์" ต่อไปได้ คือผู้ที่ดำเนินกิจการเล่นแชร์ได้อาจเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลก่อนวันที่กฎหมายใช้บังคับ และการเล่นแชร์ยังคงค้างอยู่ก็ให้ดำเนินการเล่นแชร์ต่อไปได้จนเสร็จ แต่ทั้งนี้ต้องเกินสองปีนับแต่วันที่กฎหมายใช้บังคับ ดังนั้นผู้ที่อาจดำเนินการธุรกิจเล่นแชร์ดังกล่าวได้ก็สามารถใช้คำแสดงในธุรกิจที่มีคำว่า "แชร์" ต่อไปได้แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่กฎหมายใช้บังคับ

ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ (มาตรา ๓๐)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔

การดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิด

พระราชบัญญัติการเล่นแชร์เป็นกฎหมายที่กำหนดความผิดและกำหนดบทลงโทษไว้และเป็นความผิดทางอาญา ดังนั้นบทบัญญัติในภาคหนึ่งบทบัญญัติทั่วไปแห่งประมวลกฎหมายอาญาย่อมนำมาใช้บังคับ เว้นแต่ กรณีที่พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๗)

ดังนั้น บุคคลใดจะต้องรับโทษทางอาญาก็ต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษ(ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒) บุคคลใดจะต้องรับผิดในทางอาญาก็ต่อเมื่อได้กระทำโดยเจตนา (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๙) ผู้ร่วมกันกระทำความผิดผู้ใช้ให้กระทำความผิดผู้โฆษณาหรือประกาศให้แก่บุคคลทั่วไปกระทำความผิด ผู้สนับสนุนการกระทำความผิด การกระทำความผิดหลายบทหรือการกระทำความผิดหลายกระทงตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๘๓, ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๙๐ และ ๙๑ ย่อมนำมาใช้บังคับในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ด้วย

ความผิดอาญาแผ่นดินกับความผิดอันยอมความได้

ความผิดตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์เป็นความผิดอาญาแผ่นดินเพราะกฎหมายมิได้กำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความกันได้ แม้ไม่มีการร้องทุกข์พนักงานสอบสวนก็สามารถดำเนินคดีได้ เอกชนไม่ใช่ผู้เสียหายความผิดอาญาใดจะเป็นความยอมได้กฎหมายระบุไว้โดยเฉพาะความผิดนอกจากที่ระบุไว้ให้เป็นความผิดอันยอมความได้เป็นความผิดอาญาแผ่นดินตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๒๑ การดำเนินคดีความผิดยอมความได้นั้น เจ้าพนักงานจะดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อได้มีการร้องทุกข์โดยผู้เสียหายและหากผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ก็อันเป็นระงับไปไม่ว่าจะอยู่ขั้นใด (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙(๒) นอกจากนี้ คดีอาญายอมความได้ต้องมีการร้องทุกข์ภายในสามเดือน มิฉะนั้นคดีเป็นอันขาดอายุความร้องทุกข์ (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๖)

การดำเนินคดีอาญา

การเล่นแชร์ถือว่าเป็นธุรกิจการเงินนอกระบบเป็นการระดมเงินจากผู้เล่นมาลงหุ้นกันเป็นกองกลาง แล้วหมุนเวียนให้สมาชิกแต่ละคนรับเงินนั้นไปและให้สมาชิกมีหน้าที่ส่งเงินงวดตามจำนวนงวดที่กำหนด วิธีการเช่นนี้ทำให้สมาชิกได้เงินเป็นก้อน หรือเงินกองกลางก็โดยการประมูล สมาชิกผู้ใดให้ดอกเบี้ยสูงสุดก็จะได้รับเงินกองกลางไป ประกอบกับการเล่นแชร์กฎหมายไม่ถือว่าเป็นการกู้ยืมไม่จำเป็นต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ ก็สามารถฟ้องร้องบังคับกันได้ ไม่อยู่ในบังคับกฎหมายว่าด้วยเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา จึงทำให้เกิดธุรกิจวงแชร์ขึ้นอย่างกว้างขวาง การประกอบธุรกิจดังกล่าวอาจเป็นอันตรายต่อประชาชนผู้สุจริตแล้วยังกระทบต่อการระดมเงินของสถาบันการเงินที่ทางราชการสนับสนุนอยู่ นอกจากนี้ผู้ประกอบการธุรกิจดังกล่าวพยายามดำเนินกิจการให้ใกล้เคียงกับธุรกิจเงินทุนซึ่งมีกฎหมายควบคุมอยู่ โดยจัดตั้งเป็นนิติบุคคลเช่นเดียวกับบริษัทเงินทุนจึงได้ออกกฎหมายห้ามธุรกิจประเภทนี้ ดังนั้นจึงมีมาตรการลงโทษทางอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย โดยเฉพาะผู้ประกอบธุรกิจในรูปนิติบุคคล

พระราชบัญญัติเล่นแชร์เป็นการบังคับทางอาญาและกฎหมายมิได้กำหนดให้เป็นความผิดยอมความได้ ดังนั้น พนักงานของรัฐเป็นผู้ใช้มาตรการต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนดและฟ้องคดี การที่มีผู้ฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์ แม้สมาชิกวงแชร์ตกลงกันได้ในทางแพ่งโดยได้รับเงินคืนตลอดจนผลประโยชน์ตอบแทนไปแล้วก็ไม่ลบล้างความผิดทางอาญา พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐก็สามารถดำเนินการต่อไปได้ สิทธิในการฟ้องร้องคดีอาญาไม่ระงับไปเพราะเป็นอาญาแผ่นดิน

การดำเนินคดีอาญาการเล่นแชร์ เริ่มต้นโดยการกล่าวโทษหรือการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานสอบสวนสามารถดำเนินการได้เมื่อทำการสืบสวนสอบสวนพบว่า มีการกระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์ ก็สามารถดำเนินการกล่าวโทษร้องทุกข์ขบวนการในการดำเนินคดีอาญาก็ดำเนินการตามกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับความผิดอาญาอื่นๆ

ตารางแสดงฐานความผิดและบทกำหนดโทษ ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา	ฐานความผิด	ระวางโทษ
ป.อาญา มาตรา ๘๓	ในกรณีความผิดเกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ผู้ที่ได้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันเป็นตัวการ	ต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิด
ป.อาญา มาตรา ๙๑	เมื่อปรากฏว่าผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ศาลลงโทษผู้นั้นทุกกรรมเป็นกระทงความผิด	- ๑๐ ปี สำหรับกรณีความผิดกระทงที่หนักที่สุดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน ๓ ปี - ๒๐ ปี สำหรับกรณีความผิดกระทงที่หนักที่สุด มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี - ๕๐ ปี สำหรับกรณีความผิดกระทงที่หนักที่สุด มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน ๑๐ ปีขึ้นไป เว้นแต่กรณีที่ศาล ลงโทษจำคุกตลอดชีวิต
ป.อาญา มาตรา ๓๔๑	ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความ อันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งและโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สามหรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สามทำ ถอนหรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง	จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือ ปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ป.อาญา มาตรา ๓๔๓	ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๔๑ ได้กระทำ ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อประชาชน หรือด้วยการปกปิด ความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน	จำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
พรบ. การเล่นแชร์ มาตรา ๕	ห้ามมิให้นิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์	ปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงสามเท่าของทุนกองกลาง แต่ละงวดของทุกวงแชร์ แต่ต้องไม่ต่ำกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา	ฐานความผิด	ระวางโทษ
พรบ. การเล่นแชร์ มาตรา ๖	ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ๑. เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกัน มากกว่า ๓ วง ๒. มีจำนวนสมาชิกวงแชร์ รวมกันทุกวงมากกว่า ๓๐ คน ๓. มีทุนกองกลางต่อ ๑ งวดรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าจำนวนที่ กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (ปัจจุบันต้องไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท) ๔. นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์นั้นได้รับประโยชน์ตอบแทน อย่างอื่นนอกจากสิทธิที่จะได้รับทุนกองกลาง ในการเข้าร่วมเล่นแชร์ในงวดหนึ่ง งวดใดได้โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย ฯลฯ	จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
พรบ. การเล่นแชร์ มาตรา ๘	ห้ามมิให้นิติบุคคลสัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทน นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์หรือสมาชิกวงแชร์	ปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท
พรบ. การเล่นแชร์ มาตรา ๙	ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาชี้ชวนให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมใน การเล่นแชร์	ปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
พรบ. การเล่นแชร์ มาตรา ๑๐	ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำว่า “แชร์” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกันและรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา	ปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ ๕๐๐บาท และตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่
พรบ. การเล่นแชร์ มาตรา ๑๑ วรรค ๒	การที่ได้มีการออกกฎกระทรวงได้กำหนดให้การรวมทุนในลักษณะอื่นเป็นการเล่นแชร์ตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้านิติบุคคลดำเนินการเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ตามลักษณะอื่นที่กฎกระทรวงกำหนดและการเล่นแชร์ยังค้างอยู่และถ้าประสงค์ จะเล่นแชร์ต่อไปก็ให้กู้ยืม รายงานเกี่ยวกับกิจการเล่นแชร์ แต่ไม่รายงานหรือยื่นรายงานอันเป็นเท็จ	ปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท และ ปรับอีกไม่เกินวันละ ๑,๐๐๐ บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา	ฐานความผิด	ระวางโทษ
พรบ. การเล่นแชร์ มาตรา ๑๑ วรรค ๓	นิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์เป็นนายวงแชร์หรือเป็นผู้จัดให้มีการรวมทุน ในลักษณะอื่นที่มีกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นการเล่นแชร์ตามพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้วในวันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ ให้นิติบุคคลดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์ดังกล่าวต่อนายทะเบียน	ปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ ๕๐๐ บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง
พรบ. การเล่นแชร์ มาตรา ๒๓	ผู้ใดขัดขวางพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติตามหน้าที่มาตรา ๑๒	จำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
พรบ. การเล่นแชร์ มาตรา ๒๔	ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควรไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม มาตรา๑๒	จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
พรบ. การเล่นแชร์ มาตรา ๒๕	การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร มาตรา ๑๓	ปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท
พรบ. การเล่นแชร์ มาตรา ๒๖	ห้ามมิให้นิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ตามมาตรา ๕ ห้ามมิให้นิติบุคคลสัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทน นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์หรือสมาชิกวงแชร์ตามมาตรา ๘	จำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือ ปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

คำพิพากษาตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๑๘/๒๕๕๓ พนักงานอัยการจังหวัดสระบุรี โจทก์
นางพิกุล ศรีธงชัย จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง

ป.อ. มาตรา ๓๔๓วรรคแรก

พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๔, ๖ (๑), ๖ (๒), ๑๗

การกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๔, ๖ (๑), ๖ (๒), ๑๗ ผู้กระทำจะต้องมีเจตนาจัดให้มีการเล่นแชร์หรือเป็นนายวงแชร์ที่แท้จริง ดังนี้ แม้ตามคำฟ้องตอนต้นระบุว่า จำเลยเป็นนายวงแชร์ ๗ วง อันเป็นการจัดให้มีการเล่นแชร์มากกว่าสามวงและมีสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคน และกระทำความผิดฐานฉ้อโกงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จและปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งเกี่ยวกับการจัดตั้งวงแชร์ของจำเลยต่อผู้เสียหายที่ ๑ ถึงที่ ๗ และประชาชนทั่วไป แต่ในคำฟ้องต่อไปได้อธิบายถึงพฤติการณ์ของจำเลยว่า ความจริงจำเลยไม่มีสมาชิกครบตามจำนวนวงแชร์ดังที่จำเลยแจ้งต่อผู้เสียหายทั้งเจ็ดและผู้อื่น แต่จำเลยอ้างหรือจัดตั้งชื่อผู้มีชื่อขึ้นมาเป็นสมาชิก เพื่อให้ครบตามจำนวนสมาชิกวงแชร์ อันเป็นความเท็จ โดยจำเลยมีเจตนาทุจริตเพื่อให้ผู้เสียหายทั้งเจ็ดและผู้อื่นหลงเชื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิกวงแชร์เพื่อให้จำเลยได้เงินค่างวดแชร์จากผู้เสียหายแต่ละคน แสดงว่าจำเลยเพียงแต่อ้างการจัดให้มีการเล่นแชร์มาเป็นข้อหลอกลวงเพื่อให้ได้เงินค่างวดแชร์ จำเลยมิได้มีเจตนาจัดให้มีการเล่นแชร์อันเป็นองค์ประกอบความผิดตามที่โจทก์ระบุในตอนต้นของคำฟ้อง ทั้งตามฟ้องโจทก์มิได้บรรยายชัดแจ้งว่าบุคคลที่เข้าร่วมเล่นแชร์กับจำเลยและผู้เสียหายทั้งเจ็ดในแต่ละวงที่แท้จริงมีจำนวนเท่าใด จึงยังฟังไม่ได้ว่าเป็นกรณีมีบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปตกลงกันเป็นสมาชิกวงแชร์อันจะเป็นการเล่นแชร์ตาม พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๔ ดังนี้ แม้จำเลยให้การรับสารภาพ เมื่อพฤติการณ์ของจำเลยตามที่โจทก์บรรยายมาในคำฟ้องไม่อาจถือเป็นความผิดตามบทกฎหมายดังกล่าวย่อมไม่อาจลงโทษจำเลยได้

โจทก์ฟ้อง ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑, ๓๔๑, ๓๔๓ พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔, ๖, ๑๗ ให้จำเลยคืนหรือใช้เงินรวมทั้งสิ้น ๑๐๕,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหายทุกคน และนับโทษจำเลยต่อจากโทษของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๓๑๘/๑๕๔๗ ของศาลชั้นต้น

จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ ก่อนสืบพยานจำเลยขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นรับสารภาพตามฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๓ วรรคแรก พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖(๑) (๒), ๑๗ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ฐานเป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวงและมีสมาชิกรวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคน จำคุก ๓ เดือน และฐานฉ้อโกงประชาชน จำคุกกระทงละ ๖ เดือนรวม ๗ กระทง เป็นจำคุก ๔๒ เดือน รวมจำคุก ๔๕ เดือน จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘คงจำคุก๒๒ เดือน ๑๕ วัน พิเคราะห์รายงานการสืบเสาะและพินิจจำเลยแล้ว เห็นว่า การกระทำของจำเลยถือเป็นภัยร้ายแรงก่อความเสียหายต่อประชาชนมุ่งเอาแต่ผลประโยชน์ส่วนตนโดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น หลังเกิดเหตุจำเลยตกลงเจรจาชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายเพียงบางคน และได้ชดใช้เป็นเงินจำนวนเล็กน้อย กรณีไม่มีเหตุอันควรรอการลงโทษจำเลย ให้นับโทษจำเลยคดีนี้ต่อจากโทษของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๓๑๘/๑๕๔๗ หมายเลขแดงที่ ๑๑๗๑/๒๕๔๙ ของศาลชั้นต้น กับให้จำเลยคืนหรือใช้เงินส่วนที่ยังไม่ได้คืนแก่ผู้เสียหายที่๑ จำนวน ๑๖,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๒ จำนวน ๑๖,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๓ จำนวน ๑๖,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๔ จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๕ จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๖จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท และผู้เสียหายที่ ๗จำนวน ๑๒,๐๐๐บาท

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๓ วรรคแรก ส่วนกำหนดโทษในความผิดฐานนี้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น เมื่อลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘แล้ว คงจำคุก ๒๑ เดือน ให้ยกฟ้องโจทก์ในความผิดฐานเป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนรวมกันมากกว่าสามวงและจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคนตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖ (๑) (๒), ๑๗ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ,๖ (๑) (๒), ๑๗ การกระทำความผิดดังกล่าวผู้กระทำจะต้องมีเจตนาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนรวมกันมากกว่าสามวงหรือมีสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคนโดยผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนาจัดให้มีการเล่นแชร์หรือเป็นนายวงแชร์ที่แท้จริง แต่ตามคำฟ้องของโจทก์ได้อธิบายถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดของจำเลยว่า ความจริงจำเลยไม่มีสมาชิกครบตามจำนวนวงแชร์ที่จำเลยจัดตั้งดังที่จำเลยได้แจ้งต่อผู้เสียหายทั้งเจ็ดและผู้อื่น แต่จำเลยอ้างหรือจัดตั้งชื่อผู้มีชื่อขึ้นมาเป็นสมาชิกเพื่อให้ครบตามจำนวนสมาชิกวงแชร์ตามที่ได้กล่าวอ้างกับผู้เสียหายทั้งเจ็ดและผู้อื่น อันเป็นข้อความเท็จ โดยจำเลยมีเจตนาทุจริตเพื่อให้ผู้เสียหายทั้งเจ็ดและผู้อื่นหลงเชื่อข้อความเท็จดังกล่าวเข้าร่วมเป็นสมาชิกวงแชร์และเพื่อให้จำเลย

ได้เงินค่างวดแชร์จากผู้เสียหายแต่ละคนใจความตามคำฟ้องโจทก์ที่บรรยายพฤติการณ์การกระทำความผิดของจำเลยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า จำเลยเพียงแต่อ้างการจัดให้มีการเล่นแชร์มาเป็นข้อหลอกลวงเพื่อให้ได้เงินค่างวดแชร์จากผู้เสียหายทั้งเจ็ดหรือผู้อื่น จำเลยมิได้มีเจตนาจัดให้มีการเล่นแชร์ตามข้อกล่าวอ้างอันเป็นองค์ประกอบความผิดต่อพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖(๑) (๒) ตามที่โจทก์ได้ระบุเกริ่นไว้ในตอนต้นของคำบรรยายฟ้อง ทั้งตามฟ้องโจทก์มิได้บรรยายชัดแจ้งว่าบุคคลที่เข้าร่วมเล่นแชร์กับจำเลยและผู้เสียหายทั้งเจ็ดในแต่ละวงที่แท้จริงมีจำนวนเท่าใด จึงฟังไม่ได้ว่าเป็นกรณีมีบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปตกลงกันเป็นสมาชิกวงแชร์อันจะเป็นการเล่นแชร์ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ดังนี้ แม้จำเลยให้การรับสารภาพว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง เมื่อพฤติการณ์การกระทำความผิดของจำเลยในส่วนของความผิดต่อพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ตามที่โจทก์บรรยายมาในคำฟ้องไม่อาจถือเป็นความผิดตามบทกฎหมายดังกล่าวได้ ย่อมไม่อาจลงโทษจำเลยในความผิดฐานดังกล่าวได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกฟ้องสำหรับข้อหาดังกล่าวจึงชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

(ทัศนีย์ ธรรมเกณฑ์ - นพวรรณ อินทรัมพรรย์ - ไชยยงค์ คงจันทร์)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๘๘๓/๒๕๕๒ พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์
นายชลพฤกษ์ เกศมุกดา จำเลย

ป.อ. มาตรา ๒๕๒

ป.วิ.อ. มาตรา ๒(๔)

ส. ซึ่งเป็นลูกวงแชร์ประมูลแชร์ได้ จำเลยซึ่งเป็นนายวงแชร์ได้รับเช็คตามฟ้องจากลูกวงแชร์ที่ยังประมูลไม่ได้เพื่อนำไปมอบให้แก่ ส. แต่จำเลยมิได้นำไปมอบให้ ส. กลับนำเช็คดังกล่าวไปเรียกเก็บเงินในบัญชีของตนเองและถอนเงินไป ดังนี้ จำเลยในฐานะนายวงแชร์มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงการเล่นแชร์ว่า เมื่อจำเลยได้เช็คจากลูกวงแชร์แล้วจะต้องนำเช็คไปมอบให้ ส. ซึ่งประมูลแชร์ได้ การที่จำเลยรับเช็คตามฟ้องจึงเป็นการรับไว้แทน ส. เมื่อจำเลยนำเช็คไปเรียกเก็บเงินและถอนเงินออกจากบัญชี จึงเป็นการครอบครองเงินของ ส.แล้วเบียดบังเอาเงินนั้นไป ส. จึงเป็นผู้เสียหายในความผิดฐานยักยอกเงินตามเช็ค

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑,๑๘๘,๓๕๒ พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๖, ๑๗ ให้จำเลยคืนเงินจำนวน ๕๑๑,๒๐๐ บาท แก่ผู้เสียหาย

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔มาตรา๖ (๓), ๑๗ วางโทษจำคุก ๖ เดือน คำให้การชั้นจับกุม ชั้นสอบสวน และคำเบิกความของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ลดโทษให้หนึ่งในสามคงจำคุก ๔ เดือน ข้อหาอื่นและคำขออื่นให้ยก

โจทก์และจำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดฐานเอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่น และฐานยักยอกทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘๘,๓๕๒ วรรคแรก อีกสถานหนึ่ง แต่ความผิดทั้งสองฐานนี้มีเจตนาเดียวกันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามมาตรา ๑๘๘ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ วางโทษจำคุก ๑ ปี เมื่อรวมกับโทษฐานเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ตามที่ศาลชั้นต้นกำหนดแล้ว เป็นวางโทษจำคุกรวม ๑ ปี ๖ เดือน ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ หนึ่งในสาม คงจำคุก ๑ ปี ให้จำเลยคืนเงินจำนวน ๕๑๑,๒๐๐ บาท แก่ผู้เสียหาย

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า จำเลยได้กระทำความผิดฐานเอาไปเสีย ซึ่งเอกสารของผู้อื่นและยักยอกทรัพย์ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์หรือไม่ โจทก์มีผู้เสียหาย นายวิเชียร นายองอาจ นายนิพนธ์ และนายสุชาติ ซึ่งเป็นลูกวงแชร์เป็นพยานเบิกความตรงกันว่า วิธีการประมูลและการชำระเงินค่าแชร์นั้น ผู้ที่ประมูลแชร์ได้คือผู้ที่ให้ดอกเบี้ยสูงสุด สมาชิกที่ประมูลแชร์ไม่ได้จะต้องสั่งจ่ายเช็ค ๑๐๐,๐๐๐ บาท หักด้วยเงินค่าดอกเบี้ยที่ผู้ประมูลแชร์ได้ในงวดนั้น แล้วนำเช็คดังกล่าวส่งมอบให้แก่จำเลย ผู้เป็นนายวงแชร์ จำเลยมีหน้าที่นำเช็คทั้งหมดไปมอบให้แก่ผู้ประมูลแชร์ได้ ในข้อนี้จำเลยไม่ได้นำสืบปฏิเสธถึงวิธีการประมูลและและชำระเงินค่าแชร์ พยานหลักฐานของโจทก์จึงมีน้ำหนักให้รับฟัง ดังนั้น ข้อที่จำเลยฎีกาว่า การเล่นแชร์ดังกล่าวจำเลยได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เก็บเงินสด แต่บางรายออกเป็นเช็ค จำเลยมีหน้าที่เรียกเก็บเป็นเงินสดเสียก่อน จึงนำเงินไปมอบให้แต่ละคน การที่จำเลยนำเช็คไปเรียกเก็บเงินจึงไม่เป็นความผิดนั้น จึงเป็นฎีกาข้อเท็จจริงที่ไม่ปรากฏในทางนำสืบของจำเลย ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยซึ่งเป็นนายวงแชร์มีหน้าที่นำเช็คทั้งหกฉบับจากลูกวงแชร์ที่ยังประมูลแชร์ไม่ได้ไปมอบให้ผู้เสียหาย การที่จำเลยเอาเช็คตามฟ้องทั้งหกฉบับ ที่ลูกวงแชร์สั่งจ่ายให้ผู้เสียหายไปเรียกเก็บเงินในบัญชีของตนเองก็เพื่อประโยชน์ของจำเลย โดยที่จำเลยไม่มีสิทธิ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานเอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘๘ ส่วนข้อที่จำเลยฎีกาว่านายสมชายมิใช่ผู้เสียหายในความผิดฐานยักยอกนั้น ข้อเท็จจริงฟังยุติว่า เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ นายสมชายซึ่งเป็นลูกวงแชร์ ประมูลแชร์ได้ในงวดที่๕ จำเลยได้รับเช็ค ตามฟ้องจากลูกวงแชร์ที่ยังประมูลไม่ได้เพื่อนำไปมอบให้แก่นายสมชาย แต่จำเลยมิได้นำไปมอบให้นายสมชาย กลับนำเช็คดังกล่าวไปเรียกเก็บเงินในบัญชีของตนเอง และถอนเงินไป เห็นว่า จำเลยในฐานะนายวงแชร์มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงการเล่นแชร์ว่า เมื่อจำเลยได้เช็คจากลูกวงแชร์แล้วจะต้องนำเช็คไปมอบให้นายสมชาย ซึ่งประมูลแชร์ได้ ดังนั้น การที่จำเลยรับเช็คตามฟ้องจึงเป็นการรับไว้แทนนายสมชาย เมื่อจำเลยนำเช็ค ไปเรียกเก็บเงินและถอนเงินออกจากบัญชี จึงเป็นการครอบครองเงินของนายสมชายแล้วเบียดบังเอาเงินนั้นไป นายสมชายจึงเป็นผู้เสียหายในความผิดฐานยักยอกเงินตามเช็ค...

พิพากษาแก้เป็นว่า ความผิดตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖(๓), ๑๗ ปรับ ๑๕,๐๐๐ บาท ฐานเอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่น ปรับ ๖,๐๐๐ บาท รวมปรับ ๒๑,๐๐๐ บาท อีกสถานหนึ่ง ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ แล้ว คงปรับ ๑๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๒ ปี และคุมความประพฤติโดยให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก ๓ เดือนตลอดระยะเวลาที่รอ การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ให้จำเลยคืนเงิน ๑๗๐,๔๐๐ บาท แก่ผู้เสียหาย นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์.

(เกียรติศักดิ์ เกียรติดำรง - สมศักดิ์ จันทรา - เอกชัย ชินณพงศ์)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๖๓๙/๒๕๕๑ นางสาวชริณรัตน์ อาจหาญ โจทก์
นางพยุงศรี พันธุแพทย์ จำเลย

ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๘ วรรคหนึ่ง

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินค่าแชร์ ๒ วง การคำนวณทุนทรัพย์ที่พิพาทกันในชั้นฎีกานั้น ต้องแยกคำนวณตามจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกันตามข้อหาของการผิดสัญญา เมื่อแชร์แต่ละวงมีรายละเอียดข้อสัญญาต่างกัน การผิดสัญญาวงหนึ่งวงใดไม่เป็นเหตุให้ผิดสัญญาอีกวงหนึ่งด้วย โจทก์จึงสามารถแยกฟ้องจำเลยได้ตามข้อหาของการผิดสัญญาเป็นสองคดี เมื่อจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกันสำหรับการเล่นแชร์แต่ละวง มีจำนวนไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในข้อเท็จจริงตามป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๘ วรรคหนึ่ง

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ได้ตั้งวงแชร์ขึ้น ๒ วง โดยมีโจทก์เป็นนายวงแชร์ จำเลยเป็นสมาชิกผู้ร่วมเล่นแชร์ทั้งสองวง วงละ ๑ มือ จำเลยประมูลแชร์วงที่ ได้ในงวดที่ ๒ จำเลยได้รับเงินค่างวดแชร์ไปครบถ้วนแล้ว แต่จำเลยผิดนัดไม่ชำระเงินค่างวดแชร์เป็นเหตุให้โจทก์ในฐานะนายวงแชร์ต้องชำระเงินค่างวดแชร์ให้แก่ลูกวงแชร์ทั้งสองวงแทนจำเลย โดยชำระเงินค่างวดแชร์วงที่ ๑ตั้งแต่งวดที่ ๔ ถึงงวดที่ ๑๒ รวม ๙ งวด เป็นเงิน ๙๐,๐๐๐ บาท และชำระค่างวดแชร์วงที่ ๒ ตั้งแต่งวดที่ ๓ ถึงงวดที่ ๑๑ รวม ๙ งวด เป็นเงิน ๙๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยชำระเงินให้แก่โจทก์บางส่วน โดยชำระให้วงละ๕,๐๐๐ บาท และจำเลยตกลงว่าจะชำระเงินค่างวดแชร์ให้แก่โจทก์เดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท จนกว่าจะครบถ้วน แต่จำเลยมิได้ชำระเงินค่างวดแชร์ให้แก่โจทก์ตามกำหนด ขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน ๒๐๐,๑๓๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

จำเลยให้การว่า จำเลยไม่เคยเป็นสมาชิกผู้ร่วมเล่นแชร์ทั้งสองวง ไม่เคยเข้าประมูลแชร์ตามฟ้อง และไม่เคยนำเงินไปชำระค่างวดแก่โจทก์ ไม่เคยได้รับหนังสือบอกกล่าวทวงถามจากโจทก์ ฟ้องโจทก์ขาดอายุความขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน ๒๐๐,๑๓๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากต้นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท นับตั้งแต่วันถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๔) เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ ๕,๐๐๐ บาท

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษายืน ให้จำเลยใช้ค่าทนายความในชั้นอุทธรณ์ ๑,๕๐๐ บาท แทนโจทก์

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินค่าแชร์ ๒วง การคำนวณทุนทรัพย์ที่พิพาทกันในชั้นฎีกานั้น ต้องแยกคำนวณตามจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกันตามข้อหาของการผิดสัญญาเมื่อแชร์แต่ละวงมีรายละเอียดข้อสัญญาต่างกัน การผิดสัญญาวงหนึ่งวงใดไม่เป็นเหตุให้ผิดสัญญาอีกวงหนึ่ง ด้วยโจทก์จึงสามารถแยกฟ้องจำเลยได้ตามข้อหาของการผิดสัญญาเป็นสองคดี เมื่อจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกันสำหรับการเล่นแชร์แต่ละวงมีจำนวนไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๘ วรรคหนึ่ง จำเลยฎีกาว่า จำเลยไม่ได้ร่วมเล่นแชร์ กับโจทก์ทั้งสองวงตามฟ้อง ฎีกาของจำเลยดังกล่าวเป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลอุทธรณ์ภาค๔ เป็นฎีกาในข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามฎีกาตามบทบัญญัติดังกล่าว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของจำเลยโดยไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้"

พิพากษายกฎีกาของจำเลย คืนค่าขึ้นศาลชั้นฎีกาทั้งหมดแก่จำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมนอกจากนี้ให้เป็นพับ

(เฉลิมเกียรติ ชาญศิลป์ - บุญรอด ตันประเสริฐ - สนอง เล่าศรีวรกต)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๙๙/๒๕๕๑	นายสมนึก ไชยกุล	โจทก์
	นางพรพรรณ ก่อนันทเกียรติ ในฐานะ ผู้จัดการมรดก ของนายดำริห์ ก่อนันทเกียรติ กับพวก	จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๙, ๑๕๑

ป.วิ.พ. มาตรา ๕๕

พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๖(๓), ๗

พ.ร.บ.การเล่นแชร์ฯ มาตรา ๖ (๓) ประกอบกฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๓๔) ที่ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าสามแสนบาท เป็นการห้ามนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เท่านั้น ส่วนสมาชิกผู้เข้าเล่นแชร์ด้วยกันหาได้มีบทบัญญัติห้ามเล่นแชร์แต่อย่างใดไม่ ทั้งมาตรา ๗ ยังระบุว่าบทบัญญัติมาตรา ๖ไม่กระทบกระเทือนถึงการที่สมาชิกวงแชร์จะฟ้องคดีหรือใช้สิทธิเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์อีกด้วย การเล่นแชร์เป็นสัญญาประเภทหนึ่งอันเกิดจากการตกลงระหว่างสมาชิกผู้เล่นซึ่งมีผลผูกพันและบังคับกันได้ตามกฎหมาย

เมื่อ ด. นายวงแชร์ถึงแก่ความตาย มีผู้ที่ยังไม่ได้ประมูลแชร์ ๓ ราย คือ โจทก์ ท. และ ส. ดังนั้น บุคคลทั้งสามเท่าที่ได้รับผลกระทบจากการที่ไม่มีผู้จัดให้มีการประมูลแชร์และผู้ที่จะเสนอคำประมูลแชร์ได้ก็มีเพียงสามคนนี้เท่านั้น ผู้เล่นแชร์คนอื่นๆ ไม่ได้รับผลกระทบแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อไม่มีผู้จัดให้มีการประมูลแชร์ การที่โจทก์ ท. และ ส. ตกลงกันใช้วิธีจับสลากอันดับก่อนหลังแทนการให้ดอกเบี้ย นับเป็นวิธีการที่ทำให้การเล่นแชร์วงนี้สามารถดำเนินต่อไปได้จนจบโดยผู้เล่นแชร์ได้รับเงินจนครบทุกคน และผู้เล่นแชร์คนอื่นๆไม่ได้รับความเสียหายหรือผลกระทบแต่อย่างใดดังนั้น ความรับผิดของผู้เล่นแชร์คนอื่นๆ จึงยังคงต้องมีอยู่อีกต่อไป

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า โจทก์ตกลงร่วมเล่นแชร์กับนายดำริห์ ซึ่งเป็นนายวงแชร์ และจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๖ กับบุคคลอื่น ๘คน รวมเป็น ๑๔ คน ระหว่างการเล่นแชร์นายดำริห์ ถึงแก่กรรม ผู้ร่วมเล่นแชร์ตกลงให้วงแชร์ล้มเลิก โจทก์ยังไม่ได้ประมูลแชร์จึงนำเช็คของนายดำริห์ และจำเลยที่๒ ถึงที่ ๖ ซึ่งนำมาแลกเงินค่าแชร์ที่ประมูลได้รวม ๖ ฉบับ ไปเข้าบัญชีเพื่อเรียกเก็บเงินตามวิธีการของธนาคาร ปรากฏว่าธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายดำริห์ จำเลยที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๖ และที่ ๗ กับจำเลยที่ ๙ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ ในฐานะผู้ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็ค และจำเลยที่ ๔ ที่ ๕ ในฐานะผู้ร่วมเล่นแชร์ต้องร่วมกันรับผิดชำระค่าแชร์ตามจำนวนเงินในเช็คต่อโจทก์ขอให้บังคับจำเลยที่ ๑ ชำระเงินต้น นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยที่ ๒ ร่วมกับจำเลยที่ ๑

ชำระเงินต้น พร้อมดอกเบี้ยนับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๓ ที่ ๔และที่ ๗ จำเลยที่ ๕ ที่ ๘ และที่ ๙ และจำเลยที่ ๖ ต่างร่วมกับจำเลยที่ ๑ ชำระเงินต้น พร้อมดอกเบี้ยนับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๗ ให้การในทำนองเดียวกันว่านายดำริห์และจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๖ ไม่เคยตกลงร่วมเล่นแชร์กับโจทก์ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ขอให้ยกฟ้อง

จำเลยที่ ๒ และที่ ๖ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณา

จำเลยที่ ๓ ให้การว่า จำเลยที่ ๓ ไม่ได้ร่วมเล่นแชร์วงเดียวกับโจทก์ และโจทก์ไม่ได้เป็นผู้ประมูลแชร์ได้ จึงไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าแชร์และไม่มีสิทธินำเช็คของจำเลยที่ ๓ ไปเรียกเก็บเงิน สัญญาเล่นแชร์ตามฟ้องมีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดมากกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่สามารถบังคับได้ ขอให้ยกฟ้อง

จำเลยที่ ๘ ให้การว่า จำเลยที่ ๑ ไม่ใช่กรรมการผู้มีอำนาจของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๘ จึงไม่ต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๘ ไม่เคยตกลงร่วมเล่นแชร์กับโจทก์ เช็คของจำเลยที่ ๘ ไม่มีมูลหนี้ โจทก์ไม่มีสิทธิฟ้อง ขอให้ยกฟ้อง

จำเลยที่ ๙ ให้การว่า จำเลยที่ ๙ ไม่เคยตกลงร่วมเล่นแชร์กับโจทก์ จำเลยที่ ๙ ลงลายมือชื่อในเช็คในฐานะกรรมการของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๙ จึงไม่ต้องรับผิดเป็นการส่วนตัว ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงินจำนวน ๑๑,๗๒๐,๔๑๖.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๘) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์โดยให้จำเลยที่ ๒ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ชำระเงินดังกล่าว จำนวน ๕๐๙,๕๘๓.๓๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕๐๐,๐๐๐บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๓ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ชำระเงินดังกล่าว จำนวน ๒,๐๓๘,๓๓๓.๓๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๗ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ชำระเงินดังกล่าวจำนวน ๒,๐๓๘,๓๓๓.๓๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ต่อปี ของต้นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยที่ ๕ ที่ ๘ ที่ ๙ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ชำระเงินดังกล่าวจำนวน ๒,๐๓๘,๓๓๓.๓๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ต่อปี ของต้นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยที่ ๖ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ชำระเงินดังกล่าว จำนวน ๒,๐๓๘,๓๓๓.๓๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ต่อปี ของต้นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จำเลยทั้งเก้าร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์โดยกำหนดค่าทนายความ ๓๕,๐๐๐ บาท สำหรับจำเลยที่ ๑ ให้รับผิดไม่เกินกว่าทรัพย์มรดกที่ตกทอดได้แก่ตน

จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๕ ที่๗ ถึงที่ ๙ และจำเลยที่ ๓ อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๙ ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๙ ให้เป็นพับ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๕ ที่ ๗ ที่ ๘ และจำเลยที่ ๓ ใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์ ๓๓๐,๐๐๐ บาท แทนโจทก์

จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ที่ ๕ ที่ ๗ และที่ ๘ ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติตามที่คู่ความไม่โต้แย้งกันว่าเมื่อปี ๒๕๓๗ โจทก์ร่วมเล่นแชร์กับบุคคลอื่นโดยมีนายดำริห์ สามีของจำเลยที่ ๑ เป็นนายวง มีข้อตกลงว่านายวงเก็บเงินจากลูกวงทุกคน หุ้นละ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปก่อน โดยไม่มีการประมูล และนายวงจะออกเช็คสั่งจ่ายเงินฉบับละ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยไม่ลงวันที่ในเช็คมอบให้แก่ลูกวงทุกคนงวดถัดไปทุกวันที่ ๑๔ ของเดือน นายวงจะจัดให้ลูกวงทำการประมูลแชร์ จำนวนหุ้นละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ที่เสนอให้ดอกเบี้ยสูงสุดเป็นผู้ประมูลได้ นายวงมีหน้าที่เก็บรวบรวมเงินค่าแชร์จากลูกวงและมีหน้าที่ชำระค่าแชร์ให้แก่ผู้ที่ประมูลได้จนครบถ้วนตามจำนวนหุ้น ลูกวงที่ประมูลแชร์ได้จะต้องออกเช็คสั่งจ่ายเงินฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยไม่ลงวันที่ในเช็ค ตามจำนวนของลูกวงที่ยังมิได้ประมูลแชร์แล้วมอบเช็คไว้แก่นายวงเพื่อให้นายวงสลักหลังเช็คเป็นการค้ำประกันและนำเช็คนั้นมอบให้แก่ลูกวงที่ยังมิได้ประมูลแชร์ ลูกวงที่ยังมิได้ประมูลแชร์จะจ่ายเงินตามจำนวนหุ้น หุ้นละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท หักจำนวนดอกเบี้ยแชร์ที่ผู้ประมูลได้เสนอ โดยนายวงนำไปให้แก่ลูกวงที่ประมูลแชร์ได้ สำหรับเช็คของนายวงและผู้ประมูลแชร์ได้นั้นลูกวงมีสิทธิกรอกวันที่ลงในเช็คนำไปเรียกเก็บเงินได้เมื่อลูกวงคนนั้นประมูลแชร์ได้ในภายหลังหรือเมื่อครบกำหนดตามสัญญาแล้ว ทั้งนี้ ให้ลงเป็นวันที่ ๑๘ ของเดือน โจทก์ได้ส่งเงินค่าแชร์ไปแล้วจำนวน ๑๑ งวด ในการนี้โจทก์ได้รับเช็คของนายดำริห์และผู้ประมูลแชร์ได้ยึดถือไว้รวม ๑๑ ฉบับ ต่อมาวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๘ นายดำริห์ถึงแก่กรรม โจทก์ นายทรงชัย และนายสุวิทย์ ผู้ที่ยังมิได้ประมูลแชร์รวม ๓ คน จึงตกลงจับสลากหาผู้ที่จะนำเช็คไปเรียกเก็บเงินก่อนหลังกัน ปรากฏว่าโจทก์จับสลากได้เป็นอันดับที่สอง โจทก์จึงลงวันที่ในเช็คทั้ง ๑๑ ฉบับ เป็นวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘ แล้วนำไปเรียกเก็บเงิน แต่ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงิน ๖ ฉบับ ฉบับแรกเป็นเช็คธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสวนมะลิ จำนวนเงิน๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีนายดำริห์ลงลายมือชื่อเป็นผู้สั่งจ่ายฉบับที่สองเป็นเช็คธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนรางน้ำ จำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีจำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อเป็นผู้สั่งจ่ายและนายดำริห์ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็ค ฉบับที่สามเป็นเช็คธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาลาดพร้าว ๖๗ จำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีจำเลยที่ ๓ ลงลายมือชื่อเป็นผู้สั่งจ่ายและนายดำริห์ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็ค ฉบับที่สี่เป็นเช็คธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสวนมะลิ จำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีจำเลยที่ ๗ ลงลายมือชื่อเป็นผู้สั่งจ่าย และมีนายดำริห์ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็ค ฉบับที่ห้าเป็นเช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาราชวงศ์ จำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีจำเลยที่ ๘ โดยนายดำริห์และจำเลยที่ ๙ กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ร่วมกันลงลายมือชื่อเป็นผู้สั่งจ่ายพร้อมประทับตราสำคัญของบริษัท ฉบับที่หกเป็นเช็คธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสวนมะลิ จำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีจำเลยที่ ๖ ลงลายมือชื่อเป็นผู้สั่งจ่ายและนายดำริห์ ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็ค โจทก์ทวงถามจำเลยทั้งเก้าแล้ว จำเลยที่ ๒ นำเงินชำระหนี้แก่โจทก์เพียง ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนจำเลยอื่นเพิกเฉยไม่ชำระ

พิเคราะห์แล้ว คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ ๑ ประการแรกว่า การเล่นแชร์วงนี้ฝ่าฝืนต่อกฎหมายทำให้ตกเป็นโมฆะโจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖ (๓) ประกอบกฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๓๔) ที่ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าสามแสนบาท เป็นการห้ามนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เท่านั้น ส่วนสมาชิกผู้เข้าเล่นแชร์ด้วยกันหาได้มีบทบัญญัติห้ามเล่นแชร์แต่อย่างใดไม่ ทั้งมาตรา ๗ ยังระบุว่าบทบัญญัติมาตรา ๖ไม่กระทบกระเทือนถึงการที่สมาชิกวงแชร์จะฟ้องคดีหรือใช้สิทธิเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์อีกด้วยการเล่นแชร์เป็นสัญญาประเภทหนึ่ง อันเกิดจากการตกลงกันระหว่างสมาชิกผู้เล่นซึ่งมีผลผูกพันและบังคับกันได้ตามกฎหมาย โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง ฎีกาข้อนี้ของจำเลยที่ ๑ ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาประการต่อไปตามฎีกาของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ร่วมเล่นแชร์ด้วยหรือไม่ โจทก์เบิกความประกอบรายชื่อผู้ร่วมเล่นแชร์ว่าจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ร่วมเล่นแชร์ด้วย ซึ่งจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ก็นำสืบทำนองเดียวกันว่า นายดำริห์นายวงแชร์เป็นอาของจำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ มีศักดิ์เป็นพี่เขยของนายดำริห์ นายดำริห์ขอชื่อของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ไปเป็นสมาชิกวงแชร์โดยนายดำริห์เป็นผู้ดำเนินการต่างๆ แทน ทั้งการรับเงินและจ่ายเงิน อันเป็นการเจือสมพยานโจทก์กรณีฟังได้ว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ รู้แล้วยอมให้นายดำริห์กระทำการเป็นตัวแทนเชิดของตน จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ จึงต้องรับผิดในฐานะตัวการ และการกระทำของนายดำริห์ในการเล่นแชร์ได้ลุล่วงไปตั้งแต่นายดำริห์ประมูลแชร์ในนามของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ความรับผิดของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เกิดขึ้นตั้งแต่เวลานั้นแล้ว แม้ภายหลังต่อมานายดำริห์จะถึงแก่ความตาย ก็ไม่กระทบถึงความรับผิดของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ดังที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ฎีกา ฎีกาข้อนี้ของจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาประการสุดท้ายที่จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๕ ที่ ๗ และที่ ๘ ฎีกาว่าโจทก์ไม่ใช่เป็นผู้ประมูลแชร์ได้และไม่ใช่ผู้เล่นแชร์คนสุดท้ายจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีนั้น เห็นว่า เมื่อนายดำริห์นายวงแชร์ถึงแก่ความตายมีผู้ที่ยังไม่ได้ประมูลแชร์ ๓ ราย คือ โจทก์นายทรงชัย และนายสุวิทย์ ดังนั้นบุคคลทั้งสามเท่านั้นที่ได้รับผลกระทบจากการที่ไม่มีผู้จัดให้มีการประมูลแชร์และผู้ที่จะเสนอคำประมูลแชร์ได้ก็มีเพียงสามคนนี้เท่านั้น ผู้เล่นแชร์คนอื่นๆ ไม่ได้รับผลกระทบแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อไม่มีผู้จัดให้มีการประมูลแชร์ การที่โจทก์นายทรงชัย และนายสุวิทย์ตกลงกันใช้วิธีจับสลากอันดับก่อนหลังแทนการให้ดอกเบี้ย นับเป็นวิธีการที่ทำให้การเล่นแชร์วงนี้สามารถดำเนินต่อไปได้จนจบโดยผู้เล่นแชร์ได้รับเงินจนครบทุกคน และผู้เล่นแชร์คนอื่นๆ ไม่ได้รับความเสียหายหรือผลกระทบแต่อย่างใด ดังนั้น ความรับผิดของผู้เล่นแชร์คนอื่นๆ รวมทั้งนายดำริห์จำเลยที่ ๔ ที่ ๔ ที่ ๗ และที่ ๘จึงยังคงต้องมีอยู่ต่อไป โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องบังคับคดีได้ ฎีกาของจำเลยที่ ๑ ที่ ๔ที่ ๕ ที่ ๗ และที่ ๘ ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน"

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

(สมศักดิ์ จันทรา - ชาลี ทัพภวิมล - ชูเกียรติ ตันทวีวงศ์)

หมายเหตุ

ตาม พ.ร.บ.การเล่นแชร์และกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๔) แบ่งแยกการเล่นแชร์ออกเป็น ๒ กรณี

๑. นิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ ต้องห้ามตาม พ.ร.บ.การเล่นแชร์ฯ มาตรา ๕ ซึ่งบัญญัติว่า ห้ามมิให้นิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์

๒. บุคคลธรรมดา ต้องห้ามตามมาตรา ๖ ซึ่งบัญญัติว่า

ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวง

(๒) มีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคน

(๓) มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(๔) นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์นั้นได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นนอกจากสิทธิที่จะได้รับทุนกองกลางในการเข้าร่วมเล่นแชร์ในงวดหนึ่งงวดใดโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้ถือว่าผู้สัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ เป็นนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ด้วย

ผลของการฝ่าฝืนข้อห้ามแบ่งออกเป็น ๒ กรณีเช่นกัน

๑. นิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ ไม่สามารถฟ้องร้องบังคับคดีกันได้ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกผู้ร่วมเล่นแชร์ด้วยกัน นายวงแชร์กับสมาชิกวงแชร์หรือสมาชิกวงแชร์กับนายวงแชร์ก็ตาม

(๑) คำพิพากษาศาลฎีกาที่๔๘๐๓/๒๕๔๖ พ.ร.บ.การเล่นแชร์ฯ มาตรา ๕, ๖ และ ๗ ได้แยกการกระทำของนิติบุคคลและบุคคลธรรมดาในการเป็นนายวงแชร์ หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่จะเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.ดังกล่าวไว้ต่างหากจากกัน ทั้งได้บัญญัติให้สิทธิแก่สมาชิกวงแชร์ในการเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เฉพาะกรณีนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เป็นบุคคลธรรมดาเท่านั้น แต่กรณีนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ที่เป็นนิติบุคคล กฎหมายหาได้ให้สิทธิเช่นว่านั้นแก่สมาชิกวงแชร์ที่จะเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์แต่อย่างใดไม่ การเล่นแชร์ที่ อ. ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นนายวงแชร์จึงเป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายและตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ เช็คพิพาทที่จำเลยสั่งจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้ค่าแชร์ที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายจึงปราศจากมูลที่จะบังคับกันได้ตามกฎหมาย โจทก์ไม่มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยรับผิดตามเช็คพิพาท

(๒) คำพิพากษาศาลฎีกาที่๒๗๗๔/๒๕๔๖ พ.ร.บ.การเล่นแชร์ฯ ได้แยกการกระทำของนิติบุคคลและบุคคลธรรมดาในการเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่จะเป็นความผิดไว้ต่างหากจากกันตามมาตรา ๕และมาตรา ๖ ทั้งได้บัญญัติให้สิทธิแก่สมาชิกวงแชร์ในการเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เฉพาะกรณีนายวงแชร์ผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เป็นบุคคลธรรมดาเท่านั้น แต่ในกรณีนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ที่เป็นนิติบุคคล กฎหมายหาได้ให้สิทธิเช่นว่านั้นแก่สมาชิกวงแชร์ที่เรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์แต่อย่างใดไม่เมื่อแชร์รายพิพาทมีบริษัท ส. เป็นนายวงแชร์ การเล่นแชร์รายนี้จึงเป็นนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายดังกล่าวจึงปราศจากมูลหนี้ที่จะบังคับกันได้ตามกฎหมายและตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ เช็คที่พิพาทที่สั่งจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้ค่าแชร์ที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายดังกล่าวจึงปราศจากมูลหนี้ที่จะบังคับกันได้ตามกฎหมาย แม้โจทก์และจำเลยทั้งสามต่างเป็นสมาชิกวงแชร์ด้วยกันโจทก์ก็ไม่มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสามรับผิดชำระเงินตามเช็คพิพาทแก่โจทก์ได้

(๓) มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวด รวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงและมีกฎกระทรวงการคลัง (พ.ศ.๒๕๓๔) ให้กำหนดทุนกองกลางที่ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ากว่าสามแสนบาท เมื่อการเล่นแชร์ของโจทก์จำเลยกับพวกมีผู้ร่วมเล่น ๑๘ คน มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันมีมูลค่ามากกว่าสามแสนบาท จึงต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น ย่อมตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ ดังนี้ เมื่อโจทก์ไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้ตามเช็คฉบับเดิมหรือเช็คพิพาทได้เพราะเหตุดังกล่าว หนี้ตามเช็คพิพาทจึงเป็นหนี้ที่ไม่อาจบังคับได้ตามกฎหมาย การกระทำของจำเลยย่อมไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๔ บทบัญญัติพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๗ เป็นบทบัญญัติให้สิทธิแก่สมาชิกวงแชร์ฝ่ายเดียวที่จะฟ้องเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ มิได้บัญญัติให้นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เรียกร้องหนี้สินการเล่นแชร์จากสมาชิกวงแชร์ ดังนี้ บทบัญญัติตามมาตรา ๙ ดังกล่าวจึงไม่ใช่เป็นบทบัญญัติพิเศษที่ยกเว้นมาตรา ๖

๒. บุคคลธรรมดา พ.ร.บ.การเล่นแชร์ฯ มาตรา ๗ บัญญัติว่าในมาตรา ๖ ไม่กระทบกระเทือนถึงการที่สมาชิกวงแชร์จะฟ้องคดีหรือใช้สิทธิเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์จากบทบัญญัติดังกล่าวแยกพิจารณาออกเป็น

๒.๑ นายวงแชร์ ตามกฎหมายถือว่าเป็นผู้ก่อให้เกิดการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายจึงไม่สามารถฟ้องร้องให้ปฏิบัติตามสัญญาเล่นแชร์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๗/๒๕๔๒ ตามพ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๖ บัญญัติห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ฯลฯ

๒.๒ สมาชิกวงแชร์ แบ่งออกเป็น ๒ กรณี

๒.๒.๑ สมาชิกวงแชร์ฟ้องนายวงแชร์ได้เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่หมายเหตุนี้ ซึ่งวินิจฉัยเดินตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับก่อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๐/๒๕๔๗ จำเลยระบุอย่างชัดแจ้งในหนังสือขออายัดเช็คว่าได้สั่งจ่ายเช็คให้แก่หัวหน้าวงแชร์ชื่อ ส. เพื่อนำไปเก็บเงินจากลูกแชร์มาคืนให้แก่จำเลย จำเลยย่อมทราบดีว่าแชร์วงนี้ ส. เป็นนายวงแชร์ ส่วนสำเนารายชื่อผู้เล่นแชร์ที่ปรากฏชื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด น. โดย ส. หัวหน้าแชร์ น่าจะเป็นเพียงชื่อหรือยี่ห้อเพื่อให้ทราบทั่วกันอย่างชัดเจนภายในกลุ่มของผู้เล่นแชร์ด้วยกันว่า ส. นายวงแชร์อยู่ที่ไหนและมีฐานะอย่างใดเท่านั้น ไม่ทำให้วงแชร์วงนี้มีห้างหุ้นส่วนจำกัด น. ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นนายวงแชร์ จึงไม่เป็นการต้องห้ามตามพ.ร.บ.การเล่นแชร์ฯ มาตรา ๕

พ.ร.บ.การเล่นแชร์ฯ มาตรา ๖ นั้นห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ (๑) ถึง (๔) เท่านั้น ส่วนสมาชิกผู้เข้าเล่นวงแชร์ด้วยกันหาได้มีบทบัญญัติห้ามเล่นแชร์แต่อย่างใดไม่ ทั้งมาตรา ๗ ยังระบุว่า บทบัญญัติในมาตรา ๖ ไม่กระทบกระเทือนถึงการที่สมาชิกวงแชร์จะฟ้องคดีหรือใช้สิทธิเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์อีกด้วย การเล่นแชร์เป็นสัญญาประเภทหนึ่ง อันเกิดจากการตกลงกันระหว่างสมาชิกผู้เล่น จึงมีผลผูกพันและบังคับกันได้ตามกฎหมาย มูลหนี้ของเช็คพิพาท ๒ ฉบับ เกิดจากการเล่นแชร์ ซึ่งไม่มีวัตถุประสงค์ต้องห้ามตามกฎหมาย จึงไม่ตกเป็นโมฆะ โจทก์เป็นผู้ทรงจึงมีอำนาจฟ้องจำเลยผู้สั่งจ่ายชำระเงินตามเช็คได้

การที่จำเลยประมูลแชร์ได้แล้วสั่งจ่ายเช็คพิพาท ๒ ฉบับ ให้แก่โจทก์ซึ่งเป็นผู้ที่ประมูลแชร์ยังไม่ได้เช็คนั้นจึงมีมูลหนี้ต่อกัน เมื่อโจทก์ประมูลแชร์ได้แล้วนำเช็คพิพาท ๒ ฉบับ ไปลงวันที่และนำเข้าบัญชีเพื่อเรียกเก็บเงินแต่เช็คพิพาทเรียกเก็บเงินไม่ได้ จำเลยจึงต้องรับผิดชอบชำระเงินตามเช็คนั้นให้แก่โจทก์ การที่นายวงแชร์ยังไม่ได้นำเงินค่าแชร์ที่จำเลยประมูลได้มาชำระให้แก่จำเลยจนครบถ้วนนั้น ไม่เป็นเหตุที่จำเลยจะปฏิเสธไม่ชำระเงินตามเช็คพิพาท

๒.๒.๒ สมาชิกวงแชร์ด้วยกันเองสามารถฟ้องให้อีกฝ่ายปฏิบัติตามสัญญาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๕/๒๕๓๔ จำเลยเป็นผู้ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คพิพาทและโจทก์เป็นผู้ทรงเช็คพิพาท แม้เช็คดังกล่าวโจทก์จะได้มาจากการเล่นแชร์ซึ่งตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา๖ ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวง เป็นมูลค่ามากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง แต่ในมาตรา ๗ ก็บัญญัติให้สิทธิแก่สมาชิกวงแชร์ ที่จะฟ้องคดีหรือใช้สิทธิเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ได้ ย่อมแสดงว่ากฎหมายมิได้กำหนดว่าการเล่นแชร์ดังกล่าวตกเป็นโมฆะเสียหมด การที่โจทก์จำเลยกับพวกซึ่งเป็นผู้เข้าร่วมเล่นแชร์มีการประมูลระหว่างกันและจำเลยสั่งจ่ายเช็คที่พิพาทเพื่อชำระหนี้ค่าแชร์แล้วเช็คมาอยู่ในความครอบครองของโจทก์ซึ่งเป็นลูกวงแชร์ด้วยกัน ย่อมไม่เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖ นิติกรรมการเล่นแชร์

ของโจทก์จำเลยจึงไม่ตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๓ จำเลยต้องรับผิดใช้เงินตามเช็คให้โจทก์

จากแนวคำพิพากษาศาลฎีกาซึ่งวินิจฉัยตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเกิดการลักลั่นกันระหว่างบุคคลธรรมดากับนิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ หากผู้เห็นช่องว่างดังกล่าว ก็จะจัดตั้งนิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์เพราะสมาชิกวงแชร์ไม่สามารถฟ้องเรียกร้องให้ปฏิบัติตามสัญญาได้ ดังนั้นน่าจะมีการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีผลเหมือนกันซึ่งน่าจะแก้ให้นิติบุคคลที่เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์จะต้องรับผิดเช่นเดียวกับบุคคลธรรมดาเพื่อปกป้องสมาชิกวงแชร์มิให้ได้รับความเสียหายจากกระทำของบุคคลดังกล่าว

(ศิริชัย วัฒนโยธิน)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๑๓/๒๕๕๑ นางสาวจิดาภาหรือจิราภา หรือเรณู ฐิตะฐาน กับพวก โจทก์
นางอรัญญหรือเอ๋ โตวะจักร์ หรือวรสิงห์ กับพวก จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา ๓๙๑

ป.วิ.พ. มาตรา ๕๕

การเล่นแชร์เป็นสัญญาชนิดหนึ่งเกิดขึ้นจากความตกลงระหว่างผู้เล่น จำเลยทั้งสี่และโจทก์ทั้งสองเป็นลูกวงแชร์ที่ ป. เป็นนายวงแชร์ต่างก็เข้าร่วมเล่นแชร์ด้วยกันถือได้ว่าจำเลยทั้งสี่กับโจทก์ทั้งสองและลูกวงแชร์คนอื่นๆ มีความผูกพันต้องส่งเงินตามที่ตกลงกันในการเล่นและมีสิทธิในการเข้าประมูลระหว่างลูกวงแชร์ด้วยกันจึงต้องมีความผูกพันต่อกันด้วยหาใช่จะผูกพันเฉพาะแต่นายวงแชร์ไม่ สำหรับ ป. ที่เป็นนายวงแชร์ เป็นการกำหนดตัวบุคคลให้เป็นผู้รับภาระรับผิดชอบรวบรวมเงินจากลูกวงแชร์ทุกคนเพื่อส่งมอบแก่สมาชิกอื่นผู้ประมูลได้ตามที่ตกลงกันไว้ เมื่อจำเลยทั้งสี่เป็นผู้ประมูลได้และรับเงินไปแล้ว นายวงแชร์ได้เก็บเงินค่าแชร์จากโจทก์ทั้งสองและลูกวงแชร์ไปเพื่อชำระให้จำเลยทั้งสี่แล้ว ยังจะต้องหมุนเวียนเปลี่ยนกันไปจนกว่าจะครบ ดังนั้น จำเลยทั้งสี่ซึ่งเป็นผู้ประมูลเงินแชร์ไปได้แล้วจึงมีหน้าที่ผูกพันจะต้องส่งเงินคืนแก่ผู้ที่ยังไม่ได้ประมูล เมื่อโจทก์ทั้งสองเป็นผู้ที่ยังไม่ได้ประมูลและ ป. นายวงแชร์หลบหนีไป สัญญาแชร์วงนี้จึงเลิกเล่นกันก่อนที่จะมีการประมูลกันในงวดต่อไป คู่กรณีจึงกลับคืนสู่ฐานะเดิม จำเลยทั้งสี่ต้องส่งเงินที่รับไปคืนโจทก์ทั้งสอง เมื่อจำเลยทั้งสี่ไม่ยอมคืน โจทก์ทั้งสองจึงมีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสี่ให้คืนเงินนั้นได้

โจทก์ทั้งสองฟ้องว่า เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๘ นางประภาหรือปุกเป็นนายวงแชร์ ตั้งวงแชร์ขึ้นมา ๑ วง เป็นแชร์มือละ ๑,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๘ มือโจทก์ที่ ๑ เข้าร่วมเล่นแชร์จำนวน ๕ มือ โจทก์ที่ ๒ ร่วมเล่นแชร์ จำนวน ๗ มือ และนายวงแชร์ได้จัดให้มีการประมูลแชร์รวม ๔งวด โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นผู้ประมูลแชร์ได้แต่ละงวดตามลำดับ และในงวดที่ ๕ นายวงแชร์ต้องจัดให้มีการประมูลในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๘ แต่นายวงแชร์หลบหนีไม่ยอมจัดให้มีการประมูล แชร์จึงเลิกล้มจำเลยทั้งสี่เป็นผู้ที่ประมูลแชร์ไปแล้วและได้รับเงินค่าแชร์จากโจทก์ทั้งสอง เมื่อวงแชร์เลิกล้มจำเลยทั้งสี่จึงมีหน้าที่ต้องคืนเงินค่าแชร์และผลประโยชน์ตามที่เสนอแก่โจทก์ทั้งสองทันที โจทก์ทั้งสองติดตามทวงถามให้จำเลยทั้งสี่ชำระเงินดังกล่าวให้แก่โจทก์ทั้งสองแล้ว แต่จำเลยทั้งสี่เพิกเฉย ขอให้บังคับให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงินจำนวน ๙,๐๔๖.๖๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๘,๗๕๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ที่ ๑ และให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงินจำนวน ๑๒,๙๒๓.๘๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๒,๒๕๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ที่ ๒ ให้จำเลยที่ ๒ ชำระเงินจำนวน ๑๐,๓๓๙.๐๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ต่อปีของต้นเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ที่ ๑ และให้จำเลยที่ ๒ ชำระเงินจำนวน ๑๔,๔๗๕.๖๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๔,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ที่ ๒ ให้จำเลยที่ ๓ ชำระเงินจำนวน ๑๑,๑๑๔.๔๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๐,๗๕๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ที่ ๑ และให้จำเลยที่ ๓ ชำระเงินจำนวน ๑๕,๕๖๐.๒๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๕,๐๕๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ที่ ๒ให้จำเลยที่ ๔ ชำระเงินจำนวน ๑๒,๙๒๓.๘๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๒,๕๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ที่ ๑ และให้จำเลยที่ ๔ ชำระเงินจำนวน ๑๘,๐๗๑.๗๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๗,๕๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ที่ ๒

จำเลยทั้งสี่ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณา

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

โจทก์ทั้งสองอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกาโดยได้รับอนุญาตจากศาลชั้นต้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๓ทวิ วรรคหนึ่ง

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า โจทก์ทั้งสอง จำเลยทั้งสี่ นางประภาหรือปุก และผู้มีชื่อคนอื่นอีกได้ร่วมเล่นแชร์กัน ๑ วง ตามฟ้องโดยมีนางประภาหรือปุกเป็นนายวงแชร์ จำเลยทั้งสี่ประมูลแชร์ได้ในงวดที่หนึ่งถึงที่สี่ตามลำดับและได้เงินแชร์ไปครบจำนวนแล้ว ต่อมานางประภาหรือปุกหลบหนีแชร์วงดังกล่าวจึงเลิกเล่นกัน

คดีมีปัญหาข้อกฎหมายที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสองว่า โจทก์ทั้งสองมีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า การเล่นแชร์เป็นสัญญาชนิดหนึ่งเกิดขึ้นจากความตกลงระหว่างผู้เล่น จำเลยทั้งสี่และโจทก์ทั้งสองต่างเป็นลูกวงแชร์ที่นางประภาหรือปุกเป็นนายวงแชร์ต่างก็เข้าร่วมเล่นแชร์ด้วยกัน ดังนั้นย่อมถือได้ว่าจำเลยทั้งสี่กับโจทก์ทั้งสองและลูกวงแชร์คนอื่นๆ ต่างมีความผูกพันต้องส่งเงินตามที่ตกลงกันในการเล่นและย่อมมีสิทธิในการเข้าประมูลระหว่างลูกวงแชร์ด้วยกัน ดังนั้น จึงต้องมีความผูกพันต่อกันหาใช่จะผูกพันเฉพาะแต่นายวงแชร์ไม่ สำหรับนางประภาหรือปุกที่เป็นนายวงแชร์นั้น เป็นการกำหนดตัวบุคคลให้เป็นผู้รับภาระรับผิดชอบรวบรวมเงินจากลูกวงแชร์ทุกคนเพื่อส่งมอบแก่สมาชิกอื่นผู้ประมูลได้ตามที่ตกลงกันไว้เมื่อจำเลยทั้งสี่เป็นผู้ประมูลได้และรับเงินไปแล้ว นายวงแชร์ได้เก็บเงินค่าแชร์จากโจทก์ทั้งสองและลูกวงแชร์ไปเพื่อชำระให้จำเลยทั้งสี่แล้ว ยังจะต้องหมุนเวียนเปลี่ยนกันไปจนกว่าจะครบ ดังนั้น จำเลยทั้งสี่ซึ่งเป็นผู้ประมูลเงินแชร์ไปได้แล้วจึงมีหน้าที่ผูกพันจะต้องส่งเงินคืนแก่ผู้ที่ยังไม่ได้ประมูล โจทก์ทั้งสองเป็นผู้ที่ยังไม่ได้ประมูลนางประภาหรือปุกนายวงแชร์หลบหนี สัญญาแชร์วงนี้จึงเลิกเล่นกันก่อนที่จะมีการประมูลกันในงวดต่อไป คู่กรณีจึงกลับคืนสู่ฐานะเดิม จำเลยทั้งสี่ต้องส่งเงินที่รับไปคืนโจทก์ทั้งสอง เมื่อจำเลยทั้งสี่ไม่ยอมคืน โจทก์ทั้งสองจึงมีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสี่ให้คืนเงินนั้นได้ ที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องมานั้นศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสองฟังขึ้น"

พิพากษากลับ ให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงินค่าแชร์จำนวน ๕,๐๐๐บาท และค่าผลประโยชน์จำนวน ๓,๗๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๘,๗๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากเงินจำนวนดังกล่าว นับแต่วันผิดนัด (๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๘) เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยที่ ๑ จะชำระเงินเสร็จให้แก่โจทก์ที่ ๑ และให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงินค่าแชร์จำนวน ๗,๐๐๐ บาท และค่าผลประโยชน์จำนวน ๕,๒๕๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๒,๒๕๐ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากเงินจำนวนดังกล่าว นับตั้งแต่วันผิดนัด (๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๘) เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยที่ ๑ จะชำระเงินเสร็จแก่โจทก์ที่ ๒ให้จำเลยที่ ๒ ชำระเงินค่าแชร์จำนวน ๕,๐๐๐ บาท และค่าผลประโยชน์จำนวน ๕,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท กับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ต่อปี จากเงินจำนวนดังกล่าว นับตั้งแต่วันผิดนัด (๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๘) เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยที่๒ จะชำระเงินเสร็จแก่โจทก์ที่ ๑ และให้จำเลยที่ ๒ชำระเงินค่าแชร์จำนวน ๗,๐๐๐ บาท และค่าผลประโยชน์จำนวน ๗,๐๐๐บาท รวมเป็นเงิน ๑๔,๐๐๐บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากเงินจำนวนดังกล่าว นับตั้งแต่วันผิดนัด (๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๘) เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยที่ ๒ จะชำระเงินเสร็จแก่โจทก์ที่ ๒ ให้จำเลยที่ ๓ ชำระเงินค่าแชร์จำนวน ๕,๐๐๐ บาท และค่าผลประโยชน์จำนวน ๕,๗๕๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๐,๗๕๐ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากเงินจำนวนดังกล่าว นับตั้งแต่วันผิดนัด (๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๘) เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยที่ ๓ จะชำระเงินเสร็จแก่โจทก์ที่ ๑ และให้จำเลยที่ ๓ ชำระเงินค่าแชร์จำนวน ๗,๐๐๐ บาท และค่าผลประโยชน์จำนวน ๘,๐๕๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๕,๐๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากเงินจำนวนดังกล่าว นับตั้งแต่วันผิดนัด (๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๘) เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยที่ ๓ จะชำระเงินเสร็จแก่โจทก์ที่ ๒ ให้จำเลยที่ ๔ ชำระเงินค่าแชร์จำนวน ๕,๐๐๐ บาท และค่าผลประโยชน์จำนวน ๗,๕๐๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๒,๕๐๐ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากเงินจำนวนดังกล่าว นับตั้งแต่วันผิดนัด (๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๘) เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยที่ ๔ จะชำระเงินเสร็จแก่โจทก์ที่ ๑ และ

ให้จำเลยที่๔ ชำระเงินค่าแชร์จำนวน ๗,๐๐๐ บาท และค่าผลประโยชน์จำนวน ๑๐,๕๐๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๗,๕๐๐ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากเงินจำนวนดังกล่าว นับตั้งแต่วันผิดนัด (๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๘) เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยที่ ๔ จะชำระเงินเสร็จแก่โจทก์ที่ ๒ กับให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นแทนโจทก์ทั้งสอง โดยกำหนดค่าทนายความ ๖๐๐ บาท ส่วนค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

(สมศักดิ์ จันทรา - เอกชัย ชินณพงศ์ - ชวลิต สุจริตกุล)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๙๓/๒๕๔๑ บริษัท เจริญ เมือง แมชชินเนอรี่ จำกัด โจทก์
นาย สุพจน์ หวัง อนุ ภาพ จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐, ๑๕๓, ๙๐๐
พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๖, ๗

แม้เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ไม่ประสงค์ให้นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ใช้สิทธิเรียกร้องในทางแพ่งเอากับสมาชิกวงแชร์ที่กระทำการฝ่าฝืน มาตรา ๖ ก็ตาม แต่ในมาตรา ๗ ก็บัญญัติให้สิทธิแก่สมาชิกวงแชร์ที่จะฟ้องคดี หรือใช้สิทธิเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ได้ย่อมแสดงว่ากฎหมายมิได้กำหนดว่าการเล่นแชร์ ดังกล่าวตกเป็นโมฆะเสียทั้งหมด การที่โจทก์จำเลยกับพวกซึ่งเป็นผู้เข้าร่วมเล่นแชร์มีการประมูลแชร์ระหว่างกันมาตลอดและจำเลยสั่งจ่ายเช็คพิพาทให้โจทก์ซึ่งเป็นลูกวงแชร์ด้วยกันการที่โจทก์จำเลยซึ่งเป็นลูกวงแชร์มีเจตนาที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างกัน และย่อมไม่เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖ ดังกล่าว ฉะนั้น นิติกรรมการเล่นแชร์ ของโจทก์จำเลยจึงไม่ตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๓ เมื่อธนาคาร ตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็ค ที่จำเลยสั่งจ่าย จำเลยจึงต้องรับผิดชดใช้เงินตามเช็คดังกล่าวให้โจทก์ โจทก์ฟ้องโดยยกข้ออ้างซึ่งอาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาว่าจำเลยออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้ จำเลยให้การรับว่าออกเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้ให้โจทก์จริง แต่โจทก์ไม่ชำระหนี้แทน จำเลยจึงไม่ต้องชำระหนี้ตามเช็คให้โจทก์จำเลยเป็นฝ่ายยกข้ออ้างดังกล่าวขึ้นมาใหม่เพื่อต่อสู้กับโจทก์ ฉะนั้น ที่ศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นข้อพิพาทว่าจำเลยจะต้องรับผิดใช้เงินตามเช็คให้โจทก์เพียงใดหรือไม่ และให้จำเลยมีหน้าที่นำสืบก่อน จึงหมายความรวมถึงกำหนดให้จำเลยนำสืบว่าจำเลยมีสิทธิที่จะไม่ชำระหนี้ตอบแทนโจทก์เพราะโจทก์ไม่ได้ชำระหนี้ให้จำเลยด้วยจำเลยอุทธรณ์ว่าเป็นหน้าที่ของโจทก์ที่จะต้องนำสืบตามที่โจทก์อ้าง จึงเป็นการอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งกำหนดหน้าที่นำสืบของศาลชั้นต้นซึ่งเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาเมื่อจำเลยไม่ได้โต้แย้งไว้ จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๖ (๒)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๐๙/๒๕๔๐ นาง พรนิภา คร้ามภัย โจทก์
นาง สุปรานี สัตถาวร จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐, ๘๙๘, ๙๐๐
ป.วิ.พ. มาตรา ๕๕
พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๖, ๗

โจทก์เป็นนายวงแชร์ที่จัดให้มีการเล่นแชร์โดยมีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันมากกว่าสามแสนบาท ซึ่งมากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงอันเป็นการฝ่าฝืน พระราชบัญญัติการแชร์พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖ (๔) และตามพระราชบัญญัติดังกล่าวคงมีบทบัญญัติตามมาตรา ๗ เท่านั้นที่ให้สิทธิแก่ฝ่ายสมาชิกวงแชร์ฝ่ายเดียวที่จะฟ้องคดีหรือใช้สิทธิเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ที่กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๖โดยมิได้มีบทบัญญัติให้สิทธิแก่ฝ่ายนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ที่จะมีการฟ้องคดีหรือใช้สิทธิเรียกร้องเอากับสมาชิกวงแชร์แต่อย่างใดย่อมแสดงให้เห็นเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการเล่นแชร์พ.ศ. ๒๕๓๔ ว่าไม่ประสงค์ที่จะให้นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ใช้สิทธิเรียกร้องในทางแพ่งเอากับสมาชิกวงแชร์ที่กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๖ การที่โจทก์เป็นนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นการกระทำที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายย่อมตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ ดังนั้นเช็คพิพาทที่จำเลยสั่งจ่ายให้แก่โจทก์เมื่อจำเลยประมูลแชร์ได้ก่อนที่แชร์วงนั้นจะเลิกจึงเป็นเช็คที่มีมูลหนี้มาจากการเล่นแชร์ที่ต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายย่อมตกเป็นโมฆะโจทก์ไม่มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยรับผิดชำระเงินตามเช็คพิพาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๒๖/๒๕๔๔

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด	โจทก์
นางสุนีย์ รัศมีเฟื่องฟู	โจทก์ร่วม
นางวารุณี พวงมาลี	จำเลย

ป.อ. มาตรา ๓๕๒

ป.วิ.อ. มาตรา ๒(๔), ๓๐

พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๔, ๖, ๑๗

เงินค่าแชร์แต่ละงวดที่ผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมส่งให้จำเลย เมื่อผู้ใดประมูลแชร์ได้ ก็จะตกได้แก่ผู้นั้น กรรมสิทธิ์ในเงินที่ส่งไปแล้วมิได้เป็นของผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ด และโจทก์ร่วมต่อไปอีกและหากผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมไม่สามารถประมูลแชร์ได้เพราะแชร์ล้มเลิกไม่ว่าด้วยเหตุใด จำเลยในฐานะที่เป็นเจ้ามือแชร์ก็ต้องรับผิดแทน ซึ่งเป็นความผิดในทางแพ่งจำเลยไม่มีความผิดฐานยักยอก

ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖ บัญญัติไว้แต่เพียงว่า ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวงเท่านั้นมิได้บัญญัติว่าจะต้องจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มากกว่าสามวงดังกล่าวขึ้นมาพร้อม ๆ กันในวันเดียวกัน จึงจะเป็นความผิด เมื่อจำเลยจัดให้มีการเล่นแชร์โดยมีจำเลยเป็นนายวงแชร์ในช่วงเวลาเดียวกันมากกว่าสามวงจึงเข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๖

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔,๖,๑๗ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ แต่ความผิดตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์เป็นความผิดที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย ราษฎรไม่เป็นผู้เสียหาย โจทก์ร่วมคงเป็นผู้เสียหายและเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการได้เฉพาะข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ เท่านั้น ไม่เป็นผู้เสียหายและไม่มีสิทธิเข้าร่วมเป็นโจทก์ในข้อหาตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาได้เป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์รวมกัน ๗ วง อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖(๑) ดังนี้

แชร์วงที่ ๑ มีสมาชิก ๒๗ คน จำนวน ๓๔ หุ้นหรือมือ มือละ ๓,๐๐๐ บาท ต่องวด งวดละเดือน สมาชิกที่ร่วมเล่นแต่ละมือต้องส่งเงินแชร์ให้จำเลยรวมเป็นเงินทุนกองกลางงวดละ ๑๐๒,๐๐๐บาท จำเลยรับเงินทุนกองกลางงวดแรกไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม๒๕๓๗ งวดต่อไปสมาชิกจะหมุนเวียนกันรับเงินทุนกองกลางดังกล่าวโดยการประมูลในวันที่ ๒๕ ของทุกเดือนถัดไป จนครบงวดสุดท้ายวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐

แชร์วงที่ ๒ และที่ ๓ มีสมาชิกวงละ ๒๐ คน และ ๒๗ คนตามลำดับ จำนวนวงละ ๓๐ มือ มือละ ๑,๐๐๐ บาท ต่องวดงวดละเดือน สมาชิกที่ร่วมเล่นแต่ละมือต้องส่งเงินแชร์ให้จำเลยรวมเป็นเงินทุนกองกลางงวดละ ๓๐,๐๐๐ บาท ต่อวง จำเลยรับเงินทุนกองกลางงวดแรกทั้งสองวงไปแล้วเมื่อ วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๓๘ งวดต่อไปสมาชิกจะหมุนเวียนกันรับเงินทุนกองกลางดังกล่าวแต่ละวง โดยการประมูลในวันที่ ๔ ของทุกเดือนถัดไปจนครบงวดสุดท้ายทั้งสองวงในวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

แชร์วงที่ ๔ และที่ ๕ มีสมาชิกวงละ ๒๑ คน จำนวนวงละ ๒๒ มือมือละ ๒,๐๐๐บาท ต่องวดงวดละเดือน สมาชิกที่ร่วมเล่นแต่ละมือต้องส่งเงินแชร์ให้จำเลยรวมเป็นทุนกองกลางงวดละ ๔๔,๐๐๐ บาท ต่อวง จำเลยรับเงินทุนกองกลางงวดแรกทั้งสองวงไปแล้วเมื่อวันที่ ๑๕พฤษภาคม ๒๕๓๘ งวดต่อไปสมาชิกจะหมุนเวียนกันรับเงินทุนกองกลางดังกล่าวแต่ละงวด โดยการประมูลในวันที่ ๑๕ ของทุกเดือนถัดไปจนครบงวดสุดท้ายทั้งสองวงในวันที่ ๑๕กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐

แชร์วงที่ ๖ มีสมาชิก ๑๔ คน จำนวน ๑๔ มือ มือละ ๕,๐๐๐ บาทต่องวด งวดละเดือน สมาชิกที่ร่วมเล่นแต่ละมือต้องส่งเงินแชร์ให้จำเลยรวมเป็นเงินทุนกองกลางงวดละ ๗๐,๐๐๐ บาท จำเลยรับเงินทุนกองกลางงวดแรกไปแล้วเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๓๙ งวดต่อไปสมาชิกจะหมุนเวียนกันรับเงินทุนกองกลางดังกล่าว โดยการประมูลในวันที่ ๔ ของทุกเดือนถัดไปจนครบงวดสุดท้ายวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๐

แชร์วงที่ ๗ มีสมาชิก ๑๓ คน จำนวน ๑๖ มือ มือละ ๒,๐๐๐ บาทต่องวด งวดละเดือน สมาชิกที่ร่วมเล่น แต่ละมือต้องส่งเงินแชร์ให้จำเลยรวมเป็นเงินทุนกองกลางงวดละ ๓๒,๐๐๐ บาท จำเลยรับเงินกองกลางงวดแรกไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๙ งวดต่อไปสมาชิกจะหมุนเวียนกันรับเงินทุนกองกลางดังกล่าว โดยการประมูลในวันที่ ๒๕ ของทุกเดือนถัดไป จนครบงวดสุดท้ายวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๐

ระหว่างวันเวลาดังกล่าว จำเลยเรียกเก็บเงินค่าแชร์จากนางสาวกิ่งกาญจน์ ศักดา ผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๔ วง เป็นแชร์วงที่ ๑ จำนวน ๓ มือ เป็นเงินรวม ๒๓๔,๐๐๐ บาทแชร์วงที่ ๒ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๔ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท และแชร์วงที่ ๕ จำนวน๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๒๕,๐๐๐ บาทจากนางลัดดา สุไลมาน ผู้เสียหาย ซึ่งร่วมเล่นแชร์ กับจำเลย ๒ วงเป็นแชร์วงที่ ๒ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท และแชร์วงที่ ๓ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐,๐๐๐ บาท จากนางสุจินโพธิ์หอม ผู้เสียหายที่ ๓ ซึ่งรวมเล่นแชร์กับจำเลย ๕ วง เป็นแชร์วงที่ ๑ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๗๘,๐๐๐ บาทแชร์วงที่ ๒ จำนวน ๓มือ เป็นเงินรวม ๔๕,๐๐๐ บาท แชร์ที่ ๓ จำนวน ๒ มือ เป็นเงินรวม ๓๐,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๔ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท และแชร์วงที่ ๕ จำนวน ๒ มือ เป็นเงินรวม ๗๖,๐๐๐ บาทรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖๗,๐๐๐ บาท จากนางสาวจิตรวิดา ตั้งวีระพรพงศ์ผู้เสียหายที่ ๔ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๑ วง เป็นแชร์วงที่ ๔ จำนวน ๑ มือ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๘,๐๐๐ บาท จากนางวลัยรัตน์ มุขจั่นผู้เสียหายที่ ๕ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๔ วง เป็นแชร์วงที่ ๒ จำนวน๒ มือ เป็นเงินรวม ๓๐,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๓จำนวน ๒ มือ เป็นเงินรวม๓๐,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๔ จำนวน ๒ มือ เป็นเงินรวม ๓๖,๐๐๐

บาทและแชร์วงที่ ๕ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๗๔,๐๐๐ บาท จากนางวันดี แซ่เอี้ย ผู้เสียหายที่ ๖ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๑ วง เป็นแชร์วงที่ ๑ จำนวน ๒มือ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕๖,๐๐๐บาท จากนางชู้เค้ง วงศ์วรรุจ ผู้เสียหาย ที่ ๗ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย๑ วง เป็นแชร์วงที่ ๗ จำนวน ๓ มือ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๖,๐๐๐ บาท จากนางสาวสุนันทา หวังสิรินานนท์ ผู้เสียหายที่ ๘ ซึ่งร่วมกันเล่นแชร์กับจำเลย ๔ วง เป็นแชร์วงที่ ๒ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาทแชร์วงที่ ๓ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๔ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท และแชร์วงที่ ๕ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐๖,๐๐๐ บาท จากนางสุนีย์ รัศมีเฟื่องฟูผู้เสียหายที่ ๙ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๔ วง เป็นแชร์วงที่ ๒ จำนวน ๑ มือเป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๔ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐บาท แชร์วงที่ ๕ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท และแชร์วงที่ ๗จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๒,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๑๓,๐๐๐ บาทจากนางสาวฝันจิต เอี่ยมสกุลยง ผู้เสียหายที่ ๑๐ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๓ วง เป็นแชร์ วงที่ ๔ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๕ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท และ แชร์วงที่ ๗ จำนวน ๒ มือเป็นเงินรวม ๔๔,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๒๐,๐๐๐ บาท จากนางมะลิฉิมสุโข ผู้เสียหายที่ ๑๑ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๓ วง เป็นแชร์วงที่ ๑จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๗๘,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๒ จำนวน ๒ มือเป็นเงินรวม ๓๐,๐๐๐บาท และแชร์วงที่ ๓ จำนวน ๒ มือ เป็นเงินรวม๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓๘,๐๐๐ บาท และจากนางสุดใจเอี่ยมสกุลยง ผู้เสียหายที่ ๑๒ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๔ วง เป็นแชร์วงที่ ๑ จำนวน ๑มือ เป็นเงินรวม ๗๘,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๒ จำนวน๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๓ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท และแชร์วงที่ ๖ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๒๕,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓๓,๐๐๐ บาท แล้วจำเลยยักยอกเงินจำนวนดังกล่าวของผู้เสียหาย ทั้งสิบสองซึ่งอยู่ในความครอบครองของจำเลยไปโดยทุจริต ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ,๓๕๒ พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔, ๖, ๑๗ และให้จำเลยคืนหรือใช้เงินแก่ผู้เสียหายทั้งสิบสองตามจำนวนเงินที่จำเลยยักยอกจากผู้เสียหายแต่ละคนไป

จำเลยให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณา นาง สุนีย์ รัศมีเฟื่องฟู ผู้เสียหายที่ ๙ ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖(๑), ๑๗ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน เรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ฐานเป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวง โดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย จำคุก ๖ เดือน กระทงหนึ่งฐานยักยอกทรัพย์ผู้เสียหายทั้งสิบสอง เป็นความผิดสิบสองกรรมสิบสองกระทงลงโทษจำคุกกระทงละ ๖ เดือน เฉพาะข้อหาความผิดฐานเป็นนายวงแชร์ฯ คำรับสารภาพของจำเลยในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวนเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ เป็นจำคุก ๔ เดือน รวมสิบสามกระทงจำคุก ๗๖ เดือน กับให้จำเลยคืนเงินแก่ผู้เสียหายที่ ๑ จำนวน๓๒๕,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๒ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๓ จำนวน ๒๖๗,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๔ จำนวน ๓๘,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๕

จำนวน ๑๗๔,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๖ จำนวน ๑๕๖,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๗ จำนวน ๖๖,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๘ จำนวน ๑๐๖,๐๐๐บาท โจทก์ร่วมซึ่งเป็นผู้เสียหายที่ ๙ จำนวน ๑๑๓,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๑๐ จำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๑๑ จำนวน ๑๓๘,๐๐๐ บาทและผู้เสียหายที่ ๑๒ จำนวน ๑๓๓,๐๐๐ บาท

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดฐานยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ วรรคหนึ่ง และให้ยกคำขอของโจทก์ที่ให้จำเลยชดใช้เงินคืนแก่ผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วม นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

โจทก์และจำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังได้ว่า จำเลยเป็นนายวงแชร์ จัดให้มีการเล่นแชร์รวม ๗ วง จำเลยรวบรวมเงินจากผู้เสียหายที่ ๑ ถึงที่ ๘ ที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๒ และโจทก์ร่วม ซึ่งเป็นสมาชิกวงแชร์ไปแล้วหลายงวด แต่ทุกคนยังไม่เคยประมูลแชร์ได้รวมยอดเงินที่จำเลยเก็บไปจากผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมมากถึงหนึ่งล้านบาทเศษแล้ว แชร์ล้มมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่าจำเลยกระทำความผิดฐานยักยอกหรือไม่ โจทก์ฎีกาว่า ที่ศาลอุทธรณ์เห็นว่าเงินค่าแชร์แต่ละงวดที่ผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมส่งให้จำเลยโดยที่ยังไม่มีใครประมูลแชร์ ย่อมตกได้แก่ผู้ที่ชนะการประมูลแชร์ในงวดนั้น ๆ กรรมสิทธิ์ในเงินดังกล่าวจึงมิได้เป็นของผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมต่อไป โจทก์เห็นว่า หากมีการประมูลแชร์แล้ว เงินจำนวนดังกล่าวย่อมตกได้แก่ผู้ที่ประมูลแชร์ได้จริง แต่ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่าเงินที่จำเลยเรียกเก็บไปนั้นยังไม่มีการประมูลแชร์ เงินค่าแชร์ที่จำเลยเรียกเก็บจากลูกวงยังเป็นของลูกวงทุกคนอยู่ เพียงแต่จำเลยเป็นผู้ครอบครองเงินจำนวนดังกล่าวไว้เท่านั้น การที่จำเลยเรียกเก็บเงินค่าแชร์จากลูกวงทุกคนไว้ในครอบครอง แต่ไม่จัดให้มีการประมูลแชร์เพื่อให้ลูกวงรับเงินทุนกองกลางค่าแชร์แต่ละงวดไปกลับเบียดบังเอาเงินค่าแชร์ดังกล่าวไป ย่อมเป็นความผิดฐานยักยอกทรัพย์นั้นเห็นว่าตามที่โจทก์ฎีกามาเท่ากับอ้างว่าจำเลยไม่เคยจัดให้มีการประมูลแชร์เลย ได้แต่เรียกเก็บเงินไปไว้ที่จำเลยแล้วเบียดบังเอาเงินทั้งหมดนั้นไป แต่ตามทางนำสืบของโจทก์เองกลับปรากฏว่าพยานโจทก์ที่นำสืบหลายปากล้วนแต่เบิกความว่าจำเลยจัดให้มีการประมูลแชร์ไปแล้วหลายงวด โดยสถานที่จัดประมูลแชร์คือที่ร้านของจำเลยข้อเท็จจริงจึงมิได้เป็นไปดังที่โจทก์กล่าวอ้าง การประมูลแชร์ตามวาระมีไปแล้วหลายครั้ง เพียงแต่แชร์ล้มเสียก่อนที่ผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมประมูลได้ ข้อเท็จจริงได้ความว่าผู้ที่ประมูลแชร์ได้ต่างก็ได้รับเงินไปแล้ว มิใช่ว่ายังไม่เคยมีผู้ใดได้รับเงินกองกลางไป และตามคำฟ้องโจทก์มิได้ฟ้องว่าจำเลยยักยอกเงินในงวดหลัง ๆ ในช่วงเวลาที่การเล่นแชร์เริ่มจะไม่มั่นคงซึ่งอาจมีปัญหาในเรื่องการละเลยไม่จัดประมูลแชร์ได้แต่ฟ้องว่าจำเลยยักยอกเงินทั้งหมดที่ผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมส่งไปซึ่งขัดต่อข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมยังไม่เคยประมูลแชร์ได้ จึงยังไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินกองกลางที่จำเลยรวบรวมไป เงินค่าแชร์แต่ละงวดที่ผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมส่งให้จำเลยไปแล้วเมื่อผู้ใดประมูลแชร์ได้ ก็ย่อมจะตกได้แก่ผู้นั้นไปกรรมสิทธิ์ในเงินที่ส่งไปแล้วมิได้เป็นของผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมต่อไปอีก และหากผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมไม่สามารถประมูลแชร์ได้เพราะแชร์ล้มเลิก

ไม่ว่าจะด้วยเหตุใดก็ตามจำเลยในฐานะที่เป็นเจ้ามือแชร์ก็จะต้องรับผิดแทน ซึ่งความรับผิดในกรณีเช่นนี้เป็นความรับผิดในทางแพ่ง ข้อเท็จจริงยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยยักยอกเงินของผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมดังที่โจทก์กล่าวหาที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดฐานยักยอกชอบแล้วฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยต่อไปตามฎีกาของจำเลยว่าการกระทำของจำเลยครบองค์ประกอบของความผิดตามกฎหมายหรือไม่ โจทก์ฟ้องว่าจำเลยจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกัน ๗ วง อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖(๑) ซึ่งบัญญัติห้ามมิให้บุคคลธรรมดา เป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวงและศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยจัดให้มีการเล่นแชร์รวมเจ็ดวงเป็นความผิดตามกฎหมาย แต่จำเลยฎีกาว่า โจทก์ฟ้องวงแชร์ ๗ วง นั้น แต่ละวงเริ่มเล่นในวันเวลาต่างกัน วันเกิดเหตุที่กระทำความผิดจะต้องเป็นวันเดียวกันเมื่อแชร์แต่ละวงเล่นกันคนละวัน ซึ่งไม่เกินสามวงจึงไม่ครบองค์ประกอบความผิด เห็นว่า แม้ตามฟ้องจะปรากฏว่าวันเวลาที่โจทก์อ้างว่าจำเลยจัดให้มีการเล่นแชร์แต่ละวงจะแตกต่างกันอยู่ และไม่มีวันใดมีการเริ่มเล่นแชร์ขึ้นใหม่พร้อมกันถึง ๓ วงก็ตาม แต่ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖ นั้นได้บัญญัติไว้แต่เพียงว่า ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวงเท่านั้นมิได้บัญญัติว่าจะต้องจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มากกว่าสามวงดังกล่าวขึ้นมาพร้อมๆ กันในวันเดียวกัน จึงจะเป็นความผิด เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า แชร์ที่จำเลยจัดให้มีการเล่นทั้งหมดซึ่งมีจำเลยเป็นนายวงแชร์อยู่นั้น มีจำนวนรวมกันอยู่ในช่วงเวลาเดียวกันมากกว่าสามวงตามที่จำกัดจำนวนไว้ในกฎหมาย ย่อมต้องถือว่าการกระทำของจำเลยเข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๖ นี้ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้นชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้นเช่นเดียวกัน

อนึ่ง คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔, ๕, ๑๗ และประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๕๒, ๙๑ สำหรับความผิดตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์เป็นความผิดที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย ราษฎรไม่เป็นผู้เสียหายโจทก์ร่วมคงเป็นผู้เสียหายและเข้าเป็นโจทก์ร่วมได้เฉพาะข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ เท่านั้น ไม่เป็นผู้เสียหายและไม่มีสิทธิเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการในข้อหาตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์แต่อย่างใด ที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้เข้าเป็นโจทก์ร่วมในข้อหาตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ด้วยนั้น จึงเป็นการไม่ชอบแม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกปัญหาดังกล่าวขึ้นอุทธรณ์และฎีกา แต่เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยศาลฎีกาจึงยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง"

พิพากษายืน แต่ให้ยกคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมในข้อหาตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์

(อภิชาต สุขัคคานนท์ - อรพินท์ เศรษฐมานิต - รุ่งโรจน์ รื่นเริงวงศ์)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๕๘/๒๕๔๒

นายสมเกียรติ กิจวัฒนาวงศ์ โจทก์
นายนิพนธ์ เลี้ยงภักษาหาร จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๓, ๙๐๐

พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖,๗,๑๗

ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖(๓) ประกอบกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๔) ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าสามแสนบาทผู้ใดฝ่าฝืนมีโทษตามมาตรา ๑๗ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการที่สมาชิกวงแชร์จะฟ้องคดีหรือใช้สิทธิเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ตามมาตรา ๗ แสดงว่ากฎหมายมิได้กำหนดว่าการเล่นแชร์ตกเป็นโมฆะเสียทั้งหมด ส่วนการฟ้องคดีหรือใช้สิทธิเรียกร้องระหว่างสมาชิกวงแชร์ด้วยกันมิได้มีบทบัญญัติรับรองไว้ แต่เป็นที่เห็นได้ว่ากฎหมายมุ่งประสงค์ที่จะเอาโทษแก่นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เท่านั้น โดยมีเหตุผล อยู่ในหมายเหตุท้ายประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ จึงเห็นได้ว่า กฎหมายมิได้บัญญัติห้ามโดยเด็ดขาดว่าการเล่นแชร์ ของประชาชนทั่วไปเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายทั้งหมด การผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างโจทก์จำเลยในฐานะสมาชิกวงแชร์ที่มี น. ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์ย่อมไม่เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖ นิติกรรมการเล่นแชร์ของโจทก์จำเลย จึงไม่ตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๓ เมื่อจำเลยออกเช็คเพื่อชำระเงินรวมเข้าเป็นทุนกองกลางเป็นงวดๆ เพื่อให้สมาชิกวงแชร์หมุนเวียนกันรับทุนกองกลางแต่ละงวดนั้นไปโดยการประมูล จำเลยจึงต้องรับผิดตามเนื้อความในเช็คนั้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๐๐ วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๐๖๐/๒๕๔๑ นาย ปรีชา แสงวิไล โจทก์
บริษัท ชวชัย จำกัด กับพวก จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา ๒(๔), ๒๘(๒)

พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๕, ๖, ๗, ๑๖, ๑๗

การเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๕ และ มาตรา ๗ ได้แยกการกระทำของนิติบุคคลและบุคคลธรรมดาในการเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่จะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ต่างหากจากกัน ทั้งได้บัญญัติให้สิทธิแก่สมาชิกวงแชร์ในการเรียกร้อง เอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เฉพาะบุคคลธรรมดาที่เป็นนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เท่านั้น แต่กรณีนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เป็นนิติบุคคล แล้วกฎหมายมิได้ให้สิทธิแก่สมาชิกวงแชร์แต่อย่างใด และตามบัญญัติมาตรา ๗ หาได้จำกัดให้สมาชิกวงแชร์ฟ้องได้เฉพาะคดีแพ่งไม่ เมื่อพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ มีบทบัญญัติความผิดและกำหนดโทษไว้เป็นความผิดทางอาญาด้วย สมาชิกวงแชร์ย่อมมีสิทธิฟ้องบุคคลธรรมดา ที่เป็นนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ที่กระทำการ ตามมาตรา ๖ เป็นคดีอาญาได้ จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคล เมื่อตามคำฟ้องปรากฏว่าโจทก์ได้ร่วมเล่นแชร์ที่จำเลยที่ ๑ จัดขึ้นย่อมถือว่ามีส่วนร่วม ในการกระทำผิดกับจำเลยที่ ๑ ซึ่งต้องห้ามตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๕โจทก์ย่อมมิใช่ผู้เสียหายที่จะฟ้องจำเลยที่ ๑ ว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๕ ซึ่งมีโทษตามมาตรา ๑๖ ได้ ส่วนจำเลยที่ ๒และที่ ๓ เป็นบุคคลธรรมดากรณีต้องด้วยมาตรา ๖ และ ๗ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ให้รับผิดตามมาตรา ๖ ซึ่งมีโทษตามมาตรา ๑๗ ได้

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดมีจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ทั้งในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการมีอำนาจทำการแทนผูกพันจำเลยที่ ๑ เมื่อปลายเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๙ เวลากลางวันจำเลยทั้งสามร่วมกันกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ จำเลยทั้งสามจัดให้มีการเล่นแชร์ขึ้น จำนวน ๒ วง คือแชร์วงหุ้นเอ และแชร์วงหุ้นบี โดยจำเลยที่ ๑เป็นนายวงแชร์ทั้งสองวงซึ่งมีสมาชิกวงแชร์ทั้งสิ้นวงละ ๑๑ คนโจทก์เป็นสมาชิกวงแชร์วงหุ้นเอ และวงหุ้นบี วงละ ๑ มือ (คน)สมาชิกแต่ละคนของวงแชร์ทั้งสองวงมีภาระหน้าที่ต้องส่งเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นนายวงแชร์ทั้งสองวง เป็นงวดงวดแรกคนละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทุนกองกลางในงวดแรกวงละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๙และต้องส่งเงินงวดต่อไปคนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ทุกวันที่ ๒๐ ของเดือนที่มีการประมูลแชร์ เพื่อจำเลยที่ ๑ จะได้รวบรวมเป็นเงินทุนกองกลางสำหรับสมาชิกวงแชร์ทั้งสองวงจะได้หมุนเวียนกันรับเงินทุนกองกลางในแต่ละงวดโดยวิธีการประมูล ซึ่งจะได้เงินทุนกองกลางแต่ละวงงวดละ ๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยจะทำการประมูลกันทุกวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไป จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นนายวงแชร์มีสิทธิได้รับเงินทุนกองกลางในงวดแรกโดยไม่ต้องประมูลจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ออกเช็คธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) สาขาบางมด ฉบับละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท แทนจำเลยที่ ๑ มอบให้แก่ลูกวงแชร์ทั้งสองวงทุกคน โจทก์ได้รับเช็คมา ๒ ฉบับ ต่อมาเริ่มประมูลครั้งแรกวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๓๙ โดยจำเลยที่ ๒และที่ ๓ เป็นผู้ดูแลจัดการประมูลแชร์ทั้งสอง

วง จากนั้นปลายเดือนพฤศจิกายน ๒๕๓๙ โจทก์ได้รับแจ้งจากจำเลยที่ ๒และที่ ๓ ว่า วงแชร์ทั้งสองวงล้ม ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายเนื่องจากโจทก์ส่งเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ เพื่อรวบรวมเป็นเงินทุนกองกลางในแต่ละงวดทั้งสองวงมาโดยตลอดเป็นเงินวงหุ้นละ๗๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑,๔๐๐,๐๐๐ บาทและโจทก์ยังประมูลแชร์ทั้งสองวงไม่ได้ การกระทำของจำเลยทั้งสามเป็นการร่วมกันจัดให้นิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์อันมีเงินทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดเกินกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท เกี่ยวพันกันขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๕, ๖, ๗, ๑๗, ๒๖ กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๙๑

ศาลชั้นต้นตรวจคำฟ้องของโจทก์แล้ว งดไต่สวนมูลฟ้องและวินิจฉัยว่า โจทก์ไม่เป็นผู้เสียหายตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๕ และ ๖ ส่วนบทบัญญัติในมาตรา ๗ ให้อำนาจสมาชิกวงแชร์ที่ตั้งขึ้นโดยฝ่าฝืนมาตรา ๖ มีสิทธิฟ้องเรียกร้องจากนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ในทางแพ่งเท่านั้น โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง พิพากษายกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

โจทก์ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาข้อกฎหมาย

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๕ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้นิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์" มาตรา ๖ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้" และ มาตรา ๗ บัญญัติว่า "บทบัญญัติในมาตรา ๖ ไม่กระทบกระเทือนถึงการที่สมาชิกวงแชร์จะฟ้องคดีหรือใช้สิทธิเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดการเล่นแชร์" จากบทบัญญัติดังกล่าว กฎหมายได้แยกการกระทำของนิติบุคคลและบุคคลธรรมดาในการเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่จะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ต่างหากจากกัน ทั้งได้บัญญัติให้สิทธิแก่สมาชิกวงแชร์ในการเรียกร้องเอากับนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เฉพาะบุคคลธรรมดาที่เป็นนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เท่านั้น แต่กรณีนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์เป็นนิติบุคคลแล้วกฎหมายมิได้ให้สิทธิแก่สมาชิกวงแชร์แต่อย่างใด และตามบัญญัติมาตรา ๗ นั้น หาได้จำกัดให้สมาชิกวงแชร์ฟ้องได้เฉพาะคดีแพ่งไม่ เมื่อพระราชบัญญัติการเล่นแชร์มีบทบัญญัติความผิดและกำหนดโทษไว้เป็นความผิดทางอาญาด้วย สมาชิกวงแชร์ย่อมมีสิทธิฟ้องบุคคลธรรมดาที่เป็นนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ที่กระทำการตามมาตร ๖ เป็นคดีอาญาได้ คดีนี้จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคลเมื่อตามคำฟ้องปรากฏว่าโจทก์ได้ร่วมเล่นแชร์ที่จำเลยที่ ๑ จัดขึ้นย่อมถือว่ามีส่วนร่วมในการกระทำผิดกับจำเลยที่ ๑ ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๕ ดังกล่าวโจทก์ย่อมมิใช่ผู้เสียหายที่จะฟ้องจำเลยที่ ๑ว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๕ ซึ่งมีโทษตามมาตรา ๑๖ ได้ส่วนจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ เป็นบุคคลธรรมดา กรณีต้องด้วยมาตรา ๖ และ ๗ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ให้รับผิดตามมาตรา ๖ ซึ่งมีโทษตามมาตรา ๑๗ ได้ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งงดการไต่สวนมูลฟ้องและพิพากษายกฟ้องและศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามในส่วนที่ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑ ชอบแล้วส่วนที่ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓นั้นศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์และศาลชั้นต้นเฉพาะจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖ และ ๑๗ ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการไต่สวนมูลฟ้องและมีคำสั่งหรือคำพิพากษาใหม่ในส่วนดังกล่าวตามรูปคดี

(ไพโรจน์ คำอ่อน - ชวลิต ศรีสง่า - วิเทพ ศิริพากย์)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๘๕/๒๕๔๑

นาย สุกิจ วรรณวิสูตร โจทก์
นาย วีระศักดิ์หรือสมศักดิ์ หาญเศรษฐการ จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐

พ.ร.บ.อากรการพนัน มาตรา ๖

จำเลยซึ่งเป็นผู้ประมูลแชร์ไปได้แล้วย่อมมีหน้าที่ผูกพันตามข้อตกลงต้องส่งเงินคืนคือสั่งจ่ายเช็คให้แก่ผู้ที่ยังประมูลไม่ได้ การที่จำเลยประมูลแชร์ได้แล้วสั่งจ่ายเช็คพิพาทให้แก่โจทก์ซึ่งเป็นผู้ที่ยังประมูลไม่ได้ เช็คนั้นจึงมีมูลหนี้ต่อกัน จำเลยจึงต้องรับผิดชำระเงินตามเช็คให้แก่โจทก์ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖(๑) ถึง (๔) เท่านั้น ส่วนสมาชิกผู้เข้าเล่นแชร์ด้วยกันกฎหมายฉบับนี้หาได้มีบทบัญญัติห้ามเล่นแชร์แต่อย่างใดไม่การเล่นแชร์เป็นสัญญาประเภทหนึ่ง อันเกิดจากการตกลงกันระหว่างผู้เล่นจึงต้องมีผลผูกพันและบังคับกันได้ตามกฎหมายการชำระหนี้ค่าแชร์ตามฟ้อง จึงไม่ขัดต่อกฎหมาย

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินตามเช็คที่จำเลยสั่งจ่ายชำระหนี้ค่าแชร์ จำนวน ๕๐,๙๓๗.๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

จำเลยให้การว่า จำเลยไม่มีนิติสัมพันธ์กับโจทก์และไม่เคยสั่งจ่ายเช็คพิพาทเพื่อชำระหนี้ค่าแชร์ จำเลยไม่ต้องรับผิดขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๓๙ จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ แต่ดอกเบี้ยคิดถึงวันฟ้องต้องไม่เกิน ๙๓๗.๕๐ บาท

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยเฉพาะข้อกฎหมายว่า การชำระหนี้ค่าแชร์ตามฟ้องเป็นการขัดต่อกฎหมายหรือไม่ ซึ่งในการวินิจฉัยข้อกฎหมายจะต้องถือข้อเท็จจริงซึ่งฟังเป็นยุติในศาลอุทธรณ์ว่า โจทก์และจำเลยเป็นลูกวงแชร์โดยมีนายเล้งมาลานิยม เป็นนายวงแชร์ เมื่อต้นเดือนตุลาคม ๒๕๓๘ จำเลยได้สั่งจ่ายเช็คธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาย่อยบางโพลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๓๙ จำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท ให้โจทก์เพื่อชำระหนี้ค่าแชร์ซึ่งโจทก์เป็นผู้ประมูลได้ เมื่อเช็คถึงกำหนดชำระโจทก์นำเช็คไปเข้าบัญชีที่ธนาคารไทยทนุ จำกัด (มหาชน)สาขาสายน้ำทิพย์-สุขุมวิท เพื่อเรียกเก็บเงินปรากฏว่าธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินให้เหตุผลว่าบัญชีปิดแล้ว ตามเช็คและใบคืนเช็คเอกสารหมาย จ.๓ และ จ.๔ เห็นว่า จำเลยซึ่งเป็นผู้ประมูลแชร์ไปได้แล้วย่อมมีหน้าที่ผูกพันตามข้อตกลงต้องส่งเงินคืนคือสั่งจ่ายเช็คให้แก่ผู้ที่ยังประมูลไม่ได้ ดังนั้นการที่จำเลยประมูลแชร์ได้ แล้วสั่งจ่ายเช็คพิพาทให้แก่โจทก์ซึ่งเป็นผู้ที่ยังประมูลไม่ได้เช็คนั้นจึงมีมูลหนี้ต่อกัน จำเลยจึงต้องรับผิดชำระเงินตามเช็คให้แก่โจทก์ ส่วนที่จำเลยฎีกาว่า มูลหนี้ตามฟ้องเกิดจากการเล่นแชร์ ต้องห้ามตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงตกเป็นโมฆะนั้น เห็นว่า มาตรา ๖ ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖(๑) ถึง (๔) เท่านั้นส่วนสมาชิกผู้เข้าเล่นแชร์ด้วยกันตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์พ.ศ. ๒๕๓๔ หาได้มีบทบัญญัติห้ามเล่นแชร์แต่อย่างใดไม่ การเล่นแชร์เป็นสัญญาประเภทหนึ่ง อันเกิดจากการตกลงกันระหว่างผู้เล่นจึงต้องมีผลผูกพันและบังคับกันได้ตามกฎหมาย การชำระหนี้ค่าแชร์ตามฟ้องจึงไม่ขัดต่อกฎหมาย

พิพากษายืน

(สมลักษณ์ จัดกระบวนพล - สถิตย์ ไพเราะ - ประกาศ บูรพางกูร)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๒๖/๒๕๔๔

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด	โจทก์
โจทก์ร่วม	โจทก์
นางสุนีย์ รัศมีเฟื่องฟู	โจทก์
นางวารุณี พวงมาลี	จำเลย

ป.อ. มาตรา ๓๕๒

ป.วิ.อ. มาตรา ๒(๔), ๓๐

พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๔, ๖, ๑๗

เงินค่าแชร์แต่ละงวดที่ผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมส่งให้จำเลย เมื่อผู้ใดประมูลแชร์ได้ก็จะตกได้แก่ผู้นั้น กรรมสิทธิ์ในเงินที่ส่งไปแล้วมิได้เป็นของผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมต่อไปอีกและหากผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมไม่สามารถประมูลแชร์ได้เพราะแชร์ล้มเลิก ไม่ว่าด้วยเหตุใด จำเลยในฐานะที่เป็นเจ้ามือแชร์ก็ต้องรับผิดแทน ซึ่งเป็นความผิดในทางแพ่งจำเลยไม่มีความผิดฐานยักยอก

ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖ บัญญัติไว้แต่เพียงว่า ห้ามมิให้บุคคลธรรมดา เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวงเท่านั้นมิได้บัญญัติว่าจะต้องจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มากกว่าสามวงดังกล่าวขึ้นมาพร้อม ๆ กันในวันเดียวกัน จึงจะเป็นความผิด เมื่อจำเลยจัดให้มีการเล่นแชร์โดยมีจำเลยเป็นนายวงแชร์ในช่วงเวลาเดียวกันมากกว่าสามวง จึงเข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๖

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔,๖,๑๗ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ แต่ความผิดตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ เป็นความผิดที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย ราษฎรไม่เป็นผู้เสียหาย โจทก์ร่วมคงเป็นผู้เสียหายและเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการได้เฉพาะข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ เท่านั้น ไม่เป็นผู้เสียหายและไม่มีสิทธิเข้าร่วมเป็นโจทก์ในข้อหาตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาได้เป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์รวมกัน ๗ วง อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖(๑) ดังนี้

แชร์วงที่ ๑ มีสมาชิก ๒๗ คน จำนวน ๓๔ หุ้นหรือมือ มือละ ๓,๐๐๐บาท ต่องวด งวดละเดือน สมาชิกที่ร่วมเล่นแต่ละมือต้องส่งเงินแชร์ให้จำเลยรวมเป็นเงินทุนกองกลางงวดละ ๑๐๒,๐๐๐ บาท จำเลยรับเงินทุนกองกลางงวดแรกไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม๒๕๓๗ งวดต่อไปสมาชิกจะหมุนเวียนกันรับเงินทุนกองกลางดังกล่าวโดยการประมูลในวันที่ ๒๕ ของทุกเดือนถัดไป จนครบงวดสุดท้ายวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐

แชร์วงที่ ๒ และที่ ๓ มีสมาชิกวงละ ๒๐ คน และ ๒๗ คนตามลำดับ จำนวนวงละ ๓๐ มือ มือละ ๑,๐๐๐ บาท ต่องวดงวดละเดือน สมาชิกที่ร่วมเล่นแต่ละมือต้องส่งเงินแชร์ให้จำเลยรวมเป็นเงินทุนกองกลางงวดละ ๓๐,๐๐๐ บาท ต่อวง จำเลยรับเงินทุนกองกลางงวดแรกทั้งสองวงไปแล้วเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๓๘ งวดต่อไปสมาชิกจะหมุนเวียนกันรับเงินทุนกองกลางดังกล่าวแต่ละวง โดยการประมูลในวันที่ ๔ ของทุกเดือนถัดไป จนครบงวดสุดท้ายทั้งสองวงในวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

แชร์วงที่ ๔ และที่ ๕ มีสมาชิกวงละ ๒๑ คน จำนวนวงละ ๒๒ มือ มือละ ๒,๐๐๐บาท ต่องวดงวดละเดือน สมาชิกที่ร่วมเล่นแต่ละมือต้องส่งเงินแชร์ให้จำเลยรวมเป็นทุนกองกลางงวดละ ๔๔,๐๐๐ บาท ต่อวงจำเลยรับเงินทุนกองกลางงวดแรกทั้งสองวงไปแล้วเมื่อวันที่ ๑๕พฤษภาคม ๒๕๓๘ งวดต่อไปสมาชิกจะหมุนเวียนกันรับเงินทุนกองกลางดังกล่าวแต่ละงวด โดยการประมูลในวันที่ ๑๕ ของทุกเดือนถัดไปจนครบงวดสุดท้ายทั้งสองวงในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐

แชร์วงที่ ๖ มีสมาชิก ๑๔ คน จำนวน ๑๔ มือ มือละ ๕,๐๐๐ บาทต่องวด งวดละเดือน สมาชิกที่ร่วมเล่นแต่ละมือต้องส่งเงินแชร์ให้จำเลยรวมเป็นเงินทุนกองกลางงวดละ ๗๐,๐๐๐ บาท จำเลยรับเงินทุนกองกลางงวดแรกไปแล้วเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๓๙ งวดต่อไปสมาชิกจะหมุนเวียนกันรับเงินทุนกองกลางดังกล่าวโดยการประมูลในวันที่ ๔ ของทุกเดือนถัดไปจนครบงวดสุดท้ายวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๐

แชร์วงที่ ๗ มีสมาชิก ๑๓ คน จำนวน ๑๖ มือ มือละ ๒,๐๐๐ บาทต่องวด งวดละเดือน สมาชิกที่ร่วมเล่น แต่ละมือต้องส่งเงินแชร์ให้จำเลยรวมเป็นเงินทุนกองกลางงวดละ ๓๒,๐๐๐ บาท จำเลยรับเงินกองกลางงวดแรกไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๙ งวดต่อไปสมาชิกจะหมุนเวียนกันรับเงินทุนกองกลางดังกล่าวโดยการประมูลในวันที่ ๒๕ ของทุกเดือนถัดไป จนครบงวดสุดท้ายวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๐

ระหว่างวันเวลาดังกล่าว จำเลยเรียกเก็บเงินค่าแชร์จากนางสาวกิ่งกาญจน์ ศักดา ผู้เสียหายที่ 1 ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๔ วง เป็นแชร์วงที่ ๑ จำนวน ๓ มือ เป็นเงินรวม ๒๓๔,๐๐๐ บาทแชร์วงที่ ๒ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๔ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท และแชร์วงที่ ๕ จำนวน๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๒๕,๐๐๐ บาทจากนางลัดดา สุไลมาน ผู้เสียหาย ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๒ วงเป็นแชร์วงที่ ๒ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท และแชร์วงที่ ๓ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐,๐๐๐ บาท จากนางสุจิน โพธิ์หอม ผู้เสียหายที่ ๓ ซึ่งรวมเล่นแชร์กับจำเลย ๕ วง เป็นแชร์วงที่ ๑ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๗๘,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๒ จำนวน ๓ มือ เป็นเงินรวม ๔๕,๐๐๐ บาท แชร์ที่ ๓ จำนวน ๒ มือ เป็นเงินรวม ๓๐,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๔ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท และแชร์วงที่ ๕ จำนวน ๒ มือ เป็นเงินรวม ๗๖,๐๐๐ บาทรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖๗,๐๐๐ บาท จากนางสาวจิตรวิดา ตั้งวีระพรพงศ์ ผู้เสียหายที่ ๔ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๑ วง เป็นแชร์วงที่ ๔ จำนวน ๑ มือ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๘,๐๐๐ บาท จากนางวลัยรัตน์ มุขจั่น ผู้เสียหายที่ ๕ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๔ วง เป็นแชร์วงที่ ๒ จำนวน ๒ มือ เป็นเงินรวม ๓๐,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๓ จำนวน ๒ มือ เป็นเงินรวม ๓๐,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๔ จำนวน ๒ มือ เป็นเงินรวม ๓๖,๐๐๐ บาทและแชร์วงที่ ๕ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๗๔,๐๐๐ บาท จากนางวันดี แซ่เอี้ย ผู้เสียหายที่ ๖ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๑ วง เป็นแชร์ วงที่ ๑ จำนวน ๒ มือ รวมเป็นเงิน

ทั้งสิ้น ๑๕๖,๐๐๐บาท จากนางชู้เค้ง วงศ์วรรุจ ผู้เสียหายที่ ๗ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๑ วง เป็นแชร์วงที่ ๗ จำนวน ๓ มือ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๖,๐๐๐ บาท จากนางสาวสุนันทา หวังสิรินานนท์ ผู้เสียหายที่ ๘ ซึ่งร่วมกันเล่นแชร์กับจำเลย ๔ วง เป็นแชร์วงที่ ๒ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาทแชร์วงที่ ๓ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๔ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท และแชร์วงที่ ๕ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐๖,๐๐๐ บาท จากนางสุนีย์ รัศมีเฟื่องฟู ผู้เสียหายที่ ๙ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๔ วง เป็นแชร์วงที่ ๒ จำนวน ๑ มือเป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๔ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐บาท แชร์วงที่ ๕ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท และแชร์วงที่ ๗จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๒,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๑๓,๐๐๐ บาท จากนางสาวฝันจิต เอี่ยมสกุลยง ผู้เสียหายที่ ๑๐ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๓ วง เป็นแชร์วงที่ ๔ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๕ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๓๘,๐๐๐ บาท และแชร์วงที่ ๗ จำนวน ๒ มือเป็นเงินรวม ๔๔,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๒๐,๐๐๐ บาท จากนางมะลิ ฉิมสุโข ผู้เสียหายที่ ๑๑ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๓ วง เป็นแชร์วงที่ ๑จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๗๘,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๒ จำนวน ๒ มือเป็นเงินรวม ๓๐,๐๐๐บาท และแชร์วงที่ ๓ จำนวน ๒ มือ เป็นเงินรวม๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓๘,๐๐๐ บาท และจากนางสุดใจเอี่ยมสกุลยง ผู้เสียหายที่ ๑๒ ซึ่งร่วมเล่นแชร์กับจำเลย ๔ วง เป็นแชร์วงที่ ๑ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๗๘,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๒ จำนวน๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท แชร์วงที่ ๓ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๑๕,๐๐๐ บาท และแชร์วงที่ ๖ จำนวน ๑ มือ เป็นเงินรวม ๒๕,๐๐๐ บาทรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓๓,๐๐๐ บาท แล้วจำเลยยักยอกเงินจำนวนดังกล่าวของผู้เสียหายทั้งสิบสองซึ่งอยู่ในความครอบครองของจำเลยไปโดยทุจริต ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ,๓๕๒ พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔, ๖, ๑๗ และให้จำเลยคืนหรือใช้เงินแก่ผู้เสียหายทั้งสิบสองตามจำนวนเงินที่จำเลยยักยอกจากผู้เสียหายแต่ละคนไป

จำเลยให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณา นาง สุนีย์ รัศมีเฟื่องฟู ผู้เสียหายที่ ๙ ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖(๑), ๑๗ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน เรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ฐานเป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวง โดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย จำคุก ๖ เดือน กระทงหนึ่งฐานยักยอกทรัพย์ผู้เสียหายทั้งสิบสองเป็นความผิดสิบสองกรรมสิบสองกระทงลงโทษจำคุกกระทงละ ๖ เดือน เฉพาะข้อหาความผิดฐานเป็นนายวงแชร์ฯ คำรับสารภาพของจำเลยในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวนเป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ เป็นจำคุก ๔ เดือน รวมสิบสามกระทง จำคุก ๗๖ เดือน กับให้จำเลยคืนเงินแก่ผู้เสียหายที่ ๑ จำนวน ๓๒๕,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๒ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๓ จำนวน ๒๖๗,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๔ จำนวน ๓๘,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๕ จำนวน ๑๗๔,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๖ จำนวน ๑๕๖,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๗ จำนวน ๖๖,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๘ จำนวน ๑๐๖,๐๐๐ บาท โจทก์ร่วมซึ่ง

เป็นผู้เสียหายที่ ๙ จำนวน ๑๑๓,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๑๐ จำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายที่ ๑๑ จำนวน ๑๓๘,๐๐๐ บาทและผู้เสียหายที่ ๑๒ จำนวน ๑๓๓,๐๐๐ บาท

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดฐานยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ วรรคหนึ่ง และให้ยกคำขอของโจทก์ที่ให้จำเลยชดใช้เงินคืนแก่ผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วม นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

โจทก์และจำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังได้ว่า จำเลยเป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์รวม ๗ วง จำเลยรวบรวมเงินจากผู้เสียหายที่ ๑ ถึงที่ ๘ ที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๒ และโจทก์ร่วมซึ่งเป็นสมาชิกวงแชร์ไปแล้วหลายงวด แต่ทุกคนยังไม่เคยประมูลแชร์ได้รวมยอดเงินที่จำเลยเก็บไปจากผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมมากถึงหนึ่งล้านบาทเศษแล้ว แชร์ล้มมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่าจำเลยกระทำความผิดฐานยักยอกหรือไม่ โจทก์ฎีกาว่า ที่ศาลอุทธรณ์เห็นว่าเงินค่าแชร์แต่ละงวดที่ผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมส่งให้จำเลยโดยที่ยังไม่มีใครประมูลแชร์ ย่อมตกได้แก่ผู้ที่ชนะการประมูลแชร์ในงวดนั้น ๆ กรรมสิทธิ์ในเงินดังกล่าวจึงมิได้เป็นของผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมต่อไป โจทก์เห็นว่า หากมีการประมูลแชร์แล้ว เงินจำนวนดังกล่าวย่อมตกได้แก่ผู้ที่ประมูลแชร์ได้จริง แต่ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่าเงินที่จำเลยเรียกเก็บไปนั้นยังไม่มีการประมูลแชร์ เงินค่าแชร์ที่จำเลยเรียกเก็บจากลูกวงยังเป็นของลูกวงทุกคนอยู่ เพียงแต่จำเลยเป็นผู้ครอบครองเงินจำนวนดังกล่าวไว้เท่านั้น การที่จำเลยเรียกเก็บเงินค่าแชร์จากลูกวงทุกคนไว้ในครอบครอง แต่ไม่จัดให้มีการประมูลแชร์เพื่อให้ลูกวงรับเงินทุนกองกลางค่าแชร์แต่ละงวดไปกลับเบียดบังเอาเงินค่าแชร์ดังกล่าวไป ย่อมเป็นความผิดฐานยักยอกทรัพย์นั้นเห็นว่า ตามที่โจทก์ฎีกามาเท่ากับอ้างว่าจำเลยไม่เคยจัดให้มีการประมูลแชร์เลย ได้แต่เรียกเก็บเงินไปไว้ที่จำเลยแล้วเบียดบังเอาเงินทั้งหมดนั้นไป แต่ตามทางนำสืบของโจทก์เองกลับปรากฏว่าพยานโจทก์ที่นำสืบหลายปากล้วนแต่เบิกความว่าจำเลยจัดให้มีการประมูลแชร์ไปแล้วหลายงวด โดยสถานที่จัดประมูลแชร์คือที่ร้านของจำเลยข้อเท็จจริงจึงมิได้เป็นไปดังที่โจทก์กล่าวอ้าง การประมูลแชร์ตามวาระมีไปแล้วหลายครั้ง เพียงแต่แชร์ล้มเสียก่อนที่ผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมประมูลได้ ข้อเท็จจริงได้ความว่าผู้ที่ประมูลแชร์ได้ต่างก็ได้รับเงินไปแล้ว มิใช่ว่ายังไม่เคยมีผู้ใดได้รับเงินกองกลางไป และตามคำฟ้องโจทก์มิได้ฟ้องว่าจำเลยยักยอกเงินในงวดหลัง ๆ ในช่วงเวลาที่การเล่นแชร์เริ่มจะไม่มั่นคงซึ่งอาจมีปัญหาในเรื่องการละเลยไม่จัดประมูลแชร์ได้แต่ฟ้องว่าจำเลยยักยอกเงินทั้งหมดที่ผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมส่งไปซึ่งขัดต่อข้อเท็จจริงที่ปรากฏผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมยังไม่เคยประมูลแชร์ได้จึงยัง ไม่มีสิทธิเรียกร้องเงินกองกลางที่จำเลยรวบรวมไป เงินค่าแชร์แต่ละงวดที่ผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วม ส่งให้จำเลยไปแล้ว เมื่อผู้ใดประมูลแชร์ได้ก็ย่อมจะตกได้แก่ผู้นั้นไปกรรมสิทธิ์ในเงินที่ส่งไปแล้วมิได้เป็นของผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมต่อไปอีก และหากผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมไม่สามารถประมูลแชร์ได้เพราะแชร์ล้มเลิก ไม่ว่าจะด้วยเหตุใดก็ตามจำเลยในฐานะที่เป็นเจ้ามือแชร์ก็จะต้องรับผิดแทน ซึ่งความรับผิดในกรณีเช่นนี้เป็นความรับผิดในทาง

แพ่ง ข้อเท็จจริงยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยยักยอกเงินของผู้เสียหายทั้งสิบเอ็ดและโจทก์ร่วมดังที่โจทก์กล่าวหาที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดฐานยักยอกชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยต่อไปตามฎีกาของจำเลยว่าการกระทำของจำเลยครบองค์ประกอบของความผิดตามกฎหมายหรือไม่ โจทก์ฟ้องว่าจำเลยจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกัน ๗ วง อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔มาตรา ๖(๑) ซึ่งบัญญัติห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวงและศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยจัดให้มีการเล่นแชร์รวมเจ็ดวงเป็นความผิดตามกฎหมาย แต่จำเลยฎีกาว่า โจทก์ฟ้องวงแชร์ ๗ วง นั้น แต่ละวงเริ่มเล่นในวันเวลาต่างกัน วันเกิดเหตุที่กระทำความผิดจะต้องเป็นวันเดียวกันเมื่อแชร์แต่ละวงเล่นกันคนละวัน ซึ่งไม่เกินสามวงจึงไม่ครบองค์ประกอบความผิด เห็นว่า แม้ตามฟ้องจะปรากฏว่าวันเวลาที่โจทก์อ้างว่าจำเลยจัดให้มีการเล่นแชร์แต่ละวงจะแตกต่างกันอยู่ และไม่มีวันใดมีการเริ่มเล่นแชร์ขึ้นใหม่พร้อมกันถึง ๓ วงก็ตาม แต่ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖ นั้นได้บัญญัติไว้แต่เพียงว่า ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวงเท่านั้นมิได้บัญญัติว่าจะต้องจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มากกว่าสามวงดังกล่าวขึ้นมาพร้อม ๆ กันในวันเดียวกัน จึงจะเป็นความผิด เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า แชร์ที่จำเลยจัดให้มีการเล่นทั้งหมดซึ่งมีจำเลยเป็นนายวงแชร์อยู่นั้น มีจำนวนรวมกันอยู่ในช่วงเวลาเดียวกันมากกว่าสามวงตามที่จำกัดจำนวนไว้ในกฎหมาย ย่อมต้องถือว่าการกระทำของจำเลยเข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๖ นี้ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้นชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้นเช่นเดียวกัน

อนึ่ง คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔, ๕, ๑๗ และประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๕๒, ๙๑ สำหรับความผิดตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์เป็นความผิด รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย ราษฎรไม่เป็นผู้เสียหายโจทก์ร่วมคงเป็นผู้เสียหายและเข้าเป็นโจทก์ร่วมได้เฉพาะข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ เท่านั้น ไม่เป็นผู้เสียหายและไม่มีสิทธิเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการในข้อหาตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์แต่อย่างใด ที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้เข้าเป็นโจทก์ร่วมในข้อหาตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ด้วยนั้น จึงเป็นการไม่ชอบแม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกปัญหาดังกล่าวขึ้นอุทธรณ์และฎีกา แต่เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยศาลฎีกาจึงยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง"

พิพากษายืน แต่ให้ยกคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมในข้อหาตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์

(อภิชาต สุขัคคานนท์ - อรพินท์ เศรษฐมานิต - รุ่งโรจน์ รื่นเริงวงศ์)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๓๙/๒๕๔๗	พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา นางจุฬาลักษณ์หรืออ้วน แก้ววิโรจน์หรือนิรันต์ พานิช	โจทก์ จำเลย

ป.อ. มาตรา ๕๙, ๙๑, ๓๔๑

ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘

พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๖(๑) (๒), ๑๗

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์ จำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทั้ง ๕ วง มี ๓๕ คน ซึ่งครบองค์ประกอบความผิดแล้วเพราะองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๖ (๑) (๒) ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่า ๓วง หรือมีจำนวนสมาชิกรวมกันทุกวงมากกว่า ๓๐ คน ส่วนบัญชีรายชื่อผู้เสียหายจำนวน ๒๘ คนนั้น เป็นรายชื่อของสมาชิกวงแชร์ที่ถูกจำเลยฉ้อโกงในการเล่นแชร์ทั้ง ๕ วง มิใช่จำนวนสมาชิกวงแชร์ทั้ง ๕ วง รวมกัน ฟ้องของโจทก์จึงครบองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๖ (๑) (๒) แล้ว

โจทก์บรรยายฟ้องถึงการกระทำของจำเลยว่าได้กระทำการเป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์ถึง ๕ วง นับแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๑ ถึงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๒ โดยมีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่า ๓๐ คน อันเป็นการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖ (๑) (๒) แล้ว และต่อมาจำเลยยังได้กระทำความผิดฐานฉ้อโกงผู้เสียหายทั้ง ๒๘ คน ด้วยการหลอกลวงว่ามีสมาชิกวงแชร์รายอื่นประมูลเงินทุนกองกลางโดยให้ดอกเบี้ยตอบแทนสูงกว่าผู้เสียหายแต่ละคนที่เข้าร่วมประมูลจึงต้องรวบรวมเงินทุนกองกลางไปให้แก่สมาชิกผู้นั้น และบางงวดจำเลยก็แอบอ้างชื่อสมาชิกวงแชร์บางรายเข้าประมูลเงินทุนกองกลางโดยเสนอดอกเบี้ยตอบแทนสูงกว่าผู้เสียหายที่เข้าร่วมประมูล จนกระทั่งจำเลยได้เงินทุนกองกลางไปเสียเอง การกระทำของจำเลยในส่วนนี้แยกต่างหากจากการเป็นนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ซึ่งเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.การเล่นแชร์ เป็นการหลอกลวงแอบอ้างสิทธิของสมาชิกวงแชร์คนอื่นเป็นการกระทำต่างฐานความผิดด้วยเจตนาที่ต่างกัน การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำความผิดหลายกรรมต่างกันมิใช่เป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท เมื่อโจทก์บรรยายฟ้องครบองค์ประกอบความผิดแต่ละฐานแล้ว ฟ้องของโจทก์จึงไม่ขัดแย้งกัน

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๓๔๑, ๙๑ พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖, ๑๗ ให้จำเลยคืนเงิน ๑,๓๐๓,๕๖๐ บาท แก่ผู้เสียหายแต่ละคนตามสำนวนที่ฉ้อโกงไป

จำเลยให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๔๑ พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖, ๑๗ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตาม ป.อ. มาตรา ๙๑

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษายืน

จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้ชัดเจนว่า ผู้เล่นแชร์แต่ละวงมีใครบ้าง มีรายชื่ออะไร และเมื่อรวมกันแล้วมีผู้เล่นมากกว่า ๓๐ คน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖, ๑๗ หรือไม่ เห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทั้ง ๕ วง มี ๓๕ คน ซึ่งครบองค์ประกอบความผิดแล้ว เพราะองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๖ (๑) (๒) ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่า ๓ วง หรือมีจำนวนสมาชิกรวมกันทุกวงมากกว่า ๓๐ คน ส่วนบัญชีรายชื่อผู้เสียหายจำนวน ๒๘ คน นั้น เป็นรายชื่อของสมาชิกวงแชร์ที่ถูกจำเลยฉ้อโกงในการเล่นแชร์ทั้ง ๕ วง มิใช่จำนวนสมาชิกวงแชร์ทั้ง ๕ วง รวมกัน ฟ้องของโจทก์จึงครบองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๖ (๑) (๒) แล้ว

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการต่อไปว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันหรือเป็นการกระทำกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท เห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องถึงการกระทำของจำเลยว่าได้กระทำการเป็นนายวงแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์ถึง ๕ วง นับแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๑ ถึงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๒ โดยมีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่า ๓๐ คน อันเป็นการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖ (๑) (๒) แล้ว และต่อมาจำเลยยังได้กระทำความผิดฐานฉ้อโกงผู้เสียหายทั้ง ๒๘ คน ด้วยการหลอกลวงว่ามีสมาชิกวงแชร์รายอื่นประมูลเงินทุนกองกลางโดยให้ดอกเบี้ยตอบแทนสูงกว่าผู้เสียหายแต่ละคนที่เข้าร่วมประมูล จึงต้องรวบรวมเงินทุนกองกลางไปให้แก่สมาชิกผู้นั้น และบางงวดจำเลยก็แอบอ้างชื่อสมาชิกวงแชร์บางรายเข้าประมูลเงินทุนกองกลางโดยเสนอดอกเบี้ยตอบแทนสูงกว่าผู้เสียหายที่เข้าร่วมประมูล จนกระทั่งจำเลยได้เงินทุนกองกลางไปเสียเอง การกระทำของจำเลยในส่วนนี้แยกต่างหากจากการเป็นนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ซึ่งเป็นความผิดตามพ.ร.บ.การเล่นแชร์ เป็นการหลอกลวงแอบอ้างสิทธิของสมาชิกวงแชร์คนอื่นเป็นการกระทำต่างฐานความผิดด้วยเจตนาที่ต่างกัน การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำความผิดหลายกรรมต่างกันมิใช่เป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท เมื่อโจทก์บรรยายฟ้องครบองค์ประกอบความผิดแต่ละฐานแล้ว ฟ้องของโจทก์จึงไม่ขัดแย้งกัน

พิพากษายืน. (จิระวรรณ ศิริบุตร - ประพันธ์ ทรัพย์แสง - จรูญ อินทจาร)

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์
พ.ศ. ๒๕๓๔ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ฉบับที่ ๑ ถึง ฉบับที่ ๒

ข้อ ๒ แต่งตั้งให้

๑. กระทรวงมหาดไทย

๑.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

(๒) ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย

(๓) ผู้อำนวยการกองนิติการ

(๔) หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการตามกฎหมาย กองนิติการ

๒. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๒.๑ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

(๑) รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ฝ่ายปฏิบัติการ ๒

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

(๓) รองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

(๔) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
(๕) ผู้บังคับการกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ
(๖) รองผู้บังคับการกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ
(๗) ผู้กำกับการ ๑ ถึง ๓ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ
(๘) รองผู้กำกับการ ๑ ถึง ๓ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ
(๙) รองผู้กำกับการหัวหน้าชุดสอบสวน ๑ ถึง ๔ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ
(๑๐) สารวัตรงาน ๑ ถึง ๕ กองกำกับการ ๑ ถึง ๓ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ
(๑๑) สารวัตรสอบสวนงาน ๑ ถึง ๔ กองกำกับการ ๑ ถึง ๓ กองบังคับการสืบสวนคดีเศรษฐกิจ
(๑๒) สารวัตรชุดสอบสวน ๑ ถึง ๔ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ
(๑๓) รองสารวัตรงาน ๑ ถึง ๕ กองกำกับการ ๑ ถึง ๓ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ
(๑๔) รองสารวัตรชุดสอบสวน ๑ ถึง ๔ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ
(๑๕) ผู้บังคับการกองปราบปราม
(๑๖) รองผู้บังคับการกองปราบปราม
(๑๗) ผู้กำกับการ ๑ ถึง ๕ กองปราบปราม
(๑๘) รองผู้กำกับ ๑ ถึง ๕ กองปราบปราม
(๑๙) สารวัตรแผนก ๑ ถึง ๕ กองกับการ ๑ ถึง ๕ กองปราบปราม
(๒๐) รองสารวัตรแผนก ๑ ถึง ๕ กองกำกับการ ๑ ถึง ๕ กองปราบปราม

๒.๒ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
(๑) ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล
(๒) รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล
(๓) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจนครบาล
(๔) ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๑ ถึง ๙
(๕) รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๑ ถึง ๙
(๖) ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลทุกสถานี
(๗) รองผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลทุกสถานี
(๘) สารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลทุกสถานี
(๙) สารวัตรป้องกันและปราบปรามสถานีตำรวจนครบาลทุกสถานี
(๑๐) สารวัตรสืบสวนสถานีตำรวจนครบาลทุกสถานี
(๑๑) รองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลทุกสถานี
(๑๒) รองสารวัตรป้องกันและปราบปรามสถานีตำรวจนครบาลทุกสถานี
(๑๓) รองสารวัตรสืบสวนสถานีตำรวจนครบาลทุกสถานี

๒.๓ กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค

(๑) ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ ถึง ๙

(๒) รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ ถึง ๙

(๓) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ ถึง ๙

(๔) ผู้บังคับการตำรวจภูธรทุกจังหวัด

(๕) รองผู้บังคับการตำรวจภูธรทุกจังหวัด

(๖) ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรทุกอำเภอ

(๗) ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรทุกกิ่งอำเภอ

(๘) ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรทุกตำบล

(๙) รองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรทุกอำเภอ

(๑๐) รองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรทุกกิ่งอำเภอ

(๑๑) รองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรทุกตำบล

(๑๒) สารวัตรสถานีตำรวจภูธรทุกอำเภอ

(๑๓) สารวัตรสถานีตำรวจภูธรทุกกิ่งอำเภอ

(๑๔) สารวัตรสถานีตำรวจภูธรทุกตำบล

(๑๕) สารวัตรสืบสวนสถานีตำรวจภูธรทุกอำเภอ

(๑๖) สารวัตรสืบสวนสถานีตำรวจภูธรทุกกิ่งอำเภอ

(๑๗) สารวัตรสืบสวนสถานีตำรวจภูธรทุกตำบล

(๑๘) หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด

(๑๙) สารวัตรป้องกันและปราบปรามสถานีตำรวจภูธรทุกอำเภอ

(๒๐) สารวัตรป้องกันและปราบปรามสถานีตำรวจภูธรทุกกิ่งอำเภอ

(๒๑) สารวัตรป้องกันและปราบปรามสถานีตำรวจภูธรทุกตำบล

(๒๒) รองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจภูธรทุกอำเภอ

(๒๓) รองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจภูธรทุกกิ่งอำเภอ

(๒๔) รองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจภูธรทุกตำบล

(๒๕) รองสารวัตรป้องกันและปราบปรามสถานี ตำรวจภูธรทุกอำเภอ

(๒๖) รองสารวัตรป้องกันและปราบปรามสถานีตำรวจภูธรทุกกิ่งอำเภอ

(๒๗) รองสารวัตรป้องกันและปราบปรามสถานีตำรวจภูธรทุกตำบล

(๒๘) รองสารวัตรสถานีตำรวจภูธรทุกตำบล

๓. กระทรวงยุติธรรม

๓.๑ กรมบังคับคดี

(๑) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบังคับคดีแพ่ง (นิติกร ๙ ชช.)

(๒) ผู้อำนวยการกองบังคับแพ่ง ๑ (นิติกร ๘)

(๓) ผู้ตรวจการบังคับคดี (นิติกร ๘)

๔. สำนักงานอัยการสูงสุด

(๑) อัยการจังหวัดทุกจังหวัด

(๒) อัยการพิเศษฝ่ายคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ๑

(๓) อัยการพิเศษฝ่ายคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ๓

(๔) อัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่ง ๑

(๕) อัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่ง ๔

๕. กระทรวงพาณิชย์

๕.๑ กรมทะเบียนการค้า

ผู้อำนวยการกองบัญชีธุรกิจ

๖. กระทรวงแรงงงานและสวัสดิการสังคม

สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด

๗. ธนาคารแห่งประเทศไทย

(๑) ผู้อำนวยการอาวุโส สายกฎหมาย

(๒) ผู้อำนวยการ สายกฎหมาย

(๓) ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สายกฎหมาย

(๔) ผู้บริหารอาวุโส สายกฎหมาย

(๕) ผู้บริหารทีม สายกฎหมาย

(๖) ผู้เชี่ยวชาญ สายกฎหมาย

(๗) นิติกร สายกฎหมาย

(๘) ผู้อำนวยการอาวุโส สายคดี

(๙) ผู้อำนวยการ สายคดี

(๑๐) ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สายคดี

(๑๑) ผู้บริหารอาวุโส สายคดี

(๑๒) ผู้บริหารทีม สายคดี

(๑๓) ผู้เชี่ยวชาญ สายคดี

(๑๔) นิติกร สายคดี

๘. กระทรวงการคลัง

๘.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

(๑) ปลัดกระทรวงการคลัง

(๒) รองปลัดกระทรวงการคลัง

(๓) ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง

(๔) ที่ปรึกษากฎหมาย (นิติกร ๑๐ ชช.)

(๕) ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายการคลัง (นิติกร ๘ ว)

๘.๒ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๒) รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๓) ผู้เชี่ยวชาญพิเศษที่ได้รับมอบหมายดูแลเกี่ยวกับงานป้องปรามและการเงินนอกระบบ

(๔) ข้าราชการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังในตำแหน่งเศรษฐกร และนิติกร ระดับ ๓ ขึ้นไป ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องปรามและการเงินนอกระบบ

๘.๓ กรมบัญชีกลาง

คลังจังหวัดทุกจังหวัด

๘.๔ กรมสรรพากร

ข้าราชการสังกัดกรมสรรพากรตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไป ในแต่ละท้องที่ ดังนี้

(๑) สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง นอกจากที่ระบุไว้ในข้อ (๒) (๓) (๔) และ (๕) เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับ ท้องที่ทั่วราชอาณาจักร

(๒) สังกัดสำนักงานสรรพากรภาค เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับท้องที่สรรพากร ภาคนั้น

(๓) สังกัดสำนักงานสรรพากรพื้นที่ เป็นพนักงาน เจ้าหน้าที่สำหรับท้องที่สรรพากรพื้นที่นั้น

(๔) สังกัดสำนักงานสรรพากรจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสำนักงานสรรพากรจังหวัด (สาขา) เป็นพนักงาน เจ้าหน้าที่สำหรับท้องที่จังหวัด หรือจังหวัด (สาขา) นั้น

(๕) สังกัดสำนักงานสรรพากรอำเภอหรือเขต หรือสำนักงานสรรพากรอำเภอ (สาขา) หรือเขต (สาขา) เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับท้องที่อำเภอหรือเขต หรืออำเภอ (สาขา) หรือเขต (สาขา) นั้น

เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔

ข้อ ๓ การใช้อำนาจในการตรวจสอบตามมาตรา ๑๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ จะต้องมีข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๗ ขึ้นไป เป็นผู้นำในการเข้าไปตรวจสอบ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓

นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

นายชำนิ ศักดิเศรษฐ์
รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วประเทศ เล่มที่ ๑๑๗ ตอนที่ ๔๒ ง วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๓๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการเล่นแชร์

พ.ศ. ๒๕๓๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๓) และมาตรา ๓๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ให้กำหนดทุนกองกลางที่ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์ หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าสามแสนบาท

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๔

สุธี สิงห์เสน่ห์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา ๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวงเป็นมูลค่ามากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง สมควรกำหนดจำนวนทุนกองกลางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(รก.๒๕๓๔/๑๕๗/๗๔๑/๕ กันยายน ๒๕๓๔)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๔)
ออกตามความในพระราชบัญญัติการเล่นแชร์
พ.ศ. ๒๕๓๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ วรรคสอง และมาตรา ๓๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๒ รูปถ่ายที่ติดบัตรประจำตัวให้เป็นรูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด ๓ × ๔ เซนติเมตร

ข้อ ๓ ให้ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือ ซึ่งผู้ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ใช้ได้ห้าปีนับแต่วันออกบัตร

ข้อ ๕ ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับบัตรประจำตัวตามกฎกระทรวงนี้ออกจากราชการหรือตำแหน่งให้เป็นอันหมดสิทธิที่จะใช้บัตรประจำตัวนั้นต่อไป และให้ผู้ส่งนั้นส่งมอบบัตรประจำตัวคืนให้แก่ผู้ออกบัตรโดยยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปภายในสามสิบวันนับแต่วันออกจากราชการหรือ ตำแหน่งนั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๔

สุธี สิงห์เสน่ห์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจาก มาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่งแห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติให้บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องเป็นไปตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงสมควรกำหนดแบบบัตรประจำตัวดังกล่าว จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

บันทึก

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

บันทึก

บันทึก

บันทึก

บันทึก

บันทึก

บันทึก

บันทึก

ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ โทร. 1359 หรือตู้ ป.ณ. 1359

ปณจ.บางรัก กรุงเทพฯ 10500 www.1359.in.th